

UNIUNEA EUROPEANĂ

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014 - 2020

Activitatea A4.3.3: Studiu privind cheltuielile actuale și costurile reale în învățământul superior

Cheltuieli recente și elemente de calcul al costurilor reale în învățământul superior din România

(Raportul Studiului privind cheltuielile actuale și costurile reale în învățământul superior, realizat în cadrul proiectului POCU-INTL 126766, Activitatea 4.3.3)

Grupul de lucru pentru elaborarea primei părți a raportului a fost compus din:

Ștefan Corocăescu, Georgiana-Camelia Georgescu (Crețan), Gabriela Loredana Dinulescu, Gabriela Jitaru, Cosmin Spiridon, Cristian Tcaciuc, Gabriel-Alexandru Viiu

Grupul de lucru pentru elaborarea celei de-a doua părți a fost compus din:

Ștefan Corocăescu, Florin Drăgan, Georgiana-Camelia Georgescu (Crețan), Gabriela Jitaru, Gabriel Oltean, Cosmin Spiridon, Cristian Tcaciuc, Gabriel-Alexandru Viiu

Din partea Consiliului Național pentru Finanțarea Învățământului Superior au contribuit la discuții și dezbateri:

Dan Lazăr, Claudia Popescu, Gabriela Prelipcean, Vasile Vîntu

De asemenea, au participat la discuții și dezbateri experții reprezentanți ai universităților, pe domeniu de studiu

*Responsabilitatea pentru conținutul materialului aparține autorilor
UEFISCDI, decembrie 2022*

UNIUNEA EUROPEANĂ

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014 - 2020

Cuprins

Introducere	4
Partea I. Cheltuielile recente ale sistemului de învățământ superior din România. Analiza tendințelor din perioada 2016 – 2020.....	6
1. Elemente de context național și internațional	7
1.1 Reglementări naționale aplicabile finanțelor învățământului superior.....	7
1.2 Cheltuielile învățământului superior românesc în context european.....	9
1.3 Bune practici internaționale în analiza cheltuielilor învățământului superior.....	12
1.3.1 Evidența costurilor totale (full costing)	12
1.3.2 Abordarea transparentă a evidenței costurilor totale în Regatul Unit	13
1.3.3 Cheltuielile cu învățământul superior în Franța	15
1.3.4 Cheltuielile cu învățământul superior în Elveția.....	16
2. Elemente metodologice în analiza cheltuielilor învățământului superior românesc	18
2.1 Sistemul public de învățământ superior și categorii de universități.....	18
2.2 Dimensiuni de analiză a cheltuielilor	20
2.2.1 Categoriile de cheltuieli	21
2.2.2 Surse de finanțare.....	22
2.2.3 Activități universitare	23
2.2.4 Domenii și cicluri de studiu	24
2.2.5 Precizări privind cheltuieli ocazionale excluse din analize.....	24
2.3 Factori de mărime și indicatori	25
3. Cheltuielile învățământului superior românesc în anii 2016 – 2020.....	27
3.1 Veniturile și cheltuielile la nivel național.....	27
3.1.1 Evoluția valorilor totale și a celor unitare	27
3.1.2 Evoluția cheltuielilor din alocații bugetare pe categorii.....	31
3.1.3 Gradul de acoperire a cheltuielilor totale din surse bugetare	37
3.2 Analiza cheltuielilor la nivelul universităților	38
3.2.1 Evoluția valorilor totale și a celor unitare	39
3.2.2 Evoluția cheltuielilor universităților pe categorii.....	55
3.2.3 Gradul de acoperire a cheltuielilor totale din surse bugetare	61
3.3 Analize unitare ale cheltuielilor de personal	70
Concluzii	74

UNIUNEA EUROPEANĂ

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014 - 2020

Partea II. Metodologie de analiză și calcul a costurilor reale la nivelul domeniilor de studiu	75
Introducere	76
1. Practici naționale și internaționale în determinarea costului real per student și domenii de studii.....	77
1.1 Metodologii de calcul a costurilor reale în învățământul superior	78
1.2 Tipuri de costuri incluse în calculația costului real în învățământul superior	82
1.3 Concluzii ale analizelor privind implementarea metodei costurilor complete în determinarea costului real al educației superioare	86
2. Propuneri metodologice de calcul al costului real în învățământul superior românesc ..	88
2.1 Aspecte generale privind metoda costului economic complet	88
2.2 Metoda de determinare a costului economic complet bazat pe activități/procese (ABC – Activity Based Costing).....	89
2.3 Contextul actual al învățământului superior în România.....	91
2.4 Metodologie de calcul a costului real în învățământul superior românesc.....	92
2.4.1 Factorii de cost asociați procesului didactic în învățământul superior. Date și indicatori concreți necesari fundamentării costurilor.....	92
2.4.2 Mecanismul de agregare a datelor și fundamentare a costurilor.....	102
2.4.3 Exemplu de aplicare a modelului de calcul pe domeniul tehnic.....	104
Referințe	107
Anexa 1	108
Anexa 2.....	110
Anexa 3.....	131

UNIUNEA EUROPEANĂ

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014 - 2020

Introducere

De două decenii Consiliul Național pentru Finanțarea Învățământului Superior (CNFIS) publică periodic rapoarte privind finanțarea universităților publice din România. Rapoartele respective sunt o sursă esențială de informații privind resursele disponibile universităților prin faptul că ele detaliază repartizarea fondurilor publice alocate fiecărei instituții de învățământ superior. În oglindă cu procesul de **finanțare** a universităților, documentat deja riguros de către CNFIS, studiul prezent se adresează dimensiunii adiacente a **cheltuielilor** realizate de instituțiile de învățământ superior, dimensiune pentru care nu există rapoarte actuale și multianuale comprehensive.

Studiul este structurat în două părți ce se adresează unor obiective complementare: **prima parte** prezintă *cheltuielile propriu-zise realizate* în sistemul de învățământ superior românesc, descrie limitele metodologice ale posibilităților de analiză a acestor cheltuieli în raport cu practici internaționale avansate în acest domeniu, iar apoi prezintă în detaliu structura și evoluția cheltuielilor (dar și a veniturilor și a unor elemente conexe precum numărul studenților) în perioada anilor 2016 – 2020. **A doua parte** a studiului aprofundează descrierea practicilor internaționale avansate de analiză și fundamentare a *costurilor reale necesare susținerii procesului didactic* din universități, prezintă elementele concrete ce trebuie incluse în stabilirea unui cost total anual per student și propune o metodologie generală de calcul al costurilor reale, mergând deci dincolo de analiza retrospectivă din prima parte ce arată doar cum au fost cheltuite sumele ce au fost disponibile la anumite momente în timp. Modelul de calcul propus este adaptabil la specificul diverselor domenii de studiu prin configurarea unor parametri ce caracterizează organizarea studiilor universitare în acele domenii, în acord cu reglementările și standardele specifice învățământului superior românesc.

Prima parte a studiului, expusă în paginile următoare ale documentului de față, are ca obiectiv general prezentarea analitică a cheltuielilor recente ale sistemului de învățământ superior din România și urmărește în special analiza **cheltuielilor realizate din alocații bugetare**, acordate universităților de Ministerul Educației pe bază contractuală. Prioritatea aceasta de analiză a fost definită în urma consultărilor periodice dintre experții implicați în realizarea studiului și membrii CNFIS, iar ca referință cheltuielile din alocații bugetare sunt descrise de asemenea în raport cu cheltuielile totale realizate de universitățile românești. O cunoaștere sistematică a cheltuielilor, mergând la nivelul universităților individuale, este în sine utilă ca exercițiu comparativ; ea are însă și valențe instrumentale, putând servi de pildă la fundamentarea unor opțiuni privind metodologia de calcul a costurilor reale și, în final, la îmbunătățirea mecanismelor de finanțare a universităților.

Analizele cheltuielilor prezentate mai jos sunt completate de analize ale veniturilor, iar o atenție deosebită este acordată modalității de întrebuițare a alocațiilor bugetare pentru **activitatea de bază**, cea de învățământ, distinctă de componenta suport aferentă căminelor și cantinelor pentru studenți.

Perioada de referință a studiului retrospectiv privind cheltuielile sistemului de învățământ superior este cea a anilor **2016 – 2020**, iar sfera de cuprindere este limitată la **universitățile publice aflate în coordonarea Ministerului Educației** (universitățile

UNIUNEA EUROPEANĂ

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014 - 2020

civile), finanțate conform metodologiilor anuale propuse de CNFIS (48 de universități în debutul perioadei de referință a studiului, 46 în anul final).

Nucleul tehnic al analizei cheltuielilor este reprezentat de **execuțiile bugetare anuale ale universităților**, în realizarea analizelor fiind utilizate seturi complementare de date furnizate de Ministerul Educației, date centralizate direct de la universități sau preluate din sisteme informatice în care universitățile realizează raportări statistice periodice. Elementele acestea sunt detaliate în secțiunea metodologică a primei părți a studiului, dar trebuie menționat de la bun început că în România nu exista o practică națională privind colectarea detaliată a cheltuielilor specifice învățământului superior, structurată pe misiunile și activitățile particulare ale acestui sector (de pildă pe distincția dintre predare și cercetare). Posibilitățile de analiză a cheltuielilor universităților publice (și deci pentru sistemul de învățământ superior în ansamblu) sunt limitate de cadrul mai general al colectării centralizate a informațiilor financiare, cadru destinat instituțiilor publice în general, nu universităților.

Distinct de cartografierea retrospectivă a cheltuielilor sistemului de învățământ superior în anii 2016 – 2020, dar fundamentat pe rezultate ale acestuia – în special pe importanța foarte ridicată a cheltuielilor de personal pentru toate universitățile individuale – **partea a doua a studiului** conturează o metodologie de calcul al costurilor reale necesare școlarizării unui student în condiții de calitate. Metodologia de calcul al costurilor reale pornește de la volumul activității didactice necesare școlarizării studenților într-un anumit domeniu și determină necesarul de resurse umane, în special necesarul de cadre didactice, asociat volumului activităților de predare. Modelul de calcul propus cuantifică apoi, în urma unor configurări de parametri conforme cu prevederile normative specifice învățământului superior, costurile anuale per student necesare atât pentru asigurarea resurselor umane, cât și pentru asigurarea resurselor materiale aferente procesului didactic.

Modelul de calcul a fost supus unor discuții amănunțite în grupurile de lucru constituite pentru elaborarea și aplicarea sa, dar și în cadrul dezbaterilor publice organizate pentru aplicarea modelului cu sprijinul reprezentanților universităților responsabili cu domenii de studiu diferite. În urma dezbaterilor s-a cristalizat ideea că atât componenta de resurse umane, dar mai ales componenta de cheltuieli materiale variază semnificativ de la un domeniu la altul, o aplicare uniformă a modelului nefiind posibilă sau dezirabilă fără consultări suplimentare amănunțite și reconfigurări importante care să acomodeze specificul de predare al diferitelor domenii de studiu. Astfel, corolarul activității derulate în interiorul proiectului este modelul general de calcul, instrumentul propriu-zis de lucru și rezultate particulare obținute pentru anumite domenii fiind puse la dispoziția CNFIS, ca beneficiar al proiectului prin care s-au derulat activitățile de elaborare a modelului, pentru consultare, analiză suplimentară și întrebuițare conform politicilor interne proprii. Detaliile modelului sunt expuse în partea a doua a studiului.

În definirea și realizarea analizelor și interpretărilor cuprinse în acest studiu au colaborat experți din universități, experți ai CNFIS și experți din Ministerul Educației.

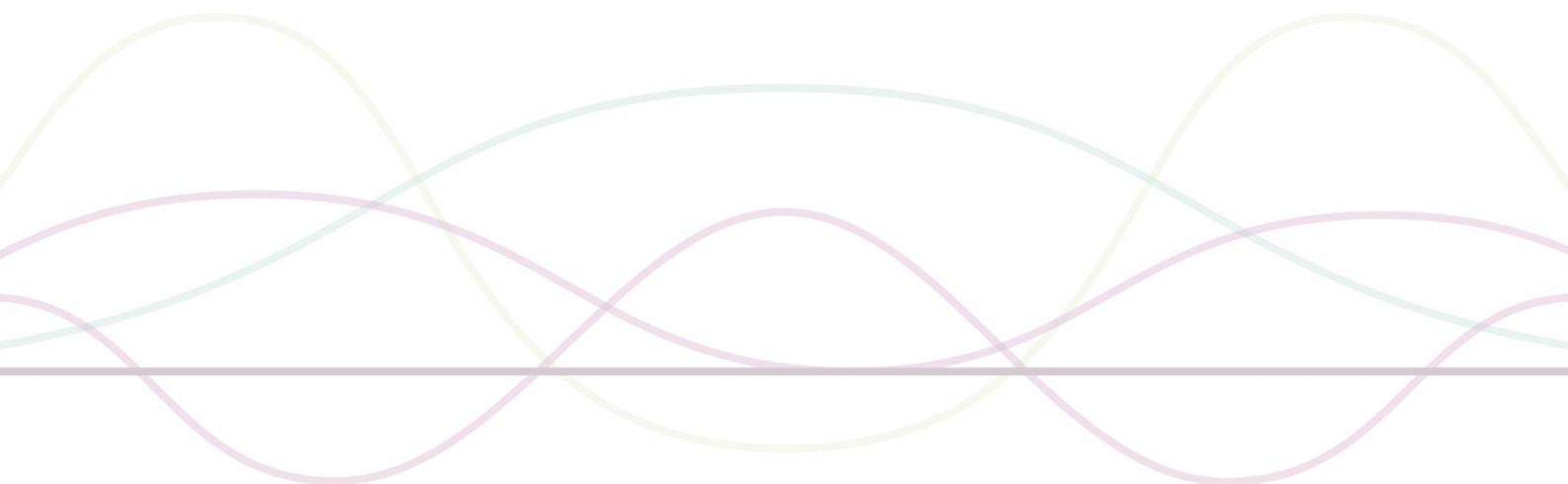

UNIUNEA EUROPEANĂ

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014 - 2020

Partea I. Cheltuielile recente ale sistemului de învățământ superior din România. Analiza tendințelor din perioada 2016 – 2020

UNIUNEA EUROPEANĂ

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014 - 2020

1. Elemente de context național și internațional

Pentru buna înțelegere a analizelor cuprinse în paginile ulterioare este necesară fixarea unor repere legislative fundamentale privind operarea sistemului de învățământ superior din punct de vedere financiar. Astfel, trebuie avute în vedere reglementări și constrângeri cu privire la modul de formare a veniturilor și de realizare a cheltuielilor instituțiilor de învățământ superior, în special cele ale universităților de stat acreditate ce reprezintă obiectul studiului de față. De asemenea, câteva repere și bune practici internaționale privind cheltuielile învățământului superior sunt utile pentru contextualizarea analizelor dedicate sistemului universitar românesc, inclusiv a limitelor metodologice ale acestora.

1.1 Reglementări naționale aplicabile finanțelor învățământului superior

Elementele cadru privind finanțarea învățământului superior sunt prezentate în Legea Educației Naționale numărul 1/2011, în articolele 8 (ce statuează alocarea a 6% din produsul intern brut educației în general), și în articolele 222 și 223 din Capitolul XII (*Finanțarea și patrimoniul universităților*) care definesc elementele concrete ale finanțării învățământului superior. Fără a relua în detaliu prevederile respective, subliniem și sintetizăm în paragrafele următoare câteva aspecte fundamentale ce trebuie avute în vedere în contextul studiului prezent.

Pentru finanțarea învățământului superior de stat sunt alocate **fonduri publice care reprezintă venituri proprii** ale universităților, scopul finanțării fiind asigurarea calității învățământului, dezvoltarea personală și profesionalizarea resurselor umane, dezvoltarea și creșterea nivelului cercetării științifice și a creației artistice universitare. **Veniturile** instituțiilor de învățământ superior de stat sunt alcătuite din două componente majore: **(1) fondurile alocate de la buget** prin contract încheiat cu Ministerul Educației – fonduri ce în studiul de față sunt numite „alocații bugetare” –, respectiv **(2) venituri proprii**, dobânzi, donații, sponsorizări și taxe percepute de la persoane fizice și juridice – numite în studiul de față și „venituri proprii extrabugetare”. În privința alocațiilor bugetare ce constituie sursa principală de venituri pentru universitățile publice trebuie spus că ele fac obiectul a două tipuri de contracte anuale încheiate între Ministerul Educației și fiecare universitate publică:

- **Contractul Instituțional** acoperă finanțarea de bază (acordată proporțional cu numărul studenților și repartizarea lor pe cicluri, forme și domenii de studiu), finanțarea complementară și finanțarea suplimentară (ghidată de indicatori de calitate), sume pentru realizarea de obiective de investiții, fonduri alocate pe bază competițională pentru dezvoltare instituțională, fonduri alocate pe bază competițională pentru incluziune, burse și protecția socială a studenților.

UNIUNEA EUROPEANĂ

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014 - 2020

- **Contractul Complementar** cuprinde sumele pentru cămine-cantine, investiții și dotări, fonduri destinate cluburilor sportive universitare și fonduri alocate pentru institutele de cercetare-dezvoltare și pentru stațiunile de cercetare-dezvoltare.

Toate veniturile realizate de instituțiile de învățământ superior sunt utilizate în condițiile autonomiei universitare, în vederea realizării obiectivelor ce decurg din politica statului în domeniul învățământului și cercetării științifice universitare, rectorii universităților de stat fiind responsabili de alocarea resurselor prioritar spre structurile cele mai performante.

În România învățământul universitar de stat este gratuit (subvenționat de la bugetul public) sau cu taxă (plătit de beneficiari), cifrele de școlarizare ale fiecărei universități fiind supuse aprobării anuale a Guvernului. În învățământul universitar de stat gratuit se pot percepe diferite taxe care sunt stabilite conform unei metodologii aprobate de senatul universitar. Aceste taxe reprezintă venituri proprii pentru instituțiile de învățământ superior și sunt utilizate pentru finanțarea diferitelor cheltuieli de funcționare sau dezvoltare.

În procesul utilizării veniturilor instituțiile de învățământ superior de stat trebuie să respecte Legea Contabilității (82/1991 republicată) și Legea nr. 500/2002 privind finanțele publice care prevede că bugetul de venituri și cheltuieli se aprobă pe an bugetar, definit drept anul calendaristic care începe la data de 1 ianuarie și se încheie la 31 decembrie. Această prevedere afectează dezvoltarea pe termen mediu și lung a instituțiilor de învățământ superior deoarece instituțiile nu pot realiza proiecte de dezvoltare sustenabilă, neștiind de ce fonduri vor dispune în viitor pentru implementarea proiectelor de anvergură necesare susținerii unei educații de calitate și performante.

Trebuie subliniat de asemenea că universităților publice le sunt aplicabile numeroase norme specifice care afectează capacitatea de a realiza diferite tipuri de cheltuieli (sau care modifică semnificativ quantumul corespunzător acestora), elemente dublate în cazul alocațiilor bugetare și de o rigiditate a utilizării fondurilor. De exemplu, abia începând cu anul 2021 (deci dincolo de perioada de referință a studiului acesta) instituțiilor de învățământ superior li s-a permis să utilizeze sumele din finanțarea de bază, într-un procent de maximum 10% din valoarea acesteia, pentru cheltuieli de capital (potrivit Ordinului Ministerului Educației 4469). Scopul acestei prevederi a fost de a crește volumul investițiilor pentru modernizarea învățământului, până în 2021 finanțarea de bază putând fi folosită doar pentru cheltuieli de personal și pentru plata de bunuri și servicii.

Mai multe prevederi normative determină în mod fundamental amploarea cheltuielilor de personal realizate în sistemul de învățământ superior public. Deosebit de semnificative pentru perioada de referință a studiului sunt Ordonanță de Urgență 57/2015 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice în anul 2016, prorogarea unor termene, precum și unele măsuri fiscal-bugetare, Legea 85/2016 privind plata diferențelor salariale cuvenite personalului didactic din învățământul de stat pentru perioada octombrie 2008-13 mai 2011 și Legea 153/2017 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice. Impactul acestora va fi explicat în mai mare detaliu în capitolele următoare.

UNIUNEA EUROPEANĂ

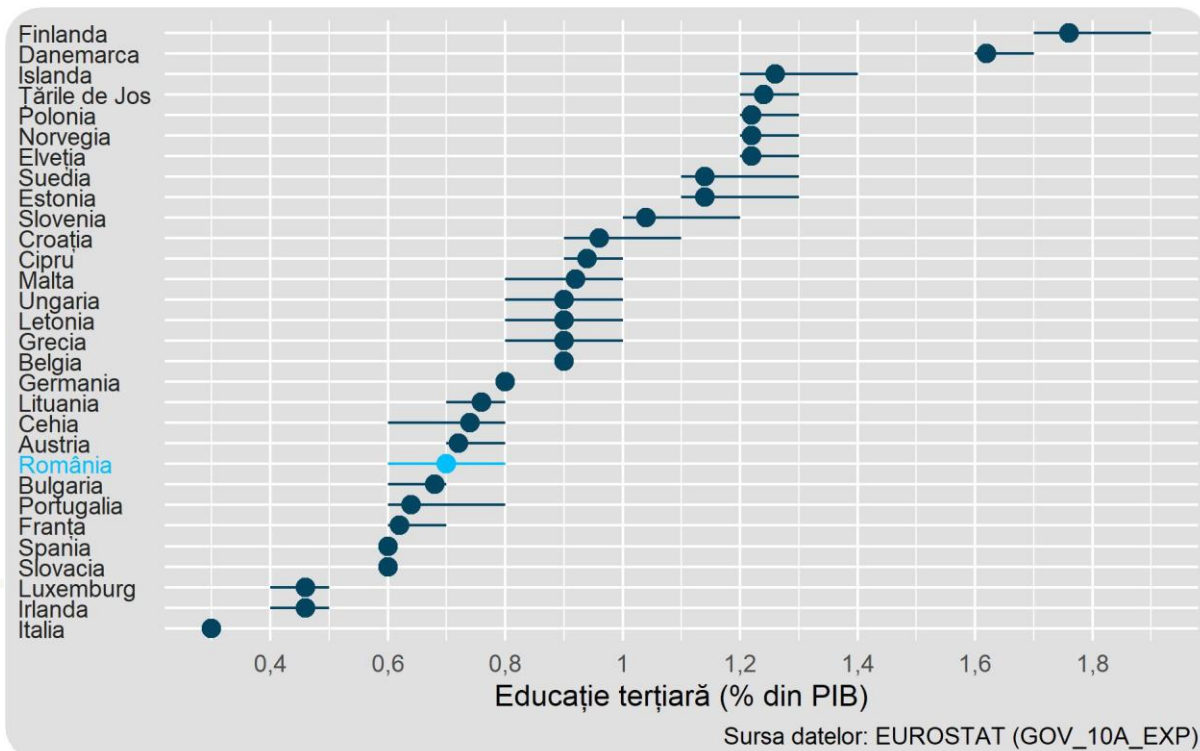
Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014 - 2020

1.2 Cheltuielile învățământului superior românesc în context european

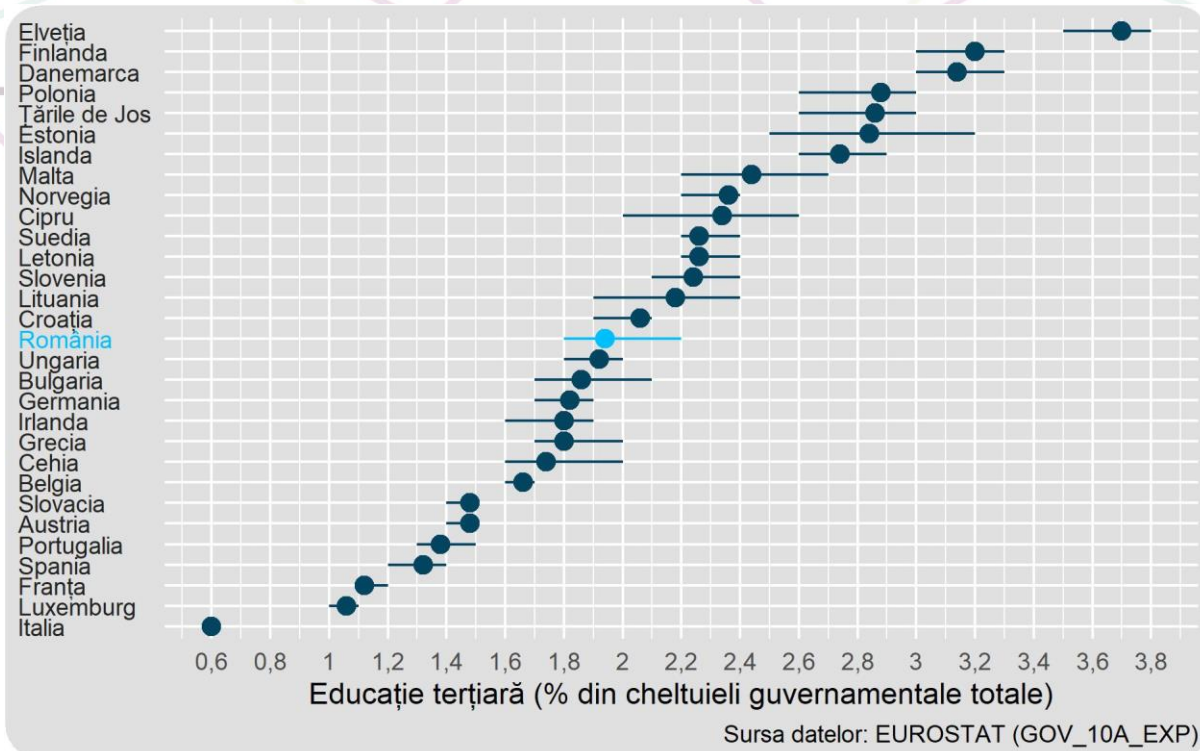
Întrucât studiul prezent urmărește detalierea cheltuielilor învățământului superior din România este utilă, pentru început, o vedere de ansamblu a acestor cheltuieli în contextul european. O astfel de imagine poate fi obținută prin apel la datele comparabile ale statelor membre sau partenere ale Uniunii Europene. Doi indicatori consacrați ce fac parte din repertoriul Eurostat sunt relevanți: *cheltuielile guvernamentale cu educația terțiară, ca procent din PIB*, respectiv *cheltuielile guvernamentale cu educația terțiară ca procent din cheltuielile guvernamentale totale*. Indicatorii analogi acestora doi, realizați pentru educație în ansamblu (în special cel raportat la PIB) au notorietate de mai mulți ani. Ei arată un decalaj semnificativ între România – aflată constant pe una din ultimele sau chiar pe ultima poziție în ierarhia cheltuielilor publice generale pentru educație – și celelalte state europene. Pentru educația terțiară însă, situația comparativă potrivit datelor Eurostat este ceva mai favorabilă României, așa cum arată *Graficele 1 și 2* în care sunt prezentate valorile medii și intervalele de variație ale indicatorilor pentru anii 2016 – 2020, cei cinci ani mai recentși pentru care vor fi prezentate mai jos analize detaliate ale cheltuielilor universităților românești¹.

¹ Datele complete din care au fost extrase cele descrise în grafice sunt disponibile la adresa https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/product/page/GOV_10A_EXP, cu ultima actualizare 28.02.2022.

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014 - 2020

Grafic 1. Media (valori punctate) și intervalul de variație (linii suprapuse punctelor) pentru cheltuielile guvernamentale ale unor state cu educația terțiară, exprimate ca procent din PIB, în perioada anilor 2016 – 2020

UNIUNEA EUROPEANĂ

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014 - 2020

Grafic 2. Media (valori punctate) și intervalul de variație (linii suprapuse punctelor) pentru cheltuielile guvernamentale cu educația terțiară, exprimate ca procent din cheltuielile guvernamentale totale, în perioada anilor 2016 – 2020

De-a lungul anilor 2016 – 2020 valoarea cheltuielilor guvernamentale cu educația terțiară, ca procent din PIB, a variat în cazul României foarte puțin, între 0,6 și 0,8%. Media pentru cei cinci ani este de 0,7%, mai ridicată decât cea înregistrată de doar opt alte state europene incluse în comparație (unele dintre ele, anume Italia, Slovacia și Spania având o valoare constantă în perioada selectată pentru analiză – 0,3 sau 0,6%).

În cazul indicatorului complementar privind cheltuielile guvernamentale cu educația terțiară ca procent din cheltuielile guvernamentale totale se observă o situație mai favorabilă față de cea definită de raportarea la PIB. Există o variație ceva mai pronunțată în cazul valorilor specifice României, cheltuielile cu educația terțiară oscilând între 1,8 și 2,2% din cheltuielile guvernamentale totale, dar media pentru cei cinci ani (puțin peste 1,9%) indică o plasare mai bună în contextul european, dar tot în jumătatea inferioară (România ocupă poziția 16 din 30 de state comparate).

Deși analizele au fost restrânse în mod deliberat la perioada recentă, extinderea lor la cei 14 ani în care România a beneficiat de apartenența la Uniunea Europeană produce rezultate foarte similare celor descrise mai sus. Astfel, o concluzie preliminară în context european este aceea că implicarea resurselor financiare guvernamentale în zona sistemului de învățământ superior este relativ modestă, deși mai bună decât cea pentru educație în ansamblu.

UNIUNEA EUROPEANĂ

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014 - 2020

1.3 Bune practici internaționale în analiza cheltuielilor învățământului superior²

Deși rămân utili pentru comparații internaționale indicatorii descriși mai sus sunt foarte generali tocmai pentru că iau ca unitate de referință statele. În interiorul statelor însă, cheltuielile cu educația și cheltuielile cu învățământul superior în mod particular sunt analizate mai detaliat prin apelul la diferiți indicatori specializați. În această secțiune a studiului prezentăm unele elemente întâlnite în practica internațională în privința analizei cheltuielilor din învățământul superior. Acestea pot fi repere și exemple utile în definirea unor practici aplicabile în viitor în contextul învățământului superior din România. Ele contribuie de asemenea la relevarea unor repere și limite ale posibilităților de analiză a cheltuielilor în cuprinsul studiului prezent.

1.3.1 Evidența costurilor totale (full costing)

Un aspect fundamental în analiza cheltuielilor învățământului superior este modul în care sunt dimensionate și raportate din punct de vedere contabil cheltuielile la nivelul universităților. În sensul acesta Asociația Europeană a Universităților (EUA) a recomandat de mai mulți ani implementarea pe scară largă a mecanismului de evidență a costurilor totale (*full costing*), definită generic ca „abilitatea de a identifica și calcula toate cheltuielile directe și indirecte ale activităților unei universități, inclusiv cheltuielile asociate proiectelor” (EUA 2008, p. 7). *Full costing* este o formă de contabilitate a cheltuielilor la nivel de activitate și urmărește determinarea cheltuielilor directe și indirecte într-o manieră cât mai detaliată, atribuindu-le explicit către activitățile organizaționale (în cazul universităților: predare, cercetare, etc.).

Principalele argumente aduse de EUA în sprijinul implementării evidenței costurilor totale sunt (EUA, 2013, p. 9): 1) creșterea sustenabilității financiare a universităților, 2) creșterea transparenței instituționale și responsabilității publice, 3) întărirea poziției universităților în raport cu partenerii contractuali și 4) sprijinirea managementului strategic. În ciuda acestor avantaje, la nivel european (din rândul celor 14 state analizate de EUA) doar 4 atinseseră în anul 2013 statutul de sistem matur (avansat), însemnând că în cadrul acestora evidența costurilor totale se aplica în toate universitățile: Regatul Unit, Irlanda, Finlanda și Suedia. De asemenea, cele mai multe universități din Olanda aplicau deja astfel de mecanisme, iar Austria, Belgia, Franța și Germania erau în curs de a le implementa.

Deși EUA subliniază că nu este posibilă implementarea unui sistem uniform de *full costing* pentru toate universitățile există totuși unele elemente comune care ar trebui aplicate sub rezerva adaptării lor la contextul instituțional specific al fiecărei universități (EUA, 2008, p. 60):

² Secțiunea aceasta a studiului a fost publicată anterior, la solicitarea CNFIS, în raportul public anual al Consiliului, corespunzător anului 2020 (CNFIS, 2021) în secțiunea IV.3.

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014 - 2020

- a) Activitățile derulate (de regulă: predare, cercetare, suport);
- b) Factorii de cost, în special timpul personalului academic pentru alocarea căruia trebuie să existe o metodologie (de pildă: chestionare periodică, interviuri, fișe de pontaj, etc.);
- c) Obiectele de cost, înțelese ca obiecte ce creează cererea pentru anumite activități care presupun costuri (studenți, cursuri, proiecte de cercetare, etc.);
- d) Fundamentarea costurilor pe baza informațiilor din sisteme financiare / de contabilitate, din sisteme utilizate pentru managementul resurselor umane sau din alte tipuri de sisteme.

1.3.2 Abordarea transparentă a evidenței costurilor totale în Regatul Unit

Un exemplu avansat de aplicare a evidenței costurilor totale este *Transparent Approach to Costing* (TRAC), o metodologie dezvoltată în Marea Britanie și aplicată începând din 1999 pentru a sprijini instituțiile de învățământ superior în înțelegerea mai bună a cheltuielilor complete asociate activităților pe care acestea le întreprind. Aceasta a fost introdusă inițial ca o componentă a răspunderii publice solicitată universităților de către guvernul britanic pentru a evalua costurile asociate învățământului superior, iar în prezent servește la asigurarea transparenței, la evaluarea sustenabilității financiare a universităților și la dimensionarea propriu-zisă a cheltuielilor aferente activităților acestor organizații. Organismele care asigură finanțarea universităților solicită folosirea TRAC ca precondiție pentru finanțare.

Abordarea TRAC este una deosebit de complexă și are trei dimensiuni principale de aplicare (JM Consulting, 2009; Office for Students, 2018; TRAC Development Group, 2015):

1. **Raportarea TRAC anuală** constă în raportarea și atribuirea retrospectivă a tuturor *cheltuielilor* – și, începând cu 2006 – a tuturor *veniturilor* realizate de către instituțiile de învățământ superior în anul universitar anterior, având ca referință patru categorii generale de activități: *predare*, analizată pe dimensiunea public/privat; *cercetare*, analizată în raport cu tipurile principale de finanțatori (consiliile de cercetare naționale, departamente guvernamentale, organisme ale Comisiei Europene, etc.); *altele*, înțelegând prin acestea activități primare generatoare de venituri (de pildă activități comerciale); *activități suport*, de tipul pregătirilor, redactării de propuneri, administrării (acestea sunt dimensionate separat, dar sunt atribuite, după caz, celor trei activități principale menționate anterior).
2. **Raportarea TRAC(T)** – componenta TRAC specifică activităților de predare urmărește stabilirea costurilor asociate predării pentru fiecare domeniu; TRAC(T) pornește de la datele furnizate în cadrul raportării TRAC anuale pe care universitățile le analizează suplimentar pentru a raporta *costul mediu anual al predării (instruirii) la nivelul domeniilor*. Domeniile sunt definite de Agenția de Statistică a Învățământului Superior (HESA) și sunt echivalate cu centre de cost distincte, datele financiare, cele referitoare la studenți și personal fiind raportate separat pentru fiecare astfel de centru³.

³ În prezent există 45 de domenii/centre diferite; vezi <https://www.hesa.ac.uk/collection/c20041/a/accentre>.

UNIUNEA EUROPEANĂ

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014 - 2020

3. TRAC FEC (“full economic costing”) toate universitățile care aplică pentru finanțare competitivă din partea consiliilor de cercetare naționale trebuie să calculeze costurile economice complete la nivelul proiectelor de cercetare.

În implementarea TRAC universitățile trebuie să aibă în vedere mai multe standarde de cost. Între altele (Office for Students, 2018, p. 12): contabilizarea cheltuielilor specifice celor trei activități primare se face la nivelul structurilor academice și în funcție de tipul finanțatorului activității de cercetare, iar cheltuielile asociate activității de predare sunt defalcate după sursa de finanțare (publică și non-publică). Mai departe, atribuirea cheltuielilor corespunzătoare personalului academic se face urmărind structura: (1) activități Directe / activități Suport, (2) activități de Predare, Cercetare, Altele, (3) folosind datele instituționale referitoare la alocarea timpului de lucru. De asemenea, cheltuielile trebuie alocate în mod direct oriunde este posibil. La nivelul instituțiilor modelul TRAC este revizuit și actualizat periodic din perspectiva factorilor de cost (de exemplu onorariile aferente activităților de cercetare sunt recalculat anual).

În urma întregului proces TRAC este realizată anual o analiză ce conține date agregate referitoare la câțiva indicatori generali privind performanța de ansamblu a sistemului de învățământ superior din punct de vedere financiar. Indicatorii sistemici calculați periodic la nivelul activităților de *predare* (separat pentru partea de predare cu finanțare publică, respectiv non-publică), *cercetare*, respectiv *altele* (defalcate în generatoare de venit și negeneratoare de venit) sunt următorii (vezi de pildă Office for Students, 2019, 2020): *venitul* adus de respectiva activitate; *cheltuielile complete* asociate respectivei activități conform metodologiei TRAC; *surplusul / deficitul* înregistrat la nivelul activității, calculat în valoare absolută ca diferență a celor doi indicatori anteriori, dar și ca procent din venituri; *gradul de recuperare a costurilor* economice complete (calculat ca raport între venituri și cheltuieli).

În afară de indicatorii naționali menționați anterior, în Regatul Unit există de asemenea o preocupare referitoare la performanța financiară a fiecărei organizații furnizoare de învățământ superior. HESA, despre care s-a menționat anterior că definește centrele de cost academice în cadrul TRAC, publică numeroase date referitoare la studenți, absolvenți, resursele umane ale universităților, situația financiară a universităților, interacțiunile dintre mediul universitar și cel de afaceri, precum și date referitoare la gestionarea infrastructurilor universitare. În privința situației financiare a universităților HESA studiază următoarele dimensiuni principale: *veniturile* obținute de universități, *cheltuielile* universităților, anumiți *indicatori financiari cheie* și diverse *declarații financiare*⁴.

Datele HESA prezintă următoarele cinci categorii de cheltuieli pentru toți furnizorii de învățământ superior (datele sunt publice și pot fi segmentate suplimentar, de pildă după domenii științifice / centre de cost): (1) cheltuielile totale cu personalul, defalcate în (a) cheltuielile cu personalul academic și (b) alte cheltuieli cu personalul; (2) cheltuieli pentru restructurări fundamentale; (3) alte cheltuieli operaționale; (4) cheltuieli de

⁴ Vezi <https://www.hesa.ac.uk/data-and-analysis/finances>.

UNIUNEA EUROPEANĂ

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014 - 2020

amortizare / depreciere; (5) dobânzi și alte cheltuieli financiare⁵. Între cei nouă indicatori financiari cheie calculați la nivel instituțional – despre care se menționează că nu sunt propriu-zis indicatori de performanță și care nu țin cont în nici un fel de caracteristicile furnizorilor de educație – se numără următorii: (1) surplusul / deficitul financiar ca procent din veniturile totale; (2) cheltuielile de personal ca procent din veniturile totale; (3) cheltuielile cu spațiile ca procent din cheltuielile totale.

1.3.3 Cheltuielile cu învățământul superior în Franța

Similar situației din Regatul Unit, în Franța există o preocupare sistematică pentru monitorizarea și evaluarea cheltuielilor învățământului superior, articulată la nivelul Ministerului de Învățământ Superior, Cercetare și Inovare (MESRI). MESRI are o pagina web comprehensivă⁶ în care sunt prezentate date și studii specifice unor tematici generale privind învățământul superior – inclusiv date referitoare la situația financiară a acestuia.

La nivelul cel mai general direcțiile specializate ale MESRI realizează analize naționale pe baza Contului Educației, un cont individualizat în cadrul sistemului francez de contabilitate și particularizat începând cu sfârșitul anilor '70. Acesta are ca dimensiuni principale (Direction de l'évaluation de la Prospective et de la Performance, 2016): nivelurile de formare (ciclurile de învățământ), entitățile finanțatoare ale educației, entitățile furnizoare de educație, activitățile domeniului educațional și operațiunile economice care permit clasificarea cheltuielilor în 3 categorii principale: (1) cheltuielile cu remunerarea personalului, (2) cheltuielile de funcționare, (3) cheltuielile de investiții. Principalul indicator sistemic calculat pe baza datelor contabile este *cheltuiala internă cu educația*, un indicator agregat care arată, pentru fiecare nivel (ciclu) de învățământ care au fost cheltuielile totale ale entităților finanțatoare ale educației pentru activitățile caracteristice acestui domeniu într-un anumit interval de referință. De exemplu, cheltuiala totală cu educația din învățământul superior în anul 2016 a fost de 30,3 miliarde de euro, iar cheltuiala medie per student, în același an, a fost de 11.510 euro (Sous-direction des Systèmes d'Information et des Études Statistiques, 2018).

O practică distinctă de analiză a cheltuielilor sistemului de învățământ superior francez ia ca reper entitățile furnizoare și privește nivelul detaliat al acestora. Periodic, în cadrul unui mecanism de monitorizare, alertă și sprijin pentru instituțiile de învățământ superior, sunt publicate analize comparative ale situațiilor financiare ale instituțiilor. Astfel, MESRI oferă oricărui actor interesat aplicația interactivă *Tableau de bord financier*⁷ în cadrul căreia sunt prezentate informații detaliate privind viabilitatea financiară a instituțiilor pe baza unor date multianuale recente. Aplicația conține informații pentru fiecare universitate, prezentate sub forma unei fișe detaliate cu indicatorii proprii și comparația acestora cu indicatorii celorlalte entități furnizoare de învățământ superior. Principalul

⁵ Datele sunt accesibile online la adresa <https://www.hesa.ac.uk/data-and-analysis/finances/expenditure> și pot fi descărcate gratuit ca fișiere csv.

⁶ Vezi <https://data.esr.gouv.fr/FR/>.

⁷ Vezi https://data.esr.gouv.fr/FR/T445/P844/tableau_de_bord_financier_-_finance.

UNIUNEA EUROPEANĂ

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014 - 2020

obiectiv al aplicației *Tableau de bord financier* este de a pune cifrele financiare ale unei instituții în relație cu cifrele unor entități similare, dar și în relație cu cifrele tuturor entităților, pentru a determina situația relativă a fiecăreia din perspectiva unor criterii și indicatori cheie.

Principalele dimensiuni vizate prin aplicația de monitorizare sunt (1) echilibrul financiar, (2) analiza pe categorii a resurselor proprii și (3) cheltuielile salariale. Pentru analiză sunt folosiți 17 indicatori de performanță financiară pentru care sunt definite două praguri contextuale de referință sub forma a două niveluri de alertă: unul de vigilență (presupune necesitatea acordării unei atenții sporite sănătății financiare a instituției) și unul de alertă (indică un risc explicit la adresa sănătății financiare). De exemplu, pentru rata de remunerare a personalului titular (indicator definit ca raportul dintre cheltuielile cu personalul titular și cheltuielile totale de personal) pragul de vigilență este fixat între 83% și 85%, iar pragul de alertă este atins după depășirea valorii de 85%.

O atenție deosebită este acordată de către MESRI cheltuielilor salariale cărora în aplicația *Tableau de bord financier* le sunt dedicate cinci secțiuni distincte. Pentru fiecare instituție sunt prezentate variațiile între cei mai recentii doi ani consecutivi, iar cheltuielile sunt defalcate în principalele elemente constitutive (salarii, prime, contribuții) și raportate diferențiat în funcție de personal (titular / asociat; didactic / nedidactic). Tabloul financiar al fiecărei instituții este completat cu informații despre structura personalului (în echivalenți normă întregă) și evoluția acestuia de-a lungul anilor.

1.3.4 Cheltuielile cu învățământul superior în Elveția

Analiza datelor referitoare la situația financiară generală a instituțiilor de învățământ superior elvețiene este realizată de către Office Fédéral de la Statistique (OFS), serviciu federal care coordonează eforturile de colectare și analiză statistică. Datele statistice (inclusiv numeroase date referitoare la cheltuielile universităților) sunt oferite în mod gratuit publicului larg prin intermediul aplicației interactive de analiză STAT-TAB⁸ care facilitează analiza online, dar și descărcarea datelor propriu-zise. Pentru analiza datelor referitoare la situația financiară a instituțiilor de învățământ superior OFS face apel la un sistem informatic specializat în cadrul căruia sunt colectate datele a 14 universități, a 7 universități specializate și a 16 universități pedagogice. Aceste trei tipuri de entități implicate în învățământul superior elvețian sunt tratate în mod diferențiat, majoritatea analizelor statistice fiind realizate și prezentate distinct de către OFS pentru fiecare categorie.

Pentru analiza cheltuielilor celor trei tipuri de entități menționate anterior se au în vedere informațiile din contabilitatea analitică a acestora, informații ce cuprind costurile complete și veniturile înregistrate la nivelul unui an calendaristic (Office Fédéral de la Statistique, 2017). Cheltuielile sunt defalcate după natura lor, după anumite centre de

⁸ Vezi de pildă (pentru universități) https://www.pxweb.bfs.admin.ch/pxweb/fr/px-x-1506030100_203/px-x-1506030100_203/px-x-1506030100_203.px.

UNIUNEA EUROPEANĂ

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014 - 2020

cost, respectiv după anumite categorii de activități / obiecte de cost (Office Fédéral de la Statistique, 2018). Sub aspectul *naturii cheltuielilor* se face distincția între: (1) cheltuieli de personal, (2) cheltuieli materiale și (3) cheltuieli de infrastructură. Din punctul de vedere al *centrelor de cost* se are în vedere o separare generală implementată în sistemul informatic specializat ce distinge pentru universități 24 de centre de cost, între care 20 sunt reprezentate de ramuri și domenii de studiu, iar 4 sunt reprezentate de servicii centrale (administrare, biblioteci centrale, servicii tehnice / logistice, prestări pentru colaboratori și studenți). Din punctul de vedere al *activităților (obiectelor de cost)* sunt definite 5 categorii distincte: (1) învățământ – studii de bază (licență și master); (2) învățământ – studii aprofundate (doctorat); (3) cercetare și dezvoltare; (4) formare continuă; (5) prestări de servicii⁹.

În afară de datele propriu-zise analizate pe dimensiunile menționate anterior OFS calculează anumiți indicatori de cost care sunt particularizați în funcție de tipul de instituție de învățământ superior (universități, universități specializate și universități pedagogice). Fără a detalia indicatorii corespunzători fiecărui tip de instituție, poate fi consemnat faptul că pentru toate cele trei tipuri se calculează un indicator de cost similar, definit ca raportul dintre cheltuielile cu învățământul pentru studiile de bază și numărul de studenți (fizici) înscriși în învățământul de bază (acesta cuprinde ciclurile de licență și master, doctoratul fiind definit distinct ca învățământ aprofundat, asociat cercetării).

---

⁹ Taxonomia aceasta este relativ similară cu cea folosită în Regatul Unit pentru colectarea datelor referitoare la cheltuielile universităților prin metodologia TRAC.

UNIUNEA EUROPEANĂ

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014 - 2020

2. Elemente metodologice în analiza cheltuielilor învățământului superior românesc

Din prezentarea exemplelor de bune practici internaționale din secțiunea anterioară decurg câteva principii și aspecte esențiale privind analiza cheltuielilor învățământului superior. Acestea vor fi enunțate pe scurt în paragrafele de mai jos, prezentarea lor fiind utilizată ca preambul și referențial în articularea elementelor metodologice de analiză a cheltuielilor învățământului superior din România. Înainte de acest lucru trebuie delimitată sfera de cuprindere a studiului și trebuie precizată o opțiune metodologică generală privind analiza sistemului de învățământ superior românesc.

2.1 Sistemul public de învățământ superior și categorii de universități

După cum s-a remarcat în introducere, studiul de față privește cheltuielile recente ale universităților publice coordonate de Ministerul Educației. Studiul nu privește universitățile publice cu specific militar și nici pe cele private. În anul 2016 (primul an inclus în acest studiu) în coordonarea Ministerului Educației funcționau 48 de universități, iar la sfârșitul anului 2020 (ultimul inclus în studiu) rămăseseră 46 în urma unor fuziuni¹⁰: în 2018 Universitatea „Petru Maior” din Târgu Mureș a fuzionat cu Universitatea de Medicină și Farmacie din Târgu Mureș, rezultând Universitatea de Medicină, Farmacie, Științe și Tehnologie din Târgu Mureș; în anul 2020 Universitatea „Eftimie Murgu” din Reșița a devenind extensie a Universității „Babeș-Bolyai” din Cluj-Napoca.

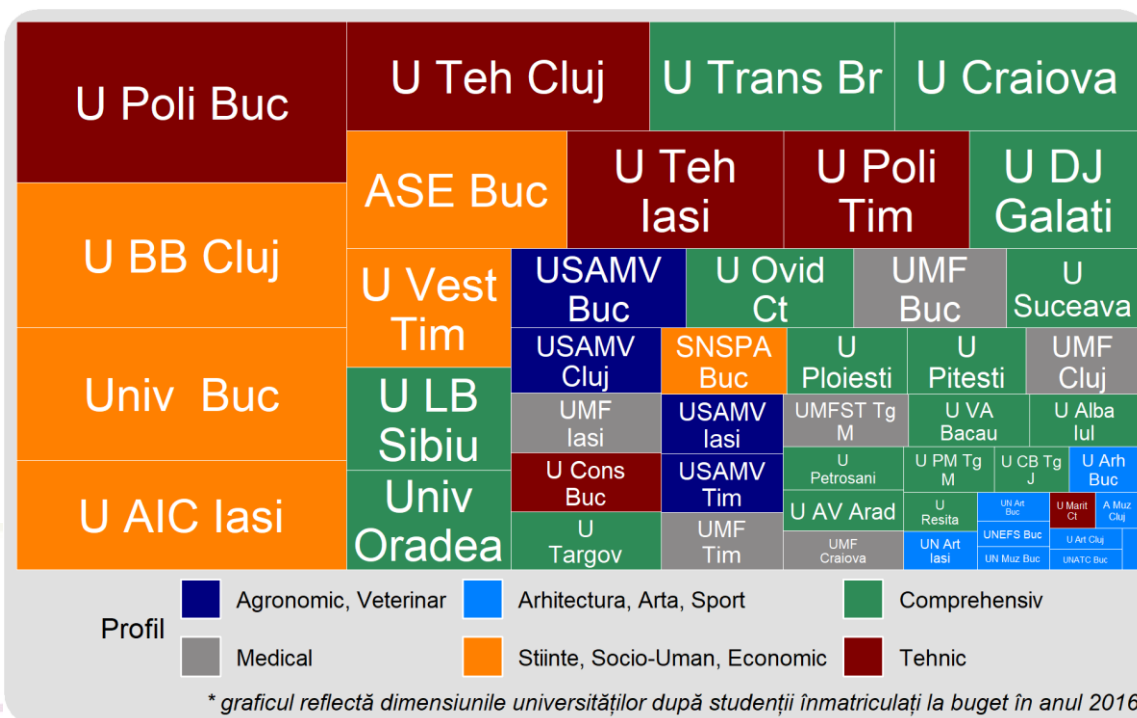
Cele 48 – 46 de universități alcătuiesc **sistemul public, civil, de învățământ superior din România**. Analizele din studiul de față vizează sistemul acesta în ansamblu (deci datele agregate ale tuturor universităților), dar și componentele sale individuale, pornind de la premisa că diversitatea universităților (de misiune, mărime, specializare, etc.) implică oportunități și limite diferite de accesare a unor venituri, dar și nevoi și capacități distincte de realizare a unor tipuri de cheltuieli. Pentru a respecta un standard metodologic general acceptat în orice analiză comparativă, anume clasificarea obiectelor de cercetare în categorii cât mai omogene, universitățile publice sunt grupate în acest studiu în **6 categorii disciplinare** folosite în mod uzual în rapoartele și studiile CNFIS:

1. categoria universităților cu profil **agronomic, veterinar** (în număr de 4);
2. categoria universităților cu profil **arhitectură, artă, sport** (în număr de 9);
3. categoria universităților cu profil **comprehensiv** (17 în 2016, 15 în 2020);
4. categoria universităților cu profil **medical** (6);
5. categoria universităților cu profil **științe, socio-uman, economic** (6);

¹⁰ În realizarea analizelor de mai jos ale veniturilor și cheltuielilor datele universităților care au încetat să existe ca entități autonome au fost agregate, după caz, cu datele universităților cu care au fuzionat, începând cu anul fuziunii. Informațiile pentru universitățile care și-au încetat existența autonomă au fost păstrate însă și sunt prezentate în mod distinct până în anul fuziunii.

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014 - 2020

6. categoria universităților cu profil **tehnic** (6).

Grafic 3. Structura sistemului public de învățământ superior din România: cele 48 de universități incluse în studiu și gruparea lor în categorii după profilul dominant al domeniilor de studii. Prescurtările utilizate pentru denumirile complete ale universităților pot fi regăsite în **Anexa 1**.

Gruparea universităților în cele 6 categorii, ilustrată în **Graficul 3** în care sunt redată și dimensiunile relative ale universităților în anul 2016, este menită să asigure o comparabilitate rezonabilă a diferitelor cheltuieli și venituri realizate de universități. Trebuie admis însă că există diferențe importante inclusiv în interiorul categoriilor (determinate de pildă de factori istorici, geografici, etc.), iar comparabilitatea nu este una perfectă. În interpretarea anumitor rezultate prezentate în studiu trebuie reținut că cele 6 categorii servesc un scop euristic și nu indică o omogenitate perfectă a universităților ce alcătuiesc grupurile.

O modalitate alternativă de grupare mai granulară a universităților din România în funcție de ponderea studenților înmatriculați în programe de studii și alocarea acestora în domenii fundamentale a fost propusă în *Metodologia de evaluare a universităților în scopul clasificării instituționale și al ierarhizării programelor de studii* realizată de Agenția Română de Asigurare a Calității în Învățământul Superior (ARACIS) în 2020. Gruparea propusă de ARACIS distinge universități omogene și eterogene (segmentate suplimentar după numărul domeniilor fundamentale) și este menită a fi actualizată cu prilejul evaluărilor periodice ale universităților în funcție de înmatriculările din anul evaluării, realizate conform *Nomenclatorul domeniilor și al programelor de studii universitare* (actualizat anual prin Hotărâre de Guvern). Lista domeniilor fundamentale este stabilită la

UNIUNEA EUROPEANĂ

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014 - 2020

propunerea ARACIS. Clasificarea utilizată în studiul de față este mai generală decât cea propusă ca model teoretic de ARACIS, dar mai stabilă, aspect considerat mai important în analiza datelor pentru o perioadă de 5 ani.

2.2 Dimensiuni de analiză a cheltuielilor

Exemplele de bune practici internaționale oferite anterior subliniază faptul că o condiție fundamentală pentru realizarea unor analize minuțioase ale cheltuielilor este cea a **colectării sistematice, coordonate și înalt standardizate a datelor universităților**. Datele importante în analiză nu sunt doar cele **financiare** (venituri și cheltuieli efective), ci și datele adiacente privind **studentii, personalul, patrimoniul** universităților. Trebuie spus de pildă că metodologia TRAC din Regatul Unit constituie în primul rând o modalitate foarte complexă tehnic de *raportare* de către instituțiile de învățământ superior a datelor necesare analizelor de cheltuieli, un corolar al detalierei datelor fiind posibilitatea ulterioară de a elabora analize cât mai diverse. Astfel, analize subsecvente colectării standardizate sunt realizate la nivel de sistem, la nivelul unor grupuri colegiale¹¹, dar și pentru uz intern la nivelul universităților individuale.

Ideea cheie ce trebuie reținută din practicile internaționale este că în prezent modelele avansate de monitorizare, raportare și analiză a cheltuielilor învățământului superior urmăresc **depășirea nivelului instituțional de analiză și asigurarea granularității sporite a datelor**. Condensând, se poate consemna că în cadrul acestor modele raportarea cheltuielilor este solicitată, între altele, conform următoarelor principii generale adresate unor dimensiuni distincte de analiză:

1. **defalcarea pe categorii de cheltuieli** (de pildă de personal, materiale, investiții);
2. **segmentarea pe surse de finanțare** (publice / private);
3. **diferențierea pe activități principale** (predare / cercetare / suport);
4. **alocarea pe centre specifice de cost** (domenii de studiu);
5. **separarea pe cicluri de învățământ**.

În raport cu dimensiunile acestea pot fi definiți și explicați parametrii metodologici ai studiului de față, considerând specificul universităților românești și oportunitățile și limitele impuse de reglementările naționale privind raportarea situațiilor financiare de către universitățile publice. În paginile următoare sunt prezentate tipurile de date avute în vedere în cartografierea cheltuielilor recente ale sistemului de învățământ superior din România, sensul și limitările analizelor prezentate în secțiunile următoare ale studiului. În sinteză, cadrul de raportare *centralizat* a datelor universităților publice din România

- permite analize defalcate pe categorii de cheltuieli;
- permite analize segmentate pe surse generale de finanțare;

¹¹ În cadrul TRAC universitățile sunt grupate în 6 astfel de grupuri colegiale (*peer groups*) definite în principal în funcție de ponderea veniturilor obținute din cercetarea științifică în totalul veniturilor obținute; de exemplu, universitățile ale căror venituri din cercetare însumează între 5 și 15% din veniturile totale alcătuiesc grupul C (vezi de pildă <https://www.trac.ac.uk/wp-content/uploads/2021/07/Annex-4.1b-Peer-groups-2019-20.pdf>). În procesul de analiză periodică a datelor se fac comparații (*benchmarking*) nu doar la nivel global, ci și în interiorul fiecărui grup pentru detectarea eventualelor valori extreme înregistrate pentru diferite categorii de cheltuieli.

UNIUNEA EUROPEANĂ

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014 - 2020

- nu permite analize la nivelul activităților, ci doar o separare foarte limitată;
- nu permite analize ale cheltuielilor din perspectiva domeniilor de studiu;
- nu permite analize din perspectiva ciclurilor de studiu.

2.2.1 Categorii de cheltuieli

Analizele cheltuielilor învățământului superior realizate în acest studiu au la bază **execuțiile bugetare anuale ale universităților** în perioada anilor 2016 – 2020. Acestea au fost obținute de la Ministerul Educației (ordonator de credite ierarhic superior al universităților) și, parțial (pentru componenta de cheltuieli pentru cămine-cantine), direct de la universități, în urma unui proces de colectare sprijinit de CNFIS.

Conform obligațiilor legale aplicabile entităților publice universitățile raportează periodic cheltuielile și veniturile realizate urmărind clasificarea indicatorilor privind finanțele publice, stabilită și actualizată periodic de Ministerul Finanțelor¹². Trebuie subliniat că posibilitățile de analiză comparativă a cheltuielilor învățământului superior și limitele acestor posibilități țin în bună măsură de arhitectura generală a clasificărilor bugetare, sistemul fiind proiectat și gestionat de Ministerul Finanțelor în contextul mai larg de contabilizare a resurselor alocate diverselor servicii publice aflate în sarcina statului, nu doar a celor corespunzătoare învățământului superior. Limitele impuse de modul de raportare a cheltuielilor afectează nu doar categoriile de cheltuieli, ci și celelalte dimensiuni de analiză (surse de finanțare, activități, domenii sau cicluri de studiu), aspecte detaliate în subsecțiunile următoare.

Conform schemei de clasificării cheltuielile cuprinse în execuțiile bugetare ale universităților sunt împărțite pe mai multe categorii ierarhice: **tipuri, titluri, articole și alineate**. La nivelul cel mai general sunt deosebite *cheltuielile curente* (toate cheltuielile uzuale aferente funcționării unei universități, de pildă salarii, reparații, burse, etc.) de *cheltuielile de capital* (investiții semnificative în construcții, echipamente etc.). Celor două categorii generale de cheltuieli le sunt circumscrise *titluri* distincte de cheltuieli ce reprezintă categorii largi ce grupează mai multe *articole* de cheltuieli. Articolele grupează la rândul lor *alineate* de cheltuieli, acestea reprezentând unitatea cea mai granulară de încadrare a cheltuielilor¹³.

Opțiunea metodologică generală urmată în analiza cheltuielilor sistemului de învățământ superior din România în acest studiu este aceea de concentrare pe nivelurile superioare de agregare, anume cel al **tipurilor largi** (cheltuieli curente / de capital) și cel

¹² Vezi <https://mfinante.gov.ro/domenii/bugetul-de-stat/clasificatiile-bugetare>.

¹³ Unele articole coincid cu alineate unice omonime. În practica raportării datelor se folosesc coduri numerice specifice pentru titluri (2 cifre), articole (4 cifre) și alineate (6 cifre). De pildă 10 definește titlul *cheltuielilor de personal*, care cuprinde, între altele, articolul 1001 – *cheltuieli salariale în bani* – ce include la rândul lui, între altele, alineatul 100101 – *salarii de bază*. Codurile sunt utile mai ales în realizarea corespondențelor interanuale, la nivelurile inferioare de raportare apărând modificări periodice care nuanțează conținutul conjunctural al anumitor linii bugetare. În graficele și tabele din acest studiu apar de regulă atât codurile utilizate pentru identificarea unor categorii de cheltuieli cât și denumirile propriu-zise ale acestora.

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014 - 2020

al **titlurilor de cheltuieli**, acestea având o corespondență rezonabilă cu modul de analiză utilizat în practica internațională. După cum se va vedea, câteva titluri de cheltuieli din ansamblul clasificăției bugetare generale sunt suficiente pentru a da seama de majoritatea cheltuielilor specifice sistemului de învățământ superior, mai ales în cazul cheltuielilor realizate din alocații bugetare:

- 10 Cheltuieli de personal;
- 20 Bunuri și servicii;
- 59 Alte cheltuieli, titlul ce coincide aproape integral cu *bursele* acordate studenților;
- 71 Active nefinanciare, titlu ce surprinde *cheltuielile de capital* ale universităților.

Trebuie menționat că detalierea excesivă a cheltuielilor nu este practică întrucât multe alineate și articole de cheltuieli au ponderi ne semnificative în cazul universităților. Pe de altă parte, obiectivul acestui studiu este de identificare a tendințelor generale, nu de inventariere exhaustivă a datelor primare. Totuși, în unele cazuri sunt prezentate și analize ale unor alineate individuale de cheltuieli mai semnificative pentru operarea universităților. În decursul procesului de elaborare a studiului au fost realizate numeroase analize detaliate ce au fost discutate în grupul de lucru pentru determinarea impactului anumitor cheltuieli, însă aceste sunt omise în favoarea conciziei și a unei prezentări ce accentuează rezultatele principale.

2.2.2 Surse de finanțare

În primul capitol s-a menționat că universitățile de stat obțin venituri din fonduri alocate de la bugetul public și diverse venituri proprii extrabugetare, de regulă din taxe și servicii. Corespunzător acestor surse de finanțare universitățile raportează distinct (pe categoriile menționate în subsecțiunea anterioară):

- a) cheltuielile lor totale,
- b) cheltuielile din alocații bugetare (realizate din sumele alocate prin contractul instituțional și contractul complementar cu Ministerul Educației), respectiv
- c) cheltuielile realizate din veniturile proprii extrabugetare¹⁴.

În acest studiu sunt prezentate cu precădere **cheltuielile realizate din alocații bugetare**. Pentru contextualizarea lor sunt prezentate însă și **ponderile acestor cheltuieli în cheltuielile totale** (rezultând implicit și ponderile cheltuielilor realizate pe diferite componente din veniturile proprii extrabugetare). Într-un registru global analizele acestea indică nivelul dependenței financiare a universităților față de bugetul public. Mai detaliat însă (la nivelul titlurilor și uneori la cel al alineatelor de cheltuieli), ele indică ce

¹⁴ Tehnic, fiecare universitate completează datele pentru raportări anuale ale cheltuielilor în Anexa 7 (contul de execuție a bugetului instituțiilor publice – cheltuieli): Anexa 7 tip 20 cuprinde defalcarea cheltuielilor totale, Anexa 7 tip 10 cuprinde defalcarea cheltuielilor din venituri proprii extrabugetare, iar Anexa 7 tip CICC conține defalcarea cheltuielilor din alocații bugetare. Pentru studiul de față au fost utilizate datele din Anexa 7 tip 20 și Anexa 7 tip 10 – mai exact componenta de *plăți* –, diferențele dintre valorile înscrise în acestea fiind folosite pentru determinarea cheltuielilor din alocații bugetare.

UNIUNEA EUROPEANĂ

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014 - 2020

tipuri de nevoi își satisfac universitățile cu susținere publică și ce tipuri de nevoi sunt acoperite mai degrabă din veniturile extrabugetare.

2.2.3 Activități universitare

După cum s-a văzut în prezentarea selectivă a bunelor practici internaționale, un criteriu esențial de analiză a cheltuielilor universităților este acela al atribuirii lor către activitățile concrete pe care acestea le desfășoară, în special cele de predare și cercetare. Sub acest aspect trebuie consemnate unele limite suplimentare ale analizelor din acest studiu.

În practica de colectare centralizată a datelor financiar-contabile ale universităților românești nu există din păcate o separare a cheltuielilor cu activitățile de predare de cele pentru cercetare¹⁵. Fiecare universitate poate, în teorie, cu eforturi administrative considerabile, să realizeze o separare de tipul acesta, dar astfel de date nu au fost disponibile pentru analiză. Schema de clasificării bugetare invocată anterior și folosită la nivel central permite doar o separare mult mai limitată. Mai exact, cheltuielile universităților sunt raportate de acestea luând în considerare 3 destinații funcționale distincte:

1. învățământ universitar (clasificația funcțională 65.06.01);
2. învățământ postuniversitar (clasificația funcțională 65.06.02);
3. cămine și cantine pentru studenți (clasificația funcțională 65.11.04)¹⁶.

Prima componentă corespunde în mod direct activității de bază, didactice (susținute în cea mai mare parte din alocații bugetare) și este comună tuturor universităților; categoriile de cheltuieli asociate acestei componente includ însă și eventuale cheltuieli pentru cercetare. A doua componentă apare doar în cazul universităților ce oferă servicii de învățământ postuniversitar (acestea nefiind susținute însă din alocații bugetare). A treia componentă este comună tuturor universităților întrucât acestea beneficiază de subvenții specifice, proporțional cu numărul studenților.

Opțiunea metodologică a grupului de experți implicați în realizarea studiului de față a fost aceea de concentrare pe **activitatea de bază ce corespunde cu cheltuielile atribuite destinației învățământ universitar**. În acest scop, datele pentru cheltuielile aferente componentei cămine-cantine au fost solicitate și centralizate din partea tuturor universităților în vederea excluderii lor din raportările mai generale. În cazul universităților mai mici care au mai degrabă o misiune regională și programe de studii preponderent în ciclul de licență este plauzibil ca identificarea cheltuielilor de predare conform abordării tehnice descrise anterior să fie una rezonabilă. În cazul universităților mai mari, dezvoltate

¹⁵ Merită consemnată o anumită asimetrie privind cercetarea: pe componenta de venituri există un subcapitol specific în care universitățile raportează sumele obținute din cercetare (3320), pe componenta de cheltuieli nu există însă o evidență distinctă a destinației acelor venituri (cum există, de exemplu, în Anexa 27, defalcarea cheltuielilor din veniturile obținute din fonduri externe nerambursabile).

¹⁶ Continuând precizările tehnice dintr-o notă anterioară, Anexele 7 tip 20, 10 și CICC există și în variante distincte corespunzătoare destinațiilor funcționale de cheltuieli (anume pentru învățământ universitar și cămine-cantine).

UNIUNEA EUROPEANĂ

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014 - 2020

și pe ciclurile de master și doctorat, mai bine conectate la mediul internațional și mult mai active în sfera cercetării, abordarea folosită are însă un efect mult mai limitat în izolarea riguroasă a cheltuielilor specifice activității de predare.

2.2.4 Domenii și cicluri de studiu

În contrast cu modelele mai avansate de centralizare și analiză a cheltuielilor instituțiilor de învățământ superior descrise în secțiunea dedicată practicilor internaționale, în cazul universităților românești nu este posibilă analiza cheltuielilor la nivelul domeniilor de studiu și nici la nivelul celor trei cicluri distincte de învățământ universitar. Datele nu sunt raportate de către universități la nivelurile acestea mai granulare. O limită metodologică impusă analizelor din studiul de față de cadrul preexistent de raportare a datelor financiare este deci aceea că toate **analizele primare sunt realizate la nivelul instituțional**, cel al universităților. Diagnoza la nivel național, sistemic, este realizată pornind de la agregare datelor instituționale. În sens invers, de la nivelul universităților la nivelul mai particular al structurilor, ciclurilor sau programelor de studii nu pot fi realizate analize pornind de la execuțiile bugetare, acestea fiind destinate prin concepție instituțiilor în ansamblu.

2.2.5 Precizări privind cheltuieli ocazionale excluse din analize

Suplimentar față de elementele metodologice anterioare trebuie precizate trei alte delimitări care își au originea comună în ideea de studiere a cheltuielilor *actuale* ale învățământului superior pentru activitatea de bază, specifice fiecărui an în curs și independent de fluctuații asupra cărora universitățile nu au un control deplin.

1. În primul rând, așa cum s-a menționat deja, analizele se concentrează strict pe **cheltuielile curente** și pe cele **de capital** (au fost omise operațiunile în curs de clarificare și plățile realizate în ani anteriori, dar recuperate în anii cuprinși în studiu).
2. În al doilea rând, din cheltuielile curente au fost omise cheltuielile dedicate proiectelor cu **finanțare externă nerambursabilă** (FEN – titlurile de cheltuieli 56 și 58) date fiind caracterul episodic și repartizarea neuniformă între universități a acestor fonduri¹⁷.
3. În urma unor evoluții administrative și legale privind drepturile salariale, în perioada anilor 2016 – 2020 universitățile au fost puse în situația de a plăti, retroactiv, drepturi salariale aferente personalului pentru anii anteriori. Aceste **cheltuieli de personal incidentale** (CPI), constând în drepturi salariale acordate prin hotărâri

¹⁷ De-a lungul celor 5 ani cuprinși în studiu cheltuielile totale din FEN ale tuturor universităților publice coordonate de Ministerul Educației au evoluat, conform veniturilor înscrise în execuțiile bugetare anuale, astfel: 156,6 milioane de lei în 2016, 241,4 în 2017, 313,7 în 2018, 541,3 în 2019 și 470 în 2020.

UNIUNEA EUROPEANĂ

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014 - 2020

judecătorești și/sau Legea 85/2016, inclusiv dobânzi aferente acestora au fost înlăturate în analizele din acest studiu pornind de la date distincte furnizate de Ministerul Educației privind repartizările de fonduri către universități, detaliate pe componentele din contractele instituționale și complementare¹⁸. Sumele CPI au fost înlăturate din valorile corespunzătoare titlului cheltuielilor de personal, din cheltuielile curente și din cheltuielile totale.

2.3 Factori de mărime și indicatori

Sintetizând aspectele anterioare, cheltuielile analizate cu precădere în acest studiu sunt cele realizate de universități din alocații bugetare, destinate activității de bază, defalcat de regulă pe categorii largi și din care au fost excluse cheltuielile ocazionale. Analizele cheltuielilor sunt prezentate în valori nominale, iar pentru evidențierea tendințelor de-a lungul celor 5 ani cuprinși în studiu sunt calculați și indicatori privind modificările anuale și cele de-a lungul întregii perioade analizate.

În afară de prezentarea valorilor propriu-zise și a modificărilor cheltuielilor în timp sunt prezentați de asemenea indicatori definiți în raport cu principalii factori de mărime ce pot fi folosiți în caracterizarea universităților: numărul de **studenți fizici (SF)**, respectiv **numărul de studenți echivalenți unitari (SEU)** definit convențional de CNFIS prin ponderarea studenților fizici cu coeficienții de echivalare și de cost specifici domeniilor de studiu, conform metodologiilor anuale de alocare a finanțării. Raportarea cheltuielilor la aceste dimensiuni le face mai comparabile între universități și produce **indicatori unitari (medii)** ce estompează discrepanțele semnificative ce există între cheltuieli (și venituri) din perspectiva mărimii absolute. Datele referitoare la numărul studenților au fost furnizate de CNFIS și includ toate cele trei cicluri de învățământ superior.

Un alt factor de mărime foarte important pentru universități este cel al **resurselor umane** ce influențează direct cheltuielile de personal. În contrast cu modelele internaționale mai avansate de analiză, în cazul învățământului superior din România acestea nu pot fi însă studiate în detaliu pornind de la execuțiile bugetare instituționale. Datele disponibile pentru analiza cheltuielilor de personal au o limită fundamentală: **cheltuielile nu sunt diferențiate în funcție de beneficiari**, fiind raportate în comun. Cu alte cuvinte cheltuielile aferente profesorilor, bibliotecarilor, paznicilor și tuturor celorlalți angajați ai unei universități sunt incluse în aceeași linie bugetară. Astfel, **nu pot fi determinate cheltuielile pe categorii de personal**, nici măcar pe diviziunile largi ale celor trei tipuri de personal angajat în universități – didactic, didactic auxiliar, nedidactic. Un corolar este faptul că nu pot fi analizate nici cheltuielile diferențiate pe grade didactice.

¹⁸ Conform situațiilor comunicate de Ministerul Educației sumele repartizate la nivel național pentru plata diferențelor salariale (cumulat pentru hotărâri judecătorești, dobânzile pentru care s-au alocat fonduri în anii 2019 și 2020 și Legea 85/2016) sunt următoarele: 409,1 milioane de lei în 2016, 50 de milioane în 2017, 38 în 2018, 612,5 în 2019 și 286,1 în 2020.

UNIUNEA EUROPEANĂ

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014 - 2020

Ținând cont de limitarea anterioară, indicatorii ce au putut fi calculați pentru această categorie sunt următorii:

- 1. cheltuiala medie anuală de personal susținută din alocații bugetare.** Pentru determinarea acesteia cheltuielile din titlul *10 Cheltuieli de personal* (fără sumele CPI menționate anterior și fără sumele corespunzătoare acoperirii posturilor vacante menționate la punctul 2 mai jos) au fost raportate la personalul complet al universităților alcătuit din (i) *titularii* angajați pe posturi didactice, (ii) *personalul didactic auxiliar* și (iii) *personalul nedidactic*.
- 2. cheltuiala medie anuală pentru acoperirea posturilor didactice vacante,** determinată ca raport între sumele cumulate ale alineatelor de cheltuieli *100110 Fond pentru posturi ocupate prin cumul* și *100111 Fond aferent plății cu ora* și *posturile didactice vacante* existente la nivelul universităților.

Datele referitoare la cifrele de personal (personal didactic, didactic auxiliar, nedidactic) au fost furnizate de CNFIS.

În fine, o ultimă precizare referitoare la analiza cheltuielilor este aceea că ea nu poate fi realizată în mod rezonabil independent de dimensiunea conexă a veniturilor. Astfel, unele analize și unii indicatori din paginile următoare ilustrează și diferite venituri caracteristice universităților publice și sistemului de învățământ superior în ansamblu. Pentru acestea au fost avute în vedere două surse complementare de date: pentru alocațiile bugetare au fost utilizate date obținute de la Ministerul Educației privind repartizările anuale de fonduri conform contractelor instituționale și celor complementare. Pentru anumiți indicatori specifici au fost utilizate valorile din execuțiile bugetare ale universităților¹⁹, obținute de asemenea de la Ministerul Educației. În calcularea diferiților indicatori ce implică venituri au fost realizate ajustări simetrice cheltuielilor. Au fost înlăturate de exemplu veniturile realizate din fonduri externe nerambursabile (deconturile pentru astfel de cheltuieli constituind adesea venituri decalate față de anul fiscal de realizare a cheltuielilor inițiale), veniturile destinate cheltuielilor de personal incidentale²⁰, respectiv subvențiile cu destinația cămine-cantine.

¹⁹ *Încasările* înscrise în Anexa 5 (contul de execuție a bugetului instituțiilor publice – venituri).

²⁰ O parte din perioada de referință a analizelor din acest studiu este marcată ea însăși de cheltuieli incidentale ce vor fi acoperite abia în viitor. În luna aprilie 2022 Guvernul a adoptat Ordonanța de urgență 48/2022 (privind plata diferențelor de drepturi salariale cuvenite personalului didactic din învățământul de stat pentru perioada 1 iulie 2017 – 31 august 2021), [nota de fundamentare a ordonanței](#) indicând un impact bugetar total de aproximativ 1,227 miliarde lei în următorii ani. O parte din această sumă (neidentificată explicit în nota de fundamentare) corespunde învățământului superior.

3. Cheltuielile învățământului superior românesc în anii 2016 – 2020

3.1 Veniturile și cheltuielile la nivel național

3.1.1 Evoluția valorilor totale și a celor unitare

Tabloul de ansamblu al veniturilor și cheltuielilor sistemului de învățământ superior din România în perioada anilor 2016 – 2020 este prezentat în [Graficele 4 și 5](#) și în [Tabelul 1](#). Acestea ilustrează principalele aspecte ce caracterizează evoluția la nivel național. Elementele cele mai semnificative sunt comentate în paragrafele de mai jos.

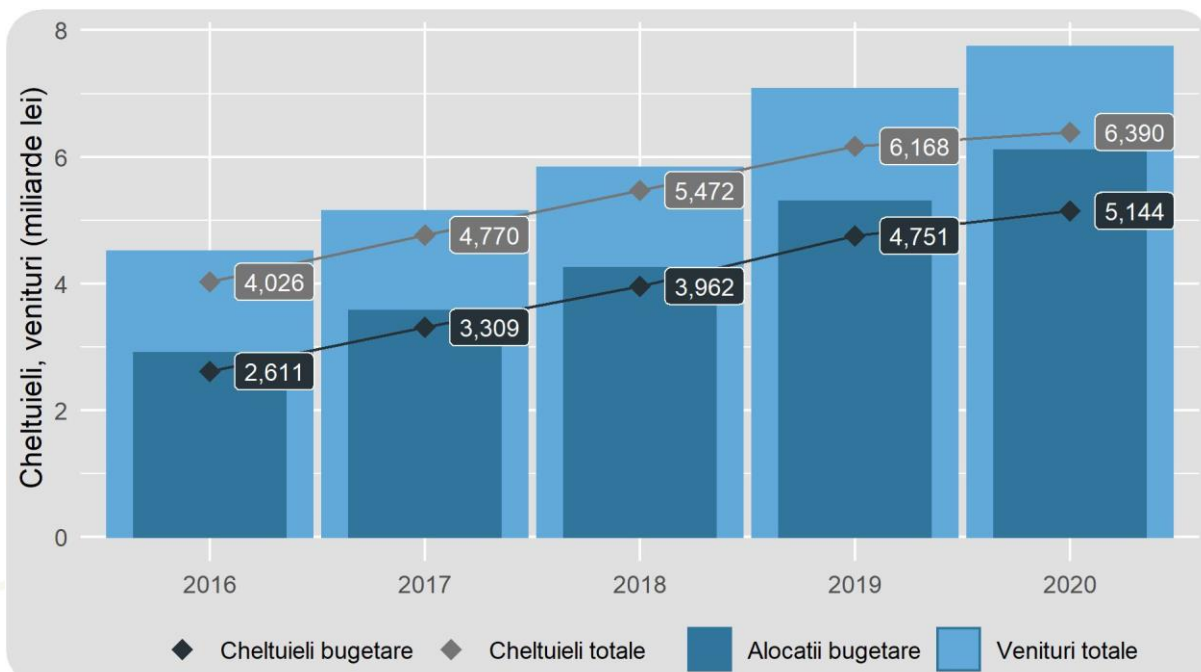
O remarcă generală este aceea că *veniturile și cheltuielile* – atât cele *totale*, cât și cele realizate *din alocații bugetare* – au crescut semnificativ între 2016 și 2020:

- veniturile totale au crescut cu 71,8% (de la 4,5 miliarde lei la 7,7 miliarde), iar cele din alocații bugetare cu 110,2% (de la 2,9 la aproximativ 6,1 miliarde);
- în același timp cheltuielile totale au crescut cu 58,7% (de la 4 miliarde lei la 6,4), iar cele din alocații bugetare cu 97% (de la 2,6 miliarde lei la 5,1 miliarde).

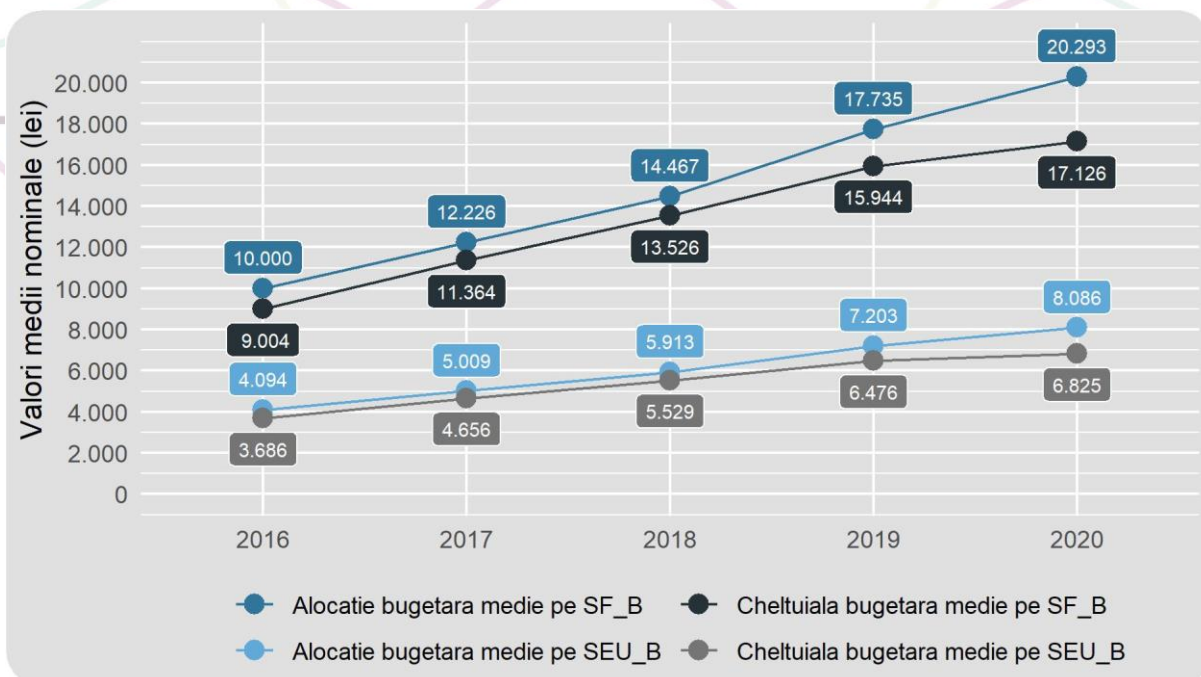
Ponderea alocațiilor bugetare în veniturile totale a crescut în mod constant (de la 64,4% în 2016 la 78,8% în 2020), iar odată cu aceasta a crescut și *ponderea cheltuielilor bugetare în totalul cheltuielilor* (de la 64,9% în 2016 la 80,5% în 2020). În ansamblu, sistemul de învățământ superior a avut în fiecare an cheltuieli totale mai mari, iar acestea au fost acoperite într-o proporție mai mare din alocațiile bugetare. Explicațiile acestui fenomen sunt multiple, dar pot fi reduse, în cea mai mare parte, la evoluțiile contrastante ale înmatriculărilor de studenți la buget și la taxă, respectiv la finanțarea diferențiată asociată celor două forme de înmatriculare: în timp ce numărul studenților înmatriculați la buget a crescut gradual, numărul celor înmatriculați în regim cu taxă (principală sursă de venituri proprii extrabugetare pentru universități) a scăzut. Potrivit datelor CNFIS (CNFIS, 2021, p. 9) în timp ce în anul 2016 raportul la nivel național dintre studenții la buget și cei cu taxa era de 1,82 (289.982 / 159.170), în 2020 acest raport crescuse la aproape 1,92 (300.337 / 156.893).

În strânsă legătură cu evoluția anterioară se află însă și parcursul diferit al finanțării publice în raport cu cea privată: alocația bugetară medie per student fizic a crescut de la 7.149 lei în 2016 la 14.558 lei în 2020 (CNFIS, 2021, p. 13), dublându-se deci în perioada celor 5 ani. În schimb – deși nu putem oferi o analiză exhaustivă a acestui aspect – postulăm că în cazul quantumului taxelor de studii percepute de la studenți evoluțiile au fost mai degrabă modeste sau chiar absente, universitățile asumându-și de multe ori valori ale taxelor în raport cu disponibilitatea de achitare a acestora de către beneficiari, nu în raport cu costurile reale (mult mai ridicate) ale școlarizării. O analiză ce ilustrează accentuarea decalajului dintre veniturile obținute de universități din alocații bugetare și veniturile obținute de acestea din taxe este prezentată în secțiunea de mai jos dedicată analizei cheltuielilor la nivelul universităților.

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014 - 2020

Grafic 4. Veniturile și cheltuielile realizate în sistemul de învățământ superior în perioada 2016 – 2020 pentru susținerea procesului de învățământ, valori totale și valori din alocații bugetare

Grafic 5. Evoluția alocațiilor bugetare și a cheltuielilor din alocații bugetare la nivel național, medii pe student fizic de la buget (SF_B) și student echivalent unitar de la buget (SEU_B)

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014 - 2020

Tabel 1. Veniturile și cheltuielile nominale și medii realizate la nivel național între 2016 și 2020. Valorile medii sunt determinate prin raportare la studenți fizici înscriși pe locuri subvenționate de la buget (SF_B), respectiv la studenți echivalenți unitari corespunzători celor fizici (SEU_B). Parantezele arată variația față de anul anterior.

Indicator	2016	2017	2018	2019	2020	Modificare 2020/2016
Venituri totale	4.501.208.597	5.134.490.368 (14,1%)	5.828.362.935 (13,5%)	7.061.269.571 (21,2%)	7.735.301.521 (9,5%)	71,8%
Cheltuieli totale	4.026.034.626	4.769.579.411 (18,5%)	5.472.119.176 (14,7%)	6.168.323.304 (12,7%)	6.390.170.348 (3,6%)	58,7%
Excedent / deficit total	475.173.971	364.910.957 (-23,2%)	356.243.759 (-2,4%)	892.946.267 (150,7%)	1.345.131.173 (50,6%)	183,1%
Alocații bugetare *	2.899.926.042	3.559.438.865 (22,7%)	4.237.453.236 (19,0%)	5.284.951.659 (24,7%)	6.094.689.593 (15,3%)	110,2%
Alocații bugetare (% din venituri totale)	64,4	69,3 (7,6%)	72,7 (4,9%)	74,8 (2,9%)	78,8 (5,3%)	22,3%
Alocație bugetară medie pe SF_B	10.000	12.226 (22,3%)	14.467 (18,3%)	17.735 (22,6%)	20.293 (14,4%)	102,9%
Alocație bugetară medie pe SEU_B	4.094	5.009 (22,4%)	5.913 (18,0%)	7.203 (21,8%)	8.086 (12,3%)	97,5%
Finanțare de bază	2.343.386.000	2.707.419.000 (15,5%)	3.405.079.750 (25,8%)	4.378.114.189 (28,6%)	5.166.747.176 (18,0%)	120,5%
Cheltuieli bugetare **	2.610.938.831	3.308.517.171 (26,7%)	3.962.021.976 (19,8%)	4.751.157.955 (19,9%)	5.143.704.910 (8,3%)	97,0%
Cheltuieli bugetare (% din cheltuieli totale)	64,9	69,4 (7,0%)	72,4 (4,4%)	77,0 (6,4%)	80,5 (4,5%)	24,1%
Cheltuieli bugetare (% din alocații bugetare)	90,0	93,0 (3,2%)	93,5 (0,6%)	89,9 (-3,9%)	84,4 (-6,1%)	-6,3%
Cheltuială bugetară medie pe SF_B	9.004	11.364 (26,2%)	13.526 (19,0%)	15.944 (17,9%)	17.126 (7,4%)	90,2%
Cheltuială bugetară medie pe SEU_B	3.686	4.656 (26,3%)	5.529 (18,7%)	6.476 (17,1%)	6.825 (5,4%)	85,2%
Excedent / deficit (buget public)	288.987.211	250.921.694 (-13,2%)	275.431.260 (9,8%)	533.793.704 (93,8%)	950.984.683 (78,2%)	229,1%
Excedent / deficit (buget public) mediu pe SF_B	997	862 (-13,5%)	940 (9,1%)	1.791 (90,5%)	3.166 (76,8%)	217,7%
Excedent / deficit (buget public) mediu pe SEU_B	408	353 (-13,4%)	384 (8,8%)	728 (89,3%)	1.262 (73,4%)	209,3%
Studenți fizici buget (SF_B)	289.982	291.142 (0,4%)	292.912 (0,6%)	297.994 (1,7%)	300.337 (0,8%)	3,6%
Studenți echivalenți unitari buget (SEU_B)	708.358	710.560 (0,3%)	716.642 (0,9%)	733.711 (2,4%)	753.706 (2,7%)	6,4%

* Conform precizărilor din secțiunea metodologică, includ toate repartizările bugetare în afara cheltuielilor de personal incidentale și a subvențiilor pentru cămine-cantine. ** Similar, includ cheltuielile din alocații bugetare pentru activitatea de bază.

Cea mai mare parte a alocațiilor bugetare a provenit din finanțarea de bază acordată universităților; cu excepția anului 2017 în care ponderea acestora în totalul alocațiilor a fost de aproximativ 76%, în ceilalți ani ai perioadei analizate ponderea finanțării de bază a fost constant de cel puțin 80%, în 2020 atingând aproape 85%.

Alocația bugetară medie în raport cu studenții fizici²¹ a crescut de la 10.000 de lei în 2016 la puțin peste 20.000 de lei în 2020. O tendință apropiată de dublare a înregistrat

²¹ A nu se confunda cu *Alocația medie / Student Fizic* calculată de CNFIS (cf. (CNFIS, 2021, p. 13)) care are în vedere în primul rând finanțarea de bază strict pentru studenți. Întrucât includ toate componentele de finanțare

UNIUNEA EUROPEANĂ

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014 - 2020

și media în raport cu studenții echivalenți unitari (creștere de la 4.094 lei la 8.086). În concordanță cu aceste evoluții, cheltuielile medii realizate din alocații bugetare au crescut și ele: *cheltuiala medie din alocații bugetare raportat la studenții fizici* a urcat de la aproximativ 9.000 de lei în 2016 la aproximativ 17.000 în 2020; *cheltuiala medie din alocații bugetare raportat la studenții echivalenți unitari* a crescut de la aproape 3.700 de lei la aproximativ 6.800 de lei.

Aparent, există un excedent constant, vizibil atât în termeni nominali cât și din perspectiva valorilor medii, mai ales în anii 2016, 2019 și 2020. Excedentul provine în cea mai mare parte din componenta de finanțare bugetară deci merită consemnată în mod deosebit tendința ce caracterizează excedentul aparent înregistrat pe componenta de buget public: în anul 2016 excedentul acesta avea valoarea de aproape 290 de milioane de lei, în anul 2017 a urmat un recul modest de 13,2%, apoi o creștere modestă de aproape 10% în 2018. În 2019 excedentul înregistrat pe componenta de buget public aproape s-a dublat (urcând de la 275 la 534 de milioane), iar în 2020 a urmat o nouă creștere substanțială de aproape 80%, excedentul la nivelul acestui an fiind de aproximativ 951 de milioane de lei. Astfel, în ansamblu, sistemul de învățământ superior pare să nu acceseze toate resursele oferite de bugetul public.

În acest context trebuie subliniat că excedentul reprezintă o ficțiune contabilă mai degrabă decât semnul unui surplus real de resurse la nivelul sistemului de învățământ superior întrucât o sumedenie de prevederi legislative împiedică utilizarea efectivă a fondurilor de care universitățile dispun doar teoretic. Din acest motiv, la nivel național, în perioada celor 5 ani recentți datele arată că *nu s-au cheltuit niciodată toate alocațiile bugetare* acordate universităților, ponderea maximă fiind 93,5% în 2018, iar cea minimă 84,4% în 2020, cauzată în parte de contextul excepțional determinat de pandemia Covid-19. Subutilizarea resurselor publice de finanțare nu este însă imputabilă universităților, ea fiind în primul rând o consecință a constrângerilor fiscale și bugetare aplicabile acestor organizații (inclusiv o consecință a necesității aprobării cheltuielilor de către ordonatorii de credite superiori). Din informațiile prezentate în graficele și tabelul de mai sus se observă că aceste constrângeri nu afectează doar capacitatea de utilizare a resurselor publice, ci și pe aceea de a folosi resursele proprii extrabugetare.

---

instituțională și complementară repartizată de Ministerul Educației (mai puțin subvențiile câmine-cantine și cheltuielile de personal incidentale) valorile alocațiilor bugetare prezentate în aceste pagini – atât valorile medii în raport cu studenții fizici, cât și mediile în raport cu studenții echivalenți unitari – sunt diferite (mai mari) față de cele raportate de CNFIS.

UNIUNEA EUROPEANĂ

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014 - 2020

3.1.2 Evoluția cheltuielilor din alocații bugetare pe categorii

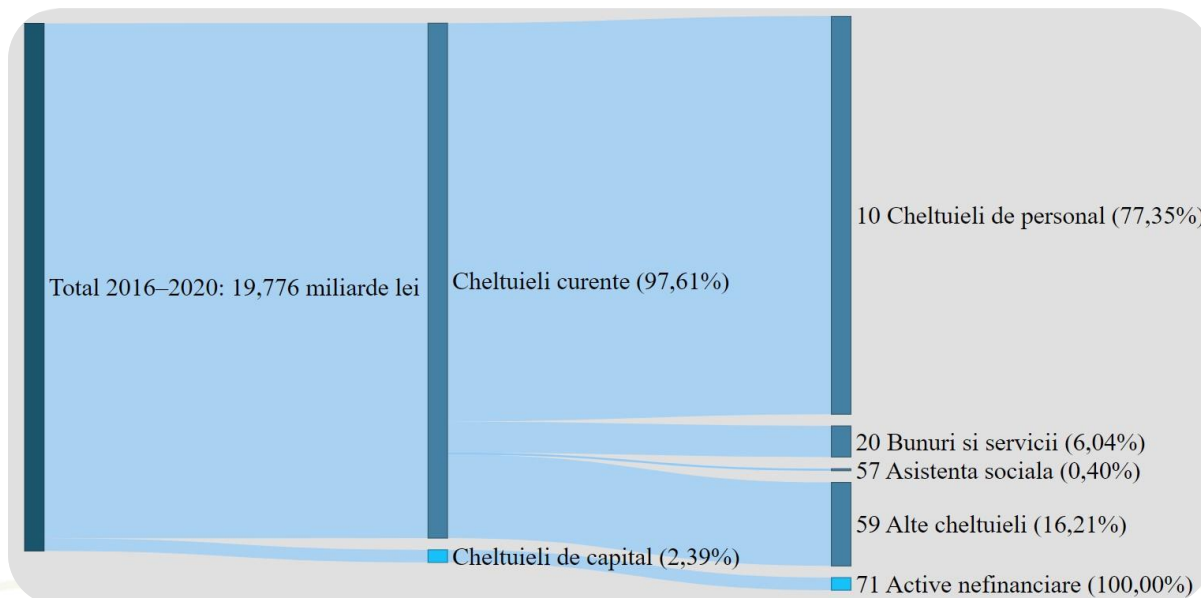
Evoluția multianuală a cheltuielilor din alocații bugetare din perspectiva categoriilor principale este descrisă în tabelul și graficele de mai jos. **Graficul 6** arată defalcarea cheltuielilor cumulate de-a lungul întregii perioade de 5 ani, reprezentativă pentru situația detaliată pentru fiecare an distinct în **Graficul 7** și în **Tabelul 2**.

Un element frapant pus în lumină de aceste instrumente este repartizarea complet disproporționată între **cheltuielile curente** și **cheltuielile de capital**: de-a lungul întregii perioade de 5 ani, din cheltuieli nominale cumulate de aproape 20 de miliarde de lei doar 2,39% au fost destinate investițiilor majore în timp ce 97,61% au fost utilizate pentru cheltuieli curente. Astfel, cheltuielile curente au reprezentat în mod constant 95% sau mai mult din cheltuielile susținute din alocații bugetare (în anii 2018 – 2020 ajungând chiar la aproximativ 98-99%). În contrast cu acestea, cheltuielile de capital ocupă o pondere nesemnificativă în ansamblul cheltuielilor acoperite din alocații bugetare²².

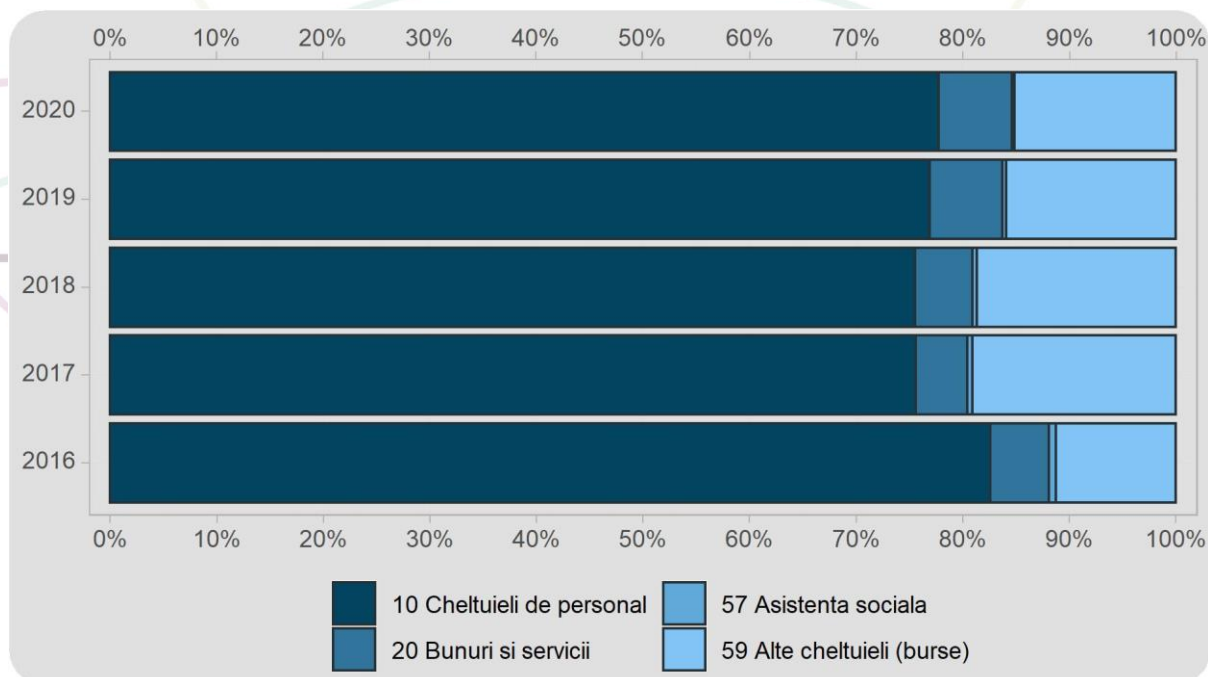
Coborând la următorul nivel de analiză, în rândul **cheltuielilor curente** se observă un statut complet dominant al **cheltuielilor de personal** (cu o pondere de 77,35% în cheltuielile curente cumulate ale întregii perioade de 5 ani) urmate de titlul **alte cheltuieli** în care sunt cuprinse cheltuielile cu **bursele** studenților (pondere de 16,21%), iar apoi de cheltuielile cu **bunuri și servicii** (pondere de 6,04%). O pondere nesemnificativă în cheltuielile curente susținute din alocații bugetare (0,4%) aparține cheltuielilor cu **asistența socială**.

²² Unele cheltuieli de capital se adresează zonei de cămine-cantine care este exclusă din analizele de față, după cum s-a explicat în capitolul metodologic. Situația de ansamblu nu se modifică însă dacă sunt luate în calcul și cheltuielile pentru cămine-cantine.

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014 - 2020

Grafic 6. Defalcarea pe categorii a cheltuielilor cumulate realizate la nivel național în perioada 2016 – 2020 din alocații bugetare. Parantezele arată ponderile fiecărei linii bugetare în categoria de cheltuieli supraordonată.

Grafic 7. Defalcarea pe titluri a cheltuielilor curente realizate din alocații bugetare la nivel național în anii 2016 – 2020

Dacă din cheltuielile curente ar fi omise bursele (ținând cont de faptul că acestea au o destinație fixă ce nu poate fi schimbată conform politicilor și priorităților universităților individuale) ponderea cheltuielilor de personal ar fi încă și mai ridicată față de valorile prezentate anterior, trecând de pragul de 90%. Acest lucru înseamnă, între altele, că

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014 - 2020

pentru o fundamentare riguroasă a costurilor reale necesare pentru asigurarea activității didactice în condiții crescute de calitate este esențială în primul rând abordarea cheltuielilor de personal.

Tabel 2. Cheltuielile din alocații bugetare realizate la nivel național în perioada 2016 – 2020, defalcate pe categorii și titluri principale. Parantezele arată variația față de anul anterior.

	2016	2017	2018	2019	2020	Modificare 2020/2016
Total,	2.610.938.831	3.308.517.172	3.962.021.976	4.751.157.956	5.143.704.910	97,0%
din care:		(26,7%)	(19,8%)	(19,9%)	(8,3%)	
Cheltuieli curente,	2.475.377.763	3.202.141.975	3.911.001.035	4.646.976.095	5.068.794.540	104,8%
din care:		(29,4%)	(22,1%)	(18,8%)	(9,1%)	
10 Cheltuieli de personal	2.044.181.832	2.420.376.297 (18,4%)	2.953.066.630 (22,0%)	3.573.337.004 (21,0%)	3.941.190.040 (10,3%)	92,8%
20 Bunuri si servicii	136.247.870	154.182.751 (13,2%)	211.098.454 (36,9%)	316.066.070 (49,7%)	348.487.032 (10,3%)	155,8%
57 Asistenta sociala	15.635.610	15.482.114 (-1,0%)	16.609.115 (7,3%)	17.696.074 (6,5%)	11.063.115 (-37,5%)	-29,2%
59 Alte cheltuieli (*burse)	279.312.450	612.100.812 (119,1%)	730.226.836 (19,3%)	739.876.947 (1,3%)	768.054.353 (3,8%)	175,0%
Cheltuieli de capital	135.561.068	106.375.197 (-21,5%)	51.020.941 (-52,0%)	104.181.861 (104,2%)	74.910.370 (-28,1%)	-44,7%

Pe baza datelor prezentate anterior **cheltuielile de personal** au variat în perioada analizată între aproximativ 2 miliarde de lei în 2016 și 3,9 miliarde în 2020, crescând în ansamblu cu aproape 93%, însă în mod neuniform. Astfel, în 2017, 2018 și 2019 cheltuielile de personal au înregistrat creșteri anuale de aproximativ 21% față de anii imediat anteriori, în timp ce în 2020 s-a înregistrat o creștere mai redusă, de aproximativ 10% față de 2019.

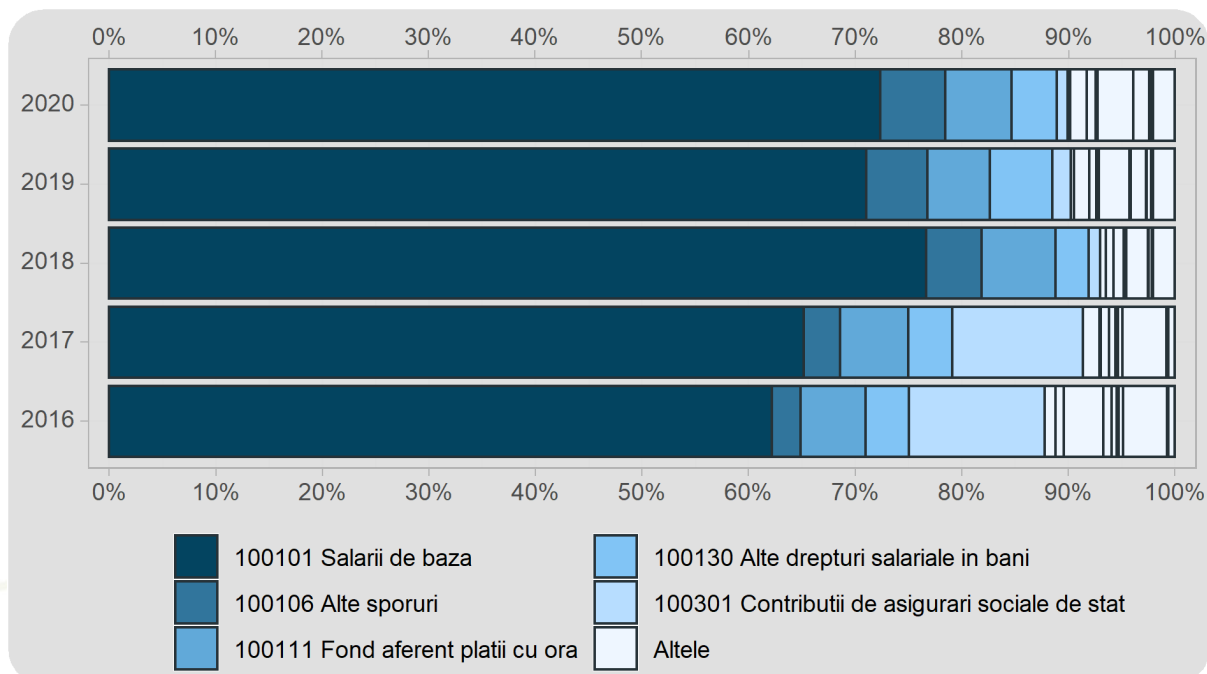
Deși nu oferă o imagine cu acuratețe completă²³, **Graficul 8** și **Tabelul 3** de mai jos arată evoluția principalelor alineate de cheltuieli din componența titlului cheltuielilor de personal. Se poate observa astfel că cele mai însemnate alineate de cheltuieli corespunzătoare cheltuielilor de personal din alocații bugetare sunt cele care privesc

- *salariile de bază* (ponderi între 62,2% în 2016 și 76,6% în 2018),
- *fondul aferent plății cu ora* (ponderi cuprinse între 5,8% în 2019 și 6,9% în 2018),
- *alte sporuri* (variații între 2,7% în 2016 și 6,1% în 2020).

În grafic se observă de asemenea diminuarea substanțială a ponderii contribuțiilor pentru asigurări sociale odată cu modificările legislative din anul 2018.

²³ Tehnic, înlăturarea cheltuielilor de personal incidentale (CPI) menționate în capitolul metodologic poate fi realizată doar la nivelul agregat al titlului, nu și la nivelul articolelor și alineatelor întrucât sumele CPI acoperă atât salariile, cât și contribuțiile sociale aferente acestora, iar repartizarea lor între aceste categorii de cheltuieli nu a fost disponibilă pentru realizarea analizelor detaliate. Diferențele dintre sumele agregate la nivel de titlu prezentate în **Tabelul 3** și sumele prezentate pentru cheltuielile de personal în **Tabelul 2** sunt tocmai sumele CPI.

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014 - 2020

Grafic 8. Defalcarea pe alineate a cheltuielilor de personal realizate la nivel național din alocații bugetare. *Din motive tehnice defalcarea privește cheltuielile complete din alocații, fără corecturile pentru cheltuielile de personal incidentale.

Tabel 3. Evoluția unor alineate mai semnificative de cheltuieli de personal realizate la nivel național. *Din motive tehnice defalcarea privește cheltuielile complete din alocații, fără corecturile pentru cheltuielile de personal incidentale. Parantezele arată variația față de anul anterior.

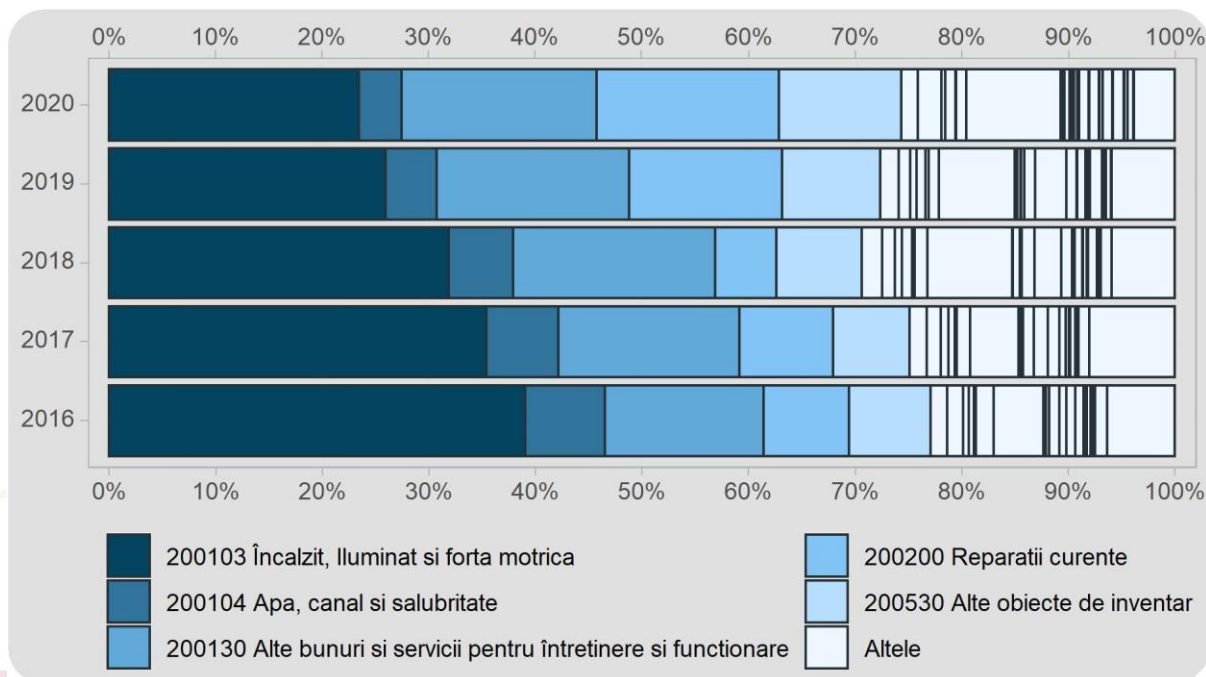
	2016	2017	2018	2019	2020	Modificare 2020/2016
Cheltuieli de personal, din care (selecție):	2.453.270.579	2.470.376.298	2.991.066.630	4.185.854.102	4.226.617.784	72,3%
100101 Salarii de baza	1.526.213.061	1.609.382.331	2.292.645.684	2.973.630.547	3.058.349.935	100,4%
100106 Alte sporuri	65.538.280	85.657.739	156.596.831	240.914.915	257.686.166	293,2%
100111 Fond aferent platii cu ora	149.530.663	157.376.949	207.151.791	244.813.559	263.006.959	75,9%
100130 Alte drepturi salariale in bani	100.046.121	101.360.560	92.137.639	246.183.898	179.149.391	79,1%
100301 Contributii de asigurari sociale de stat	312.346.759	303.282.790	33.009.246	72.748.497	42.336.583	86,4%

Cheltuielile din alocații bugetare cu **bunuri și servicii** au variat între 4,8 și 6,9% din cheltuielile curente. În ultimii ani ponderea acestor cheltuieli a avut variații reduse, chiar dacă în termeni nominali valoarea lor s-a dublat, urcând de la aproximativ 136 milioane de lei în 2016 la circa 348 milioane de lei în 2020. Cele mai însemnate alineate de cheltuieli corespunzătoare bunurilor și serviciilor sunt cele care privesc

- *încălzitul și iluminatul* (ponderi între 23,4% în 2020 și 39,1% în 2016),
- *alte bunuri și servicii pentru întreținere și funcționare* (ponderi cuprinse între 14,9% în 2016 și 19% în 2018), respectiv
- *reparațiile curente* (variații între 5,7% în 2018 și 17,1% în 2020).

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014 - 2020

Detalierea acestor alineate mai semnificative de cheltuieli cu bunuri și servicii este prezentată în [Graficul 9](#) și [Tabelul 4](#).

Grafic 9. Defalcarea pe alineate a cheltuielilor cu bunuri și servicii realizate la nivel național din alocații bugetare

Tabel 4. Evoluția unor alineate mai semnificative de cheltuieli cu bunuri și servicii realizate la nivel național

	2016	2017	2018	2019	2020	Modificare 2020/2016
Cheltuieli cu bunuri și servicii, din care (selecție):	136.247.870	154.182.751	211.098.454	316.066.068	348.487.030	155,8%
200103 Încălzit, iluminat și forță motrică	53.268.343	54.595.752	67.291.346	82.042.363	81.633.738	53,3%
200104 Apă, canal și salubritate	10.181.083	10.377.300	12.725.514	15.037.115	13.914.851	36,7%
200130 Alte bunuri și servicii pentru întreținere și funcționare	20.334.257	26.223.730	40.007.626	57.146.790	63.808.353	213,8%
200200 Reparații curente	10.905.191	13.534.619	12.090.636	45.319.236	59.559.712	446,2%
200530 Alte obiecte de inventar	10.412.482	11.045.523	17.003.764	29.180.967	40.063.240	284,8%

În afară de cheltuielile de personal și de cheltuielile cu bunuri și servicii sistemul de învățământ superior mai înregistrează cheltuieli curente asociate titlurilor **57 Asistență socială** ce are însă o pondere nesemnificativă în total și variații în valori absolute cuprinse între 11 milioane de lei în 2020 și 17,7 milioane în 2019. În cadrul acestui titlu cea mai mare pondere o au abonamentele de transport ale studenților, urmate de practica de specialitate care se realizează în cadrul disciplinelor de la anumite specializări. Evoluția cheltuielilor are un trend ușor ascendent până în anul 2020 datorită creșterii la nivel național a tarifelor operatorilor din domeniul transporturilor și a decontărilor realizate de către studenți. În anul 2020 contextul pandemiei a determinat o scădere previzibilă a

UNIUNEA EUROPEANĂ

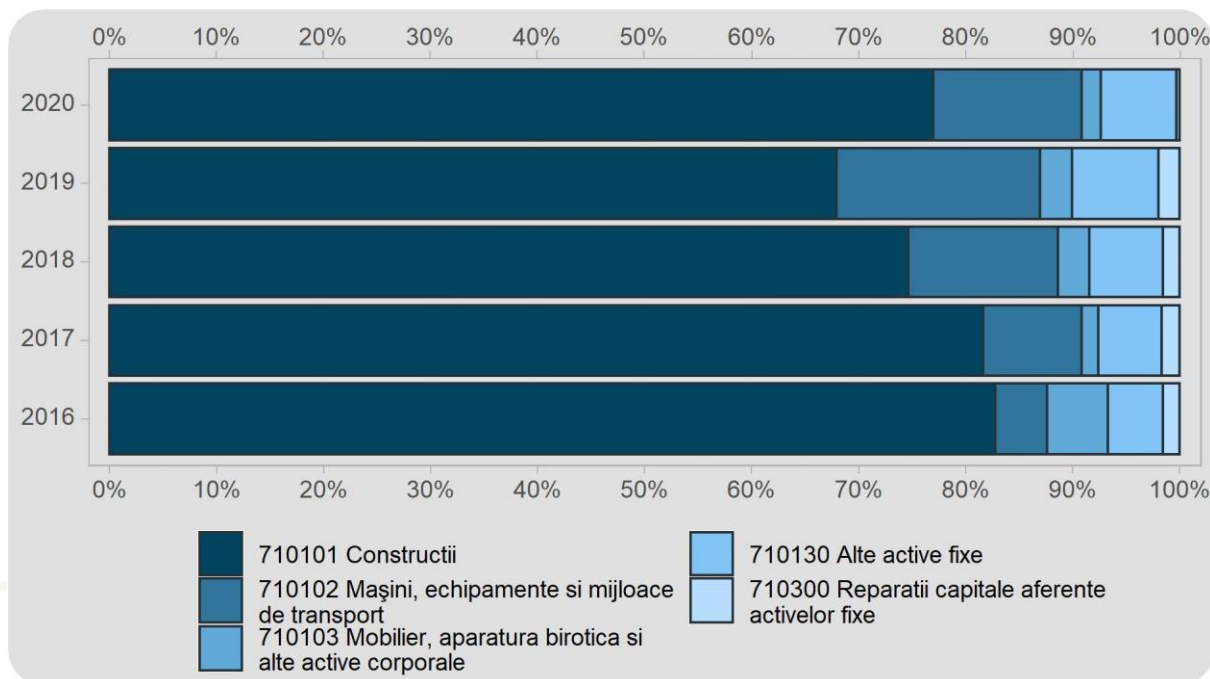
Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014 - 2020

cheltuielilor deoarece studenții nu au mai fost prezenți fizic la instituțiile de învățământ superior și deci nu s-au mai realizat decontări ale cheltuielilor cu transportul public.

Titlul **59 Alte cheltuieli** are o contribuție mult mai ridicată în ansamblul cheltuielilor curente – mult mai mare față de cheltuielile cu bunuri și servicii de pildă – urmare a faptului că acest titlu include cheltuielile cu **bursele**. Acestea reprezintă aproape constant circa 95% sau mai mult din cheltuielile asociate titlului 59, cheltuielile acestuia fiind aproape integral determinate de burse. În anul 2017 bursele au crescut semnificativ (cu 119%) față de 2016, de la 279 de milioane de lei la 612 milioane de lei. Acest lucru a făcut ca ponderea titlului 59 să ajungă la 19,1% din cheltuielile curente (comparativ cu 4,8% pentru bunuri și servicii). În 2018 s-a înregistrat încă o creștere notabilă a burselor (19,3%), iar în anii următori cheltuielile acestea au urcat incremental până la 738,7 milioane de lei. Creșterile burselor din 2017 au urmat aplicării Legii 137 / 2017 ce a modificat Legea Educației Naționale 1 / 2011 (art. 223 alin. 9), astfel încât cuantumul bursei a crescut de la 83 lei / lună la 201 lei / lună, iar perioada de acordare a fost majorată de la aproximativ 9 luni la 12 luni. Impactul acestor modificări a determinat și creșterea din 2018, în anii 2019 și 2020 creșterile datorându-se mai degrabă modificării în structură a numărului de studenți beneficiari de bursă.

Cea de-a doua categorie largă de cheltuieli către care se îndreaptă unele resurse bugetare este cea a **cheltuielilor de capital**, evoluția generală a acestora fiind deja prezentată în **Tabelul 2**. După cum se poate observa în tabel, aceste cheltuieli au o pondere ne semnificativă – și în scădere de-a lungul celor 5 ani analizați – în ansamblul resurselor din alocații bugetare destinate activității de învățământ: de la aproximativ 135,5 milioane de lei în 2016, valoarea nominală a cheltuielilor de capital realizate la nivel național din surse publice a scăzut la aproximativ 75 de milioane de lei în 2020, o scădere de 44,7%. **Graficul 10** prezintă defalcarea cheltuieli de capital pe alineatele relevante: se observă astfel că cea mai mare parte a acestor cheltuieli (aproximativ 70-80%) se adresează *construcțiilor*, iar a doua destinație ca pondere este cea a *mașinilor, echipamentelor și mijloacelor de transport*, cu o variație cuprinsă între aproximativ 5% și 19%. **Tabelul 5** prezintă evoluțiile alineatelor individuale din cuprinsul cheltuielilor de capital.

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014 - 2020

Grafic 10. Defalcarea pe alinee a cheltuielilor de capital realizate la nivel național din alocații bugetare

Tabel 5. Evoluția alineatelor din componența cheltuielilor de capital realizate la nivel național. Parantezele arată variația față de anul anterior.

	2016	2017	2018	2019	2020	Modificare 2020/2016
Cheltuieli de capital, din care:	135.561.068	106.375.197	51.020.941	104.181.861	74.910.370	-44,7%
710101 Construcții	112.193.728	86.818.902	38.086.219	70.795.352	57.634.853	-48,6%
		(-22,6%)	(-56,1%)	(85,9%)	(-18,6%)	
710102 Mașini, echipamente și mijloace de transport	6.560.714	9.835.662	7.131.022	19.816.353	10.392.545	58,4%
		(49,9%)	(-27,5%)	(177,9%)	(-47,6%)	
710103 Mobilier, aparatură birotică și alte active corporale	7.687.167	1.601.730	1.505.962	3.078.402	1.363.262	-82,3%
		(-79,2%)	(-6,0%)	(104,4%)	(-55,7%)	
710130 Alte active fixe	7.008.209	6.309.344	3.497.721	8.404.571	5.269.710	-24,8%
		(-10,0%)	(-44,6%)	(140,3%)	(-37,3%)	
710300 Reparații capitale aferente activelor fixe	2.111.250	1.809.559	800.017	2.087.183	250.000	-88,2%
		(-14,3%)	(-55,8%)	(160,9%)	(-88,0%)	

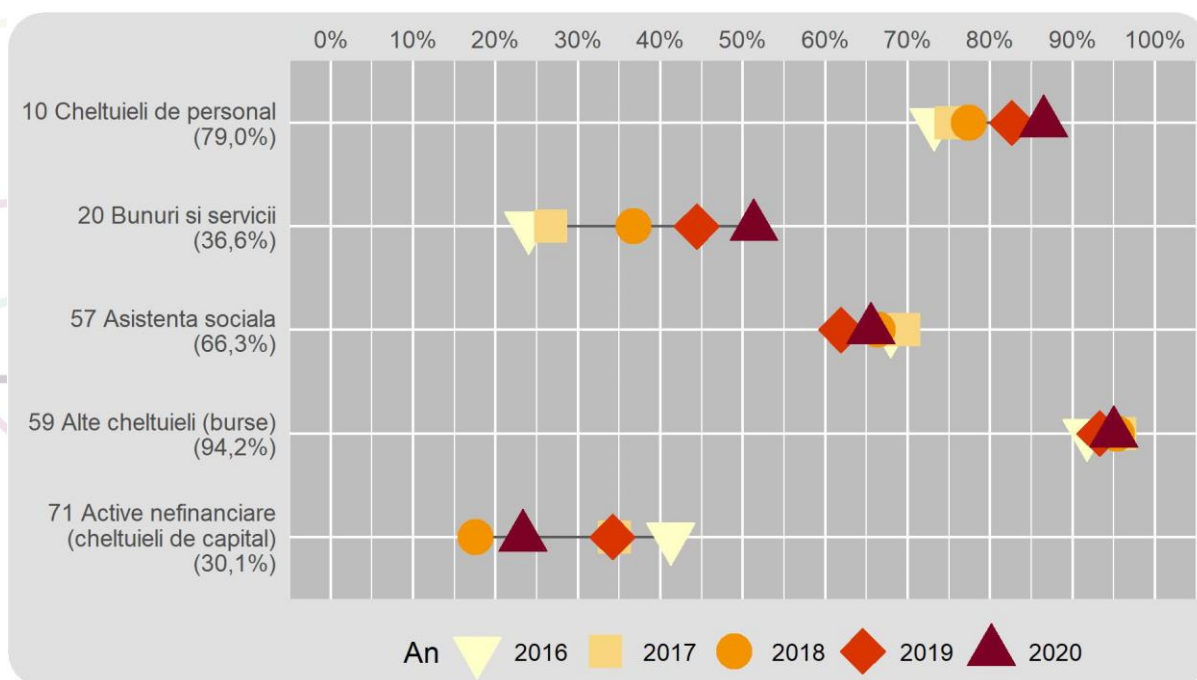
3.1.3 Gradul de acoperire a cheltuielilor totale din surse bugetare

Înainte de a trece la prezentarea cheltuielilor la nivelul universităților individuale și acelor 6 grupuri relativ similare prezentăm în *Graficul 11* un tablou mai detaliat privind modul în care cheltuielile din alocații bugetare contribuie la diferite tipuri de cheltuieli totale, separat pentru fiecare categorie principală de cheltuieli descrisă în paragrafele anterioare. Această analiză arată că *universitățile apelează la sursele bugetare de*

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014 - 2020

finanțare pentru cele două categorii care alcătuiesc cheltuielile majore asociate învățământului superior (cheltuielile de personal și bursele acordate studenților), în timp ce resursele extrabugetare acoperă mai degrabă categoriile de cheltuieli cu impact scăzut (bunuri și servicii, respectiv cheltuielile de capital). Situația concretă la nivel național este următoarea:

- în ansamblul cheltuielilor totale dedicate titlului 59 ce include bursele peste 90% din cheltuielile din fiecare an sunt reprezentate de cheltuielile din alocații bugetare;
- în cazul titlului cheltuielilor de personal în cei 5 ani studiați între 73% și 86% din cheltuielile totale sunt cheltuieli realizate din alocații bugetare;
- pentru asistență socială 60-70% din cheltuielile totale sunt cele din surse bugetare;
- pentru bunuri și servicii și pentru cheltuielile de capital mai puțin de jumătate din cheltuielile totale realizate la nivel național sunt reprezentate de cheltuieli din alocații bugetare.

Grafic 11. Ponderele cheltuielilor din alocațiile bugetare în cheltuielile totale realizate pentru susținerea activității de învățământ la nivelul titlurilor de cheltuieli. Procentele din paranteze reprezintă media pentru cei 5 ani.

3.2 Analiza cheltuielilor la nivelul universităților

În cadrul secțiunilor de mai jos sunt prezentate evoluțiile înregistrate la nivelul tuturor universităților publice. Conform opțiunilor metodologice de analiză, în graficele de mai jos universitățile ce alcătuiesc sistemul public de învățământ superior din România sunt grupate în cele șase categorii generale definite de profilurile disciplinare. Sunt prezentate pe rând valori totale și unitare privind cheltuielile din alocații bugetare și unele

UNIUNEA EUROPEANĂ

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014 - 2020

analize ale alocațiilor propriu-zise în perioada anilor 2016 – 2020. Detalierea cheltuielilor realizate de fiecare universitate din alocațiile bugetare la nivelul general al titlurilor este prezentată în **Anexa 2**.

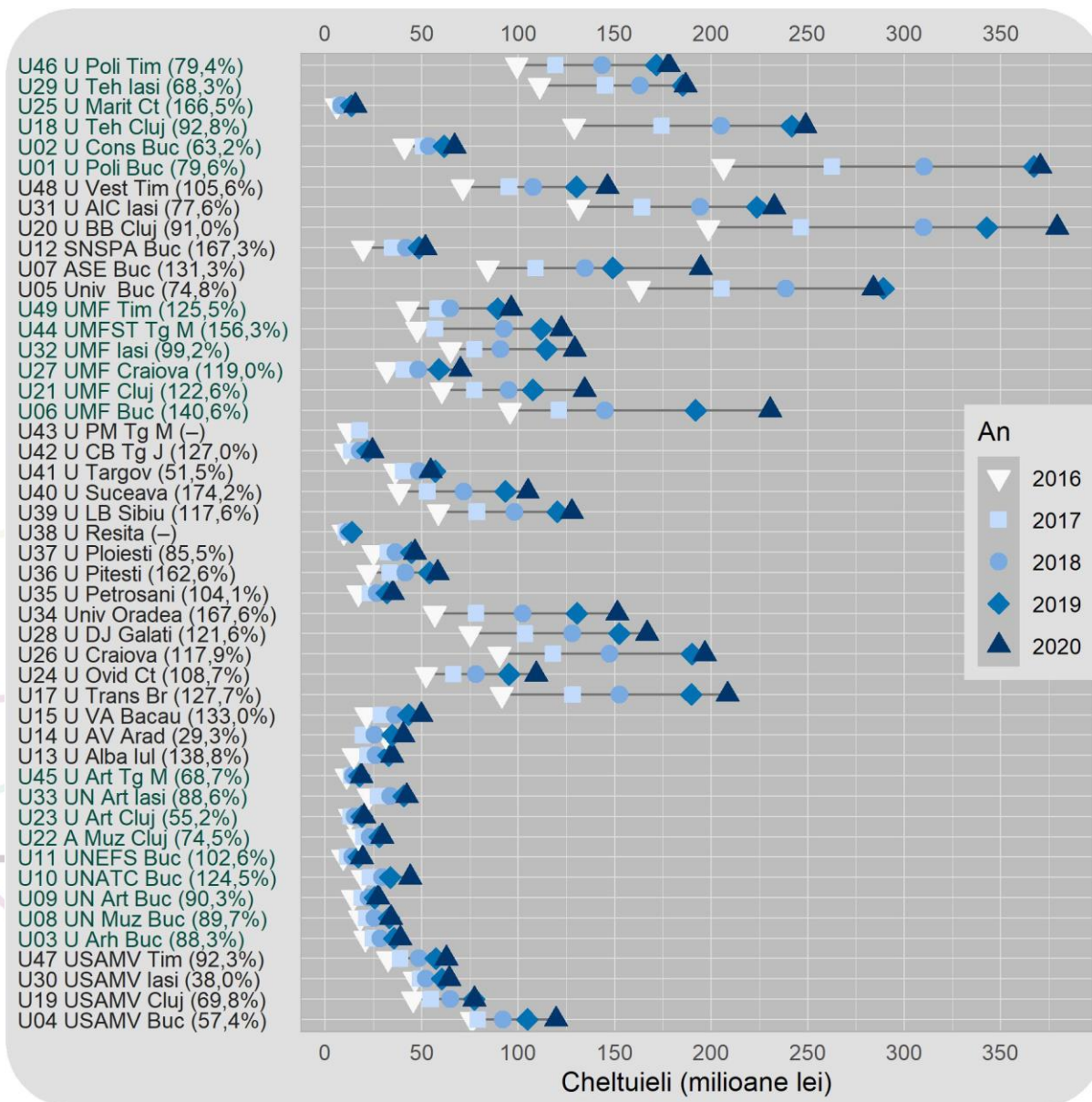
3.2.1 Evoluția valorilor totale și a celor unitare

În **Graficul 12** este prezentată evoluția în cifre absolute a cheltuielilor realizate de către fiecare dintre universitățile publice din alocațiile bugetare și sunt consemnate de asemenea variațiile procentuale ale cheltuielilor din 2020 în raport cu cele din 2016. În privința valorilor absolute ale cheltuielilor bugetare trebuie remarcată – dincolo de variația inter-anuală – variația foarte ridicată de la o universitate la alta, inclusiv în cadrul categoriilor ce grupează universități similare. Această variație este explicabilă în mare parte prin dimensiunile foarte diferite ale universităților, în sensul numărului de studenți înmatriculați, și prin repartizarea acestora pe cicluri și domenii de studiu distincte care asigură niveluri diferite de finanțare în funcție de coeficienții de echivalare și de cost folosiți în distribuirea alocațiilor bugetare. Întrucât cheltuielile descrise mai jos sunt corelate cu nivelul finanțării, cele mai mari cheltuieli absolute sunt întâlnite pentru universitățile cu studenți mulți și/sau cu studenți înscriși în domenii pentru care coeficienții de cost sunt ridicați.

În ansamblu, **cheltuielile totale realizate din alocații bugetare** au crescut de-a lungul celor 5 ani pentru toate universitățile. Creșterea mediană a cheltuielilor din 2020 față de cele din 2016 în rândul tuturor universităților a fost de 100,9%, iar creșterea medie a fost de 103,6%. Astfel, jumătate din cele 46 de universități publice existente la finalul anului 2020 au înregistrat cheltuieli nominale cel puțin duble în 2020 față de 2016, iar pentru celelalte 23 de universități cheltuielile au crescut cu valori cuprinse între 29,3% și 99,2%. La nivelul categoriilor de universități pot fi remarcate însă tendințe distincte:

- **creșteri mai mari** (peste valoarea mediană globală de 100,9%) s-au înregistrat în cazul universităților cu profil *medical* (media creșterilor de cheltuieli din 2020 față de 2016 în rândul celor 6 universități a fost de 127%), urmate de cele cu profil *comprehensiv* (media creșterilor este 118% pentru cele 15 universități) și de cele cu profil *științe, socio-uman, economic* (media creșterilor este 108% în rândul celor 6 universități cu acest profil);
- **creșteri de cheltuieli mai reduse** (sub valoarea mediană generală) s-au produs în rândul celor 6 universități cu profil *tehnic* (medie de 91,6%), în rândul celor 9 universități cu profil *arhitectură, artă, sport* (medie de 86,9%) și, în fine, în cazul celor 4 universități cu profil *agronomic, veterinar* care au și cea mai redusă medie a creșterilor de cheltuieli în 2020 față de cele din 2016, anume 64,4%.

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014 - 2020

Grafic 12. Evoluția cheltuielilor nominale realizate de fiecare universitate din alocații bugetare (pentru susținerea activității de învățământ) în perioada 2016 – 2020. Valorile din paranteze arată procentul cu care au crescut cheltuielile fiecărei universități în 2020 față de cele din 2016. Alternanța de culori în denumiri este folosită pentru a distinge profilurile universităților.

În interiorul grupelor de universități pot fi observate anumite excepții semnificative care se abat de la tendința generală înregistrată în cazul categoriei de proveniență. De pildă, în contrast cu toate celelalte universități cu profil *tehnic*, Universitatea Maritimă din Constanța a avut în 2020 o creștere a cheltuielilor din alocații bugetare (în raport cu cele din 2016) de 166,5%. Similar, Universitatea de Teatru și Cinematografie din București a avut o creștere de 124,5%, față de aproape toate celelalte universități cu profil *arhitectură*, *artă*, *sport* ce au avut creșteri mai reduse. În rândul universităților cu profil *medical*

UNIUNEA EUROPEANĂ

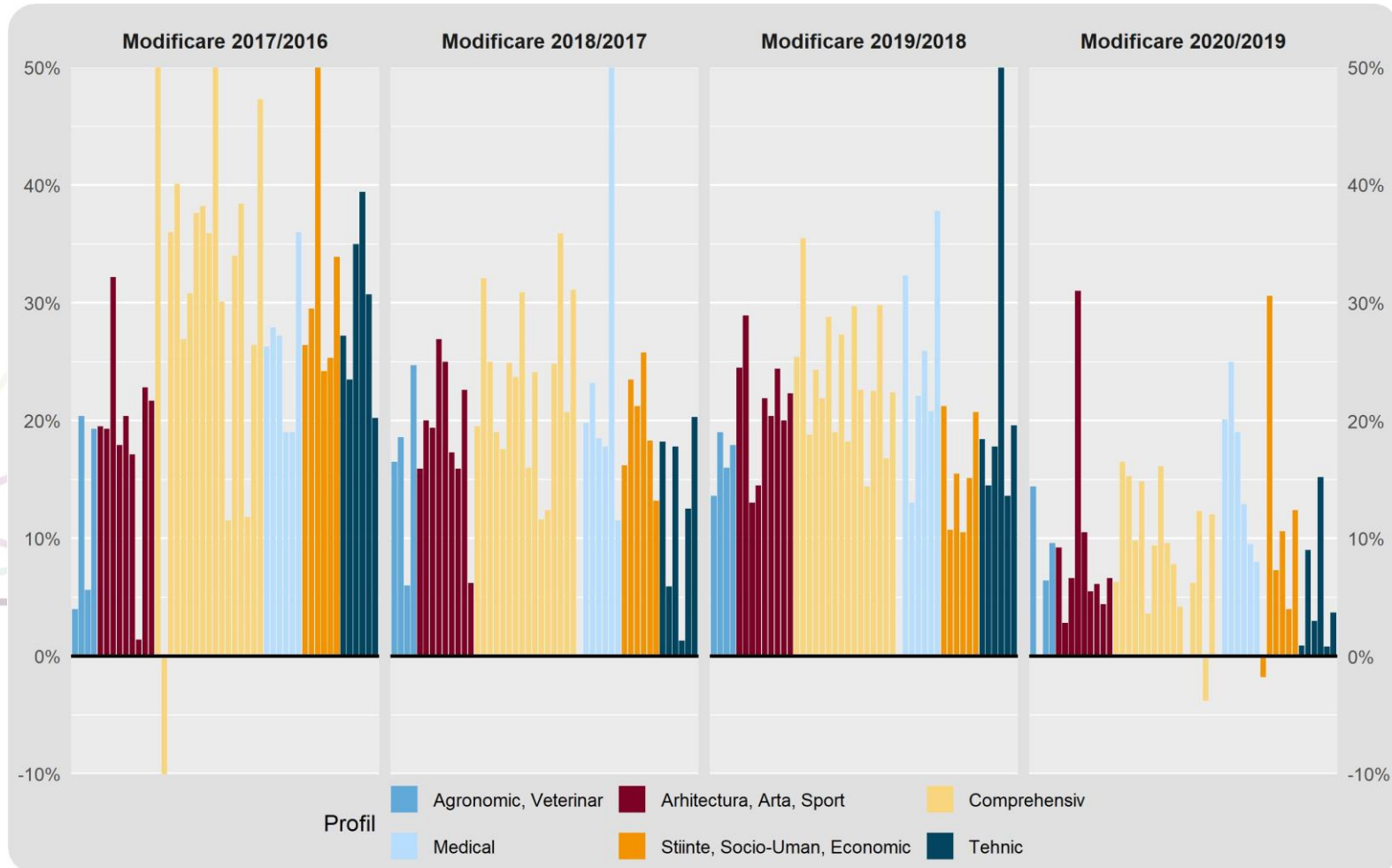

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014 - 2020

Universitatea de Medicină și Farmacie din Iași este singura care de-a lungul celor 5 ani și-a mărit cheltuielile cu mai puțin de 100%. Similar, în cazul universităților cu profil *comprehensiv*, 3 din cele 15 universități (cele din Târgoviște, Ploiești și Arad) au avut creșteri de cheltuieli mai mici de 100%. În cazul universităților cu profil *științe, socio-uman, economic* se observă o distribuție relativ simetrică în care 3 universități au avut creșteri de peste 100%, iar celelalte 3 au avut creșteri sub această valoare, între ele Universitatea din București având creșterea cea mai redusă (74,8%). Între cele 4 universități cu profil *agronic, veterinar* cea din Timișoara se apropie de tendința generală de dublare a cheltuielilor din alocații bugetare (având o creștere a cheltuielilor de 92,3%), în timp ce pentru celelalte universități s-au înregistrat creșteri mai mici de 70%.

Trebuie menționat că efectul general de creștere de-a lungul celor 5 ani se datorează în cea mai mare parte evoluțiilor cumulate din perioada anilor 2017 – 2019 și într-o mai mică măsură celor din 2020, an în care pandemia Covid-19 a încetinit semnificativ tendința de creștere a cheltuielilor pentru toate universitățile. Acest lucru este ilustrat printr-o reprezentare a **modificărilor procentuale anuale ale cheltuielilor totale din alocații bugetare** în *Graficul 13*. Întrucât graficul este unul compozit, alcătuit din 4 subcomponente, în interiorul acestor subcomponente nu sunt identificate universitățile individuale. Graficul arată pentru majoritatea universităților creșteri anuale succesive de 20% sau mai mult în anii 2017, 2018 și 2019, în timp ce în anul 2020 doar 4 universități au continuat acest trend și doar 17 au avut creșteri mai mari de 10% față de 2020. În ansamblul tuturor universităților se observă creșteri notabile în anul 2017 față de 2016, creșteri relativ similare în anii 2018 și 2019, urmate de scăderea menționată anterior în anul 2020. Astfel, creșterea mediană a cheltuielilor din 2017 față de cele din 2016 a fost 26,7%, în anul 2018 aceasta a coborât la 19,4%, iar în 2019 a urcat la 20,7%. În 2020 însă creșterea mediană în rândul tuturor universităților a fost de doar 9,1%. Tendințele particulare ale fiecărei grupe de universități (de pildă decelerarea accentuată în timp pentru cele cu profil *științe, socio-uman, economic* sau ritmul cvasi-constant de creștere pentru cele cu profil *medical*) pot fi urmărite în grafic.

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014 - 2020

Grafic 13. Modificările anuale ale cheltuielilor totale din alocații bugetare realizate de universități pentru susținerea activității de învățământ, cu evidențierea grupelor de universități. Graficul este limitat la intervalul [-10%, 50%] pentru facilitarea lecturii, iar identificarea universităților individuale în fiecare din cele 4 subcomponente ale graficului este omisă

Pentru a compensa efectul mărimilor foarte diferite ale universităților [Graficul 14](#) prezintă evoluția cheltuielilor prin raportarea acestora la numărul de studenți *fizici*, respectiv la numărul *studentilor echivalenți unitari*, dimensiuni prin a căror considerare sunt obținute **cheltuielile din alocații bugetare per student** ale fiecărei universități, în fiecare din cei 5 ani cuprinși în acest studiu. În grafic sunt menționate și valorile medii ale acestor cheltuieli per student pentru fiecare universitate de-a lungul celor 5 ani. Complementar graficului, [Tabelul 6](#) consemnează valorile medii *anuale* ale cheltuielilor per student în interiorul fiecăreia dintre cele 6 grupe de universități. Notăm în continuare pe scurt observații privind valorile propriu-zise și privind evoluția acestora în timp, începând cu remarcă generală că atât indicatorii calculați în raport cu studenții fizici, cât și cei calculați în raport cu studenții echivalenți unitari arată creșterea graduală și constantă în timp a cheltuielilor tuturor universităților²⁴.

Din perspectiva **cheltuielilor per student fizic** se observă o variație semnificativă (valori între aproximativ 5.000 și 55.000 de lei de-a lungul celor 5 ani) și un contrast vizibil între categoriile de universități sub aspectul **magnitudinii propriu-zise**: cheltuielile per student fizic cele mai reduse sunt întâlnite în cazul celor 6 universități cu profil *științe, socio-uman, economic* ce au o cheltuială medie generală per student fizic de 11.252 lei de-a lungul celor 5 ani și în cazul universităților cu profil *comprehensiv* pentru care cheltuiala medie generală a fost de 11.599 lei. În sens ascendent urmează universitățile cu profil *tehnic* pentru care cheltuiala medie generală per student fizic este de 12.845 lei și universitățile cu profil *agronomic, veterinar* având o valoare de 14.114 lei. În contrast vizibil cu cele 4 grupe anterioare, la nivelul universităților cu profil *medical* cheltuială medie generală per student fizic este de 22.662 lei. Cheltuielile medii cele mai mari se înregistrează însă în grupul universităților cu profil *arhitectură, artă, sport* pentru care cheltuiala medie generală este de 27.917 lei (de 2,5 ori mai mare față de cazul universităților cu profil *științe, socio-uman, economic*).

În privința **evoluțiilor în timp**, cheltuielile per student fizic în anul 2020 au crescut vizibil față de cele din 2016, creșterea mediană în rândul tuturor universităților fiind de 94,4%, iar cea medie de 91,5%. Creșterile nu sunt uniforme în rândul categoriilor distincte de universități, dar sunt observabile aceleași tendințe ca cele consemnate anterior cu privire la cheltuielile totale în valoare absolută²⁵: creșteri mai ridicate în rândul universităților cu profil *comprehensiv* (media creșterilor cheltuielilor per student fizic este de 105% pentru cele 15 universități), *științe, socio-uman, economic* (medie de 102%) și *medical* (97,3%), respectiv creșteri mai scăzute în cazul universităților cu profil *tehnic* (83,5%), *arhitectură, artă, sport* (77,7%) și *agronomic, veterinar* (59,7%)²⁶.

²⁴ Vezi și [Graficul 16](#) mai jos în care este prezentată relația dintre alocațiile bugetare și cheltuielile tuturor universităților din perspectiva valorilor nominale totale, precum și din perspectiva valorilor per student.

²⁵ Valorile creșterilor sunt apropiate de cele din ultima coloană a [Tabelului 6](#) care reprezintă variația procentuală a *mediei* cheltuielilor per student în cadrul categoriilor de universități.

²⁶ O analiză mai detaliată a modificărilor anuale ale cheltuielilor medii per student fizic, similară celei din [Graficul 13](#), arată aceleași tendințe generale ca cele consemnate pentru cheltuielile în valoare absolută. În scopul conciziei analiza respectivă este omisă, la fel cum este omisă și analiza realizată în mod analog (și din nou cu rezultate similare) pentru cheltuielile în raport cu studenții echivalenți unitari.

UNIUNEA EUROPEANĂ

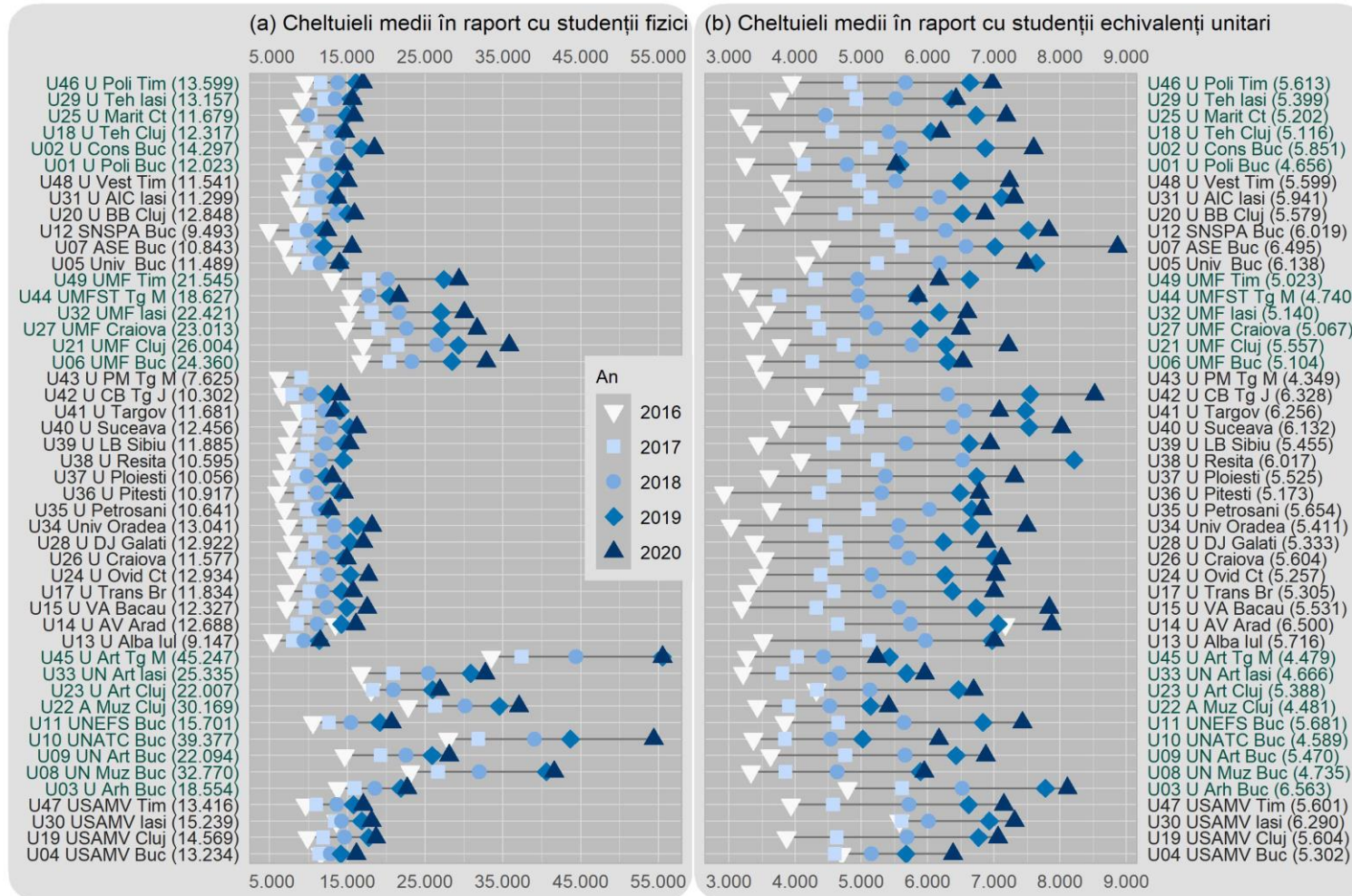
Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014 - 2020

Față de cheltuielile per student fizic, **cheltuielile per student echivalent unitar** au o variație mai scăzută, **magnitudinea** lor oscilând în rândul tuturor universităților între aproximativ 3.000 și aproximativ 9.000 de lei în cei 5 ani. Cheltuieli medii generale mai scăzute din perspectiva acestui indicator se înregistrează pentru universitățile cu profil *medical* (5.105 lei), *arhitectură, artă, sport* (5.117 lei) și *tehnic* (5.306 lei), iar cheltuieli medii mai ridicate se înregistrează în grupurile universităților cu profil *agronomic, veterinar* (5.699 lei) *comprehensiv* (5.718 lei) și *științe, socio-uman, economic* (5.962 lei). Rezultatele acestea contrastează cu situația oferită de cheltuielile medii în raport cu studenții fizici, universitățile cu profil *medical* și cele din grupul *arhitectură, artă, sport* aflându-se de pildă pe poziții diametral opuse față de cele ocupate din punctul de vedere al cheltuielilor medii per student fizic. Acest fapt subliniază impactul semnificativ al mecanismelor de ponderare cu coeficienți de echivalare și cost utilizați în metodologia de alocare a finanțării publice către universități (cheltuielile din alocații bugetare fiind corelate cu alocațiile respective).

În privința **evoluțiilor în timp**, cheltuielile per student echivalent unitar ilustrează și ele aceeași tendință de creștere în anul 2020 față de cele din 2016: la nivelul celor 46 de universități creșterea mediană pentru cheltuielile per student echivalent unitar a fost de 87,6% și cea medie de 88,2%. În interiorul categoriilor de universități s-au înregistrat următoarele modificări procentuale de-a lungul celor 5 ani: o creștere cu 100% în cazul universităților cu profil *comprehensiv*, cu 98,3% pentru cele din grupa *științe, socio-uman, economic*, 90,2% pentru universitățile cu profil *medical*, 86,2% pentru cele cu profil *tehnic*, 74,7% pentru universitățile din grupa *arhitectură, artă, sport* și 57,7% pentru cele cu profil *agronomic, veterinar*.

Pornind de la cei doi indicatori anteriori se poate calcula pentru fiecare universitate și fiecare an un raport ce arată dimensiunea cheltuielii medii per student fizic față de cea medie per student echivalent unitar: pentru toate universitățile cu excepția celor cu profil *medical* și a celor cu profil *arhitectură, artă, sport*, în fiecare dintre cei 5 ani cuprinși în studiu, cheltuiala per student fizic este de 1,5 – 2,5 ori mai mare față de cheltuiala per student echivalent unitar. Pentru universitățile din cele două categorii menționate anterior cheltuielile per student fizic sunt de 4 – 5 ori mai mari decât cele raportate la studenții echivalenți unitari (cazul universităților cu profil *medical*), iar în unele instanțe (universități cu profil artistic) ele sunt chiar de 8 sau 10 ori mai mari, rezultate explicabile în mare parte prin dimensiunile coeficienților de cost utilizați în practica finanțării, domeniile medicale și cele artistice având coeficienți semnificativ mai mari față de cei pentru celelalte domenii de studiu.

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014 - 2020

Grafic 14. Evoluția cheltuielilor medii per student (exprimate în lei) realizate de fiecare universitate din alocații bugetare pentru susținerea activității de învățământ în perioada 2016 – 2020. Studenții avuți în vedere sunt cei înmatriculați la buget. Valorile din paranteze arată media generală a fiecărei universități de-a lungul celor 5 ani.

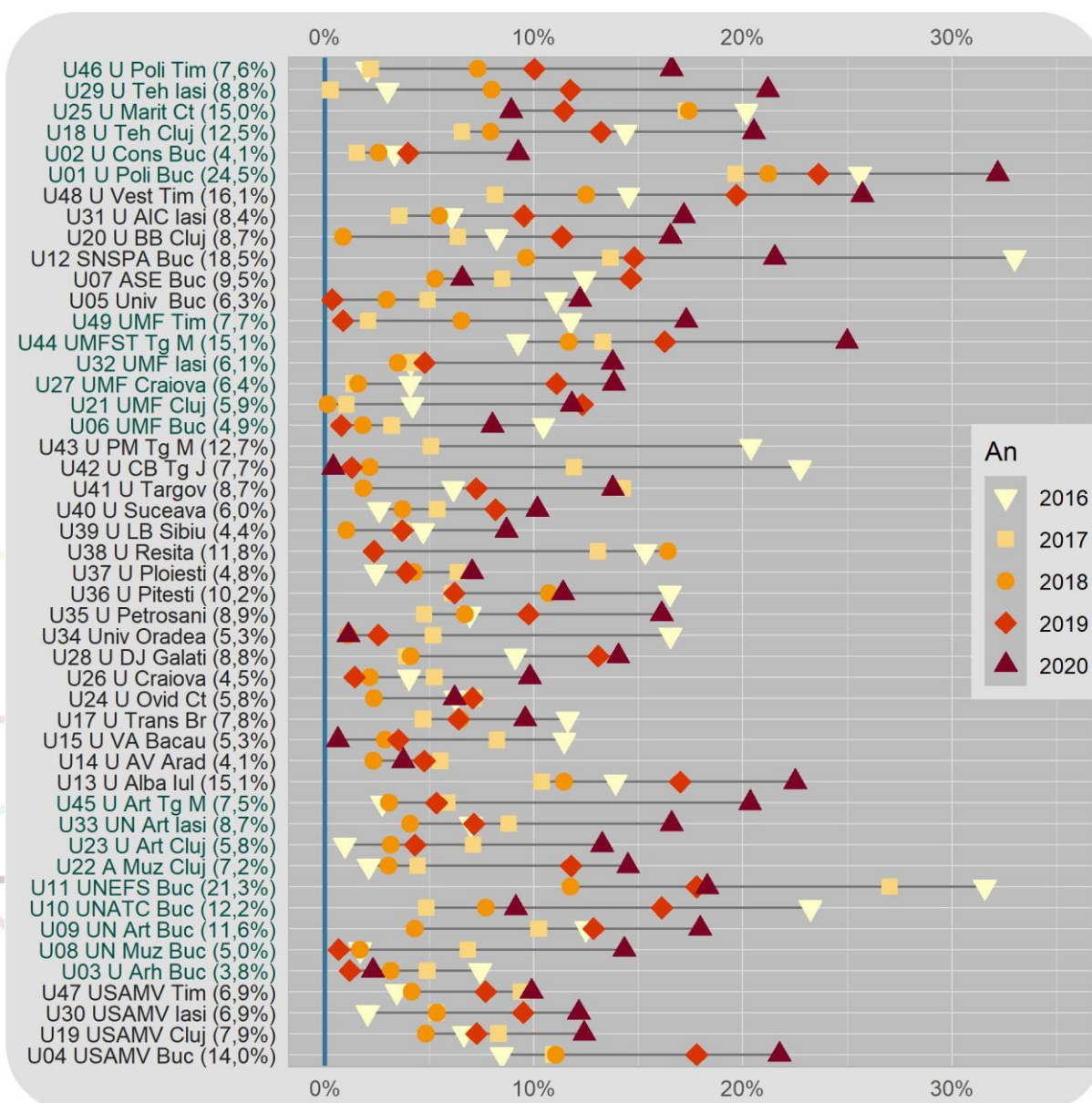
Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014 - 2020

Tabel 6. Evoluția cheltuielilor din alocații bugetare pentru susținerea procesului de învățământ: valori medii anuale ale cheltuielilor per student fizic și ale celor per student echivalent unitar în interiorul celor 6 categorii de universități. Parantezele arată variația față de anul anterior.

Grup / profil universități	2016	2017	2018	2019	2020	Medie generală (2016-2020)	Modificare 2020/2016
(a) Cheltuielile medii per student fizic							
Agronomic, Veterinar	11.164	11.922 (6,8%)	13.864 (16,3%)	16.127 (16,3%)	17.493 (8,5%)	14.114	56,7%
Arhitectură, Artă, Sport	20.126	23.248 (15,5%)	27.616 (18,8%)	33.095 (19,8%)	35.501 (7,3%)	27.917	76,4%
Comprehensiv	7.504	9.475 (26,3%)	11.704 (23,5%)	14.108 (20,5%)	15.202 (7,8%)	11.599	102,6%
Medical	15.379	19.105 (24,2%)	21.997 (15,1%)	26.607 (21,0%)	30.221 (13,6%)	22.662	96,5%
Științe, Socio-Uman, Economic	7.313	9.703 (32,7%)	11.486 (18,4%)	13.334 (16,1%)	14.426 (8,2%)	11.252	97,3%
Tehnic	8.771	11.355 (29,5%)	12.703 (11,9%)	15.361 (20,9%)	16.037 (4,4%)	12.845	82,8%
(b) Cheltuielile medii per student echivalent unitar							
Agronomic, Veterinar	4.522	4.853 (7,3%)	5.646 (16,3%)	6.499 (15,1%)	6.977 (7,4%)	5.699	54,3%
Arhitectură, Artă, Sport	3.688	4.312 (16,9%)	5.085 (17,9%)	6.073 (19,4%)	6.427 (5,8%)	5.117	74,3%
Comprehensiv	3.806	4.762 (25,1%)	5.793 (21,7%)	6.912 (19,3%)	7.316 (5,8%)	5.718	92,2%
Medical	3.411	4.285 (25,6%)	5.164 (20,5%)	6.186 (19,8%)	6.479 (4,7%)	5.105	89,9%
Științe, Socio-Uman, Economic	3.868	5.186 (34,1%)	6.111 (17,8%)	7.049 (15,3%)	7.596 (7,8%)	5.962	96,4%
Tehnic	3.588	4.679 (30,4%)	5.241 (12,0%)	6.371 (21,6%)	6.653 (4,4%)	5.306	85,4%

În secțiunea anterioară dedicată evoluțiilor naționale s-a observat faptul că la nivelul general al sistemului de învățământ superior există un excedent aparent, asociat în mare parte componentei de finanțare publică: cheltuielile din alocații bugetare la nivel național sunt constant sub valorile alocațiilor totale repartizate universităților, aspect ce indică o accesare incompletă a resurselor publice la nivelul universităților. Excedentul la nivel de sistem a variat între 6,5% în 2018 și 15,6% în 2020. În [Graficul 15](#) de mai jos prezentăm o situație detaliată a **excedentului înregistrat de universități pe componenta de buget public** de-a lungul celor 5 ani ai studiului, adică ponderea sumelor necheltuite în alocațiile aflate în mod teoretic la dispoziția instituțiilor de învățământ superior. La nivel general se poate observa o variație ridicată a excedentului – situată în intervalul 0 – 33% – majoritatea universităților având valori sub 15% în fiecare dintre cei 5 ani, mai reduse în 2017 și 2018 (valori medii în ansamblul universităților de 7,4%, respectiv 5,8%), și mai ridicate în 2016 (medie de 10,2%), 2019 (8,7%) și, mai ales, în 2020 (13,4%).

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014 - 2020

Grafic 15. Excedentul rezultat din execuția alocațiilor bugetare pentru fiecare universitate între 2016 și 2020. Parantezele arată media pentru cei 5 ani.

Între cele 6 categorii de universități nu se observă o diferențiere semnificativă sub aspectul excedentului, tendința de scădere în 2017 și 2018 și creștere subsecventă în 2019 și 2020 fiind replicată și la nivelul categoriilor. Grupul universităților cu profil *tehnic* are valorile medii mai ridicate în ultimii 3 ani (10,7% în 2018, 12,3% în 2019 și 18,1% în 2020), în timp ce valori mai scăzute sunt înregistrate de universitățile cu profil *comprehensiv* (6,15% în 2019, 9% în 2020). Există însă o variație notabilă în interiorul fiecărei categorii și universități ce se disting de evoluțiile tipice celorlalte membre ale grupurilor. În cadrul universităților cu profil *agronomic, veterinar* se remarcă cea din București (cu valori ale excedentului aproape constant peste 10%), în rândul celor cu profil *arhitectură, artă, sport* se evidențiază Universitatea de Educație Fizică și Sport din

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014 - 2020

București (cu valori aflate de regulă peste 15%), iar în cadrul universităților *comprehensive* cea din Alba Iulia (cu valori peste 10%). Pentru grupul universităților cu profil *medical* o evoluție atipică aparține Universității din Târgu Mureș ce are un excedent mai mare față de celelalte universități mai ales după 2018 (anul fuziunii cu Universitatea „Petru Maior”). Între universitățile cu profil *științe, socio-uman, economic* există două ce ies în evidență din perspectiva excedentului, Școala Națională de Studii Politice și Administrative din București și Universitatea de Vest din Timișoara, ambele cu valori peste 10-15%. Pentru grupul universităților *tehnice* se remarcă Politehnica din București (valori aflate de regulă în intervalul 20-25%), respectiv, la polul opus, Universitatea de Construcții din București (cu valori aflate de regulă sub 5%).

În **Tabelul 7** sunt prezentate spre comparație informații complementare privind **valorile medii ale excedentului din alocații bugetare în raport cu studenții fizici, respectiv în raport cu cei echivalenți unitari**, la nivelul fiecărei categorii de universități. O evaluare longitudinală sintetică – media generală a excedentului per student fizic de-a lungul celor 5 ani – arată că universitățile cu profil *comprehensiv* au excedentul cel mai scăzut (925 lei), în timp ce universitățile din categoria *arhitectură, artă, sport* au excedentul cel mai ridicat (2.947 lei). Tendință aceasta este aproape constantă în fiecare dintre cei 5 ani, cu excepția anului 2016 când universitățile cu profil *agronomic, veterinar* au avut excedentul per student fizic cel mai redus (de 600 de lei), respectiv cu excepția anului 2018 când universitățile cu profil *tehnic* au avut excedentul per student fizic cel mai mare (de 1.523 de lei).

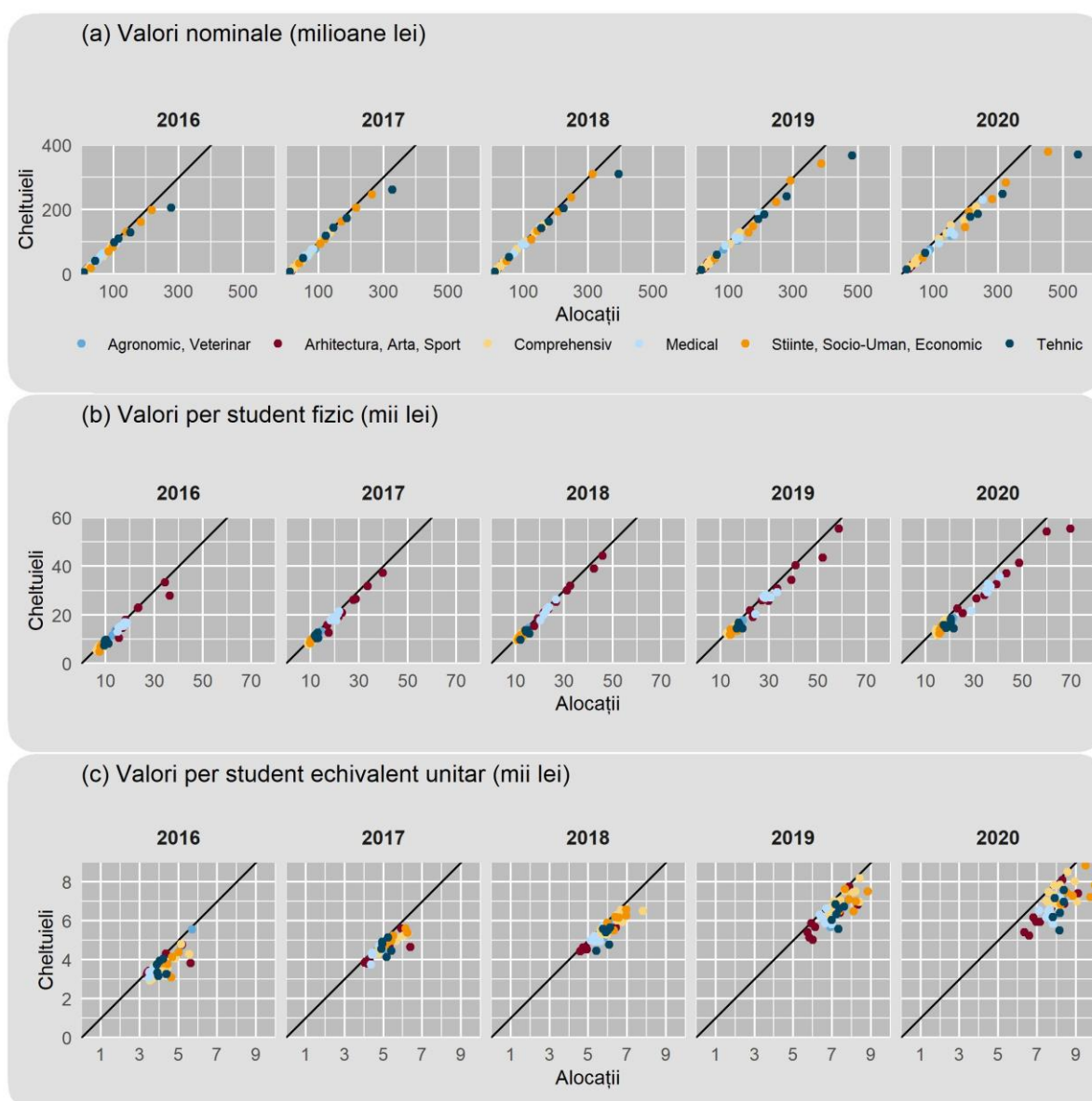
Tabel 7. Evoluția excedentelor din alocații bugetare pentru susținerea procesului de învățământ: valori medii anuale ale excedentelor per student fizic și ale celor per student echivalent unitar în interiorul celor 6 categorii de universități. Parantezele arată variația față de anul anterior.

Grup / profil universități	2016	2017	2018	2019	2020	Medie generală (2016-2020)	Modificare 2020/2016
(a) Media excedentului per student fizic							
Agronomic, Veterinar	600	1.093 (82,2%)	938 (-14,2%)	1.884 (100,9%)	2.879 (52,8%)	1.479	379,8%
Arhitectură, Artă, Sport	2.201	2.029 (-7,8%)	1.290 (-36,4%)	3.128 (142,5%)	6.089 (94,7%)	2.947	176,6%
Comprehensiv	857	727 (-15,2%)	619 (-14,9%)	935 (51,1%)	1.488 (59,1%)	925	73,6%
Medical	1.217	844 (-30,6%)	897 (6,3%)	2.213 (146,7%)	5.145 (132,5%)	2.063	322,8%
Științe, Socio-Uman, Economic	1.163	781 (-32,8%)	739 (-5,4%)	1.804 (144,1%)	2.937 (62,8%)	1.485	152,5%
Tehnic	1.155	1.000 (-13,4%)	1.523 (52,3%)	2.190 (43,8%)	3.623 (65,4%)	1.898	213,7%
(b) Media excedentului per student echivalent unitar							
Agronomic, Veterinar	242	443 (83,1%)	381 (-14,0%)	759 (99,2%)	1.143 (50,6%)	594	372,3%
Arhitectură, Artă, Sport	467	463 (-0,9%)	259 (-44,1%)	583 (125,1%)	1.049 (79,9%)	564	124,6%
Comprehensiv	448	379 (-15,4%)	322 (-15,0%)	461 (43,2%)	737 (59,9%)	469	64,5%
Medical	267	184 (-31,1%)	229 (24,5%)	528 (130,6%)	1.145 (116,9%)	471	328,8%
Științe, Socio-Uman, Economic	651	434 (-33,3%)	405 (-6,7%)	951 (134,8%)	1.532 (61,1%)	795	135,3%
Tehnic	469	412 (-12,2%)	629 (52,7%)	897 (42,6%)	1.470 (63,9%)	775	213,4%

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014 - 2020

Cheltuielile realizate de universități din alocațiile bugetare sunt, în mod firesc, strâns corelate cu dimensiunile respectivelor alocații, iar excedentele în valori procentuale prezentate anterior – prin valorile de regulă scăzute – subliniază și ele relația în general liniară dintre cele două elemente. O analiză distinctă a alocațiilor bugetare are deci o valoare adăugată scăzută în raport cu cea prezentată deja pentru cheltuieli și excedente. O reprezentare de ansamblu a relației dintre alocații și cheltuieli (în valori nominale și în valori raportate la studenți) este oferită pentru completitudine în **Graficul 16**. De asemenea, analize ale finanțării instituționale a universităților publice în valori unitare – obținute prin raportare la studenții fizici, respectiv la cifrele de personal – sunt prezentate în **Anexa 3**.

Grafic 16. Perspective asupra relației dintre alocațiile bugetare și cheltuielile corespunzătoare acestora pentru toate universitățile, cu evidențierea celor 6 grupuri. Liniile oblice marchază egalitatea dintre alocații și cheltuieli.

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014 - 2020

În privința alocațiilor un indicator relevant pentru înțelegerea sustenabilității financiare a universităților este cel al **ponderii alocațiilor bugetare în totalul veniturilor** obținute în fiecare an. Evoluțiile acestui indicator sunt prezentate în [Graficul 17 \(b\)](#) în paralel cu un indicator corelat din [Graficul 17 \(a\)](#) ce arată **ponderile veniturilor din taxe**, principala sursă de venituri *extrabugetare* pentru universități. Analizate împreună cele două componente ale graficului arată o creștere substanțială în timp a dependenței tuturor universităților față de alocațiile financiare publice, în oglindă cu scăderea veniturilor din taxe. Trebuie amintit însă că imaginea este supusă precizărilor realizate în secțiunea metodologică: în calculul veniturilor totale sunt incluse doar cele privind activitatea de bază. Absența veniturilor din fonduri externe nerambursabile schimbă, uneori cu procente semnificative, rezultatele analizei pentru universitățile ce accesează astfel de fonduri, fără a altera totuși în mod fundamental tabloul de ansamblu al grupelor.

La nivelul anului 2016 pentru ponderea alocațiilor bugetare în totalul veniturilor valoarea medie în rândul tuturor universităților era de 68,6%, iar în anii următori aceasta a crescut incremental și constant (la 72,3% în 2017, apoi 75,1% în 2018 și 77,1% în 2019), ajungând în 2020 la 80,1%. Valorile mediane au fost foarte apropiate de cele medii în fiecare an. Astfel, pentru cel mai recent an pentru care s-au analizat date, în cazul a jumătate dintre universități cel puțin 4 din fiecare 5 lei cheltuiți pentru derularea activităților de bază au provenit din surse publice. Există însă diferențe semnificative între cele 6 grupuri de universități și abateri notabile în interiorul fiecărui grup, chiar dacă tendința caracteristică tuturor grupurilor este aceea de creștere a ponderilor alocațiilor bugetare în veniturile totale, concomitent cu restrângerea variației acestor ponderi.

Așa cum se poate observa și în grafic, universitățile cu profil *medical* au avut în mod constant ponderile cele mai scăzute ale alocațiilor bugetare în veniturile totale (valori în intervalul de 40 – 65%). La polul opus se află grupul celor cu profil *arhitectură, artă, sport* pentru care s-au înregistrat constant valori în intervalul 85 – 97%, cu excepția notabilă a Universității de Arhitectură și a celei de Educație Fizică și Sport (ambele din București) care au avut de regulă valori mai mici de 80%. Astfel, de-a lungul celor 5 ani universitățile cu profil *medical* au avut și cele mai vizibile creșteri, diferența medie între valorile din 2020 și cele din 2016 fiind de 17,5%. În opoziție, universitățile cu profil *arhitectură, artă, sport* au avut diferența medie cea mai scăzută: 4,7%.

Creșterea ponderii alocațiilor bugetare în veniturile totale este mai accentuată și pentru universitățile cu profil *tehnic* – diferența medie între valorile din 2020 și cele din 2016 fiind de 16,7%, dar trebuie subliniată excepția remarcabilă (nu doar în cadrul grupei ci și la nivel național) a Universității Maritime din Constanța, aparent universitatea cu cele mai ridicate venituri proprii *extrabugetare* în raport cu volumul veniturilor totale. Pentru universitățile cu profil *științe, socio-uman, economic* și pentru cele cu profil *comprehensiv* diferențele medii dintre valorile pentru 2020 și cele din 2016 sunt foarte apropiate, având valoarea de aproximativ 13%. Dintre cele 4 universități din grupul *agronomic, veterinar* două au ponderi mai omogene în timp (cea din Iași și cea din Timișoara), iar celelalte două au valori cu o dispersie mai ridicată; media diferențelor între anii limită ai intervalului de referință în cadrul acestui grup este de 7,7%.

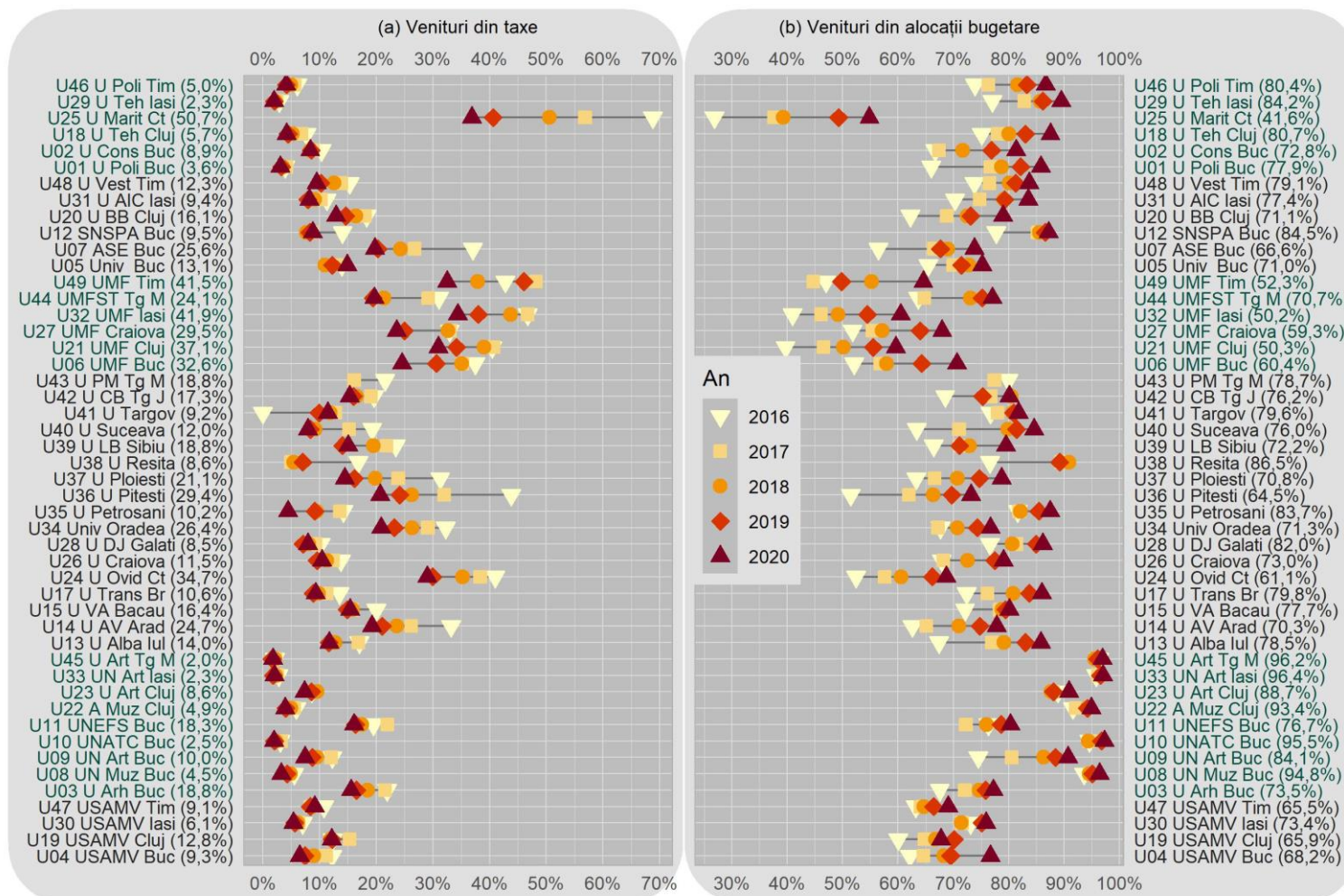

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

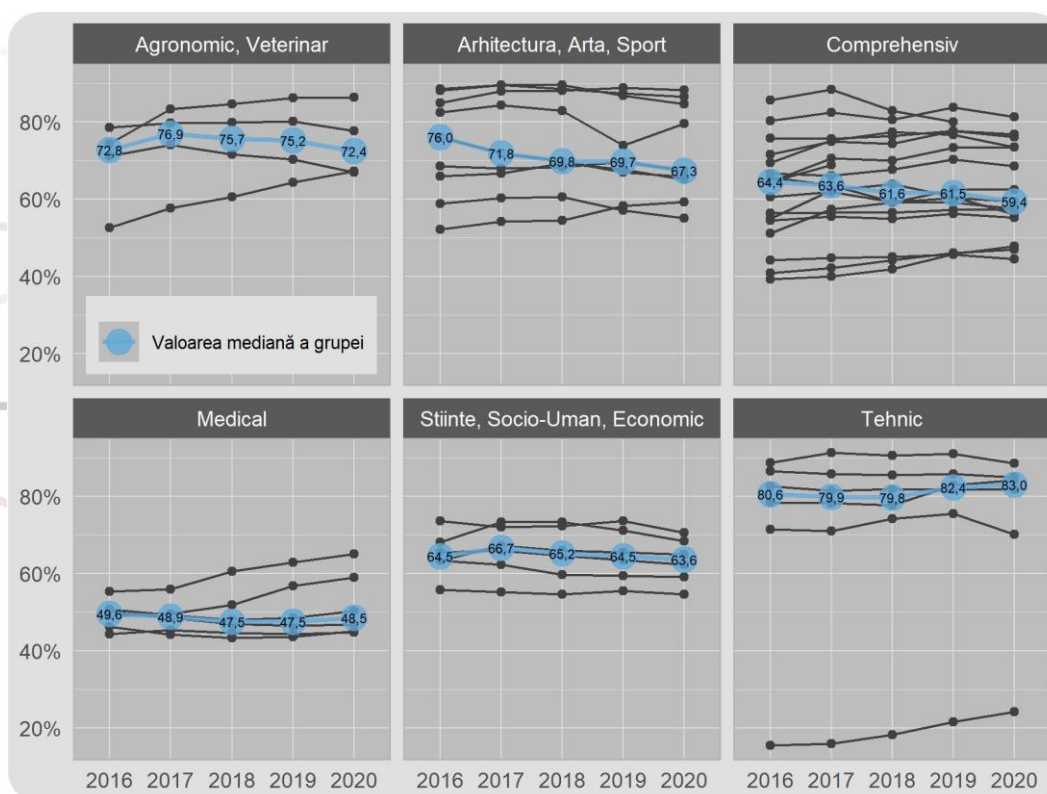
Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014 - 2020

Grafic 17. Ponderile alocațiilor bugetare și cele ale veniturilor din taxe în veniturile totale ale universităților. Parantezele arată media pentru cei 5 ani.

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014 - 2020

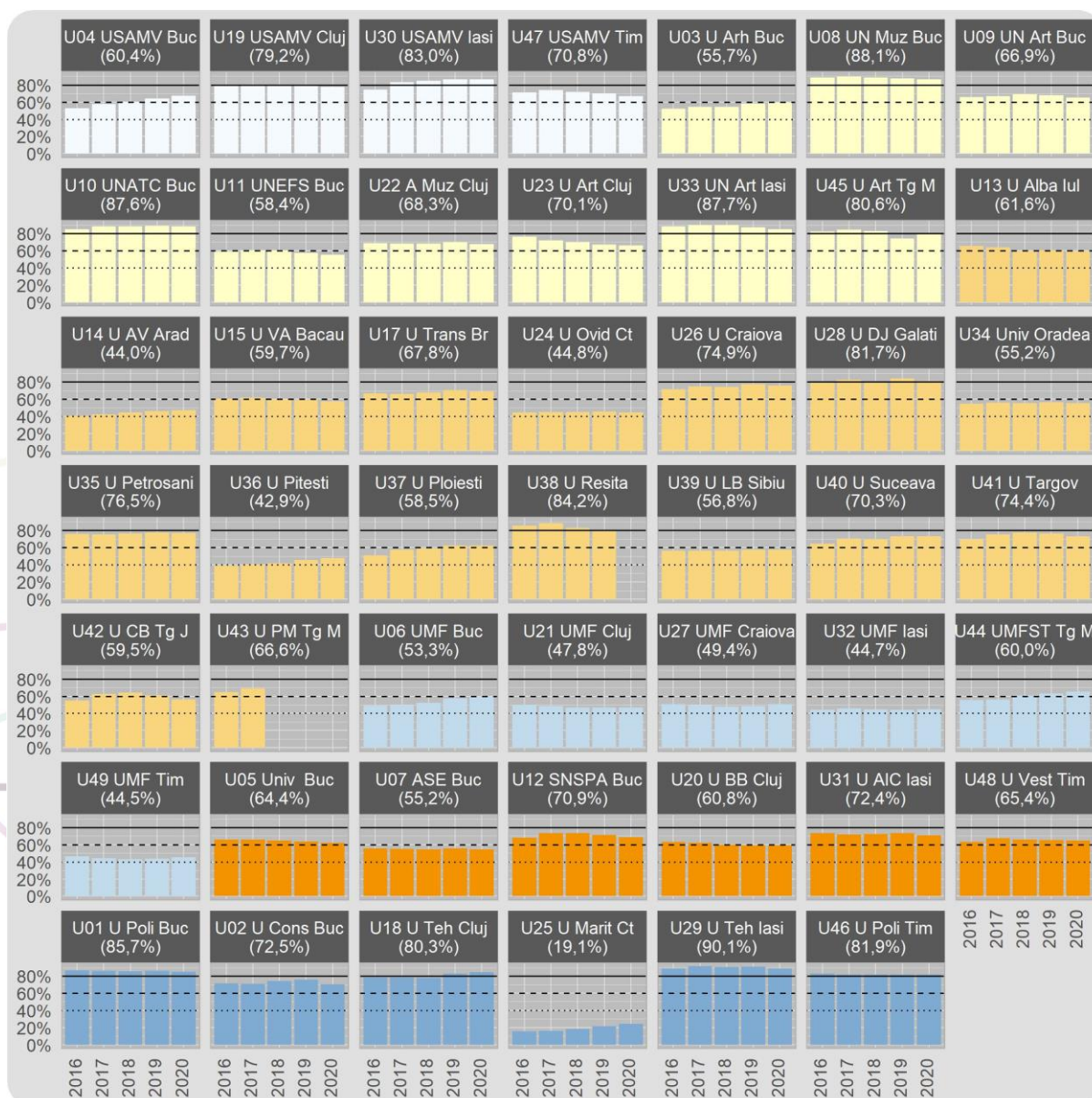
Informațiile anterioare privind repartizarea neuniformă a finanțării din alocații bugetare și a celei obținute de universități din taxe trebuie privită în legătură cu profilurile diferite de înmatriculare ce caracterizează universitățile: **ponderea studenților înmatriculați în regim subvenționat de la bugetul de stat, respectiv a celor înmatriculați la forma cu taxă diferă semnificativ de la o universitate la alta, dar și între grupurile mai largi de universități**²⁷. O ilustrare a acestui fapt este oferită în două grafice complementare ce prezintă *ponderea studenților înmatriculați la buget* în totalul studenților înmatriculați în fiecare an (pentru toate cele trei cicluri de studii universitare) în perioada 2016 – 2020. *Graficul 18* pune în evidență evoluțiile la nivelul grupelor de universități, marcând tendința înregistrată la nivelul fiecăreia dintre cele șase grupe din perspectiva valorii mediane înregistrate pentru fiecare grupă în cei cinci ai perioadei analizate, iar *Graficul 19* subsecvent pune în evidență evoluțiile la nivelul universităților individuale, inclusiv valoarea medie multianuală a ponderii studenților înmatriculați la buget.

Grafic 18. Ponderele studenților (licență, master și doctorat) înmatriculați la buget în totalul studenților înmatriculați de universitățile din cele șase grupe

²⁷ O serie de factori ce nu fac obiectul studiului de față pot explica aceste diferențe: atractivitatea programelor de studii, capacitatea de școlarizare a universităților, politicile naționale privind stimularea anumitor domenii, percepția studenților privind prestigiul instituției organizatoare de studii universitare sau privind valoarea diplomei obținute în urma finalizării studiilor pe piață muncii etc.

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014 - 2020

Grafic 19. Detalierea la nivel de universități a ponderii studenților (licență, master și doctorat) înmatriculați la buget în totalul studenților înmatriculați. Parantezele arată media fiecărei instituții pentru cei 5 ani.

O constatare generală ce poate fi făcută pornind de la reprezentările grafice este aceea că în anumite grupuri de universități ponderea studenților susținuți prin alocații bugetare este de regulă semnificativ mai mare decât în cazul altor grupuri. Astfel, din perspectiva valorilor mediane înregistrate în grupurile de universități se observă că valorile cele mai ridicate (în jur de 80 – 83%) caracterizează universitățile cu profil *tehnic*, urmate

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014 - 2020

de cele cu profil *agronomic, veterinar* (valori între aproximativ 72 și 77%) și de cele cu profil *arhitectură, artă, sport* (variație în intervalul 67 – 76%). Cu valori mediane relativ apropiate urmează universitățile din grupul cu profil *științe, socio-uman, economic* (variație în intervalul 66 – 67% în cei cinci ani) și universitățile cu profil *comprehensiv* (valori cuprinse între 59 – 64%). Universitățile cu profil *medical* (despre care s-a notat anterior că au și cele mai mari venituri proprii extrabugetare din taxe) înregistrează cele mai scăzute ponderi ale studenților înmatriculați pe locuri subvenționate de la buget, valorile mediane în rândul celor șase universități din acest grup oscilând în intervalul restrâns de 48 – 50%. Situația la nivelul celor șase categorii poate fi caracterizată mai detaliat astfel:

- în grupul universităților cu profil *tehnic* ce prezintă valorile cele mai ridicate ale studenților înmatriculați la buget patru dintre cele șase universități au în fiecare an aproximativ 80% sau chiar mai mulți dintre studenți înmatriculați la buget; Universitatea Maritimă din Constanța are cea mai scăzută pondere a studenților subvenționați de la buget (mai puțin de 25% în toți cei cinci ani) atât în rândul universităților cu profil tehnic, cât și comparativ cu toate celelalte universități de stat din celelalte grupuri; prin contrast, Universitatea Tehnică din Iași are ponderile cele mai ridicate ale studenților la buget (fapt evidențiat de media multianuală de 90,1%), atât în grupul universităților cu profil tehnic, cât și în raport cu toate celelalte universități publice;
- apropiate de universitățile cu profil tehnic din perspectiva ponderii studenților la buget sunt universitățile din grupul *agronomic, veterinar* care au de regulă valori cuprinse între 70 și 80%, cu excepția USAMV București care nu a depășit pragul de 70% în perioada analizată, având o medie generală de-a lungul celor cinci ani de 60,4%;
- universitățile cu profil *arhitectură, artă, sport* sunt mai puțin omogene din perspectiva ponderii studenților înmatriculați la buget: în rândul lor poate fi identificat un subgrup de trei universități cu valori apropiate de 90%, Universitatea de Arte din Târgu Mureș cu aproximativ 80% și un subgrup ceva mai eterogen cu valori situate în intervalul 58 – 70%;
- o distribuție mai compactă caracterizează universitățile din grupul *științe, socio-uman, economic* în cadrul căruia, de regulă, aproximativ 60 – 70% din toți studenții înmatriculați sunt studenți înscriși pe locurile subvenționate; în grupul acesta Academia de Studii Economice din București are un profil distinct dat de prezența constantă a doar aproximativ 55% dintre studenți pe locurile de la buget, respectiv a restului de aproximativ 45% pe locurile cu taxă;
- pentru universitățile din grupul *comprehensiv*, dată fiind diversitatea inerentă celor 18 universități ce alcătuiesc acest grup, există profiluri diverse și sub aspectul ponderii studenților înmatriculați la buget; cele mai multe universități au între aproximativ 55 și 75% dintre studenți înmatriculați pe locuri subvenționate, dar există și universități care nu depășesc pragul de 50% – Ovidius din Constanța cu o medie multianuală de 44,8% și Universitatea din Pitești cu media de 42,9%; la

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014 - 2020

polul opus, Universitatea din Galați are peste 80% dintre toți studenții înscriși pe locuri de la buget;

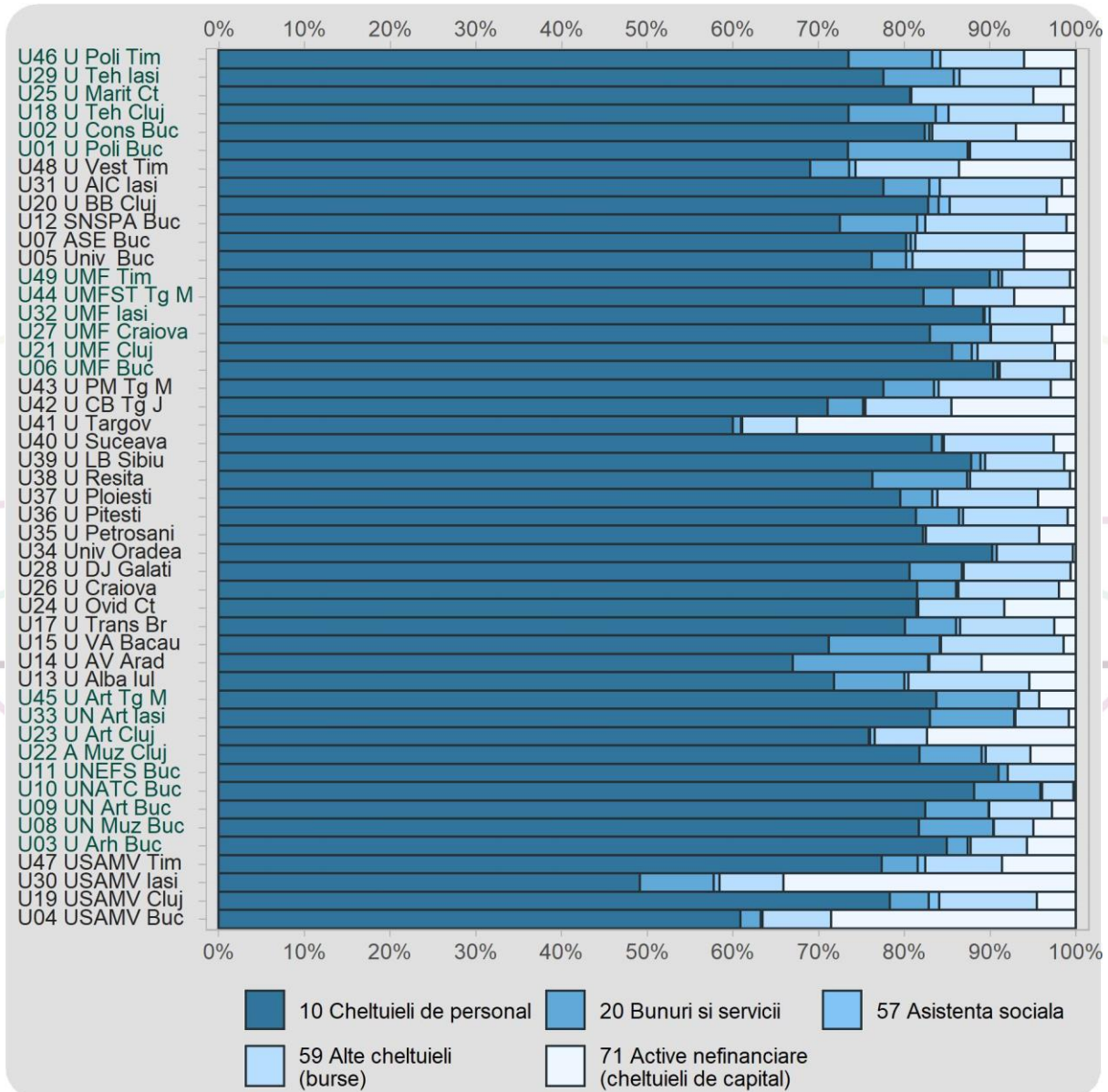
- În fine, grupul universităților cu profil *medical* este relativ omogen sub aspectul distribuției studenților înmatriculați la buget; acest grup prezintă valori scăzute, situate de regulă în intervalul 40 – 50%; excepție fac însă Universitatea de Medicină și Farmacie din București, cu o medie multianuală de 53,3% și cea din Târgu Mureș care, în special în anii mai recentți (ulterior fuziunii din 2018), depășește ușor valoarea de 60%.

3.2.2 Evoluția cheltuielilor universităților pe categorii

În secțiunea cu analize la nivel național s-a consemnat faptul că în cazul sistemului de învățământ superior există o repartizare disproporționată între cheltuielile curente (~98% din total) și cele de capital (~2%), iar în rândul cheltuielilor curente cele de personal sunt complet dominante, fiind urmate de cheltuielile cu burse, de cele cu bunuri și servicii, respectiv de cele cu asistența socială. La nivelul universităților este de așteptat o variație moderată a tendințelor globale, aceasta fiind determinată de circumstanțele particulare ale fiecărei instituții, de pildă de nevoile și prioritățile specifice care fluctuează în timp și care se reflectă în cheltuielile realizate. În paginile următoare este prezentată compoziția cheltuielilor universităților în perioada 2016 – 2020 și sunt descrise tendințele ce caracterizează cheltuielile la nivel general și la nivelul celor 6 categorii de universități din sistemul public de învățământ superior. Prin analizele de mai jos urmărim să evidențiem ceea ce este tipic pentru universități din perspectiva cheltuielilor pe care le realizează din alocații bugetare, atât în secțiuni cronologice distincte, dar și ca tendință generală de-a lungul perioadei întregi de 5 ani ce face obiectul studiului.

În [Graficele 20 și 21](#) sunt prezentate pentru toate universitățile defalcările detaliate la nivel de titluri ale cheltuielilor din anii 2016 și 2020, cu alte cuvinte în extremitățile intervalului de 5 ani. Graficele prezintă repartizarea cheltuielilor din alocații bugetare la nivelul tuturor celor 5 titluri ce alcătuiesc cheltuielile bugetare ale universităților, atât cele 4 titluri corespunzătoare cheltuielilor curente, cât și titlul care coincide cu cheltuielile de capital. Astfel, este ușor de identificat ponderea cheltuielilor de capital și poziționarea acestora în relație cu cheltuielile curente în ansamblul cheltuielilor realizate de universități din alocații bugetare. Din perspectiva diviziunii cheltuieli curente – cheltuieli de capital există o variație considerabilă între universități în cei doi ani prezentați, dar aceeași tendință generală constatată deja la nivel național tocmai în baza acestor caracteristici specifice universităților individuale: în perioada analizată *cheltuielile curente cresc semnificativ ca pondere în detrimentul cheltuielilor de capital care ajung să fie foarte scăzute*. În timp ce în anul 2016 media ponderilor cheltuielilor de capital în ansamblul tuturor universităților era de 6%, în 2020 această medie scăzuse la 1,9%, fapt consemnat și în [Tabelul 8](#) unde sunt prezentate valorile sintetice ale ponderilor titlurilor de cheltuieli

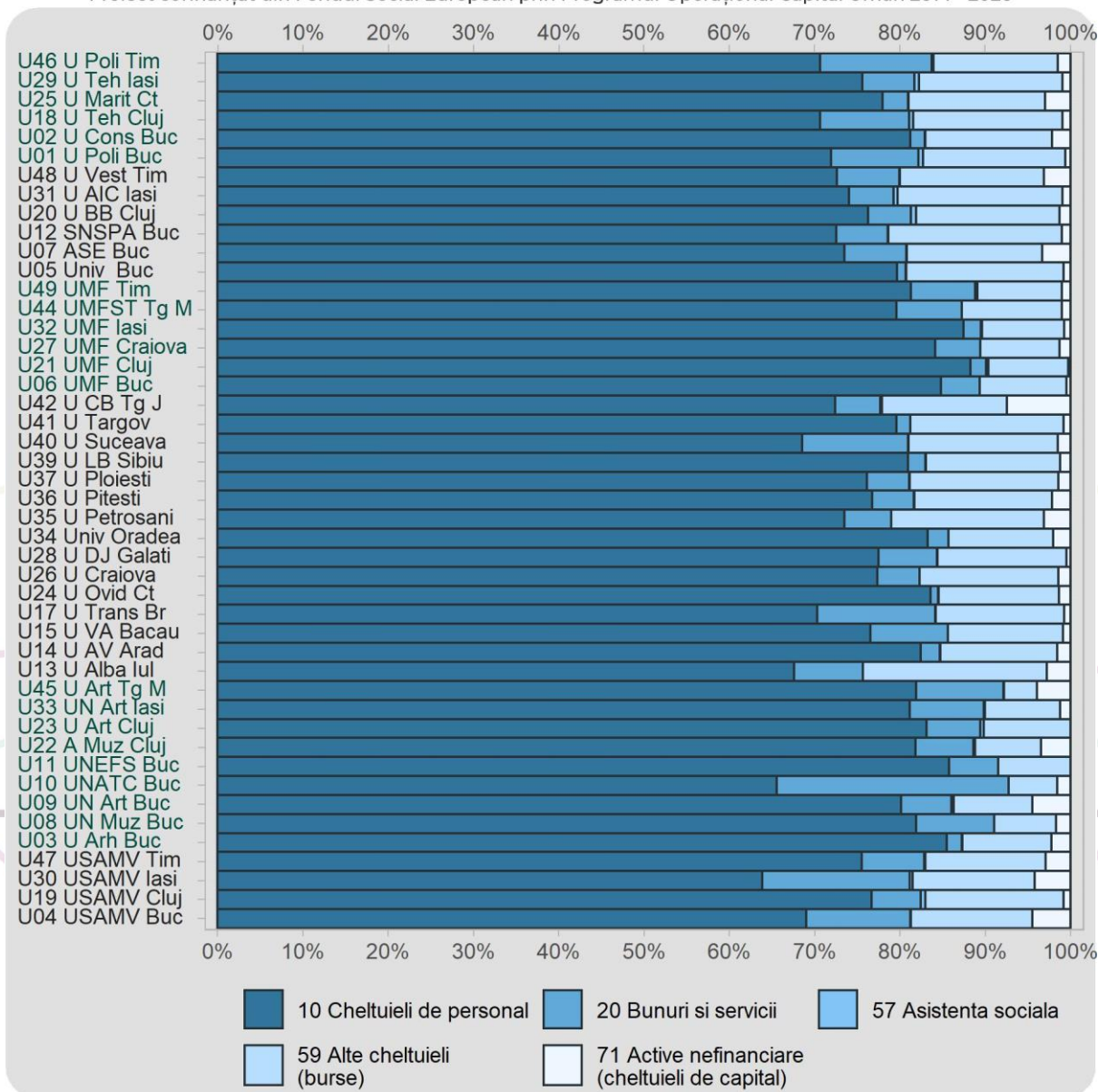
Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014 - 2020
 În perioada de 5 ani a studiului, considerând toate universitățile ce alcătuiesc sistemul public de învățământ superior indiferent de gruparea lor suplimentară. Pe baza informațiilor din tabel și din cele două grafice pot fi descrise și evoluțiile generale ale celorlalte categorii de cheltuieli.

Grafic 20. Defalcarea pe titluri a cheltuielilor realizate de către universități din alocații bugetare în anul 2016

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014 - 2020

Grafic 21. Defalcarea pe titluri a cheltuielilor realizate de către universități din alocații bugetare în anul 2020

De-a lungul celor 5 ani ponderea **cheltuielilor de personal** a variat în rândul universităților între 49% și 91%, acestea reprezentând fără excepție principala categorie de cheltuieli ca pondere în total. Cu rare excepții pentru câteva universități, prilejuite de cheltuieli de capital mai semnificative, peste 70% din cheltuielile universităților au avut ca

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014 - 2020
 destinație personalul; ponderea acestor cheltuieli a scăzut însă în 2017 față de 2016, iar în următorii ani a urcat incremental, abia în 2020 apropiindu-se de nivelul din 2016.

Tabel 8. Valori sintetice ale ponderilor procentuale ale cheltuielile universităților din alocațiile bugetare în cheltuielile totale înregistrate la nivelul titlurilor

Titlu cheltuieli	An	Valoare minimă (%)	Valoare medie (%)	Valoare mediană (%)	Valoare maximă (%)
10 Cheltuieli de personal	2016	49,1	78,7	80,6	90,9
	2017	52,1	73,9	73,9	88,9
	2018	60,7	75,5	74,9	88,0
	2019	59,0	76,1	77,1	88,1
	2020	63,8	77,4	77,4	88,2
20 Bunuri si servicii	2016	0,0	5,2	4,6	15,8
	2017	0,0	4,3	3,6	13,1
	2018	0,0	5,4	5,7	12,4
	2019	0,7	6,5	6,3	16,7
	2020	1,0	6,8	6,0	27,2
57 Asistenta sociala	2016	0,0	0,5	0,4	1,5
	2017	0,0	0,4	0,3	1,0
	2018	0,0	0,3	0,2	1,0
	2019	0,0	0,3	0,2	0,9
	2020	0,0	0,2	0,1	0,6
59 Alte cheltuieli (burse)	2016	2,3	9,9	9,9	16,5
	2017	5,2	17,2	18,7	25,6
	2018	5,0	17,2	18,8	25,5
	2019	4,0	14,3	15,6	21,2
	2020	3,9	13,8	14,6	21,5
71 Active nefinanciare (cheltuieli de capital)	2016	0,3	6,0	3,4	34,1
	2017	0,4	4,3	2,6	20,3
	2018	0,1	1,8	0,9	9,1
	2019	0,0	2,9	2,4	11,0
	2020	0,0	1,9	1,4	7,5

Ponderea cheltuielilor cu **bunuri și servicii** a avut o variație mult mai limitată, în intervalul 0 – 27%. Ponderea tipică a cheltuielilor cu bunuri și servicii a fost de 6%. În schimb, în rândul celor 48 de universități ponderea cheltuielilor asociate titlului **alte cheltuieli** ce include **bursele** a avut o variație semnificativă, oscilând între 2,3% și 25,6%. Majorările burselor din anul 2017 au făcut ca ponderea titlului de cheltuieli supraordonat să crească semnificativ pentru toate universitățile, aspect ușor de remarcat în analiza comparativă a celor două grafice corespunzătoare anilor 2016 și 2020. Media ponderilor

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014 - 2020

cheltuielilor din această categorie a urcat de la 9,9% în 2016 la 17,2% în 2017 și 2018, în 2019 și 2020 înregistrându-se scăderi ușoare la nivelul de 14,3%, iar apoi 13,8%. În ceea ce privește cheltuielile cu **asistența socială**, acestea au, după cum s-a precizat în analiza la nivel național, o pondere nesemnificativă în total. Din acest motiv ponderea categoriei acesteia de cheltuieli are și cea mai restrânsă variație în rândul universităților, în intervalul 0 – 1,5%, valoarea tipică fiind de cel mult 0,3%.

Întrucât detaliierile anterioare au avut în vedere toate cele 48 de universități acestea nu surprind integral eventuale diferențe între cele 6 categorii de universități sub aspectul repartizării cheltuielilor pe categorii. Unele aspecte pot fi urmărite în cele două grafice pentru anii 2016 și 2020, dar nu au o claritate suficientă. Pentru a sintetiza însă evoluția comparativă a diferitelor cheltuieli în rândul grupelor de universități **Graficul 22** arată evoluția mediei anuale a ponderilor procentuale ale categoriilor principale de cheltuieli²⁸. Acest instrument face mai vizibile principalele evoluții ale cheltuielilor în grupele de universități.

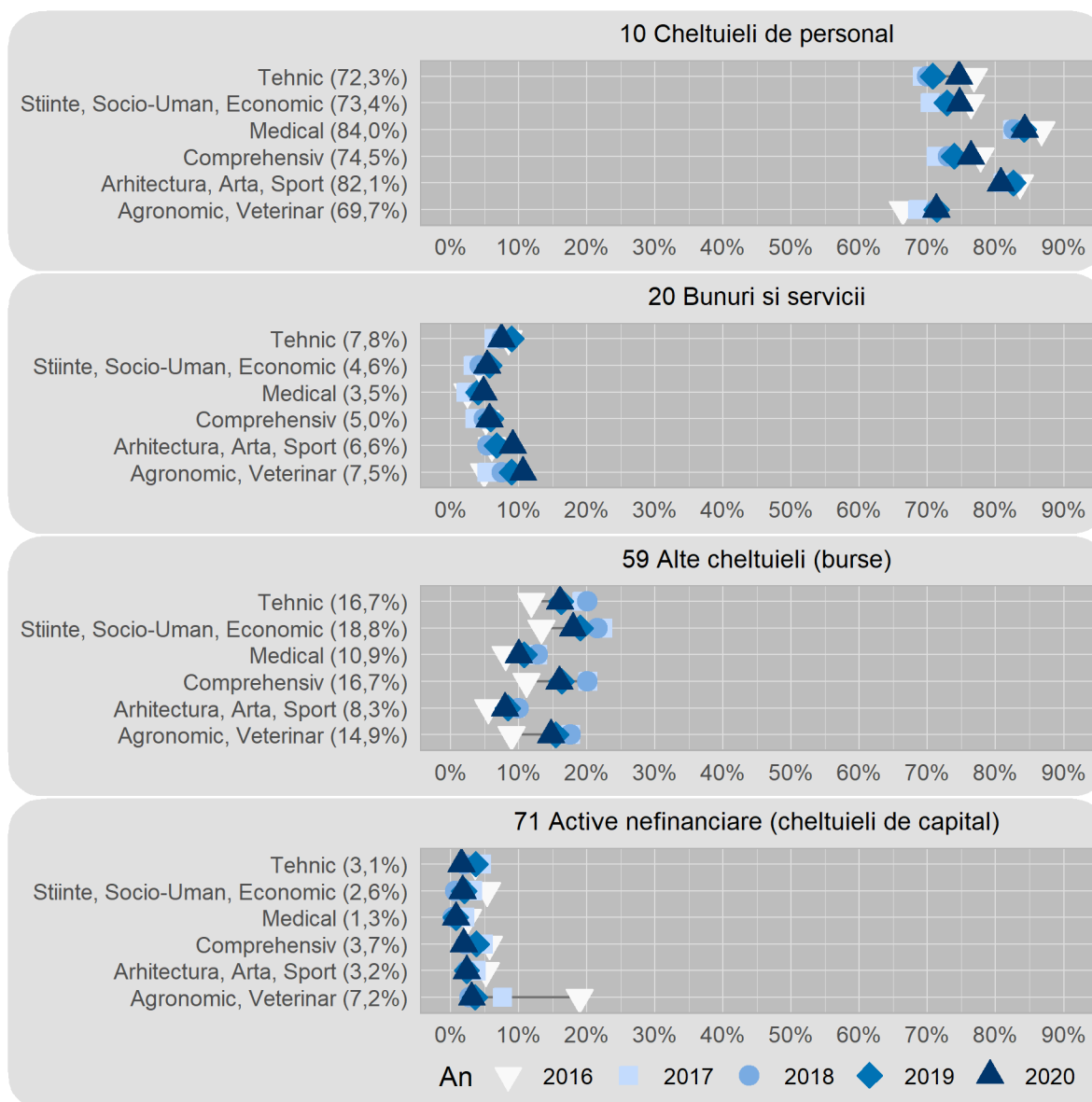
În privința **cheltuielilor de personal** se remarcă valori mai ridicate în rândul universităților cu profil *medical* (situate în intervalul 83% – 87% în toți cei 5 ani) și în rândul celor cu profil *arhitectură, artă, sport* (situate în intervalul 81% – 83%). Universitățile din grupul *comprehensiv*, cele din grupul *tehnic* și cele din grupul *științe, socio-uman, economic* au evoluții generale similare, ponderea medie a cheltuielilor lor de personal aflându-se în intervalul 70% – 80%. Grupul cu cheltuielile de personal cele mai scăzute este cel al universităților cu profil *agronomic, veterinar* unde se înregistrează o pondere medie ce variază în cei 5 ani în intervalul 66% – 71%.

Pentru cheltuielile cu **bunuri și servicii** se poate observa că există diferențe mai reduse între grupurile de universități, ponderea medie a acestora fiind între 5% și 10% pentru aproape toate grupele în toți cei 5 ani. Pot fi notate însă valori ceva mai scăzute pentru universitățile cu profil *medical* (valori medii sub 5%) și pentru cele cu profil *comprehensiv*, respectiv *științe, socio-uman, economic* (valori în intervalul 3,5% – 6%). Valori ceva mai ridicate (ponderi medii constant în intervalul 5% – 10%) pot fi constatate în cazul universităților cu profil *arhitectură, artă, sport*, pentru cele din grupul *agronomic, veterinar* și pentru cele din grupul *tehnic*.

În cazul categoriei **alte cheltuieli** ce include **bursele** există diferențe notabile între universitățile cu profil *arhitectură, artă, sport* (valorile medii cele mai scăzute, situate între 6% și 10%) și cele cu profil *medical* (de asemenea valori mai scăzute, între 8% și 13%) și celelalte patru grupuri de universități în rândul cărora ponderile medii ale titlului ce include bursele variază în mod similar între aproximativ 11% și 21% de-a lungul celor 5 ani.

²⁸ În interpretare valorilor trebuie reținută compoziția numerică diferită a grupelor și potențialul mai ridicat de influență a valorilor extreme în categoriile cu un număr de universități mai mic.

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014 - 2020

Grafic 22. Evoluția la nivelul grupurilor de universități a mediei ponderilor procentuale ale categoriilor principale de cheltuieli. Sunt omise valorile pentru titlul 57 (Asistență socială) întrucât acestea sunt complet ne semnificative (~0%) pentru toate grupurile de universități și în toți anii.

În fine, în concordanță cu valorile categoriile de cheltuieli anterioare, pentru **cheltuielile de capital** susținute din alocații bugetare sunt observabile următoarele tendințe: valori mai scăzute pentru grupul universităților cu profil *medical* (ponderi medii cu valori între 0,4% și 2,5%) și pentru cele din grupul *tehnic* (între 1,5% și 4,5%), respectiv

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014 - 2020

valori relativ similare pentru universitățile din grupul *arhitectură, artă, sport*, cele din grupul *comprehensiv* și cele din grupul *științe, socio-uman, economic* (valori medii între 0,7% și 5,7%). O situație atipică poate fi observată în cazul universităților din grupul *agronomic, veterinar* în care ponderea medie a cheltuielilor de capital a fost mult mai ridicată față de celelalte categorii de universități în anii 2016 (19%) și 2017 (7,7%). Situația aceasta se datorează faptului că două dintre cele patru universități din acest grup (cea din București și cea din Iași) au avut cheltuieli de capital semnificativ mai mari în cei doi ani.

Revenind la tabloul de ansamblu descris în [Graficul 22](#) pot fi notate unele caracteristici generale referitoare la tendințele distincte înregistrate la nivelul categoriilor de cheltuieli în rândul grupurilor de universități: pentru cheltuielile de personal tendința de scădere a ponderii acestora în anul 2017, urmată de creșterile incrementale succesive în următorii 3 ani se confirmă pentru toate cele 6 categorii de universități în afara celor cu profil *agronomic, veterinar* care au avut creșteri reduse, dar constante. Pentru categoria de cheltuieli cu bunuri și servicii tendința a fost aceea de creșteri reduse pentru toate grupurile cu excepția celui *tehnic* care a avut scăderi minore în 2017 și în 2020. În cazul categoriei de cheltuieli ce cuprinde bursele, pentru toate grupurile de universități se confirmă tendința generală: ulterior creșterilor semnificative din 2017 și menținerii sau creșterii incrementale suplimentare în 2018, ponderea medie a acestei categorii a scăzut ușor în 2019, iar în 2020 a stagnat sau a cunoscut o foarte mică scădere suplimentară. Pentru cheltuielile de capital, tendința comună aproape tuturor universităților cu excepția celor din grupul *științe, socio-uman, economic* (și într-o mai mică măsură a celor din grupul *tehnic*) a fost aceea de scădere graduală de-a lungul întregii perioade de 5 ani.

3.2.3 Gradul de acoperire a cheltuielilor totale din surse bugetare

În secțiunea dedicată analizelor la nivel național s-a observat faptul că sistemul de învățământ superior a avut în perioada celor 5 ani cheltuieli totale din ce în ce mai mari, iar acestea au fost acoperite într-o proporție mai mare din alocațiile bugetare. În secțiunea aceasta prezentăm evoluțiile cheltuielilor din alocații bugetare în raport cu cheltuielile totale realizate la nivelul universităților individuale și comentarii referitoare la grupurile distincte de universități. Pentru început în [Graficul 23](#) sunt prezentate în sinteză, la nivel global, dar și la nivelul categoriilor principale de cheltuieli, evoluțiile ponderilor medii anuale ale cheltuielilor bugetare în cheltuielile totale pentru fiecare grup de universități. [Graficele 24 – 28](#) prezintă apoi situațiile individualizate la nivelul universităților, atât pentru cheltuielile totale, cât și pentru cele patru categorii largi de cheltuieli ce sunt susținute atât din fondurile publice, cât și din veniturile proprii extrabugetare.

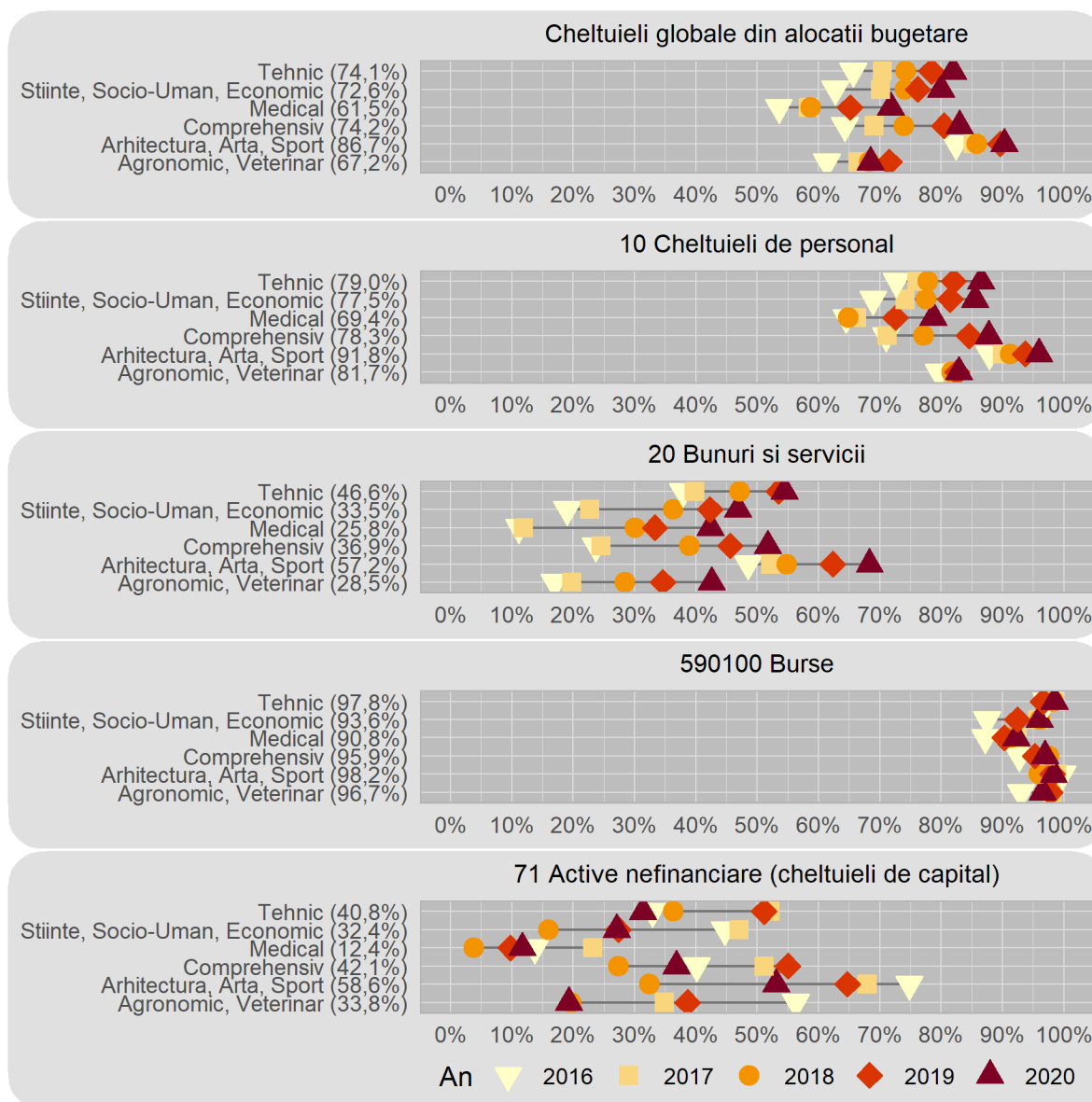
La nivelul cel mai general se poate observa creșterea graduală a **ponderii cheltuielilor globale din alocații bugetare în cheltuielile totale** pentru toate cele 6 grupuri de universități, cu excepția grupului *agronomic, veterinar* în cazul căruia în anul

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014 - 2020

2020 a avut loc o ușoară scădere față de anul precedent (de la o medie de 71,6% pentru cele 4 universități din grup în 2019 la una de 68,5% în 2020). Se observă de asemenea că există diferențe semnificative între categoriile de universități: pentru grupul *arhitectură, artă, sport* 85 – 90% din cheltuielile totale sunt reprezentate de cheltuieli realizate din alocații bugetare, în timp ce, la polul opus, grupul universităților cu profil *medical* prezintă de regulă (în patru din cei cinci ani) ponderile medii cele mai scăzute ale cheltuielilor bugetare în cele totale. Astfel, în primii trei ani ai perioadei analizate în grupul universităților cu profil *medical* ponderea medie a cheltuielilor din alocații bugetare nu trece de 60%, iar în anii 2019 și 2020 valorile înregistrate (65,1%, respectiv 71,8%) se apropie de cele din grupul *agronomic, veterinar*, rămânând însă semnificativ mai scăzute față de valorile din celelalte patru grupe. Grupul universităților cu profil *agronomic, veterinar* are ponderi medii ale cheltuielilor bugetare mai reduse în comparație cu toate celelalte grupe cu excepția universităților medicale și este caracterizat de asemenea de o variație semnificativ redusă în comparație cu toate celelalte grupe, mai ales în anii 2017 – 2020 când sunt observabile valori medii într-un interval îngust cuprins între 66,5% și 71,6%. Pentru celelalte trei grupe de universități, cele cu profil *tehnic*, cele cu profil *comprehensiv* și cele cu profil *științe, socio-uman, economic* se înregistrează valori medii comparabile situate de regulă în intervalul mai larg de variație de 65 – 80%. Pentru universitățile cu profil *comprehensiv* în anii 2019 și 2020 și pentru cele cu profil *tehnic* în anul 2020 ponderea medie a tuturor cheltuielilor bugetare în totalul general al cheltuielilor depășește 80%.

La nivelul mai detaliat al categoriilor de cheltuieli se observă o similitudine foarte ridicată între situația descrisă de ponderile medii ale cheltuielilor globale din alocații bugetare în total și situația corespunzătoare categoriei **cheltuielilor de personal** (principala destinație a tuturor cheltuielilor, așa cum reiese din analizele anterioare). Astfel, ponderea medie a cheltuielilor din alocații bugetare destinate în mod specific cheltuielilor de personal în cheltuielile totale de personal indică o poziționare similară cu cea determinată pe baza valorilor medii ale ponderilor cheltuielilor globale din alocații bugetare: grupul universităților cu profil *arhitectură, artă, sport* are ponderile cele mai ridicate (88 – 96%), iar cel al universităților din grupul *medical* pe cele mai scăzute (65 – 79%). Universitățile cu profil *tehnic*, cele cu profil *comprehensiv* și cele cu profil *științe, socio-uman, economic* au valori comparabile situate de regulă în intervalul 70 – 85%. Grupul *agronomic, veterinar* prezintă și pentru ponderea medie a cheltuielilor de personal din alocații bugetare în totalul cheltuielilor de personal o variație foarte redusă, dar valorile se situează într-un interval mai ridicat (80 – 83%), mai apropiat de cel ce caracterizează cele trei grupe de universități menționate anterior.

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014 - 2020

Grafic 23. Evoluția în grupele de universități a mediei ponderilor procentuale ale cheltuielilor din alocații bugetare în cheltuielile totale (valori globale și valori corespunzătoare categoriilor distincte de cheltuieli)

În cazul cheltuielilor cu **bunuri și servicii** există o variație mai ridicată în timp pentru ponderea cheltuielilor din alocații bugetare în totalul cheltuielilor destinate acestui titlu la nivelul tuturor celor șase grupe de universități. De-a lungul celor cinci ani valoarea medie în interiorul grupelor a crescut în mod deosebit pentru universitățile cu profil *medical* (de la 11,2% în 2016 la 42,4% în 2020), pentru cele cu profil *comprehensiv* (de la 23,7% la 51,7%), cele cu profil *științe, socio-uman, economic* (de la 19% la 46,8%) și cele cu

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014 - 2020

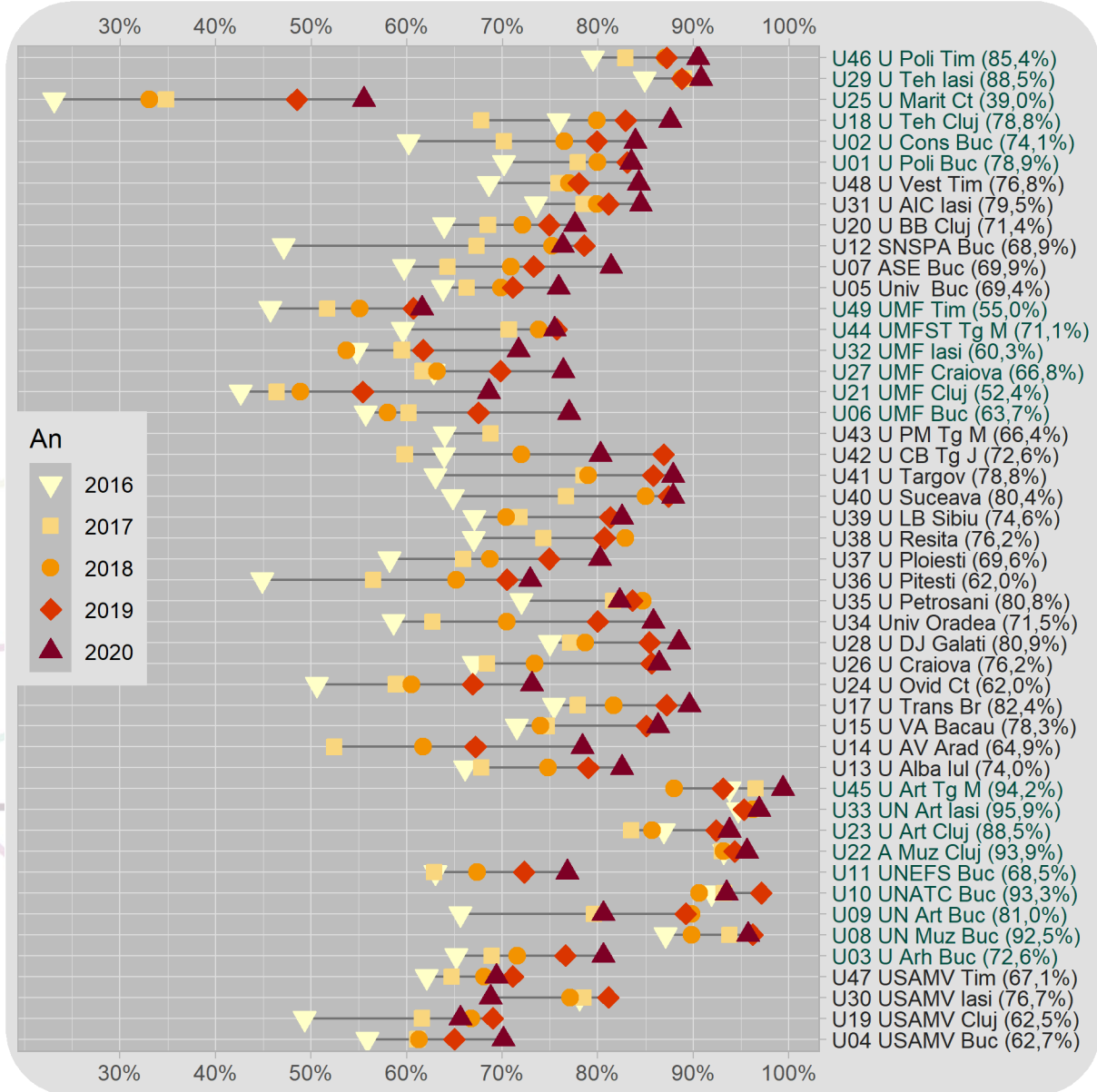
profil *agronomic, veterinar* (de la 17% la 42,6%). Creșteri mai scăzute s-a înregistrat în schimb pentru universitățile cu profil *arhitectură, artă, sport* (de la 48,5% la 68,3%), respectiv pentru cele din grupul tehnic (de la 37,9% la 54,5%). În ansamblu, o evaluare sintetică din perspectiva mediei multianuale a ponderii cheltuielilor din alocații bugetare cu destinația bunuri și servicii în cheltuielile totale pentru această destinație arată că universitățile cu profil *arhitectură, artă, sport* (cu o valoare de 57,2%) și cele cu profil *tehnic* (medie multianuală de 46,6%) fac apel la alocații bugetare pentru acoperirea cheltuielilor cu bunuri și servicii într-o măsură mai mare decât celelalte. Ele sunt urmate de universitățile cu profil *comprehensiv* (39,9%) și de cele cu profil *științe, socio-uman, economic* (33,4%). În contrast cu grupele anterioare, universitățile cu profil *agronomic, veterinar* și cele cu profil *medical* au ponderi mult mai scăzute ale cheltuielilor bugetare în totalul cheltuielilor cu bunuri și servicii, mediile multianuale de 28,5%, respectiv 25,8% arătând că aceste universități fac apel în mod dominant la veniturile proprii extrabugetare pentru acoperirea cheltuielilor lor materiale.

Pentru cheltuielile cu **bursele** studenților, în contrast atât cu celelalte categorii de cheltuieli, cât și cu cheltuielile globale, există un grad mult mai ridicat de omogenitate: ponderea medie a cheltuielilor cu burse din alocații bugetare în cheltuielile totale cu burse este de aproximativ 95 – 99% în rândul tuturor grupelor de universități cu excepția universităților cu profil *medical*. În cazul acestora ponderile burselor susținute de la buget au variat în intervalul 87,2% – 92,5%.

Cheltuielile de capital, mai mult chiar decât cele cu bunuri și servicii care au crescut constant, au cunoscut o volatilitate foarte ridicată din perspectiva acoperirii prin surse bugetare în raport cu cele extrabugetare, evoluțiile fiind marcate nu doar de creșteri constante, ci și de scăderi semnificative, mai ales în anul 2020.

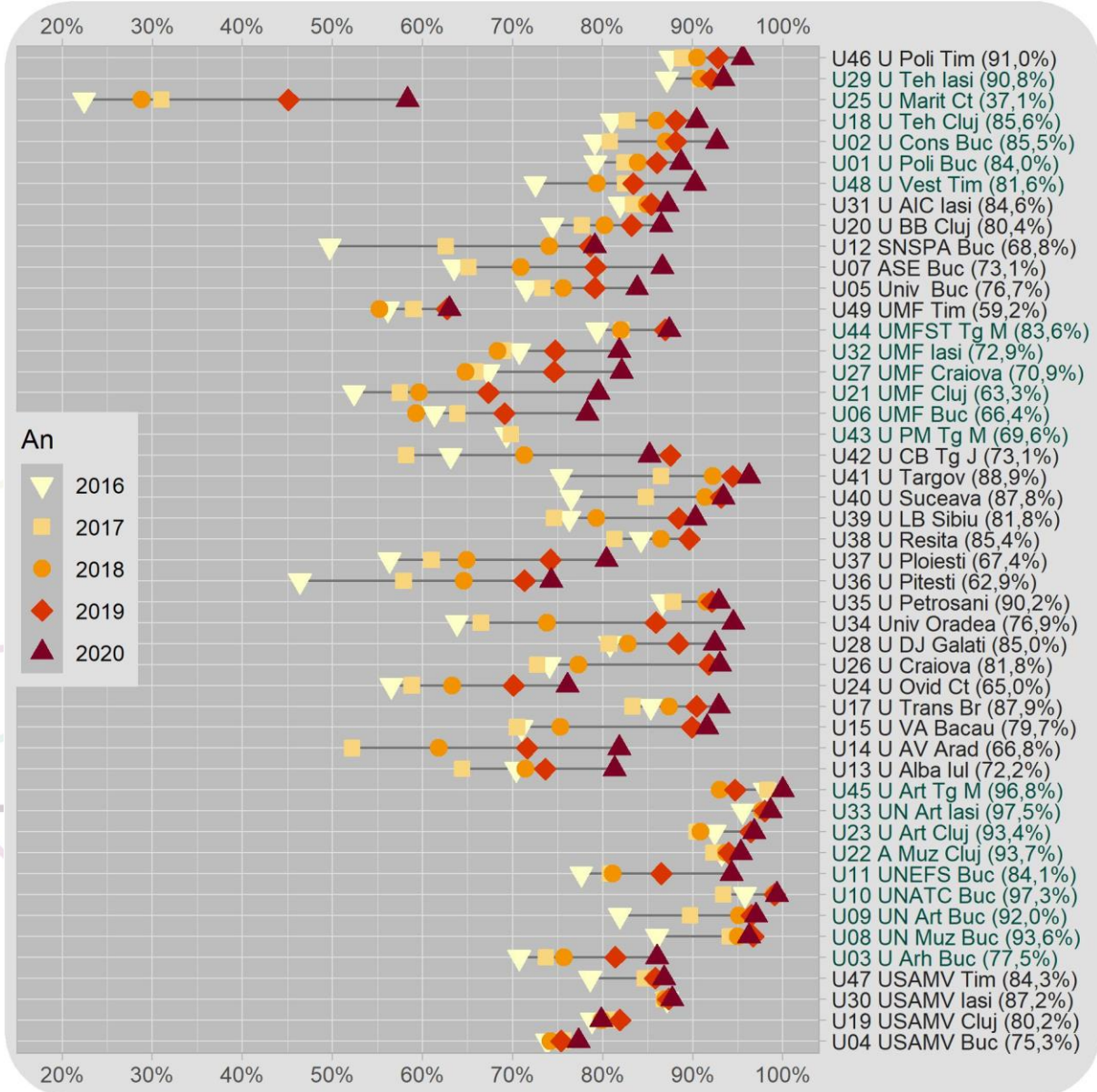

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014 - 2020

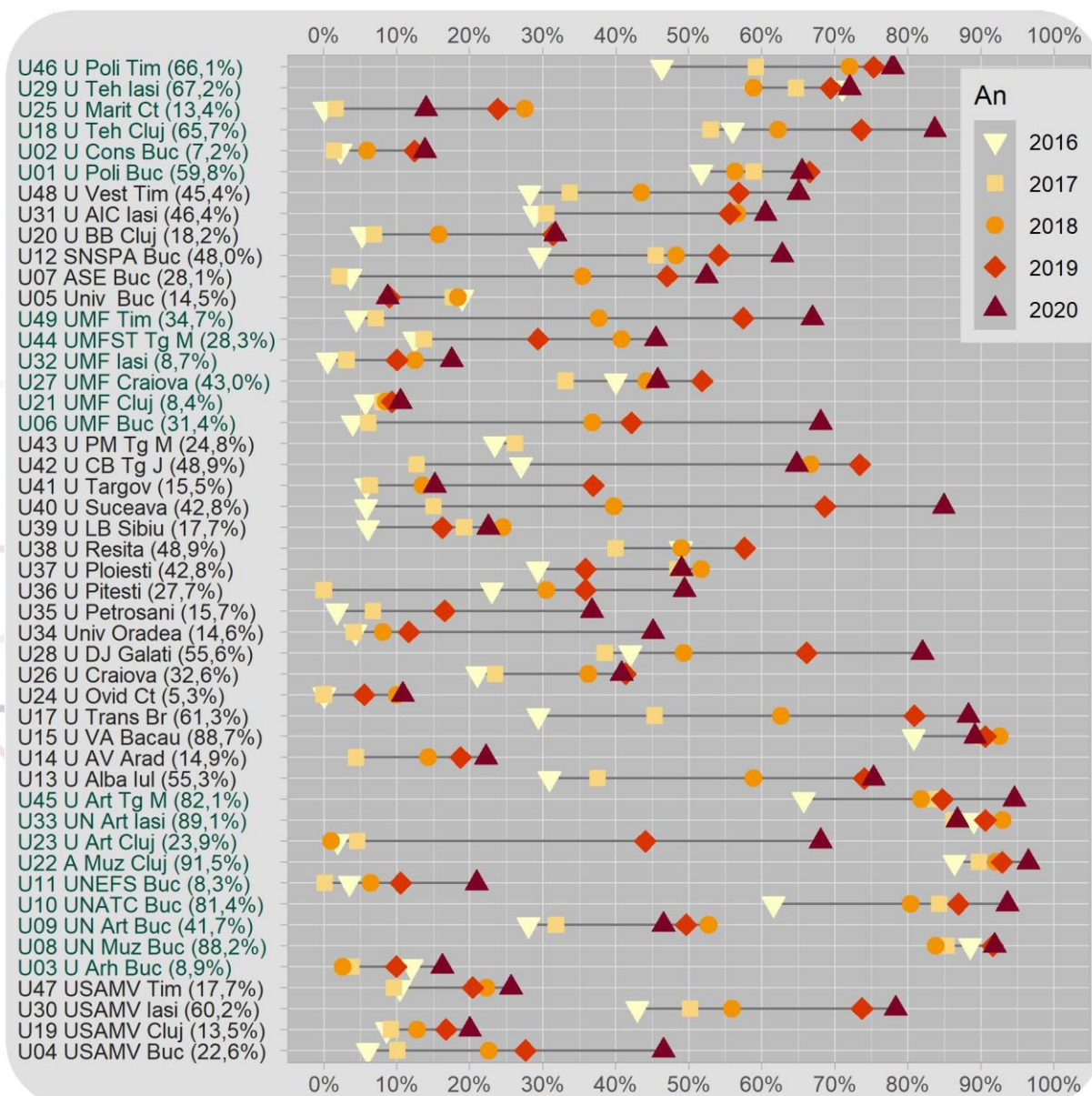
Grafic 24. Ponderea cheltuielilor din alocații bugetare în cheltuielile totale realizate de fiecare universitate pentru susținerea activității de învățământ. Valorile din paranteze arată media pentru fiecare universitate de-a lungul anilor incluși în studiu.

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014 - 2020

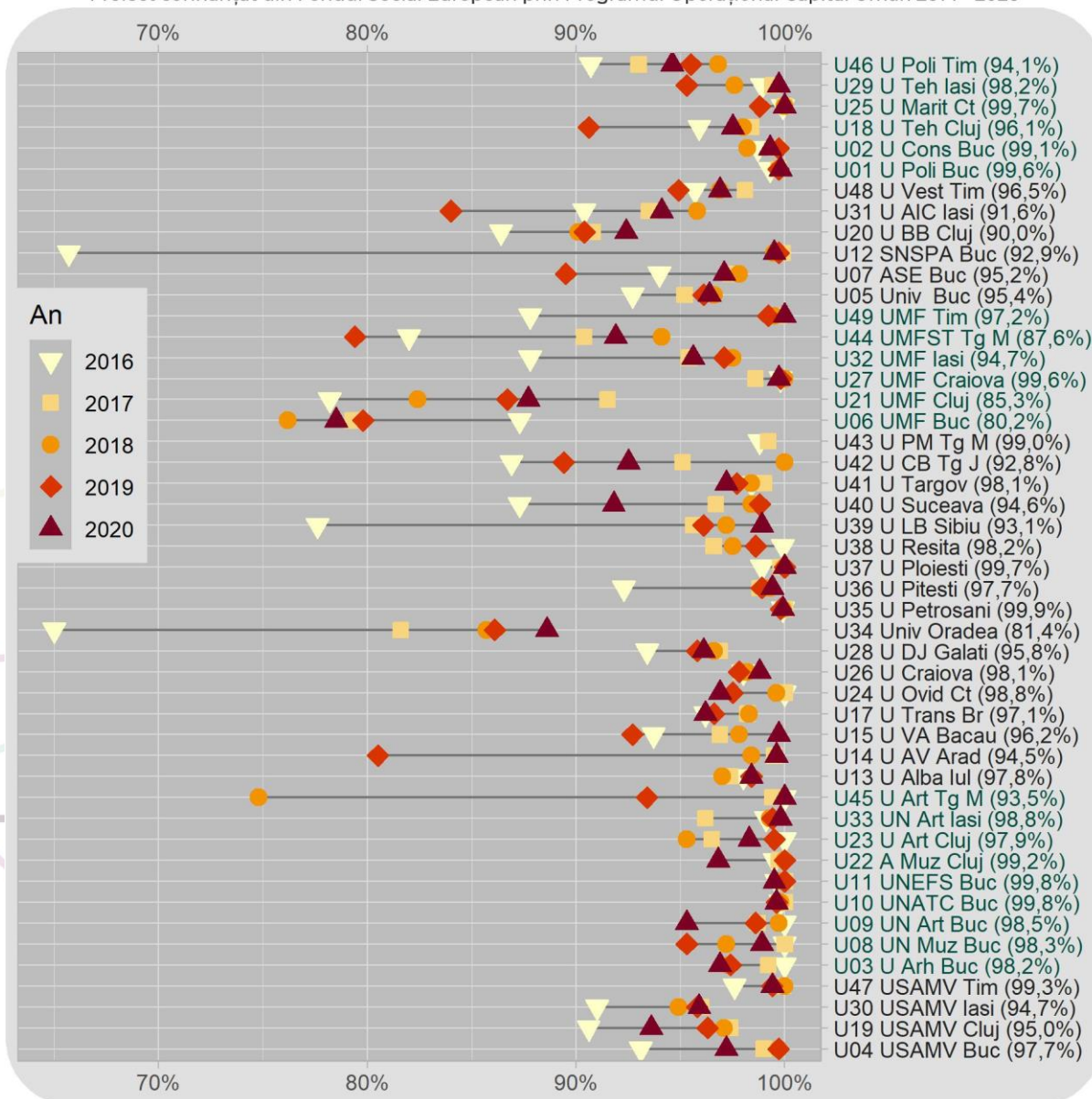
Grafic 25. Ponderea cheltuiilor de personal din alocații bugetare în totalul cheltuiilor de personal ale fiecărei universități. Valorile din paranteze arată media pentru fiecare universitate de-a lungul anilor incluși în studiu.

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014 - 2020

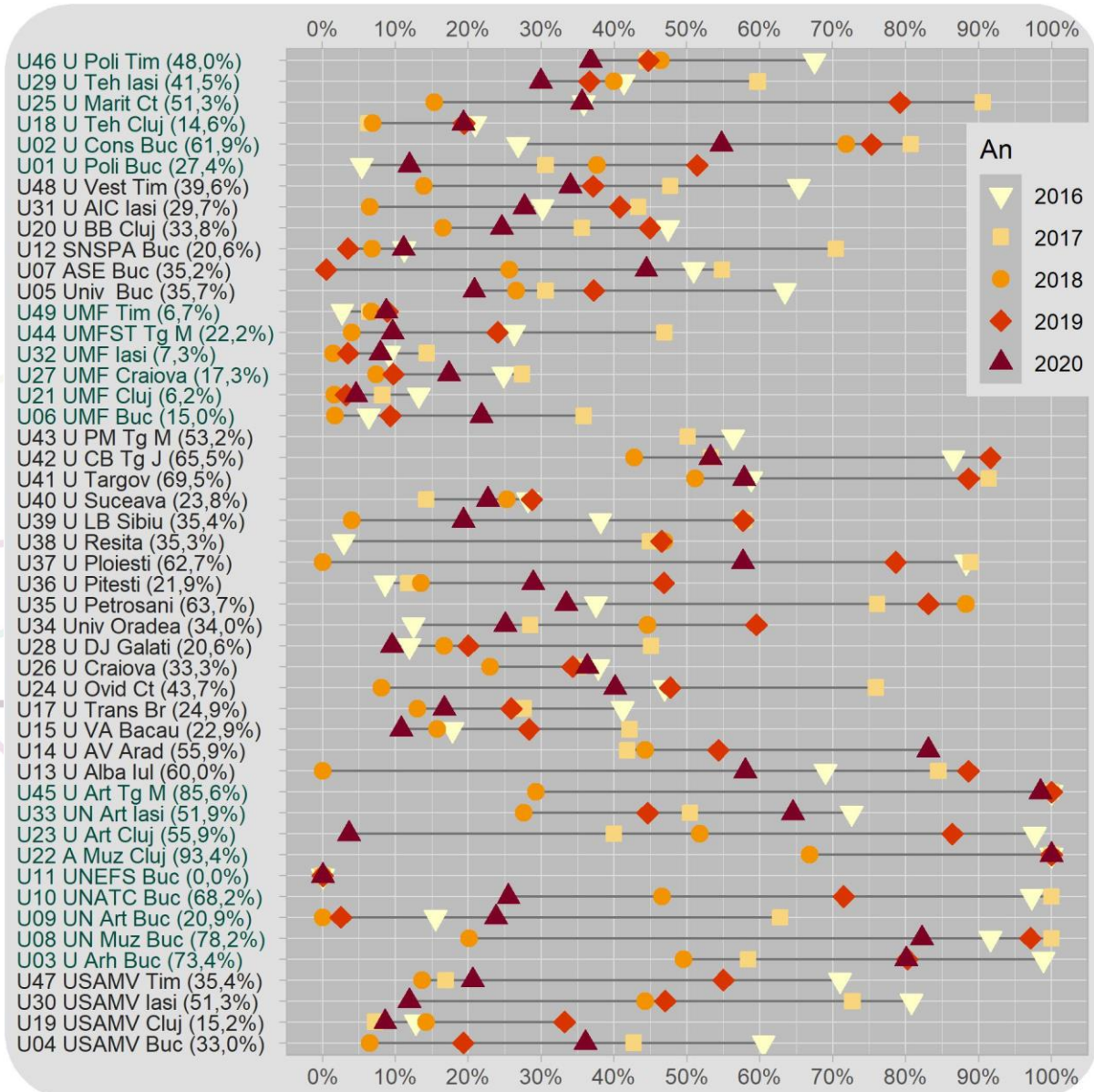
Grafic 26. Ponderea cheltuielilor cu bunuri și servicii din alocații bugetare în totalul cheltuielilor cu bunuri și servicii ale fiecărei universități. Valorile din paranteze arată media pentru fiecare universitate de-a lungul anilor incluși în studiu.

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014 - 2020

Grafic 27. Ponderea cheltuielilor cu burse din alocații bugetare în totalul cheltuielilor cu burse ale fiecărei universități. Valorile din paranteze arată media pentru fiecare universitate de-a lungul anilor incluși în studiu.

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014 - 2020

Grafic 28. Ponderea cheltuielilor de capital din alocații bugetare în totalul cheltuielilor de capital ale fiecărei universități. Valorile din paranteze arată media pentru fiecare universitate de-a lungul anilor incluși în studiu

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014 - 2020

3.3 Analize unitare ale cheltuielilor de personal

În paginile următoare sunt prezentate analize referitoare la cele două tipuri de indicatori descriși în capitolul metodologic cu privire la cheltuielile de personal, anume **cheltuiala medie anuală de personal susținută din alocații bugetare** și **cheltuiala medie anuală pentru acoperirea posturilor didactice vacante**. Modalitatea de calcul a celor doi indicatori a fost explicată anterior în secțiunea finală a capitolului metodologic, însă trebuie făcută o precizare tehnică suplimentară privind calcularea și sensul primului indicator: cifrele de personal disponibile pentru analiză nu permit separarea *personalului ce deservește zona de cămine-cantine* pentru studenți de *personalul implicat direct în activitatea de învățământ*; astfel, în definirea cheltuielilor de personal raportate la cifrele de personal au fost incluse (în contrast cu analizele prezentate în secțiunile anterioare) și cheltuielile pentru destinația funcțională cămine-cantine. Prin urmare, din punct de vedere tehnic, indicatorul „cheltuiala medie anuală de personal susținută din alocații bugetare” nu privește exclusiv activitatea de bază, ci cuprinse și componenta suport de servicii pentru studenții.

Pentru a pune în context analizele detaliate mai jos la nivelul grupurilor de universități **Tabelul 9** prezintă pentru început situația la nivel național. Se poate observa astfel că între 2016 și 2020 cheltuiala medie anuală de personal susținută din alocații bugetare a crescut de la 47.152 de lei în 2016 la 90.854 de lei în 2020. Creșteri procentuale mai semnificative față de anii anteriori caracterizează anii 2017 și 2019 (22 – 24%), iar creșteri mai scăzute sunt vizibile pentru 2018 (15%) și mai ales pentru 2020 (10%). În ansamblu, cheltuiala medie de personal susținută din alocații bugetare a crescut în cei 5 ani cu 92,7%.

Tabel 9. Cheltuielile de personal susținute din alocații bugetare pentru activitatea de învățământ și pentru cămine-cantine între 2016 și 2020, valori totale și medii la nivel național (fără sumele pentru acoperirea posturilor didactice vacante)

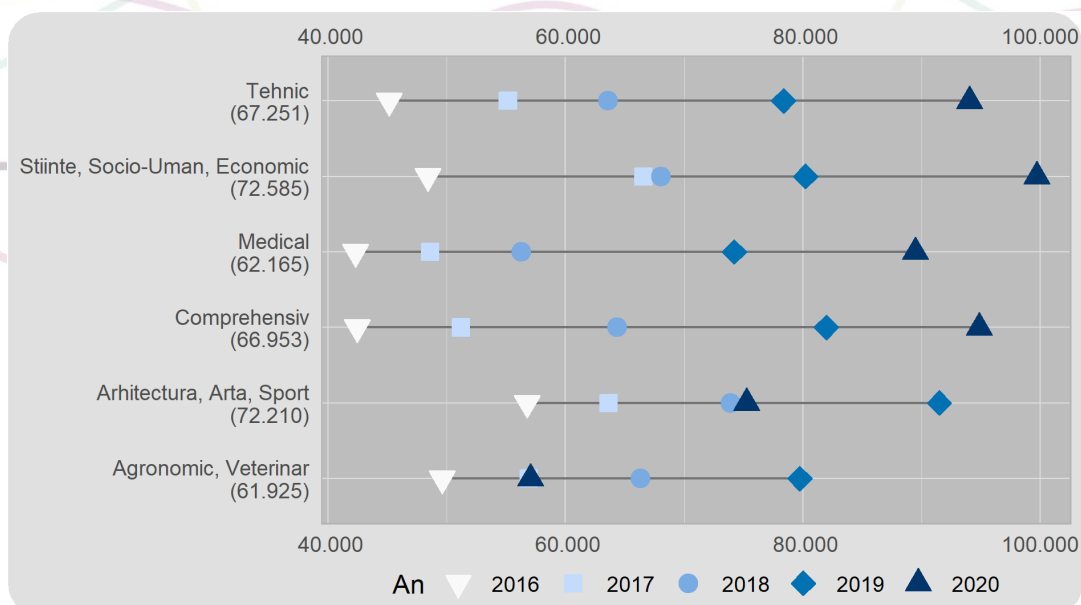
An	Cheltuieli de personal din alocații bugetare	Personal didactic	Personal didactic auxiliar	Personal nedidactic	Total personal didactic și nedidactic	Cheltuiala medie de personal
2016	1.936.407.225	22.276	10.223	8.568	41.067	47.152
2017	2.316.640.563	22.227	10.499	7.381	40.107	57.762
2018	2.782.313.113	22.147	11.247	8.704	42.098	66.091
2019	3.382.776.539	21.573	11.177	8.333	41.083	82.340
2020	3.734.460.635	21.365	11.493	8.246	41.104	90.854

Modificările cheltuielilor medii de personal au avut loc în contextul unor evoluții distincte pentru cele trei categorii de personal universitar. *Personalului didactic titular* a

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014 - 2020

avut o dinamică negativă constantă (scăderi anuale succesive în limita a 1 – 2,6%), de-a lungul celor 5 ani înregistrându-se o scădere de 4,1%. În contrast cu acesta, *personalul didactic auxiliar* a avut o creștere generală de 12,4% de-a lungul celor 5 ani (urmare a unor modificări anuale pozitive de aproximativ 3 – 7%, cu excepția unei scăderi foarte modeste de 0,6% în 2019). Pentru *personalul nedidactic* tendința generală a fost aceea de scădere, anume cu 3,8% de-a lungul perioadei, modificări mai semnificative producându-se în anul 2017 (scădere de aproape 14%) și în 2018 (creștere de aproape 18%). Considerând toate categoriile de personal, schimbările anuale au fost reduse (în marja a -2,5% - 5%), iar modificarea de ansamblu a cifrelor de personal de-a lungul celor 5 ani a fost una ne semnificativă la nivel național (de numai 0,1%).

Din perspectiva grupurilor de universități (*Graficul 29*) se poate observa că valori mai ridicate ale cheltuielilor medii anuale de personal susținute din alocații bugetare sunt vizibile în cazul universităților cu profil *științe, socio-uman, economic*, respectiv *arhitectură, artă, sport* (medii multianuale de aproximativ 72.000 de lei). Valori mai scăzute caracterizează grupul universităților cu profil *medical* și grupul *agronomic, veterinar*, ambele cu valori medii multianuale apropiate de 62.000 de lei. În zona de mijloc se regăsesc universitățile cu profil *comprehensiv* și cele cu profil *tehnic*, ambele cu valori medii multianuale de aproximativ 67.000 de lei.

Grafic 29. Cheltuielile medii anuale de personal ale celor 6 grupuri de universități în perioada 2016 – 2020. Parantezele arată media generală pentru cei 5 ani.

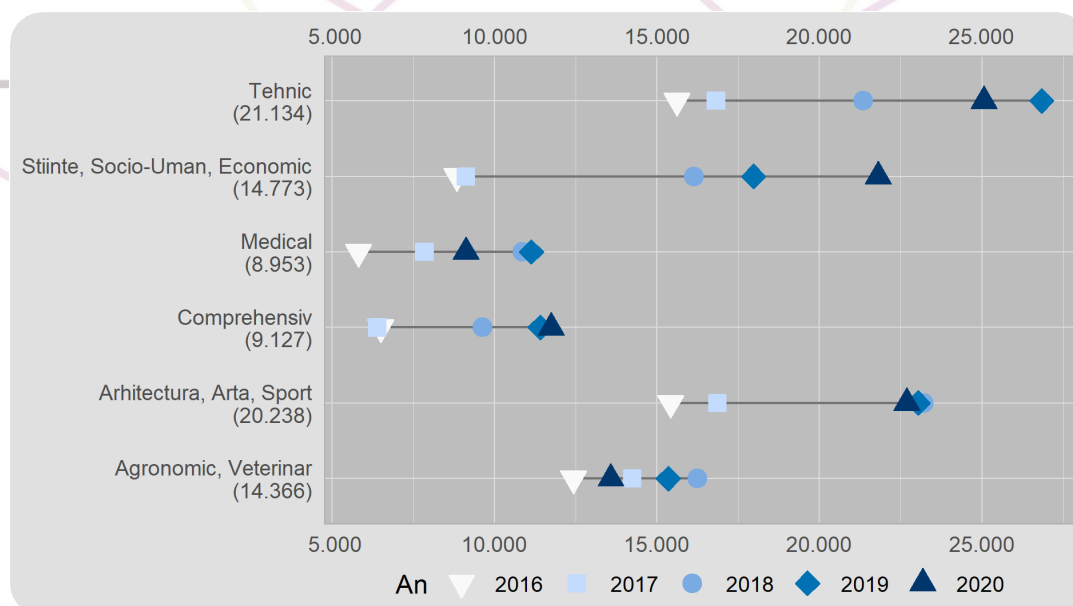
Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014 - 2020

Tabel 10. Cheltuielile medii din alocații bugetare pentru acoperirea posturilor didactice vacante între 2016 și 2020, valori la nivel național

An	Cheltuieli cu posturile didactice vacante	Posturi didactice vacante	Cheltuiala medie per post didactic vacant
2016	162.383.955	18.637	8.713
2017	173.223.854	17.807	9.728
2018	234.642.614	17.364	13.513
2019	272.734.693	18.306	14.899
2020	298.088.214	19.314	15.434

În ceea ce privește cheltuielile medii din alocații bugetare pentru acoperirea posturilor didactice vacante valorile la nivel național au evoluat potrivit *Tabelului 10* între 8.713 lei în 2016 și 15.434 de lei în 2020. Astfel, creșterea de-a lungul perioadei de 5 ani (77,1%) a fost mai redusă față de cea care caracterizează cheltuiala medie de personal descrisă anterior.

Considerând nivelul grupurilor de universități (*Graficul 30*) se poate vedea că există o variație ridicată în ceea ce privește cheltuielile pentru acoperirea posturilor didactice vacante, valorile cele mai scăzute fiind întâlnite în mod constant în rândul universităților cu profil *medical* și al celor cu profil *comprehensiv* (medie multianuală de aproximativ 9.000 de lei), iar valorile cele mai ridicate (medii multianuale de aproximativ 20.000 – 21.000 de lei) fiind caracteristice pentru universitățile cu profil *tehnic*, respectiv pentru cele cu profil *arhitectură, artă, sport*.

Grafic 30. Cheltuielile medii pentru acoperirea posturilor didactice vacante în cele 6 grupuri de universități în perioada 2016 – 2020. Parantezele arată media generală pentru cei 5 ani.

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014 - 2020

O limitare a analizei referitoare la cheltuielile pentru acoperirea posturilor didactice vacante este aceea că ele nu iau în calcul volumul efectiv al activităților didactice. O analiză detaliată a cheltuielilor ar trebui să includă numărul propriu-zis de ore remunerate în sistem de plată cu ora și cumul. Astfel de informații sunt disponibile însă cel mult la nivel instituțional, cunoașterea lor exactă fiind mai degrabă specifică structurilor academice individuale (departamente, facultăți) responsabile de întocmirea statelor de funcții anuale. În afară de volumul propriu-zis al activităților didactice remunerate prin plata cu ora sau cumul (numărul de ore acoperite în acest fel ce diferă inerent de la o universitate la alta) variația semnificativă a cheltuielilor descrise în *Graficul 30* pentru toate universitățile este datorată în parte și altor factori. Unul ține de mecanismele proprii de remunerare, mai exact de repartizarea între regimul prin cumul și cel al plății cu ora întrucât cheltuielile la plata cu ora sunt mai reduse decât cele pentru plata prin cumul, atât ca urmare a plății lor doar pentru lunile în care sunt prestate propriu-zis activitățile didactice, dar și sub aspectul cheltuielilor adiacente aferente contribuțiilor sociale. Alt factor ce poate explica variația cheltuielilor pentru acoperirea posturilor vacante constă în politicile instituționale privind nivelul de remunerare a activităților (plata cu ora la nivelul postului de asistent universitar fiind de pildă mult mai mică față de cea la nivelul postului de profesor).

Concluzii

Potrivit datelor disponibile pentru analiză în acest studiu sistemul de învățământ superior a avut în fiecare an cheltuieli mai mari, iar acestea au fost acoperite într-o proporție mai mare din alocațiile bugetare. În ansamblul tuturor universităților tendința generală a fost aceea de dublare a cheltuielilor din alocații bugetare de-a lungul perioadei de 5 ani inclusă în studiu. Totuși, există o variație notabilă în interiorul celor 6 categorii de universități și nuanțe semnificative din perspectiva indicatorilor diferiți utilizați pentru compararea universităților.

Defalcate pe categorii largi, cheltuielile din alocații bugetare sunt destinate prioritar plății personalului (aproximativ trei sferturi din cheltuieli au această destinație), sprijinirii studenților prin burse, respectiv cheltuielilor cu bunuri și servicii. Cumulate, cheltuielile *curente* anterioare contrastează puternic cu cheltuielile *de capital* cărora le sunt alocate fonduri publice foarte scăzute, fapt ce limitează posibilitățile de dezvoltare ale universităților, făcând această componentă dependentă de capacitatea de atragere a fondurilor extrabugetare.

Universitățile publice apelează la sursele bugetare de finanțare în primul rând pentru categoriile de cheltuieli cu ponderi majore (cele de personal și cheltuielile cu bursele acordate studenților), în timp ce resursele extrabugetare sunt folosite mai degrabă pentru acoperirea categoriilor de cheltuieli cu ponderi scăzute (bunuri și servicii, respectiv cheltuieli de capital).

Majoritatea universităților au o dependență accentuată față de resurse publice – dependență cu o tendință de creștere în timp – și o capacitate limitată de susținere a cheltuielilor din venituri proprii extrabugetare. Paradoxal, dependența accentuată față de resursele publice este acompaniată de obstacole legislative și procedurale ce împiedică accesarea integrală a acelor resurse. Există de asemenea obstacole ce îngreunează chiar utilizarea resurselor proprii formal disponibile universităților. Aceste aspecte alimentează aparența unor excedente bugetare care se află în disonanță cu subfinanțarea cronică, documentată, a învățământului superior.

O limită importantă ce trebuie consemnată în privința învățământului superior românesc este aceea că universitățile raportează situațiile financiare doar la nivel instituțional, potrivit constrângerilor și normelor generale stabilite de Ministerul Finanțelor. Practica internațională arată că dezvoltarea și operaționalizarea unor sisteme mai complexe de raportare a datelor, segmentat pe subdiviziuni relevante pentru învățământul superior, este un proces îndelungat în care sunt esențiale consultări și consultanță, sprijin financiar și logistic de la nivel central, armonizări legislative, susținere politică fermă. Sperăm că studiul de față va contribui măcar în parte la articularea unor asemenea sisteme, pe baza lor fiind posibilă o mai bună definire a politicilor publice de finanțare.

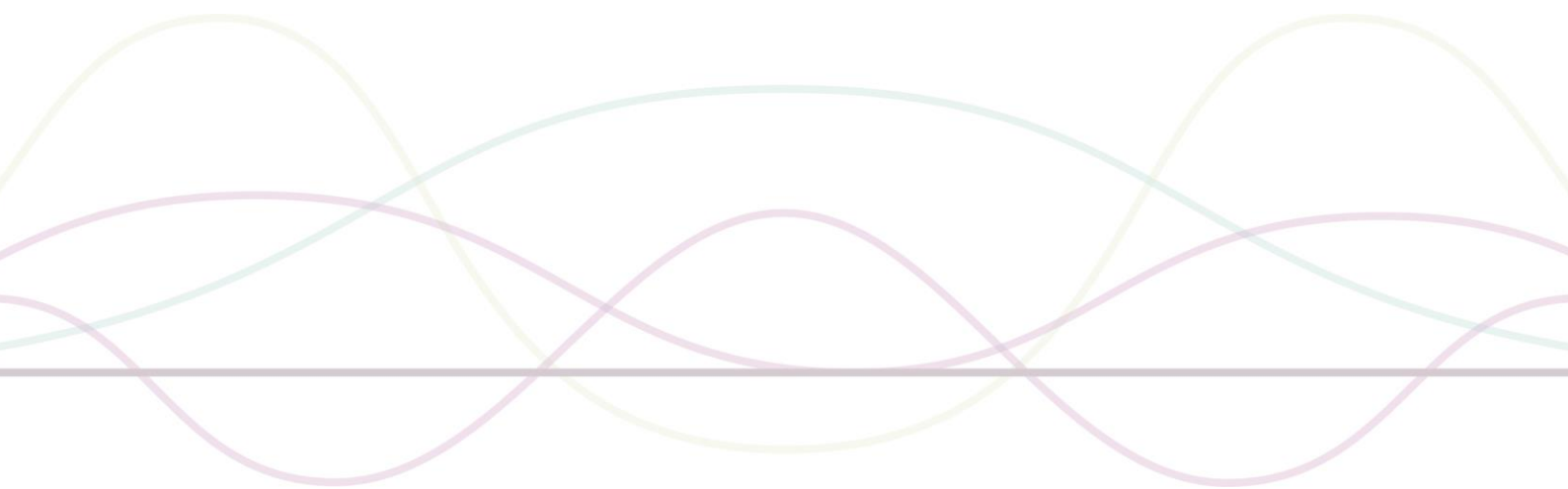

UNIUNEA EUROPEANĂ

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014 - 2020

Partea II. Metodologie de analiză și calcul a costurilor reale la nivelul domeniilor de studiu

Introducere

Caracterul limitat al resurselor financiare publice alocate finanțării învățământului superior și orientarea învățământului superior către un număr din ce în ce mai mare de beneficiari (ale căror studii superioare sunt finanțate fie prin alocații bugetare, fie prin taxe de școlarizare) au determinat creșterea interesului unităților responsabile de finanțarea, din resurse publice, a instituțiilor de învățământ superior și a cercetătorilor din domeniu în identificarea costului real asociat studiilor superioare, pe cicluri de studii, atât la nivelul unui an universitar, cât și per întreg ciclul de studii (licență, masterat, doctorat).

Mai mult, cunoașterea costului real al procesului de învățământ poate constitui un instrument de optimizare a managementului financiar la nivelul instituțiilor de învățământ superior, în timp ce din perspectivă sistemică cunoașterea costului real poate susține finanțarea din surse publice în condițiile asigurării calității. Indiferent de sistemul de învățământ superior, procesul de învățământ se desfășoară în baza unui set de standarde naționale de acreditare elaborate de organismele responsabile cu asigurarea calității, pe domenii de formare profesională – domenii de studii.

Diversitatea programelor de studii oferite, în unul sau mai multe domenii de studii, de către o instituție de învățământ superior aduce cu sine o serie de provocări din perspectiva determinării costului real per student la nivelul diferitelor domenii de studii (universitățile comprehensive pot ajunge să deservească toate domeniile de studii, respectând standardele de calitate aferente fiecărui domeniu, în timp ce universitățile specializate se limitează la unul până la două domenii de studii).

Metodologia de analiză și calculul a costurilor reale la nivelul domeniilor de studiu va fi structurată în două părți. Prima parte este dedicată prezentării practicilor naționale și internaționale în determinarea costului real per student și domeniilor de studii, iar cea de-a doua parte vizează propuneri metodologice de calcul al costului real în învățământul superior românesc.

Această a doua parte a raportului completează analizele retrospective realizate asupra cheltuielilor universităților din perioada 2016 – 2020 cu o abordare metodologică în care, dincolo de analiza retrospectivă a cheltuielilor ce au putut fi realizate în trecut în baza fondurilor limitate aflate la dispoziția universităților, sunt stabilite elementele de referință pentru determinarea unui cost real, actual, în măsură să asigure resursele necesare derulării activității didactice în condiții crescute de calitate și ținând cont de particularitățile domeniilor de studii diferite.

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014 - 2020

1. Practici naționale și internaționale în determinarea costului real per student și domeniului de studii

O inventariere rapidă a interesului manifestat de către cercetători și organismele de finanțare a învățământului superior în determinarea costului real al studiilor universitare evidențiază utilitatea costului real în: determinarea nivelului taxei de școlarizare, îmbunătățirea managementului financiar la nivel instituțional în condițiile menținerii calității și disponibilității unor resurse financiare publice limitate – controlul costurilor și măsurarea performanței centrelor și/sau unităților de cost, precum și în alocarea resurselor financiare publice limitate pentru finanțarea învățământului superior.

Începând cu anul 2008, **costul economic complet** a fost discutat pe larg la nivelul Asociației Europene a Universităților (EUA), dar și la nivelul multor universități europene, ca metodă adecvată de stabilire a costurilor reale din universități. Universitățile folosesc abordări diferite pentru implementarea metodologiilor de calcul al costurilor complete, având totuși o serie de caracteristici comune; aceste modele de determinare a costului real complet diferă de la o universitate la alta și în funcție de anumiți factori proprii unei universități: profilul instituțional al universității, structura de management și cea de finanțare, misiunea universității (EUA, 2008). Potrivit Esterman și Claeys-Kulik (2013, pag.22), proiectarea metodologiei de stabilire a costurilor ar trebui să vizeze identificarea diferitelor activități care trebuie să fie evaluate din perspectiva costului; selecția elementelor de cost (*cost objects*) și definirea inductorilor de cost (*cost drivers*) pornind de la care poate fi fundamentată o metodologie de alocarea a costurilor; colectare unor date robuste și adecvate care să asigure punerea în aplicare a standardelor de asigurare a calității și să garanteze că rezultatele obținute măsoară costurile într-un mod cuprinzător și robust.

Din perspectiva organismelor de finanțare a învățământului superior, au fost identificate practicile Higher Education Authority (HEA), Irlanda (2017) și cele ale Department for Education (DfE), Regatul Unit al Marii Britanii (2009 și 2019). Tot din perspectiva sistemică a învățământului superior, studiu EUA (2013) prezintă exemple de state europene care au implementat metoda costurilor complete (Marea Britanie, Irlanda, Finlanda, Suedia), state care încă se aflau în procesul de implementare al acestei metode (Olanda, Austria, Belgia, Franța, Germania, Portugalia și Polonia) și state care au inițiat discuții cu privire la oportunitatea și modalitatea aplicării metodei (Croatia și Turcia). Același studiu prezintă și experiența unor universități din Europa (Universitatea din Amsterdam, Olanda; Universitatea din Helsinki, Finlanda; Colegiul Trinity din Dublin, Irlanda; Universitatea Tehnică din Dresda, Germania) care au implementat deja metoda de determinare a costurilor reale complete, descrie modul în care aceste instituții și-au stabilit metodologiile de calculare a costurilor, provocările pe care le-au întâmpinat și modul în care acestea au reușit să le depășească.

1.1 Metodologii de calcul a costurilor reale în învățământul superior

Sisteme de măsurare a costului real în învățământul superior irlandez – experiența HEA²⁹

În ceea ce privește exemplul irlandez, sistemul de finanțare a pus întotdeauna un accent puternic pe înțelegerea costurilor furnizării în instituții individuale, datele privind costurile fiind colectate de la toate instituțiile de învățământ superior finanțate din fonduri publice în fiecare an. Există, de asemenea, **două metodologii diferite pentru calcularea datelor privind costurile unitare** furnizate HEA, universitățile folosind un **sistem de costuri economice complete (totale)**, iar institutele tehnologice (colegiile superioare) folosind un **sistem de costuri unitare** determinat de nivelurile de finanțare.

Modelul costului economic complet (total) în universității permite conștientizarea și înțelegerea costului real al activităților pentru asigurarea unui management durabil în universități. Este un **model de stabilire a costurilor bazat pe activitate**, care urmărește să surprindă costurile economice complete ale predării, cercetării și al altor activități. Costul economic complet al unei activități include costurile directe, costurile indirecte și costurile alocate. Costurile economice complete derivă din situațiile financiare armonizate ale universităților, fiind efectuate o serie de ajustări ale costurilor pentru a asigura comparabilitatea (de exemplu, pentru a ține seama de diferite aranjamente de pensii). Cele două **diferențe principale dintre sistemul costurilor economice complete și costurile raportate în conturile anuale ale unei instituții** se referă la tratamentul aplicat **infrastructurii și costului finanțării**. Aceste două ajustări efectuate în cadrul costului economic complet reflectă abordarea utilizată în sistemul UK Transparent Approach to Costing (TRAC), care este cerut de HM Treasury, HEFCE și consiliile de finanțare a cercetării. Datele necesare calculării anuale a costului real al studiilor universitare sunt furnizate anual HEA de către universități, prin intermediul Asociației Irlandeze a Universităților (IUA).

Referitor la tratamentul aplicabil **infrastructurii**, prin ajustare se adaugă pur și simplu aproximativ 110 mil. EUR pentru **reinvestirea în infrastructură** calculată la aproximativ 2,1% din valoarea asigurată a clădirilor și încă 36 mil. EUR pentru **echipamente și accesorii**. Acest lucru echivalează efectiv cu cantitatea de excedent pe care o instituție ar fi trebuit să o genereze pentru a permite nivelul anual de reinvestire necesar pentru a menține valoarea infrastructurii sale. **Costul finanțării** presupune o ajustare care se aplică în două moduri: în primul rând, luând activele nefinanțate de stat (1,3 mld. EUR dintr-un total de active de 3,3 mld. EUR în sectorul universitar) și permițând un cost de împrumut de

²⁹ Sursa informațiilor prezentate în această secțiune este: HEA (2017) Review of the Allocation Model for Funding Higher Education Institutions, Working paper 6: Cost Drivers and the Costing System Underpinning Higher Education, pag. 2-3.

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014 - 2020

5,02% pentru a finanța această cifră (aproximativ 65 mil. EUR). Apoi, la venituri/cheltuieli operaționale se aplică o rată a dobânzii la depozit (1,2%), pentru a reflecta faptul că, dacă instituția de învățământ superior nu a făcut nimic din fondurile sale (adică nu a plătit salarii, nu a oferit nicio activitate de predare sau nicio cercetare), ci pur și simplu a plasat-o la depozit, ar fi câștigat o sumă care trebuie reflectată în strategia sa de preț (aproximativ 19 mil. EUR).

Modelul **costului economic complet** adoptat de universități a urmat în mare măsură abordarea stabilită în Anglia.

Modelul costul unitar în institutele tehnologice presupune stabilirea un cost per student, pe curs. Institutele tehnologice furnizează date anuale privind costurile unitare către HEA pentru fiecare dintre programele individuale de învățământ superior pe care le oferă

Modelul clasifică cheltuielile în:

- costurile directe totale (inclusiv salariul lectorilor, personalului de specialitate și tutorilor);
- totalul cheltuielilor generale (inclusiv costurile spațiilor, costurile bibliotecii, serviciile informatice și costurile biroului de dezvoltare);
- cheltuieli generale repartizate (inclusiv biroul registraturii, serviciul central și facilitățile studenților).

Elementele nerecurente ale acestor costuri sunt eliminate (de exemplu, lucrări majore de capital și proiecte finanțate sectorial). Totalul este apoi împărțit la numărul de studenți pentru a estima **costul mediu pe student**. În conformitate cu abordarea generală de finanțare menționată mai sus, datele privind costurile institutelor tehnologice nu prevăd nicio contribuție la pensii și nici nu țin cont de nicio depreciere a activelor institutului (sau costul menținerii acestora).

Datele privind **costurile unitare sunt calculate pe baza finanțării disponibile**, ceea ce înseamnă că, în perioada recentă de scădere sau finanțare statică de stat, estimările costurilor unitare au fost în mod similar în scădere. Ca urmare, **costurile unitare au reflectat mai puțin cerințele de menținere a furnizării de înaltă calitate**. Există, totuși, o anumită îngrijorare cu privire la coerența abordării în plasarea costurilor în diferite categorii și în alocarea acestora la diferite programe.

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014 - 2020

Sisteme de măsurare a costului real în învățământul superior britanic – Experiența DfE³⁰

Abordarea transparentă a costurilor (TRAC) este o metodologie de calcul a costurilor dezvoltată împreună cu sectorul învățământului superior pentru a determina **costul activităților** din învățământul superior. Este un sistem de costuri bazat pe activități, adaptat culturii academice într-un mod care răspunde și nevoilor principalilor finanțatori publici ai învățământului superior.

Cum funcționează TRAC? TRAC utilizează informații privind cheltuielile instituționale din situațiile financiare publicate și „*ajustări ale costurilor*” pentru a furniza „**costul economic complet**” al activităților. Prin urmare, include atât **costurile directe, cât și cele indirecte ale activităților**, precum și o **ajustare a cheltuielilor istorice** pentru a reflecta costurile integrale și sustenabile ale activităților.

Activitățile acoperite de TRAC sunt:

- Predare (T)** (analizată în finanțare publică și non-publică, reglementată și nereglementată în sectorul finanțat din fonduri publice);
- Cercetare (R)** (divizată între principalele tipuri de surse de finanțare – consilii de cercetare, Guvern, departamente, organizații de caritate, Comisia Europeană etc.);
- Altele (O)** (celelalte activități primare generatoare de venit, cum ar fi cele comerciale, conferințe).
- Activitățile de sprijin (S)** (cum ar fi pregătirea, redactarea propunerilor și administrarea) sunt calculate separat și atribuite, după caz, acestor activități primare.

Aplicații TRAC - De la introducerea TRAC la nivel anual, în 2000, pe lângă aplicația principală prezentată anterior, metoda TRAC a fost dezvoltată pentru a oferi și alte trei aplicații de stabilire a costurilor:

- **„determinarea costurilor economice complete”** a proiectelor de cercetare (TRAC fEC pentru costul proiectelor de cercetare) – implementată în perioada 2004-2005 ca parte a reformei Guvernului a acordurilor de sprijin dublu pentru finanțarea publică a cercetării;
- **TRAC pentru predare (TRAC(T))**, folosit pentru a determina costul cu predarea finanțat de principalul consiliu de finanțare la nivel de disciplină, cu scopul principal de a informa cu privire la finanțarea publică a predării (neimplementat în Țara Galilor);
- **TRAC pentru EC Framework 7 (TRAC EC-FP7)** – o metodă opțională pentru stabilirea costurilor proiectelor finanțate de Comisia Europeană.

Datele de la TRAC oferă instituțiilor informații cheie care pot ajuta managerii să înțeleagă și să gestioneze problemele de sustenabilitate.

³⁰ Sursa informațiilor prezentate în această secțiune este: J M Consulting (2009) Policy overview of the financial management information needs of higher education, and the role of TRAC. A report prepared for the Financial Sustainability Strategy Group and the TRAC Development Group.

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014 - 2020

TRAC prelucrează, anual, **date din situațiile financiare anuale, numărul de studenți** raportați la HESA (Agenția Națională de Statistică în Învățământul Superior), **numărul cadrelor didactice** și date privind **spațiile și clădirile utilizate**, aplicând ajustări de costuri, alocând timpul per cadre didactice și stabilind inductorii de cost și alocarea costurilor pe cele 4 activități (T, R, O, S). TRAC livrează o raportare anuală ce include: surplusul/deficitul de venituri din activitatea de predare, cercetarea per sursă de finanțare, alte activități primare și ratele costurilor de cercetare indirecte.

Costul economic total pentru ciclul de licență, la nivel de domeniu de studii, în învățământul superior britanic³¹

În perioada iulie 2018-februarie 2019 a fost realizat un studiu ce a avut ca scop determinarea **costului mediu economic complet pentru ciclul de licență, la nivel de domenii de studii**, pe baza datelor financiare și non-financiare aferente anului universitar 2016-2017; identificarea contribuției diferitelor categorii de costuri la costul mediu economic complet și a inductorilor de cost pentru diferite domenii de studii, identificarea factorilor care explică variațiile existente între instituții de învățământ superior la nivelul costului mediu economic complet per student în cadrul aceluiași domeniu de studiu și a modului în care costul diferitelor domenii de studii influențează deciziile universităților, în condiții de concurență.

Studiul arată că din perspectiva universităților există mai mulți factori, în afară de cost, care au influențat deciziile instituției de învățământ superior cu privire la portofoliul de predare, cum ar fi cererea studenților, îndeplinirea standardelor de calitate, menținerea și îmbunătățirea reputației. De asemenea, am remarcat că aceste decizii au fost adesea de natură strategică și nu se limitează la oferta studiilor de la ciclul de licență.

Studiul are la bază **costurile aferente activității de predare**; metodologia utilizată pentru a determina costurile unitare per student include toți studenții universității (și cei străini) și costurile de predare asociate acestora - pentru a elimina subiectivitatea ce poate decurge din împărțirea acestor costuri între studenții străini și cei rezidenți sau cetățeni ai UE și ca urmare a faptului că universitățile nu tratează diferit predarea pentru studenții străini și rezidenți -, însă exclude toate costurile indirecte independente/separate asociate cu recrutarea studenților străini. **Nu au fost incluse costurile aferente programelor de masterat, studiilor desfășurate la distanță, cele asociate cursurilor universitare de scurtă durată/postuniversitare și nici costul de cazare a studenților.** Costurile au fost colectate la nivel de program de studiu și agregate ulterior la nivel de domeniu de studii. Important este de menționat și că nivelul costului include toate costurile de predare, chiar dacă o parte dintre studenți au abandonat studiile – ratele de abandon diferă de la o universitate la alta – astfel că a fost considerat numărul absolvenților anului universitar 2016-2017. Costurile determinate sunt anuale, pentru determinarea costului la nivelul întregului

³¹ Sursa informațiilor prezentate în această secțiune este: KPMG LLP (2019) Understanding costs of undergraduate provision in Higher Education. Costing study report – prepared for Department for Education

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014 - 2020
program de licență este necesară multiplicarea acestuia cu numărul de ani de studiu aferenți programului.

Domeniile de studii considerate în analiză au fost:

1. Științe medicale, dentare și veterinară;
2. Inginerie;
3. Artă, design și arhitectură;
4. Geologie, științe ale mediului, arheologie și istorie antică;
5. Matematică, fizică, chimie, informatică și tehnică de calcul;
6. Științe biologice și alte subiecte conexe sănătății;
7. Științe sociale, istorie și economie;
8. Engleză, drept și limbi moderne.

Metoda de determinare a costului real complet a vizat o **abordare de jos în sus**, folosind datele colectate prin TRAC. Mai întâi au fost calculate costurile la nivel de program de studiu și apoi au fost agregate la nivel de domenii de studii (folosind clasificarea HESA cost centre). Au fost calculate costuri unitare medii ponderate la nivel de domenii de studii și la nivel de centru de cost HESA. Studiul a fost realizat prin cuprinderea mai multor tipuri de universități, în funcție de: acoperirea domeniilor de studii; dimensiunea universităților: mici, medii și mari, localizarea geografică – capitală versus alte regiuni, natura instituției: specializată, orientate mai degrabă spre predare sau spre cercetare avansată.

1.2 Tipuri de costuri incluse în calculația costului real în învățământul superior

Tipuri de costuri reale identificate în învățământul superior irlandez³²

➤ **Costuri recurente: directe și indirecte**

a) costuri directe

Pentru instituturile tehnologice, costurile directe sunt identificate clar în categoriile plătibile și neplătibile, prin utilizarea datelor privind costurile unitare în tandem cu situațiile de finanțare.

Pentru universități, se presupune că toate costurile directe se referă la costurile departamentului academic, care se referă atât la costurile plătibile, cât și la costurile neplătibile asociate cu furnizarea de programe academice. *Costurile directe ale granturilor și proiectelor de cercetare din universități au fost eliminate din analiză*, deoarece acestea ar trebui să fie susținute de surse de granturi competitive.

³² Sursa informațiilor prezentate în această secțiune este: HEA (2017) Review of the Allocation Model for Funding Higher Education Institutions, Working paper 6: Cost Drivers and the Costing System Underpinning Higher Education, pag. 5-6

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014 - 2020

b) costuri indirecte

Modelul **costului economic complet** estimează că toate costurile indirecte ale acestor activități de cercetare finanțate în mod competitiv pe o medie de 3 ani se ridică la o rată a cheltuielilor indirecte/generale de 65,4%. De asemenea, IUA estimează că rata de recuperare a cheltuielilor generale (adică finanțarea efectivă primită pentru costurile indirecte) din surse de finanțare competitive se ridică la 18-20% din costurile indirecte; costurile de cercetare competitive indirecte sunt suportate de grantul de bază.

Costurile indirecte sunt atribuite altor costuri ale serviciilor academice care se referă la funcționarea unor structuri suport care susțin activitatea academică, precum: bibliotecile, sistemele informatice și suportul pentru inovare. De asemenea, se presupune că acestea costuri indirecte includ alte cheltuieli pentru educație, care cuprind elemente precum cheltuielile de examinare și burse de studiu, premii și alte cheltuieli generale (adică costurile administrației centrale și costurile de întreținere a spațiilor, facilităților și echipamentelor).

În cadrul **costurilor indirecte ale institutelor tehnologice**, costurile generale alocate sunt costuri centrale care sunt alocate pe baza mecanismelor de utilizare (de exemplu, clădiri pe baza spațiului utilizat). Cheltuielile generale repartizate sunt alte costuri centrale care sunt împărțite pe baza numărului de studenți echivalenți timp întreg (de exemplu, costurile bibliotecii).

Folosind ipotezele de mai sus, se pare că o proporție mai mare a costurilor institutelor tehnologice (66,5% față de 58,5% în universități) se concentrează pe livrarea directă a furnizării de servicii educaționale prin intermediul departamentelor academice. Acest lucru întărește faptul că se pune relativ mai puțin accent pe managementul central și pe serviciile administrative în cadrul institutelor tehnologice și că această capacitate trebuie dezvoltată pentru a îmbunătăți planificarea și performanța. De asemenea, reflectă strategiile diferite de predare și învățare dintre cele două sectoare, cu sarcini de contact cu studenții în general mai mari utilizate în abordarea de predare și învățare a institutelor tehnologice în comparație cu universitățile.

➤ **Costuri nerecurente – costurile de capital**

Menținerea și reînnoirea stocului de capital al unei instituții de învățământ superior trebuie să fie un aspect critic în deservirea bazei de costuri anuale. Finanțarea capitalului din surse bugetare a fost foarte limitată în ultimii ani. Datorită capacității universităților de a se împrumuta și a capacității unor instituții de a utiliza rezerve sau de a atrage finanțare filantropică, această contribuție a bugetului a fost suplimentată pentru a produce investiții anuale de capital, dar cea mai mare parte a acestei finanțări este canalizată către noi proiecte de dezvoltare de capital personalizate.

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014 - 2020

Tipuri de costuri incluse în calculul costului economic total pentru ciclul de licență, la nivel de domeniu de studii, în învățământul superior britanic³³

Costurile activității de predare au fost colectate de la universități pe baza a **7 categorii de cost**:

1. Costuri cu personalul de predare a cursurilor aferente programului;
2. Costuri calculate (non-pay);
3. Costuri (indirecte) de funcționare a departamentelor;
4. Costuri ale serviciilor centrale destinate studenților;
5. Costuri ale serviciilor corporative;
6. Costuri ale proprietăților/imobilelor;
7. Costuri ale sustenabilității.

Costurile cu personalul de predare a cursurilor aferente programului sunt costuri direct suportate și controlate de departamentele academice și include cheltuielile de personal didactic și didactic auxiliar.

Costurile calculate (non-pay) apar direct în activitatea de predare și sunt controlate de departamentele academice; includ costurile materialelor de curs și al articolelor de publicare.

Costurile de funcționare a departamentelor (atât cele plătibile, cât și cele calculate) sunt controlate de departamentele academice, dar au tendința să fie de natură indirectă la furnizarea programului de studii – sprijin administrativ al departamentelor academice.

Costurile serviciilor centrale destinate studenților (atât cele plătibile, cât și cele calculate) sunt gestionate la nivel central, însă vizează, în primul rând, sprijinirea activității de învățare a studenților; acestea include costuri ale departamentelor/funțiilor: IT, Marketing, Admitere, Burse și sprijin financiar pentru studenți, Biblioteci, Muze, Activități de informare și alte facilități pentru studenți.

Costurile serviciilor corporative sunt, de obicei, deși nu în mod exclusiv, costuri în afara controlului direct al departamentelor academice. Costurile serviciilor corporative includ funcții corporative pe care instituțiile le aranjează în centre de cost diferite de departamentele academice în cadrul propriei structuri de gestiune a conturilor; acestea include costurile aferente funcțiilor: financiar, resurse umane și juridic.

Costurile proprietăților/imobilelor sunt costuri de întreținere a spațiilor universității – laboratoare, săli de curs, săli de seminar, săli de ședințe, birouri, holuri etc.

Costurile sustenabilității sunt costurile care reflectă marja pentru sustenabilitate și investiții, adăugate la costurile raportate în situațiile financiare consolidate pentru a prezenta costul economic complet. A fost conceput și introdus în analiză pentru a ține seama de

³³ Sursa informațiilor prezentate în această secțiune este: KPMG LLP (2019) Understanding costs of undergraduate provision in Higher Education. Costing study report – prepared for Department for Education

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014 - 2020

faptul că acest cost real al activității didactice din învățământul superior a fost superior valorii istorice a cheltuielilor declarate de universități în situațiile financiare.

Inductorii de cost sunt folosiți pentru a aloca costurile care nu pot fi alocate, în mod direct, unui anumit program de studiu; se bazează fie pe măsurători de personal, fie de studenți.

Pentru a calcula costurile unitare, fiecare instituție a fost obligată să furnizeze următoarele informații:

- cheltuielile totale (derivate din situațiile financiare anuale) plus ținta de excedent pentru operațiuni sustenabile și în cadrul acestora costurile lor totale de predare, așa cum au fost raportate în declarațiile anuale TRAC;
- costurile separate pentru recrutarea și sprijinirea studenților din străinătate;
- studenții în afara domeniului de aplicare a studiului, o ponderare care trebuie aplicată studenților și calcularea unui cost în afara domeniului de aplicare și o justificare pentru aceste ponderi;
- costurile analizate sau raportate de către departamentul academic pentru cursuri în și în afara domeniului de aplicare, de exemplu din registrul financiar general al instituției și sistemul TRAC;
- metodele de alocare, statisticile utilizate pentru alocarea costurilor de la departamente către programele de studii și baza acestor statistici pentru imobile și repartizarea costurilor pe livrarea cursurilor;
- studenții și cadrele didactice pentru fiecare curs din domeniu;
- ponderea studenților considerați pentru cursurile în afara domeniului de aplicare în total studenți;
- detalii despre orice costuri asociate cu perioade de plasare pentru fiecare curs;
- un cost unitar economic total mediu calculat pentru fiecare curs și pentru cursurile în afara domeniului de aplicare.

1.3 Concluzii ale analizelor privind implementarea metodei costurilor complete în determinarea costului real al educației superioare

La nivel de sistem, procesul de dezvoltare a metodei costurilor complete în universitățile europene trebuie susținut în două moduri:

- direct prin reforme legislative pentru a spori autonomia financiară a universităților, acolo unde este necesar, prin sprijin financiar pentru dezvoltarea și implementarea unei metodologii complete de calculare a costurilor și prin suport educațional sub forma de pregătire a personalului.
- indirect, finanțatorii publici ar trebui să stimuleze dezvoltarea metodologiilor complete de calculare a costurilor prin reguli de finanțare care permit rambursarea costurilor reale (Esterman și Claeys-Kulik, 2013, pag.20).

Experiențele diferite ale statelor în care metoda calculului costurilor complete a fost susținută și/sau implementată la nivel de sistem arată că în Marea Britanie, așa-numitele organisme tampon au susținut puternic procesul încă de la începutul; în Irlanda, procesul a fost condus de universități, dar sprijinit prin finanțare publică; în Suedia nu a existat niciun sprijin financiar suplimentar din partea guvernului, sprijinul politic a fost furnizat prin intermediul acceptării metodologiilor de calculare a costurilor complete de către organismele publice de finanțare a cercetării.

Concluzia studiului realizat de EUA (2013, pag. 20) arată că o **abordare coordonată** pentru implementarea metodei costurilor complete poate **crește eficiența procesului**, inclusiv din punct de vedere al costurilor, însă poate să și **promoveze transparența și responsabilitatea** care rezultă în **încredere sporită între finanțatori și universități**. Mai mult, o abordare coordonată la nivel de sistem oferă oportunitatea pentru a **simplifica regulile și procedurile de finanțare** și creează potențialul de a dezvolta o abordare coerentă între finanțatorii și pentru a **îmbunătăți sistemul de finanțare** în ansamblu.

Studiul KPMG LLP (2019) evidențiază că structura organizatorică a universității influențează alocarea costurilor de predare pe următoarele categorii de cost: costuri calculate, costuri de funcționare a departamentelor, costuri ale serviciilor centrale destinate studenților și costuri ale proprietăților/imobilelor. Universitățile mai centralizate vor tinde să înregistreze o pondere mai mare a costurilor aferente serviciilor centrale destinate studenților, a serviciilor corporative și a proprietăților, în timp ce alte universități vor aloca costurile acestora activității către funcționarea departamentelor academice, ceea ce va genera o creștere a acestui din urmă cost și reducerea celorlalte costuri referitoare la servicii corporative și proprietăți.

Utilizarea tehnologiei de către o instituție adaugă o altă dimensiune procesului de alocare a resurselor și variația ulterioară a costurilor. De exemplu, cursurile live pot fi în-

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014 - 2020

registrate și transmise la o audiență mult mai mare și, în acest sens, poate transfera costurile în infrastructura IT, reglementări și costuri de suport. Predarea mai personalizată și în grupuri mici este, de asemenea, susținută de tehnologie. Pe măsură ce sunt adoptate alte tehnologii, cum ar fi inteligența artificială, acest lucru poate duce la o variație suplimentară a costurilor.

La nivelul costului pot interveni o serie de variații determinate de dimensiunea, misiune și localizarea geografică a universităților. Numărul studenților poate varia de la un an la altul și chiar în cadrul aceluiași an universitar – aceștia pot întrerupe școlaritatea, realiza transferul la o altă universitate sau chiar pot abandona studiile universitare – afectând modul de predare a disciplinelor, numărul de studenți dintr-o formație de studiu etc. Planurile de învățământ conțin discipline opționale, ceea ce poate genera variații în costul raportat.

Nivelul costului mediu per student este puțin probabil să rămână constant pentru o anumită perioadă de timp, în special ca urmare a unor factori precum: rata inflației; schimbările legislative care vizează recrutarea și menținerea personalului de predare; costurile aferente generării, prin cercetarea științifică, a unor cunoștințe benefice predării-costuri care nu sunt prinse în calculul costului predării; numărul de studenți; stadiul de dezvoltare a programului de studii.

Menținerea stabilității financiare la nivel de universitate este influențată de cererea volatilă a studenților, de dorința universităților de a investi suplimentar în resursa umană academică pentru a reduce numărul de studenți în raportul dintre profesori și studenți în vederea creșterii calității studiilor universitare oferite și a atractivității universității în rândul studenților.

2. Propuneri metodologice de calcul al costului real în învățământul superior românesc

Din studierea experiențelor internaționale prezentate în secțiunea 1 - *Practici naționale și internaționale în determinarea costului real per student și domenii de studii* reiese faptul că metodologia de determinare a costului real în învățământul superior urmează o metoda de determinare a costului economic complet, de tip bottom-up, care are la bază costul bazat pe activități/procese (ABC – Activity Based Costing), folosind ca date de intrare cheltuielile raportate de universități pentru diferite activități: predare, cercetare, alte activități, activități de sprijin.

2.1 Aspecte generale privind metoda costului economic complet

În general, metodele utilizate pentru calculația costurilor complete consideră în costul asociat producerii unui bun, al unei lucrări sau al unui serviciu toate cheltuielile generate de desfășurarea activității de producție și sunt caracteristice activităților productive și de prestări servicii. Astfel, cheltuielile totale asociate producerii unui bun/lucrări/serviciu sunt grupate în cheltuieli directe și indirecte, unde cheltuielile indirecte sunt repartizate asupra produselor, lucrărilor sau serviciilor realizate pe baza unor criterii specifice de repartizare.

Calculația costului complet presupune *stabilirea cu anticipație a nivelului cheltuielilor și costurilor în scopul urmăririi și controlului acestor, respectiv determinarea efectivă a costurilor pe unitatea de produs.*

În vederea determinării costurilor generale de producție pentru un bun/lucrare/serviciu este necesară determinarea următoarelor categorii de costuri:

- costurile directe cu materiile prime, materiale auxiliare directe, manopera directă și cheltuielile sociale aferente acestora. Aceste costuri se determină pe baza normelor de consum specific, de timp sau de producție, precum și a prețurilor și tarifelor în vigoare; necesită o fundamentare riguroasă din punct de vedere tehnic și economic care să surprindă specificul și dimensiunea unității care produce bun/lucrare/serviciul.
- costurile indirecte al secțiilor/departamentelor/centrelor de activități principale de producție și costurile generale de administrație. Aceste costuri se determină la nivel de secție/departament/centru de activități, pe elemente de cheltuieli; determinarea acestor costuri are la bază date determinate pe cale statistică, pe baza evidenței contabile, determinări tehnice, norme și normative, parametri tehnici etc.
- costurile activităților auxiliare. Aceste costuri se determină pe elemente de cheltuieli, grupate pe feluri de activități și/sau inductori de costuri; unele elemente se

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014 - 2020

identifică direct pe inductori de costuri, iar alte categorii de cheltuieli se repartizează pe baza unor criterii convenționale, pentru fiecare element de cheltuială și nu pentru articole de cheltuieli complexe.

Pentru determinarea costului unitar al produsului se repartizează pe inductori de costuri cheltuielile indirecte de producție și a celor generale de administrație (pentru a se da și configurația costului complet) și se înscriu datele pe articole de calculație, directe și indirecte. Acest calcul se elaborează pentru toate produsele, lucrările sau serviciile cuprinse în nomenclatura universităților.

Totuși, aplicarea metodei costului economic complet are o serie de limitări care decurg, în principal, din faptul că repartizarea cheltuielilor indirecte nu se poate realiza decât pe baza unor criterii de repartizare care conțin în mod inevitabil o notă de convenționalism; cheltuielile directe sunt adesea analizate în cele mai mici detalii, analiza fiind axată în mod special asupra manoperei directe și consumurilor cu materiile prime și materialele directe, dar risipa se identifică în cadrul cheltuielilor indirecte, care sunt analizate în bloc și repartizate pe produse/servicii în mod convențional.

2.2 Metoda de determinare a costului economic complet bazat pe activități/procese (ABC – Activity Based Costing)

Metoda determinării costului bazat pe activități/procese (ABC) urmează principiul conform căruia prin controlul activităților care consumă resurse, costurile pot fi controlate chiar din momentul efectuării lor. În același timp, ABC furnizează informații despre costurile reale ale acestor activități.

Aplicarea ABC presupune ca nivelul costurilor comune (indirecte) să se repartizeze pe unitatea de produs/serviciu în concordanță cu participarea efectivă a produselor/serviciilor, ca obiecte ale calculației, la activitățile unității de producție și nu prin intermediul unor cote inexacte și arbitrare. Astfel, sunt detaliate și structurate costurile indirecte și inductoriile acestora. Calculația costurilor pe baza ABC este o calculație a costurilor totale de producție, deoarece ia în considerare nu numai costurile directe, ci și pe cele indirecte. Acest concept al costurilor totale se bazează pe faptul că pe termen lung aproape toate costurile sunt variabile și au, prin urmare, relevanță decizională. Calculația costurilor pe procese este orientată către deciziile pe termen lung și poate fi considerată un sprijin pentru problemele strategice ale entității. Ansamblul funcțional al unității de producției este reprezentat prin activități și procese.

Caracteristici ale Activity Based Costing³⁴

În cadrul ABC **activitatea** reprezintă o operație specifică unui loc de costuri care determină consumul unor factori de producție, o transformare a intrărilor (informații ori materiale folosite în producție) în ieșiri sau a resurselor în produse realizată de mecanisme (oameni, mașini sau sisteme care prelucrează, realizează ori susțin activitatea) în cadrul unor restricții fixate prin mijloace de control, este un ansamblu de sarcini omogene caracteristice unui proces creator de valoare și consumator de resurse și se definește ca un ansamblu de operații elementare, realizate de unul sau mai mulți indivizi, care permit furnizarea unor utilități plecând de la anumite resurse, operații omogene din punctul de vedere al comportamentelor de cost și performanță.

Procesul este un *lanț de activități orientat spre obținerea unui output, caracterizat prin outputul unei realizări, al unui rezultat, un consum de resurse (evaluat la nivelul costurilor), un factor de influență a costurilor (cost driver), care este în același timp și etalonul de măsură pentru numărul proceselor de executat.* În cadrul acestora se disting procese principale și parțiale.

Procesul principal reprezintă un *lanț de activități omogene care sunt supuse aceleiași factor de influențare a costurilor și pentru care urmează să se determine costurile pe procese.*

Procesul parțial constituie un *lanț de activități omogene ale unui loc de costuri, care poate fi integrat unuia sau mai multor procese principale și pentru care urmează să se determine costurile pe procese.*

Distincția constă în faptul că procesele parțiale se referă la un singur loc de costuri, în timp ce procesele principale se formează supraordonat locurilor de costuri.

Între procesele principale și cele parțiale există următoarele relații:

- Un proces principal este o concentrare, sub raportul tehnicii de calcul, a mai multor procese parțiale dintr-unul sau mai multe locuri de costuri.
- Încadrarea unui proces parțial la un proces principal poate fi efectuată complet sau parțial.
- Unui proces principal i se pot repartiza mai multe procese parțiale ale unui loc de costuri.

Etape ale calculației costurilor pe procese:

1. Identificarea activităților și a costurilor aferente
2. Stabilirea inductorilor de cost pentru fiecare activitate
3. Constituirea centrelor de regroupare
4. Calculul costului pieselor și subansamblelor produselor
5. Calculul costului de producție pentru produsele obținute, lucrările executate și serviciile prestate
6. Calculul costului complet

³⁴ Sursa informațiilor prezentate în această secțiune este: Batca-Dumitru, C.G., Sahlian, D.N., Sendroiu, C. (2019) Managementul performanței, C.E.C.C.A.R., București

UNIUNEA EUROPEANĂ

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014 - 2020

2.3 Contextul actual al învățământului superior în România

Activitatea educațională din sistemul de învățământ superior din România este organizată în instituții de învățământ superior sau universități, potrivit art. 114(2) din Legea nr.1/2011. Art. 114(3) precizează că instituțiile de învățământ superior desfășoară activități de învățământ pe bază de programe de studii autorizate sau acreditate, în condițiile legii, programe ce funcționează pe principiul calității necesare pentru satisfacerea încrederii beneficiarilor direcți și indirecti din societate. În instituțiile de învățământ superior de stat, învățământul este gratuit pentru cifra de școlarizare aprobată anual de Guvern și cu taxă (art.119 (1)).

Acreditarea unui program de studii universitare de licență și stabilirea numărului maxim de studenți care pot fi școlarizați în cadrul programului și cărora li se poate acorda o diplomă de absolvire se realizează prin hotărâre a Guvernului, în urma evaluării externe realizate de către ARACIS sau de către o altă agenție de asigurare a calității, din țară sau din străinătate, înregistrată în Registrul European pentru Asigurarea Calității în Învățământul Superior (EQAR). Studiile universitare de licență corespund unui număr cuprins între minimum 180 și maximum 240 de credite de studii transferabile, conform ECTS/SECT, respectiv între minimum 240 și maximum 300 de credite, în cazul dublei specializări, și se finalizează prin nivelul 6 din EQF/CEC. La învățământul cu frecvență, durata specifică a studiilor universitare de licență este de 3-4 ani, după caz, și corespunde unui număr de minimum 60 de credite de studii transferabile pentru un an de studii. Durata studiilor de licență pentru învățământul universitar din domeniile științe inginerești, științe juridice și teologie pastorală este de 4 ani, iar din domeniul științe militare, informații și ordine publică este de 3 sau 4 ani, în funcție de arma sau serviciul și specialitatea militară (art. 150 (1) și (2) din Legea nr 1/2011).

Asigurarea calității învățământului superior și a cercetării științifice universitare este o obligație a instituției de învățământ superior și o atribuție fundamentală a Ministerului Educației și Cercetării. În realizarea acestei atribuții, Ministerul Educației și Cercetării colaborează cu ARACIS, cu alte agenții înscrise în EQAR, precum și cu CNCS, CNATDCU, Consiliul de etică și management universitar (CEMU) și alte organisme cu competențe în domeniu conform legislației în vigoare (art. 191 (1) din Legea nr 1/2011).

Pentru programele de licență, master și doctorat, finanțarea instituțiilor de învățământ superior de stat, din surse publice, se face pe baza unei metodologii elaborate de Ministerul Educației și Cercetării prin consultare cu CNFIS și aprobate prin ordin al ministrului educației și cercetării (art.193 (7) din Legea nr 1/2011).

2.4 Metodologie de calcul a costului real în învățământul superior românesc

2.4.1 Factorii de cost asociați procesului didactic în învățământul superior. Date și indicatori concreți necesari fundamentării costurilor

Pe baza adaptării modelului britanic la contextul național al învățământului superior românesc, costul activității de predare se va determina pe baza datelor colectate de la universități, pe baza următoarelor categorii de cost:

1. Costuri cu personalul de predare a cursurilor aferente programelor de studii dintr-un domeniu;
2. Costuri calculate cu materialele didactice;
3. Costuri (indirecte) administrative de funcționare a programelor de studii;
4. Costuri ale sustenabilității (aferente activității de dezvoltare).

Detalierea costurilor pe categorii:

1. Costurile cu personalul de predare a cursurilor aferente programului de studiu sunt costuri direct suportate și controlate de departamentele academice și includ cheltuielile de personal didactic (predare și/sau cercetare) și didactic auxiliar. În ceea ce privește costul cu personalul didactic auxiliar, conform legislației naționale se disting două categorii de grupe de personal auxiliar:

- în legătură directă cu desfășurarea activității de predare (administrator șef-facultate; secretar șef-universitate; secretar șef-facultate, secretar facultate; bibliotecar, documentarist, redactor; informatician; laborant; tehnician; pedagog școlar; instructor de educație extrașcolară; asistent social; corepetitor; mediator școlar, instructor-animator etc.);
- în legătură indirectă cu desfășurarea activității de predare (director; contabil șef; șef serviciu; șef birou; administrator financiar (contabil); administrator de patrimoniu etc.)

Având în vedere această situație și provocările pe care universitățile le întâmpină din prisma individualizării acestor costuri, proporțional, pe activitatea de predare directă și pe activitatea suport prin activități indirecte, în cadrul costurilor cu personalul de predare se vor considera doar costurile ocazionate de implicarea directă în activitatea de predare a personalului didactic auxiliar. În acest sens este necesară culegerea informațiilor de la mai multe universități pentru a vedea, în medie, la câți studenți este necesar, de pildă, un laborant / tehnician, secretar facultate

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014 - 2020

etc. și care este costul ocazionat de activitatea prestată de către această parte a personalului didactic auxiliar.

Date necesare:

- a) *numărul tipic de ore din planul de învățământ al programelor de studii, ciclurile licență și masterat, pe domenii de studiu, distinct pentru fiecare limbă de predare (limba română și limbi de circulație internațională)³⁵, astfel: număr total de ore în planul de învățământ (pe ani de studiu) – valoare minimă și valoare maximă, defalcate pe ore de curs, seminar, laborator/lucrări practice (din care realizate cu subgrupe), elaborare de proiecte/lucrări de finalizare a studiilor, practica de specialitate;*
- b) *numărul de studenți înmatriculați, pentru ciclurile de studii licență, masterat și doctorat, pe ani de studiu, pe forme de învățământ (IF) și pe formații de studiu³⁶ și numărul formațiilor de studiu, astfel: total studenți înmatriculați în domeniu, din care înmatriculați pe locuri finanțate de la buget; total studenți înmatriculați în domeniu³⁷ la învățământ cu frecvență (IF), din care înmatriculați pe locuri finanțate de la buget; numărul formațiilor de studiu pentru învățământul cu frecvență în domeniu, din care formații de tipul: serii, grupe și subgrupe; numărul total de studenți pe tipuri de formații de studiu pentru învățământul cu frecvență în domeniu, din care număr minim de studenți pe serie, număr maxim de studenți pe serie, număr minim de studenți pe grupă, număr maxim de studenți pe grupă, număr minim de studenți pe subgrupă, număr maxim de studenți pe subgrupă;*
- c) *normele didactice corespunzătoare fiecărei categorii de personal, ponderea activităților didactice pe tipuri de activități, ponderea posturilor didactice ocupate în total posturi din statul de funcții și repartizarea timpului de lucru al personalului didactic pe domenii³⁸, astfel: norma didactică în ore convenționale pe fiecare grad didactic (profesor, conferențiar, lector/șef lucrări și asistent), respectiv valoare minimă și valoare maximă a normei; ponderea activităților de curs și a activităților practice în norma didactică, pe fiecare grad didactic, respectiv valoare minimă și valoare maximă; ponderea posturilor didactice ocupate în total posturi; norma, în ore fizice, a personalului didactic auxiliar, respectiv valoare minimă și valoare maximă; norma, în ore fizice, a personalului nedidactic (administrativ), respectiv valoare minimă și valoare maximă; numărul de posturi didactice corespunzătoare planului de*

³⁵ Pentru ultimul an universitar, respectiv anul 2021-2022.

³⁶ Pentru ultimul an universitar, respectiv anul 2021-2022, situația raportării la 1 ianuarie 2022.

³⁷ Stabilit de autoritatea publică cu responsabilități în finanțarea publică a universității.

³⁸ La nivelul universităților anumite categorii de cadre didactice deservește diferite programe de studii, din cadrul unor domenii diferite; pentru ultimul an universitar, respectiv anul 2021-2022, situația raportării la 1 ianuarie 2022.

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014 - 2020

Învățământ din domeniu (pe grade didactice), din care numărul posturilor ocupate cu titulari și numărul posturilor ocupate cu titulari pentru studii aprofundate/masterat; numărul de posturi didactice auxiliare corespunzătoare planului de învățământ din domeniu (pe funcții), din care numărul posturilor ocupate cu titulari și numărul posturilor ocupate cu titulari pentru studii aprofundate/masterat; numărul de posturi nedidactice (administrative) corespunzătoare planului de învățământ din domeniu (pe funcții), din care numărul posturilor ocupate cu titulari și numărul posturilor ocupate cu titulari pentru studii aprofundate/masterat.

Pentru fundamentarea costurilor cu personalul de predare a cursurilor vor fi luate în considerare sumele reprezentând salariile de bază potrivit grilei de salarizare din Legea 153/2017, sumele corespunzătoare gradațiilor de merit alocate conform prevederilor legale, sporurile corespunzătoare pentru condiții deosebite de muncă, alte sporuri de tipul indemnizația lunară pentru titlul științific de doctor, premiile acordate conform prevederilor legale, indemnizația de hrană și prima de vacanță conform prevederilor legale, sumele plătite personalului care ocupă funcții prin cumul cu funcția de bază, sumele acordate în sistem plată cu ora pentru normele didactice vacante, indemnizațiile plătite persoanelor din afara universității care fac parte din comisiile de concurs pentru ocuparea posturilor prin concurs pentru gradele didactice de conferențiar și profesor, sumele cu asigurarea locuinței de serviciu, valoarea voucherelor de vacanță și contribuțiile de asigurări.

2. **Costurile calculate cu materialele didactice** apar direct în activitatea de predare și sunt controlate de departamentele academice/facultăți; includ costurile materialelor de curs, seminar, laborator și alte categorii de costuri.

Date necesare:

- A. *cărți, publicații și materiale documentare* (costul cărților procurate pentru biblioteci și pentru compartimentele instituției; cheltuieli pentru procurarea de documentele vechi și arhivistice; costul serviciilor electronice - Legis, Monitorul Oficial, servicii de monitorizare zilnică a fluxului de știri ale principalelor agenții de presă etc.) – valoarea minimă și valoarea maximă a achizițiilor de cărți și publicații, în domeniu, pe ultimii 4 ani universitari (2018-2019, 2019-2020, 2020-2021, 2021-2022). Decizia de colectare a acestor date privind costurile ocazionate de achiziția de cărți și publicații are la bază evoluția costului achizițiilor realizate în format fizic și online la nivelul domeniilor de studiu, în perioada premergătoare pandemiei COVID-19, în perioada de lockdown și de stare de urgență impuse de pandemia de COVID-19 și ulterior, influențată de orientarea universităților preponderent către resurse disponibile în format electronic.

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014 - 2020

- B. *materiale de laborator* (costul materialelor fotosensibile, reactivilor și consumabilelor de laborator; costul pulberilor relevante, foliilor transfer, pensulelor speciale, becurilor pentru aparatură; instrumentar pentru laboratoare, cu excepția celui de natura obiectelor de inventar; alte materiale de laborator) – valoarea minimă și valoarea maximă a materialelor de laborator, în domeniu, pe ultimii 4 ani universitari (2018-2019, 2019-2020, 2020-2021, 2021-2022). Decizia de colectare a acestor date privind costurile ocazionate de achiziția de materiale de laborator are la bază evoluția costului achizițiilor realizate la nivelul domeniilor de studiu, în perioada premergătoare pandemiei COVID-19, în perioada de lockdown și de stare de urgență impuse de pandemia de COVID-19 și ulterior.
- C. *pregătire profesională* (costul pregătirii profesionale pentru personalul didactic și didactic auxiliar de predare³⁹) - valoarea minimă și valoarea maximă a achizițiilor de cursuri de pregătire profesională, în domeniu, pe ultimii 4 ani universitari (2018-2019, 2019-2020, 2020-2021, 2021-2022). Decizia de colectare a acestor date privind costurile ocazionate de pregătirea profesională are la bază evoluția costului achizițiilor peste cursuri de pregătire profesională în format fizic și online la nivelul domeniilor de studiu, în perioada premergătoare pandemiei COVID-19, în perioada de lockdown și de stare de urgență impuse de pandemia de COVID-19 și ulterior, influențată de orientarea universităților preponderent către cursuri și resurse disponibile în format online.
- D. *cercetare-dezvoltare aferentă programelor de studii* - valoarea minimă și valoarea maximă a cheltuielilor de cercetare-dezvoltare, în domeniu, pe ultimii 4 ani universitari (2018-2019, 2019-2020, 2020-2021, 2021-2022). Decizia de colectare a acestor date privind costurile ocazionate de activitatea de cercetare-dezvoltare are la bază evoluția costului activității de cercetare-dezvoltare la nivelul domeniilor de studiu, în perioada premergătoare pandemiei COVID-19, în perioada de lockdown și de stare de urgență impuse de pandemia de COVID-19 și ulterior.
- E. *studii și cercetări* (contravaloarea studiilor și cercetărilor executate de terți, necesare instituției în desfășurarea activității didactice) - valoarea minimă și valoarea maximă a costurilor reprezentând contravaloarea studiilor și cercetărilor executate de terți, necesare instituției în desfășurarea activității, în domeniu, pe ultimii 4 ani universitari (2018-2019, 2019-2020, 2020-2021, 2021-2022). Decizia de colectare a acestor date privind costurile reprezentând contravaloarea studiilor și cercetărilor executate de terți are la bază evoluția costului activității

³⁹ La nivel național, conform prevederilor art.194 (1) din Codul Muncii „Angajatorii au obligația de a asigura participarea la programe de formare profesională pentru toți salariații, după cum urmează: a) cel puțin o dată la 2 ani, dacă au cel puțin 21 de salariați; b) cel puțin o dată la 3 ani, dacă au sub 21 de salariați.”

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014 - 2020

la nivelul domeniilor de studiu, în perioada premergătoare pandemiei COVID-19, în perioada de lockdown și de stare de urgență impuse de pandemia de COVID-19 și ulterior.

F. *bunuri și servicii*⁴⁰

- a) *furnituri și accesorii de birou* (hârtie, creioane, gume, cerneală, matrițe, tuș, dosare plicuri, sfoară, agrafe, materiale pentru multiplicat, mașini de perforat, de capsat, rigle, coșuri de hârtie etc.), costul materialelor pentru funcționarea registrelor, fișelor necesare serviciilor operative și tehnico-administrative (hârtie, cartoane, mucava, ace de capsat, sfoară etc.), costul imprimatelor tipizate - valoarea minimă și valoarea maximă a achizițiilor de furnituri de birou, în domeniu, pe ultimii 4 ani universitari (2018-2019, 2019-2020, 2020-2021, 2021-2022). Decizia de colectare a acestor date privind costurile ocazionate de achiziția de furnituri de birou are la bază evoluția costului achizițiilor realizate în format fizic și online la nivelul domeniilor de studiu, în perioada premergătoare pandemiei COVID-19, în perioada de lockdown și de stare de urgență impuse de pandemia de COVID-19 și ulterior, influențată de orientarea diferită a universităților către resurse fizice și în format electronic pentru derularea activităților suport actului didactic.
- b) *materiale și prestări de servicii cu caracter funcțional*⁴¹ (materiale didactice – planșe, filme, diafilme; costul materialelor și manoperei tipăririi broșurilor pe linia pregătirii de specialitate; costul materialelor și serviciilor pentru întreținerea și funcționarea instalațiilor și pregătire de specialitate; cheltuieli de filmare și cu achiziția materialelor de suport pentru înregistrările audio/video; cheltuieli ocazionate de calendarul sportiv intern și internațional; cheltuieli cu pregătirea sportivilor; cheltuieli de propagandă și instruire; cheltuieli cu taxele de participare la conferințe; costul unor servicii (spălat, degresat, verificări tehnice, încărcare acumulatori) ce se execută în ateliere specializate; materiale consumabile pentru întreținerea și funcționarea tehnicii de calcul și a aparatelor de multiplicat; întreținerea aparatelor și instrumentelor medicale de uz uman și sanitar-veterinar; cheltuieli cu reactivi, materiale de laborator pentru activitatea didactică și de cercetare; formulare tipizate acte de studii (certIFICATE, diplome, registre evidență acte studii etc.); materiale pentru tipărirea cursurilor studenților și alte materiale folosite în procesul de învățământ; materiale pentru prelucrarea în ateliere și laboratoare; materiale necesare pentru

⁴⁰ La nivelul universităților este foarte dificilă izolarea cheltuielilor (plăților efective realizate deja în trecut) la nivelul domeniilor de studii întrucât nu există un cadru legal care să solicite explicit și detaliat acest lucru, însă doar acest efort de defalcare a cheltuielilor pe domeniu de studiu la nivel de universitate va permite determinarea costului real complet pe student pe fiecare domeniu.

⁴¹ Subcategoriile de costuri au fost definite conform Procedurii operaționale, nr.330/DGE/25 ianuarie 2018 emisă de către Ministerul Educației Naționale, privind punerea în aplicare a unui Îndrumar pentru reflectarea uniformă a cheltuielilor pe articole și alineate prevăzute în clasificția economică, aplicabile Ministerului Educației naționale și tuturor ordonatorilor de credite aflați în subordinea/coordonarea Ministerului Educației Naționale.

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014 - 2020

- activitatea studenților- pictură, recuzită teatru și materiale consumabile instrumente muzicale; costul tipăririi publicațiilor editate de universități , inclusiv prestările de servicii legate de acestea) -- valoarea minimă și valoarea maximă a achizițiilor de furnituri de birou, în domeniu, pe ultimii 4 ani universitari (2018-2019, 2019-2020, 2020-2021, 2021-2022);
- c) *alte bunuri și servicii pentru întreținere și funcționare* (cheltuieli servicii antiplagiat pentru verificare proiecte și lucrări întocmite de studenți, masteranzi și cadre didactice, costuri aferente procurării de broșuri, planșe și orice alte materiale de instruire și informare, cu excepția altor materiale menționate la materiale și prestări de servicii cu caracter funcțional) - valoarea minimă și valoarea maximă a achizițiilor de furnituri de birou, în domeniu, pe ultimii 4 ani universitari (2018-2019, 2019-2020, 2020-2021, 2021-2022);
- G. *hrană pentru animalele utilizate în procesul didactic* (costul aferent furajelor, nutrețurilor pentru hrana animalelor de serviciu; alocații ce se acordă personalului pentru hrana și întreținerea animalelor primare în îngrijire, conform dispozițiilor legale; costuri aferente furajării, adăpostirii și îngrijirii animalelor; costuri aferente conservării, păstrării analizelor de laborator, ale alimentelor și furajelor, pentru hrana animalelor) -valoarea minimă și valoarea maximă a achizițiilor de furnituri de birou, în domeniu, pe ultimii 4 ani universitari (2018-2019, 2019-2020, 2020-2021, 2021-2022);
- H. *medicamente și materiale sanitare utilizate în procesul didactic*
- a) *medicamente de uz uman și veterinar utilizate în procesul didactic* (medicamente, substanțe farmaceutice, seruri, vaccinuri , medii de cultură și produse biologice de uz uman și pentru animale; asistență medical și medicamente acordate în condițiile legii; costuri aferente transportului, ambalării, conservării și depozitării medicamentelor de uz veterinar) - valoarea minimă și valoarea maximă a achizițiilor de furnituri de birou, în domeniu, pe ultimii 4 ani universitari (2018-2019, 2019-2020, 2020-2021, 2021-2022);
- b) *materiale sanitare pentru uz uman și veterinar utilizate în procesul didactic* (costul pansamentelor și materialelor de radiologie, fizioterapie etc., în condițiile legii; costul instrumentarului, produselor tehnice medicale de profil uman și/sau veterinar, cu excepția celor de natura obiectelor de inventar; radiografiile și analizele ce nu se pot face în laboratoarele proprii; materialele pentru împachetat medicamente; proteze chirurgicale, ortopedice, stomatologice, auditive, ochelari și centuri abdominale ce se acordă conform dispozițiilor legale în vigoare; radiografii și analize veterinare ce se efectuează la unități medicale specializate) - valoarea minimă și valoarea maximă a achizițiilor de furnituri de birou, în domeniu, pe ultimii 4 ani universitari (2018-2019, 2019-2020, 2020-2021, 2021-2022);

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014 - 2020

- c) *reactivi utilizați în procesul didactic în activitatea medico-sanitară* - valoarea minimă și valoarea maximă a achizițiilor de furnituri de birou, în domeniu, pe ultimii 4 ani universitari (2018-2019, 2019-2020, 2020-2021, 2021-2022);
- d) *dezinfecțanți utilizați în procesul didactic în activitatea medico-sanitară*- valoarea minimă și valoarea maximă a achizițiilor de furnituri de birou, în domeniu, pe ultimii 4 ani universitari (2018-2019, 2019-2020, 2020-2021, 2021-2022);

I. bunuri de natura obiectelor de inventar

- a) *uniforme și echipament utilizate în procesul didactic* (echipamentul pentru studenți conform normelor legale în vigoare, acolo unde este cazul; echipament special și de protecție pentru angajați; echipament sportive pentru sportive; costul confecționării uniformelor și echipamentului) - valoarea minimă și valoarea maximă a achizițiilor de furnituri de birou, în domeniu, pe ultimii 4 ani universitari (2018-2019, 2019-2020, 2020-2021, 2021-2022);
- b) *alte obiecte de inventar utilizate în procesul didactic* (obiecte de inventar care au o valoare individual mai mica decât suma prevăzută prin lege pentru mijloace fixe, indiferent de natura lor în serviciu sau cu orice valoare însă cu o durată de serviciu mai mica de un an – scule, instrumente, dispozitive speciale, mobilier de natura obiectelor de inventar draperle etc.) - valoarea minimă și valoarea maximă a achizițiilor de furnituri de birou, în domeniu, pe ultimii 4 ani universitari (2018-2019, 2019-2020, 2020-2021, 2021-2022);

3. Costurile administrative de funcționare a programelor de studii și a universității, în ansamblu, includ următoarele 4 categorii de costuri:

- a) costurile departamentelor - au tendința să fie de natură indirectă la furnizarea programului de studii – sprijin administrativ al departamentelor academice;
- b) costurile serviciilor centrale destinate studenților - sunt gestionate la nivel central, însă vizează, în primul rând, sprijinirea activității de învățare a studenților; acestea includ costuri ale departamentelor/funțiilor: IT, marketing, admitere, burse și sprijin financiar pentru studenți, biblioteci, muzee, activități de informare și alte facilități pentru studenți;
- c) costurile serviciilor corporative - sunt, de obicei, deși nu în mod exclusiv, costuri în afara controlului direct al departamentelor academice; acestea includ funcții corporative pe care instituțiile le aranjează în centre de cost diferite de departamentele academice în cadrul propriei structuri de gestiune a conturilor; acestea includ costurile aferente funcțiilor: financiar, resurse umane și juridic.
- d) costurile proprietăților/imobilelor - sunt costuri de întreținere a spațiilor universității – laboratoare, săli de curs, săli de seminar, săli de ședințe, birouri, holuri etc.

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014 - 2020

Această categorie de costuri administrative cuprinde, la rândul ei, următoarele:

- componente de costuri ale personalului didactic auxiliar care susține, în mod indirect, funcționarea programelor de studii (administratori financiari, administratori de patrimoniu etc.) și ale personalului nedidactic al universității implicat în prestarea de activități și servicii centrale destinate studenților și/sau servicii generale de tip administrativ (financiar, resurse umane și juridic);
- componente de costuri ale materialelor utilizate în prestarea de activități și servicii centrale destinate studenților și/sau servicii generale de tip administrativ (financiar, resurse umane și juridic);
- componente de costuri aferente imobilelor și proprietăților deținute de universitate și utilizate în desfășurarea activității acesteia.

Datele necesare vor fi colectate, pentru fiecare item, astfel: valoarea minimă și valoarea maximă, pe ultimii 4 ani universitari (2018-2019, 2019-2020, 2020-2021, 2021-2022).

1. costuri ale personalului didactic auxiliar care susține, în mod indirect, funcționarea programelor de studii (administratori financiare, administratori de patrimoniu etc.) și ale personalului nedidactic al universității implicat în prestarea de activități și servicii centrale destinate studenților și/sau servicii generale de tip administrativ (financiar, resurse umane și juridic);

Date necesare:

- a) norma, în ore fizice, a personalului didactic auxiliar, respectiv valoare minimă și valoare maximă; norma, în ore fizice, a personalului nedidactic (administrativ), respectiv valoare minimă și valoare maximă; numărul de posturi didactice auxiliare care nu corespund planului de învățământ din domeniile de studii ale universității (pe funcții), din care numărul posturilor ocupate cu titulari; numărul de posturi nedidactice (administrative) care nu corespund planului de învățământ din domeniile de studii ale universității (pe funcții), din care numărul posturilor ocupate cu titulari;
  - b) grilă salarizare aplicabilă tuturor posturilor ocupate de personalul didactic auxiliar și nedidactic (administrativ) care nu corespund planului de învățământ din domeniile de studii ale universității (pe funcții, cu precizarea numărului de posturi ocupate pe fiecare funcție).
2. costuri ale materialelor utilizate în prestarea de activități și servicii centrale destinate studenților și/sau servicii generale de tip administrativ (financiar, resurse umane și juridic) și costuri aferente imobilelor și proprietăților deținute de universitate și utilizate în desfășurarea activității acesteia

Date necesare:

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014 - 2020

A. Bunuri și servicii

- a) materiale pentru curățenie (costul detergenților pentru spălarea echipamentului de lucru; costul materialelor pentru menținerea curățeniei imobilelor, mobilierului și a obiectelor de inventar (inclusiv carburanți folosiți pentru curățenie);
- b) încălzit, iluminat și forță motrică (costul combustibilului solid și lichid pentru scopuri gospodărești – încălzit, preparat hrană, spălat rufe etc.; costul încălzirii la unitățile conectate la rețeaua de termoficare; costul gazelor folosite pentru încălzit și alte scopuri; cheltuieli cu tăiatul lemnului; costul gazelor lichefiate; costul combustibilului folosit la prepararea hranei animalelor; costul curentului electric pentru iluminatul clădirilor, curților, împrejurimilor precum și cel folosit în laboratoare, mașini de forță, aparate, agregate etc.; costul becurilor de iluminat etc.; taxe pentru contoare de gaze și de energie electrică - garanții);
- c) apă, canal și salubritate (costul apei folosite pentru hrană, spălat rufe, stropirea spațiilor verzi, stingerea incendiilor și instruirea efectivelor PSI etc.; taxe de canal, cheltuieli cu vidanjare și salubritate; contravaloarea lucrărilor privind curățirea și denisiparea fântânilor, puțurilor, canalizărilor și a altor cheltuieli ocazionate de acestea; taxe pentru contoare de apă – garanții);
- d) carburanți și lubrifianți (costul carburanților și lubrifianților pentru mijloace de transport inclusiv valoarea bonurilor valorice pentru combustibil; cheltuieli pentru efectuarea analizelor de laborator specifice carburanților și lubrifianților);
- e) piese de schimb (costul pieselor de schimb achiziționate pentru înlocuirea pieselor uzate, defecte la mijloace de transport; costul confecționării unor piese de schimb din dotarea mijloacelor de transport; costul pieselor de schimb de orice natură pentru readucerea bunurilor din patrimoniul universității la parametri inițiali; costul pieselor de schimb pentru repararea materialelor de natura obiectelor de inventar care nu sunt de resortul echipamentelor destinate apărării, ordini publice și siguranței naționale);
- f) transport (costuri aferente transportului bunurilor materiale ce se efectuează între unități cu alte mijloace decât cele proprii; costul transportului efectuat cu mijloace închiriate; servicii de asigurare transport și securitate valori; costul transportului persoanelor din afara unității, chemate pentru diverse activități, în condițiile legii; alte cheltuieli de transport prevăzute de normativele în vigoare);
- g) poștă, telecomunicații, radio, tv, internet (costul timbrelor poștale de valori, formulare și taxe poștale, taxe căsuțe poștale; cheltuieli cu serviciile- abonamentele de telefonie, fax, cablu, tv, internet și alte cheltuieli similare; costul abonamentelor și taxelor pentru telexuri, telexuri; costul abonamentelor radio-tv; costurile privind transmisia datelor prin mijloace electronice de transmisie, costul certificatelor digitale și de reînnoire a acestora, pentru utilizarea semnăturii electronice);
- h) materiale și prestări servicii cu caracter funcțional (taxe pentru parcare autovehiculelor proprii; costul imprimantelor pentru verificări tehnice; servicii întreținere și verificare sistem de supraveghere, aparate aer condiționat și alte mijloace tehnice;

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014 - 2020

- service pentru tehnica de calcul, aparate de multiplicat și alte mijloace tehnice; alte materiale și prestări servicii cu caracter funcțional necesare desfășurării activității;
- i) alte bunuri și servicii pentru întreținere și funcționare (materiale pentru prevenirea incendiilor la imobilele ocupate de universități; abonamentul/service-ul pentru întreținerea și funcționarea instalațiilor frigorifice, ascensoarelor etc.; mentenanța serviciilor informatice; servicii de protecție informatică; servicii de protecție și pază; arhivarea documentelor; materiale pentru conservarea și păstrarea fondului arhivistic; servicii de curățenie; evaluare psihologică pentru angajați; comisioane bancare aferente conturilor de disponibil deținute la bănci comerciale; costul serviciilor de spălat al echipamentului, lenjeriei și accesoriilor de pat; materiale pentru întreținerea parcurilor, zonelor verzi, costul semințelor, răsadurilor; dezinsecțiile, deratizările, dezinsecțiile și ignifugările; materiale consumabile pentru întreținerea și funcționarea echipamentelor sportive; servicii executate de terți; montarea și demontarea construcțiilor provizorii; servicii de monitorizare video; control periodic personal; servicii de consultanță, elaborare documentație, obținere avize în domeniul situațiilor de urgență și securitatea muncii, cursuri obligatorii în aceste domenii; contravaloare ITP autovehicule; mentenanță centrale termice; servicii întreținere bază sportivă; materiale pentru pavoazare);
- B. reparații curente (costul materialelor procurate pentru lucrări de reparații curente executate în regie proprie și costul serviciilor prestate privind reparațiile curente executate, pe bază de deviz, la active fixe și obiecte de inventar);
- C. hrană pentru oameni (hrana personalului, conform reglementărilor legale în vigoare; hrana studenților care beneficiază de hrană, conform reglementărilor legale; analizele de laborator ale alimentelor; hrana sportivilor);
- D. bunuri de natura obiectelor de inventar (lenjerie și accesorii de pat);
- E. deplasări, detașări, transferări
- a) deplasări interne, detașări, transferări (abonamentul pentru transportul în comun al personalului care prin natura activității necesită această facilitate (casierie, registratură); sumele plătite personalului pentru transport și cazare conform reglementărilor în vigoare; cheltuieli de cazare și transport pentru persoane din afara universității, chemate să presteze servicii pentru universitate);
- b) deplasări în străinătate;
- F. consultanță și expertiză
- G. protecția muncii
- H. alte cheltuieli
- a) reclamă și publicitate;
- b) protocol și reprezentare
- c) chirii
- d) fondul conducătorului universității
- e) alte costuri cu bunuri și servicii

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014 - 2020

- I. comisioane și expertiză aferente împrumuturilor
- J. cheltuieli judiciare și extrajudiciare
- K. ajutoare sociale în bani și în natură
- L. burse

4. Costurile sustenabilității (aferele activității de dezvoltare) sunt costurile care reflectă marja pentru sustenabilitate și investiții, adăugate la costurile raportate în situațiile financiare consolidate pentru a prezenta costul economic complet. A fost conceput și introdus în analiză pentru a ține seama de faptul că acest cost real al activității didactice din învățământul superior a fost superior valorii istorice a cheltuielilor declarate de universități în situațiile financiare din anii universitari considerați în analiză - valoarea minimă și valoarea maximă a valorii costurilor de dezvoltare ale universității și valoarea minimă și maximă a ponderii costurilor sustenabilității în totalul cheltuielilor universității, pe ultimii 4 ani universitari (2018-2019, 2019-2020, 2020-2021, 2021-2022).

2.4.2 Mecanismul de agregare a datelor și fundamentare a costurilor

Modelul de calcul al costurilor reale în învățământul superior este structurat pe trei componente:

- A. Costurile salariale pentru personalul didactic (titular, asociat) și didactic auxiliar (suport activități didactice)
- B. Costuri pentru pregătirea profesională și deplasări
- C. Costuri de "Regie generală"

A. Costurile salariale pentru personalul didactic (titular, asociat) și didactic auxiliar (suport activități didactice)

Modelul de calcul normativ al costurilor salariale pentru personalul didactic (titular, asociat, didactic auxiliar - suport activități didactice), pune în legătură directă planul de învățământ al specializării, structura formațiilor de studiu, statul de funcții (structura corpului profesoral) și costurile salariale.

Etapa 1: Calcularea **numărului total de ore echivalente**, pe forme de pregătire, din planul de învățământ, necesar derulării procesului didactic pentru o specializare

Elemente de calcul:

- numărul de formații de studiu (serii de predare, grupe, semigrupe), în funcție de dimensiunea formației de studiu / linii de învățământ (*diferită pe domenii de studiu, conform standardelor ARACIS*);
- date specifice planului de învățământ:
  - numărul de semestre și săptămâni pe semestru (în funcție și de durata programului de studii);

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014 - 2020

- numărul mediu de ore fizice pe săptămână, pentru activitățile didactice cu pregătirea unui student, și structura lor pe forme de pregătire: cursuri și aplicații (seminarii, laboratoare, proiecte);
- procent ore seminar din total ore aplicații (medie), în funcție de domeniul de studiu;
- *numărul mediu de ore de practică (element de extindere a modelului actual care deocamdată nu include acest aspect);*
- coeficienții de echivalare ore convenționale pe forme de pregătire (curs/aplicații);
- raport curs / aplicații (ore fizice, nu include practica);
- coeficienții de normare asociați fiecărui ciclu sau formă de studiu (exemple: pentru ciclul de studii universitare de master sau pentru programele în limbi străine);
- numărul mediu de ore de curs pe pachet opțional.

Etapa 2: Calcularea **numărului de posturi didactice, pe funcții didactice**, care acoperă numărul total de ore echivalente, pe forme de pregătire, din planul de învățământ, necesar desfășurării procesului didactic pentru o specializare (valoare obținută în Etapa 1).

Elemente de calcul:

- numărul de ore convenționale/posturi didactice, conform LEN 1/2011 (normarea posturilor didactice pe funcții didactice și forme de pregătire);
- ponderea funcțiilor didactice în totalul personalului didactic, valori propuse pornind de la anumite reglementări ARACIS;
- ponderea de acoperire a normei didactice cu ore pe forme de pregătire, asociată fiecărei funcții didactice.

Etapa 3: Calcularea cheltuielilor cu personalul didactic necesar acoperirii posturilor didactice determinate anterior în Etapa 2.

Elemente de calcul:

- coeficienții salariali de indexare și multiplicare
  - tranșa de vechime (pe funcții didactice)
  - gradația de salarizare
  - valoarea salariilor medii de încadrare, pe funcții didactice (conform Legii din 2017, nivel 2022)
  - indemnizația de doctor (sumă fixă)
  - spor suprasolicitare neuropsihică (10% din salariul de încadrare)
- gradație de merit (16% din total posturi)
- procent de ocupare posturi cu titulari (valoare medie)

Etapa 4: Calcularea costurilor salariale pentru personalul didactic auxiliar - suport direct activități didactice

Elemente de calcul:

- ore fizice L+P, în medie pe săptămână, asociate unui post de laborant / tehnician

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014 - 2020

- ore convenționale de laborator pentru programul de studiu
- costuri salariale și coeficienți salariați de indexare corespunzători

B. Costuri pentru pregătirea profesională și deplasări

Etapa 5: Calcularea costurilor medii cu pregătirea profesională a cadrelor didactice titulare și de cercetare

Etapa 6: Calcularea costurilor cu deplasări (conferințe), în țară și străinătate

C. Costuri de „regie generală”

Etapa 7: Calcularea costurilor cu regia „generală”

- % „regie generală” din total costuri salariale și regie generală (fără pregătire profesională și deplasări), variabil în funcție de domeniu de studiu

Elemente de calcul în componența regiei (generale și specifice fiecărui domeniu de studiu):

- obiecte de inventar, materiale laborator, consumabile, mica valoare (materiale funcționale)
- salarii didactic auxiliar din administrație și nedidactic (exclusiv laboranți, tehnicieni)
- utilități, curățenie, transport, poșta, uniforme etc.
- alte componente specifice domeniului de studii

2.4.3 Exemplu de aplicare a modelului de calcul pe domeniul tehnic

Exemplul de mai jos este realizat conform structurii machetei de calcul costuri pentru determinarea finanțării necesare pe student fizic pentru un program de studiu - studenții finanțați de la buget, prezentată în dezbaterile din grupul de lucru pentru realizarea raportului și în cadrul atelierelor de dezbateri organizate la finalul lunii noiembrie 2022.

PLAN DE INVATAMANT		
Semestre activitati didactice	8,00	
Saptamani / semestru	14,00	
Numarul mediu de ore fizice alocat activitatilor didactice pe saptamana	27,00	
Raport Curs / Aplicatii (ore fizice, nu include practica)	1,00	
Procent ore Seminar din total ore Aplicatii (medie)	25,00%	25% - 100%, in functie de domeniul de studiu
Numar total pachete discipline optionale (2 discipline optionale / pachet)	8,00	
Numarul mediu ore Curs pe pachet optional	2,00	

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014 - 2020

FORMATII DE STUDIU			
Numar studenti pe fiecare an de studiu	78,00		
Numar serii de predare	1,00	78	stud / serie
Numar grupe	3,00	26	stud / grupa
Numar semigrupe	6,00	13	stud/ semigr

COEFICIENTI ECHIVALARE ORE CONVENTIONALE	
Curs	2,00
Aplicatii	1,00

STAT DE FUNCTII	
% Profesor	20,00%
% Conferentiar	25,00%
% Sef lucrari (lector)	40,00%
% Asistent	15,00%
% Titulari	70,00%
Ore fizice L+P, in medie pe saptamana, asociate unui post de laborant / tehnician	25

Numar ore conventionale/posturi didactice, conform LEN 1/2011		
	Ore conventionale	Minim ore conventionale curs
Profesor	7	4
Conferentiar	8	4
Sef lucrari (lector)	10	2
Asistent	11	0

COSTURI SALARIALE ACTIVITATE DIDACTICA			
medie, pe grade didactice	Transa ve-chime	Gradatie	Salariu de baza
Profesor	20-25 ani	5	11.366
Conferentiar	15-20 ani	4	6.704
Sef lucrari	10-15 ani	3	5.237
Asistent	5-10 ani	2	4.760
Laborant SS	grad IA	4	5.071

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014 - 2020

PREGATIRE PROFESIONALA	
Cost mediu program pregatire profesionala	3.900,00
Personal didactic auxiliar asociat programului (exclusiv laboranti/tehnicieni)	3,00

DEPLASARI		
Tip deplasare	% cadre didactice	Cost mediu unitar
In tara	30,00%	4.500,00
In strainatate	30,00%	6.500,00

REGIE "GENERALA"		
% "Regie generala" din total costuri salariale si regie generala (fara pregatire profesionala si deplasari)	30,00%	25% - 35%, in functie de domeniul de studiu
Obiecte de inventar, materiale laborator, consumabile, mica valoare (materiale functionale)		
Salarii didactic auxiliar din administratie si nedidactic (exclusiv laboranti, tehnicieni)		
Utilitati, curatenie, transport, posta, uniforme, etc.		
...		
...		

Menționăm că valorile utilizate în exemplificarea de mai sus au caracter orientativ, fiind în conformitate cu reglementările în vigoare pentru programele de studii de licență din domeniul tehnic. Pentru determinarea costurilor reale pe fiecare domeniu de studiu / specializare se vor utiliza valori specifice domeniului.

UNIUNEA EUROPEANĂ

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014 - 2020

Referințe

- CNFIS. (2021). *Raport public 2020. Starea finanțării învățământului superior*. http://www.cnfis.ro/wp-content/uploads/2021/12/raport_public_2020.pdf
- DEPP (Direction de l'évaluation de la Prospective et de la Performance). (2016). *Le compte de l'éducation. Principes, méthodes et résultats pour les années 2006 à 2014*. https://cache.media.education.gouv.fr/file/206/59/2/DEPP-dossier-2016-206_567592.pdf
- European University Association. (2008). *Financially sustainable universities. Towards full costing in European universities*. https://eua.eu/downloads/publications/financially_sustainable_universities_towards_full_costing_in_european_universities.pdf
- European University Association. (2013). *Financially Sustainable Universities: Full Costing - Progress and Practice*. https://eua.eu/downloads/publications/financially_sustainable_universities_full_costing_progress_and_practice.pdf
- JM Consulting. (2009). *Policy overview of the financial management information needs of higher education , and the role of TRAC*. <https://www.trac.ac.uk/wp-content/uploads/2018/07/FSSG-TRAC-policy-overview.pdf>
- Office Fédéral de la Statistique. (2017). *Finances des hautes écoles*. <https://www.bfs.admin.ch/bfsstatic/dam/assets/2347841/master>
- Office Fédéral de la Statistique. (2018). *Finances des hautes écoles universitaires 2017*. <https://www.bfs.admin.ch/bfsstatic/dam/assets/6728852/master>
- Office for Students. (2018). *TRAC Guidance. The Transparent Approach to Costing for UK higher education institutions*. <https://www.trac.ac.uk/wp-content/uploads/2018/11/TRAC-Guidance-version-2.3.1-Final-WEB.pdf.pdf>
- Office for Students. (2019). *Annual TRAC 2016-17 Sector analysis (Revised 29 January 2019 (Originally published 12 July 2018))*. https://www.officeforstudents.org.uk/media/1866c816-2c9f-423f-8f28-fe37a232e477/ofs2018_28-updated_31_january_2019.pdf
- Office for Students. (2020). *Annual TRAC 2018-19 Sector summary and analysis by TRAC peer group*. https://www.officeforstudents.org.uk/media/b5d65372-4448-455d-80a5-12c364a3ff86/annual-trac-2018-19_sector-analysis-pdf-format.pdf
- SIES (Sous-direction des Systèmes d'Information et des Études Statistiques). (2018). *Enseignement supérieur, recherche, innovation. En chiffres 2018*. http://cache.media.enseignementsup-recherche.gouv.fr/file/Statistiques_et_analyses/14/7/chiffres_cles_ESRI_2018_102714_7.pdf
- TRAC Development Group. (2015). *TRAC – A guide for senior managers and governing body members*. <https://www.trac.ac.uk/wp-content/uploads/2018/07/TRAC-A-guide-for-Senior-Managers-and-Governing-Body-members.pdf>

107

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014 - 2020

Anexa 1

Gruparea universităților publice

Profil	Universitate (Prescurtare - denumire completă)
Agronomic, Veterinar	U04 USAMV Buc - UNIVERSITATEA DE ȘTIINȚE AGRONOMICE ȘI MEDICINA VETERINARĂ DIN BUCUREȘTI
	U19 USAMV Cluj - UNIVERSITATEA DE ȘTIINȚE AGRICOLE ȘI MEDICINA VETERINARĂ DIN CLUJ-NAPOCA
	U30 USAMV Iasi - UNIVERSITATEA DE ȘTIINȚE AGRICOLE ȘI MEDICINA VETERINARĂ ION IONESCU DE LA BRAD DIN IASI
	U47 USAMV Tim - UNIVERSITATEA DE ȘTIINȚE AGRICOLE ȘI MEDICINA VETERINARĂ A BANATULUI DIN TIMISOARA
Arhitectura, Arta, Sport	U03 U Arh Buc - UNIVERSITATEA DE ARHITECTURĂ ȘI URBANISM ION MINCU DIN BUCUREȘTI
	U08 UN Muz Buc - UNIVERSITATEA NAȚIONALĂ DE MUZICĂ DIN BUCUREȘTI
	U09 UN Art Buc - UNIVERSITATEA NAȚIONALĂ DE ARTE DIN BUCUREȘTI
	U10 UNATC Buc - UNIVERSITATEA NAȚIONALĂ DE ARTA TEATRALĂ ȘI CINEMATOGRAFICĂ I.L.CARAGIALE DIN BUCUREȘTI
	U11 UNEFS Buc - UNIVERSITATEA NAȚIONALĂ DE EDUCATIE FIZICĂ ȘI SPORT DIN BUCUREȘTI
	U22 A Muz Cluj - ACADEMIA DE MUZICĂ GHEORGHE DIMA DIN CLUJ-NAPOCA
	U23 U Art Cluj - UNIVERSITATEA DE ARTA ȘI DESIGN DIN CLUJ-NAPOCA
	U33 UN Art Iasi - UNIVERSITATEA NAȚIONALĂ DE ARTE GEORGE ENESCU DIN IASI
	U45 U Art Tg M - UNIVERSITATEA DE ARTE DIN TARGU MURES
	U13 U Alba Iul - UNIVERSITATEA 1 DECEMBRIE 1918 DIN ALBA IULIA
	U14 U AV Arad - UNIVERSITATEA AUREL VLAICU DIN ARAD
U15 U VA Bacau - UNIVERSITATEA VASILE ALECSANDRI DIN BACAU	
U17 U Trans Br - UNIVERSITATEA TRANSILVANIA DIN BRASOV	
U24 U Ovid Ct - UNIVERSITATEA OVIDIUS DIN CONSTANTA	
U26 U Craiova - UNIVERSITATEA DIN CRAIOVA	
U28 U DJ Galati - UNIVERSITATEA DUNAREA DE JOS DIN GALATI	
U34 Univ Oradea - UNIVERSITATEA DIN ORADEA	
U35 U Petrosani - UNIVERSITATEA DIN PETROSANI	
U36 U Pitesti - UNIVERSITATEA DIN PITESTI	
U37 U Ploiesti - UNIVERSITATEA PETROL-GAZE DIN PLOIESTI	
U38 U Resita - UNIVERSITATEA EFTIMIE MURGU DIN RESITA	
U39 U LB Sibiu - UNIVERSITATEA LUCIAN BLAGA DIN SIBIU	
U40 U Suceava - UNIVERSITATEA STEFAN CEL MARE DIN SUCEAVA	
U41 U Targov - UNIVERSITATEA VALAHIA DIN TARGOVISTE	
U42 U CB Tg J - UNIVERSITATEA CONSTANTIN BRANCUSI DIN TARGU JIU	
U43 U PM Tg M - UNIVERSITATEA PETRU MAIOR DIN TARGU MURES	
Medical	U06 UMF Buc - UNIVERSITATEA DE MEDICINA ȘI FARMACIE CAROL DAVILA DIN BUCUREȘTI
	U21 UMF Cluj - UNIVERSITATEA DE MEDICINA ȘI FARMACIE IULIU HATIEGANU DIN CLUJ-NAPOCA
	U27 UMF Craiova - UNIVERSITATEA DE MEDICINA ȘI FARMACIE DIN CRAIOVA
	U32 UMF Iasi - UNIVERSITATEA DE MEDICINA ȘI FARMACIE GRIGORE T. POPA DIN IASI
	U44 UMFST Tg M - UNIVERSITATEA DE MEDICINA, FARMACIE, ȘTIINȚE ȘI TEHNOLOGIE DIN TARGU MURES
U49 UMF Tim - UNIVERSITATEA DE MEDICINA ȘI FARMACIE VICTOR BABES DIN TIMISOARA	
Științe, Socio- Uman, Economic	U05 Univ Buc - UNIVERSITATEA DIN BUCUREȘTI
	U07 ASE Buc - ACADEMIA DE STUDII ECONOMICE DIN BUCUREȘTI
	U12 SNSPA Buc - ȘCOALA NAȚIONALĂ DE STUDII POLITICE ȘI ADMINISTRATIVE DIN BUCUREȘTI
	U20 U BB Cluj - UNIVERSITATEA BABES-BOLYAI DIN CLUJ-NAPOCA
	U31 U AIC Iasi - UNIVERSITATEA ALEXANDRU IOAN CUZA DIN IASI
	U48 U Vest Tim - UNIVERSITATEA DE VEST DIN TIMISOARA

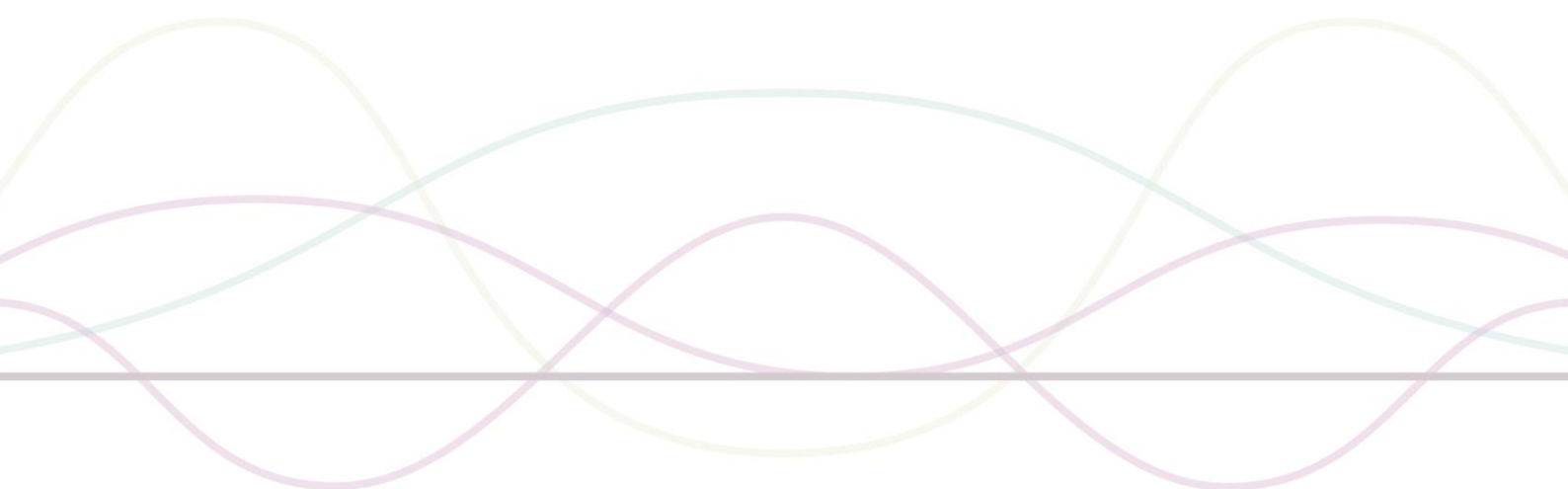

UNIUNEA EUROPEANĂ

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014 - 2020

Profil	Universitate (Prescurtare - denumire completă)
Tehnic	U01 U Poli Buc - UNIVERSITATEA POLITEHNICA DIN BUCURESTI
	U02 U Cons Buc - UNIVERSITATEA TEHNICA DE CONSTRUCTII DIN BUCURESTI
	U18 U Teh Cluj - UNIVERSITATEA TEHNICA DIN CLUJ-NAPOCA
	U25 U Marit Ct - UNIVERSITATEA MARITIMA DIN CONSTANTA
	U29 U Teh Iasi - UNIVERSITATEA TEHNICA GHEORGHE ASACHI DIN IASI
U46 U Poli Tim - UNIVERSITATEA POLITEHNICA TIMISOARA	

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014 - 2020

Anexa 2

Detalierea la nivel de titluri a cheltuielilor realizate de fiecare universitate din alocațiile bugetare în perioada 2016 – 2020

Titlu cheltuieli	2016	%	2017	%	2018	%	2019	%	2020	%	Modificare
		2016		2017		2018		2019		2020	2020/2016
UNIVERSITATEA DE ȘTIINȚE AGRONOMICE ȘI MEDICINA VETERINARĂ DIN BUCUREȘTI (U04 USAMV Buc)											
00 Total, din care:	76.054.473	100,0	79.110.307	100,0	92.127.489	100,0	104.636.086	100,0	119.686.241	100,0	57,4%
			(4,0%)		(16,5%)		(13,6%)		(14,4%)		
10 Cheltuieli de personal	46.289.891	60,9	56.066.503	70,9	66.217.921	71,9	75.241.187	71,9	82.587.802	69,0	78,4%
			(21,1%)		(18,1%)		(13,6%)		(9,8%)		
20 Bunuri și servicii	1.792.535	2,4	2.557.030	3,2	6.824.383	7,4	8.356.971	8,0	14.631.985	12,2	716,3%
			(42,6%)		(166,9%)		(22,5%)		(75,1%)		
57 Asistență socială	171.400	0,2	501.371	0,6	955.206	1,0	947.390 (-	0,9	65.168 (-	0,1	-62,0%
			(192,5%)		(90,5%)		0,8%)		93,1%)		
59 Alte cheltuieli	6.078.585	8,0	13.432.751	17,0	17.326.808	18,8	17.758.787	17,0	17.034.669	14,2	180,2%
			(121,0%)		(29,0%)		(2,5%)		(-4,1%)		
71 Active nefinanciare	21.722.062	28,6	6.552.652	8,3	803.171 (-	0,9	2.331.751	2,2	5.366.617	4,5	-75,3%
			(-69,8%)		87,7%)		(190,3%)		(130,2%)		
UNIVERSITATEA DE ȘTIINȚE AGRICOLE ȘI MEDICINA VETERINARĂ DIN CLUJ-NAPOCA (U19 USAMV Cluj)											
00 Total, din care:	45.457.886	100,0	54.718.876	100,0	64.890.288	100,0	77.196.104	100,0	77.164.863	100,0	69,8%
			(20,4%)		(18,6%)		(19,0%)		(0,0%)		
10 Cheltuieli de personal	35.573.045	78,3	41.340.308	75,6	50.243.968	77,4	59.611.296	77,2	59.172.377	76,7	66,3%
			(16,2%)		(21,5%)		(18,6%)		(-0,7%)		
20 Bunuri și servicii	2.092.529	4,6	2.142.977	3,9	2.286.346	3,5	3.619.689	4,7	4.434.142	5,7	111,9%
			(2,4%)		(6,7%)		(58,3%)		(22,5%)		
57 Asistență socială	543.395	1,2	542.998 (-	1,0	496.753 (-	0,8	438.236 (-	0,6	418.000 (-	0,5	-23,1%
			0,1%)		8,5%)		11,8%)		4,6%)		
59 Alte cheltuieli	5.171.653	11,4	10.492.593	19,2	11.280.303	17,4	12.127.510	15,7	12.501.707	16,2	141,7%
			(102,9%)		(7,5%)		(7,5%)		(3,1%)		
71 Active nefinanciare	2.077.264	4,6	200.000 (-	0,4	582.918	0,9	1.399.373	1,8	638.637 (-	0,8	-69,3%
			90,4%)		(191,5%)		(140,1%)		54,4%)		

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014 - 2020

Titlu cheltuieli	2016	%	2017	%	2018	%	2019	%	2020	%	Modificare
		2016		2017		2018		2019		2020	2020/2016
UNIVERSITATEA DE ȘTIINȚE AGRICOLE ȘI MEDICINA VETERINARĂ ION IONESCU DE LA BRAD DIN IASI (U30 USAMV Iasi)											
00 Total, din care:	46.545.939	100,0	49.131.651 (5,6%)	100,0	52.070.587 (6,0%)	100,0	60.403.834 (16,0%)	100,0	64.243.542 (6,4%)	100,0	38,0%
10 Cheltuieli de personal	22.873.947	49,1	25.579.957 (11,8%)	52,1	31.583.063 (23,5%)	60,7	36.839.590 (16,6%)	61,0	41.003.671 (11,3%)	63,8	79,3%
20 Bunuri și servicii	3.998.994	8,6	5.294.725 (32,4%)	10,8	6.289.490 (18,8%)	12,1	10.086.953 (60,4%)	16,7	11.135.361 (10,4%)	17,3	178,5%
57 Asistență socială	328.758	0,7	365.533 (11,2%)	0,7	500.186 (36,8%)	1,0	381.527 (-) 23,7%	0,6	181.589 (-) 52,4%	0,3	-44,8%
59 Alte cheltuieli	3.477.802	7,5	7.895.243 (127,0%)	16,1	9.555.401 (21,0%)	18,4	8.839.074 (-) 7,5%	14,6	9.222.921 (4,3%)	14,4	165,2%
71 Active nefinanciare	15.866.438	34,1	9.996.193 (-37,0%)	20,3	4.142.447 (-) 58,6%	8,0	4.256.690 (2,8%)	7,0	2.700.000 (-) 36,6%	4,2	-83,0%
UNIVERSITATEA DE ȘTIINȚE AGRICOLE ȘI MEDICINA VETERINARĂ A BANATULUI DIN TIMISOARA (U47 USAMV Tim)											
00 Total, din care:	32.595.339	100,0	38.894.701 (19,3%)	100,0	48.510.526 (24,7%)	100,0	57.185.978 (17,9%)	100,0	62.687.927 (9,6%)	100,0	92,3%
10 Cheltuieli de personal	25.214.916	77,4	29.437.339 (16,7%)	75,7	36.283.728 (23,3%)	74,8	43.040.756 (18,6%)	75,3	47.344.228 (10,0%)	75,5	87,8%
20 Bunuri și servicii	1.358.486	4,2	1.359.061 (0,0%)	3,5	3.431.047 (152,5%)	7,1	3.738.527 (9,0%)	6,5	4.563.625 (22,1%)	7,3	235,9%
57 Asistență socială	288.691	0,9	355.000 (23,0%)	0,9	328.912 (-) 7,3%	0,7	306.714 (-) 6,7%	0,5	115.464 (-) 62,4%	0,2	-60,0%
59 Alte cheltuieli	2.928.206	9,0	7.116.144 (143,0%)	18,3	7.714.503 (8,4%)	15,9	8.312.196 (7,7%)	14,5	8.838.250 (6,3%)	14,1	201,8%
71 Active nefinanciare	2.805.040	8,6	627.157 (-) 77,6%	1,6	752.336 (20,0%)	1,6	1.787.785 (137,6%)	3,1	1.826.360 (2,2%)	2,9	-34,9%
UNIVERSITATEA DE ARHITECTURĂ ȘI URBANISM ION MINCU DIN BUCUREȘTI (U03 U Arh Buc)											
00 Total, din care:	20.684.290	100,0	24.712.733 (19,5%)	100,0	28.632.478 (15,9%)	100,0	35.650.652 (24,5%)	100,0	38.943.209 (9,2%)	100,0	88,3%
10 Cheltuieli de personal	17.565.651	84,9	20.303.983 (15,6%)	82,2	23.650.918 (16,5%)	82,6	30.159.474 (27,5%)	84,6	33.294.541 (10,4%)	85,5	89,5%

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014 - 2020

Titlu cheltuieli	2016	%	2017	%	2018	%	2019	%	2020	%	Modificare
		2016		2017		2018		2019		2020	2020/2016
20 Bunuri si servicii	507.540	2,5	126.496 (- 75,1%)	0,5	75.394 (- 40,4%)	0,3	388.630 (415,5%)	1,1	678.002 (74,5%)	1,7	33,6%
57 Asistenta sociala	67.130	0,3	53.405 (- 20,4%)	0,2	53.485 (0,1%)	0,2	52.888 (- 1,1%)	0,1	19.025 (- 64,0%)	0,0	-71,7%
59 Alte cheltuieli	1.367.531	6,6	3.241.310 (137,0%)	13,1	4.304.186 (32,8%)	15,0	4.312.749 (0,2%)	12,1	4.073.804 (- 5,5%)	10,5	197,9%
71 Active nefinanciare	1.176.438	5,7	987.539 (- 16,1%)	4,0	548.495 (- 44,5%)	1,9	736.911 (34,4%)	2,1	877.837 (19,1%)	2,3	-25,4%
UNIVERSITATEA NATIONALA DE MUZICA DIN BUCURESTI (U08 UN Muz Buc)											
00 Total, din care:	17.916.795	100,0	21.380.564 (19,3%)	100,0	25.655.374 (20,0%)	100,0	33.057.715 (28,9%)	100,0	33.989.313 (2,8%)	100,0	89,7%
10 Cheltuieli de personal	14.634.802	81,7	17.401.543 (18,9%)	81,4	21.295.390 (22,4%)	83,0	26.774.578 (25,7%)	81,0	27.836.692 (4,0%)	81,9	90,2%
20 Bunuri si servicii	1.550.186	8,7	1.824.100 (17,7%)	8,5	1.783.652 (- 2,2%)	7,0	2.688.348 (50,7%)	8,1	3.106.943 (15,6%)	9,1	100,4%
57 Asistenta sociala	20.508	0,1	16.740 (- 18,4%)	0,1	15.468 (- 7,6%)	0,1	17.000 (9,9%)	0,1	6.818 (- 59,9%)	0,0	-66,8%
59 Alte cheltuieli	826.576	4,6	1.791.050 (116,7%)	8,4	2.213.882 (23,6%)	8,6	2.339.782 (5,7%)	7,1	2.455.442 (4,9%)	7,2	197,1%
71 Active nefinanciare	884.723	4,9	347.131 (- 60,8%)	1,6	346.982 (0,0%)	1,4	1.238.007 (256,8%)	3,7	583.418 (- 52,9%)	1,7	-34,1%
UNIVERSITATEA NATIONALA DE ARTE DIN BUCURESTI (U09 UN Art Buc)											
00 Total, din care:	14.358.694	100,0	18.988.506 (32,2%)	100,0	22.670.969 (19,4%)	100,0	25.622.824 (13,0%)	100,0	27.324.831 (6,6%)	100,0	90,3%
10 Cheltuieli de personal	11.836.815	82,4	14.919.926 (26,0%)	78,6	18.832.101 (26,2%)	83,1	21.456.759 (13,9%)	83,7	21.888.012 (2,0%)	80,1	84,9%
20 Bunuri si servicii	1.056.932	7,4	1.181.058 (11,7%)	6,2	1.340.139 (13,5%)	5,9	1.614.854 (20,5%)	6,3	1.611.136 (- 0,2%)	5,9	52,4%
57 Asistenta sociala	15.638	0,1	14.195 (- 9,2%)	0,1	13.985 (- 1,5%)	0,1	70.343 (403,0%)	0,3	75.293 (7,0%)	0,3	381,5%

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014 - 2020

Titlu cheltuieli	2016	%	2017	%	2018	%	2019	%	2020	%	Modificare
		2016		2017		2018		2019		2020	2020
											2020/2016
59 Alte cheltuieli	1.049.309	7,3	1.888.262 (80,0%)	9,9	2.484.744 (31,6%)	11,0	2.465.165 (- 0,8%)	9,6	2.530.248 (2,6%)	9,3	141,1%
71 Active nefinanciare	400.000	2,8	985.065 (146,3%)	5,2	- (-)	-	15.703 (-)	0,1	1.220.142 (7670,1%)	4,5	205,0%
UNIVERSITATEA NATIONALA DE ARTA TEATRALA SI CINEMATOGRAFICA I.L.CARAGIALE DIN BUCURESTI (U10 UNATC Buc)											
00 Total, din care:	19.639.622	100,0	23.158.005 (17,9%)	100,0	29.398.630 (26,9%)	100,0	33.652.012 (14,5%)	100,0	44.088.561 (31,0%)	100,0	124,5%
10 Cheltuieli de personal	17.305.652	88,1	18.421.058 (6,4%)	79,5	22.906.263 (24,3%)	77,9	27.434.994 (19,8%)	81,5	28.892.110 (5,3%)	65,5	67,0%
20 Bunuri si servicii	1.522.723	7,8	2.158.596 (41,8%)	9,3	2.482.739 (15,0%)	8,4	3.564.602 (43,6%)	10,6	11.991.205 (236,4%)	27,2	687,5%
57 Asistenta sociala	34.022	0,2	30.857 (- 9,3%)	0,1	33.580 (8,8%)	0,1	31.451 (- 6,3%)	0,1	9.290 (- 70,5%)	0,0	-72,7%
59 Alte cheltuieli	715.935	3,6	1.514.367 (111,5%)	6,5	2.063.630 (36,3%)	7,0	2.207.175 (7,0%)	6,6	2.500.706 (13,3%)	5,7	249,3%
71 Active nefinanciare	61.290	0,3	1.033.127 (1585,6%)	4,5	1.912.418 (85,1%)	6,5	413.790 (- 78,4%)	1,2	695.250 (68,0%)	1,6	1034,4%
UNIVERSITATEA NATIONALA DE EDUCATIE FIZICA SI SPORT DIN BUCURESTI (U11 UNEFS Buc)											
00 Total, din care:	9.355.520	100,0	11.262.259 (20,4%)	100,0	14.076.047 (25,0%)	100,0	17.152.547 (21,9%)	100,0	18.958.594 (10,5%)	100,0	102,6%
10 Cheltuieli de personal	8.508.547	90,9	10.017.686 (17,7%)	88,9	12.381.825 (23,6%)	88,0	15.114.259 (22,1%)	88,1	16.255.677 (7,6%)	85,7	91,1%
20 Bunuri si servicii	100.976	1,1	2.824 (- 97,2%)	0,0	240.149 (8403,9%)	1,7	469.905 (95,7%)	2,7	1.096.722 (133,4%)	5,8	986,1%
57 Asistenta sociala	-	-	-5.330 (-)	0,0	- (-)	-	- (-)	-	- (-)	-	-
59 Alte cheltuieli	745.997	8,0	1.247.079 (67,2%)	11,1	1.454.073 (16,6%)	10,3	1.568.383 (7,9%)	9,1	1.606.195 (2,4%)	8,5	115,3%
ACADEMIA DE MUZICA GHEORGHE DIMA DIN CLUJ-NAPOCA (U22 A Muz Cluj)											
00 Total, din care:	16.953.524	100,0	19.844.770 (17,1%)	100,0	23.284.865 (17,3%)	100,0	28.024.824 (20,4%)	100,0	29.579.530 (5,5%)	100,0	74,5%

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014 - 2020

Titlu cheltuieli	2016	%	2017	%	2018	%	2019	%	2020	%	Modificare	
		2016		2017		2018		2019		2020	2020	2020/2016
10 Cheltuieli de personal	13.859.568	81,8	15.235.078 (9,9%)	76,8	18.765.581 (23,2%)	80,6	22.320.988 (18,9%)	79,6	24.196.759 (8,4%)	81,8	74,6%	
20 Bunuri si servicii	1.231.810	7,3	1.640.607 (33,2%)	8,3	1.780.979 (8,6%)	7,6	2.466.700 (38,5%)	8,8	2.009.015 (- 18,6%)	6,8	63,1%	
57 Asistenta sociala	75.800	0,4	78.000 (2,9%)	0,4	82.000 (5,1%)	0,4	77.000 (- 6,1%)	0,3	57.723 (- 25,0%)	0,2	-23,8%	
59 Alte cheltuieli	886.690	5,2	1.593.914 (79,8%)	8,0	2.157.565 (35,4%)	9,3	2.162.622 (0,2%)	7,7	2.286.095 (5,7%)	7,7	157,8%	
71 Active nefinanciare	899.656	5,3	1.297.171 (44,2%)	6,5	498.740 (- 61,6%)	2,1	997.514 (100,0%)	3,6	1.029.938 (3,3%)	3,5	14,5%	
UNIVERSITATEA DE ARTA SI DESIGN DIN CLUJ-NAPOCA (U23 U Art Cluj)												
00 Total, din care:	12.924.760	100,0	13.103.093 (1,4%)	100,0	15.192.185 (15,9%)	100,0	18.897.483 (24,4%)	100,0	20.057.917 (6,1%)	100,0	55,2%	
10 Cheltuieli de personal	9.801.538	75,8	11.020.814 (12,4%)	84,1	12.688.661 (15,1%)	83,5	15.612.061 (23,0%)	82,6	16.670.261 (6,8%)	83,1	70,1%	
20 Bunuri si servicii	19.903	0,2	41.853 (110,3%)	0,3	7.250 (- 82,7%)	0,0	636.151 (8674,5%)	3,4	1.264.780 (98,8%)	6,3	6254,7%	
57 Asistenta sociala	71.349	0,6	82.000 (14,9%)	0,6	84.000 (2,4%)	0,6	77.000 (- 8,3%)	0,4	75.152 (- 2,4%)	0,4	5,3%	
59 Alte cheltuieli	781.970	6,1	1.656.063 (111,8%)	12,6	1.955.938 (18,1%)	12,9	1.961.207 (0,3%)	10,4	2.042.752 (4,2%)	10,2	161,2%	
71 Active nefinanciare	2.250.000	17,4	302.363 (- 86,6%)	2,3	456.336 (50,9%)	3,0	611.064 (33,9%)	3,2	4.972 (- 99,2%)	0,0	-99,8%	
UNIVERSITATEA NATIONALA DE ARTE GEORGE ENESCU DIN IASI (U33 UN Art Iasi)												
00 Total, din care:	22.450.377	100,0	27.560.676 (22,8%)	100,0	33.795.482 (22,6%)	100,0	40.537.696 (20,0%)	100,0	42.333.931 (4,4%)	100,0	88,6%	
10 Cheltuieli de personal	18.622.457	82,9	22.276.980 (19,6%)	80,8	27.825.538 (24,9%)	82,3	32.998.066 (18,6%)	81,4	34.351.586 (4,1%)	81,1	84,5%	
20 Bunuri si servicii	2.211.075	9,8	2.346.705 (6,1%)	8,5	2.244.376 (- 4,4%)	6,6	3.045.484 (35,7%)	7,5	3.667.612 (20,4%)	8,7	65,9%	

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014 - 2020

Titlu cheltuieli	2016	% 2016	2017	% 2017	2018	% 2018	2019	% 2019	2020	% 2020	Modificare 2020/2016
57 Asistenta sociala	36.506	0,2	20.597 (- 43,6%)	0,1	5.554 (- 73,0%)	0,0	97.906 (1662,8%)	0,2	60.288 (- 38,4%)	0,1	65,1%
59 Alte cheltuieli	1.391.079	6,2	2.776.056 (99,6%)	10,1	3.546.328 (27,7%)	10,5	3.594.947 (1,4%)	8,9	3.715.405 (3,4%)	8,8	167,1%
71 Active nefinanciare	189.260	0,8	140.338 (- 25,8%)	0,5	173.686 (23,8%)	0,5	801.293 (361,3%)	2,0	539.040 (- 32,7%)	1,3	184,8%
UNIVERSITATEA DE ARTE DIN TARGU MURES (U45 U Art Tg M)											
00 Total, din care:	11.119.367	100,0	13.537.437 (21,7%)	100,0	14.378.773 (6,2%)	100,0	17.589.194 (22,3%)	100,0	18.752.981 (6,6%)	100,0	68,7%
10 Cheltuieli de personal	9.309.530	83,7	10.499.899 (12,8%)	77,6	11.894.659 (13,3%)	82,7	14.163.151 (19,1%)	80,5	15.360.566 (8,5%)	81,9	65,0%
20 Bunuri si servicii	1.060.458	9,5	1.545.920 (45,8%)	11,4	1.565.795 (1,3%)	10,9	2.172.991 (38,8%)	12,4	1.918.620 (- 11,7%)	10,2	80,9%
57 Asistenta sociala	10.466	0,1	4.473 (- 57,3%)	0,0	3.292 (- 26,4%)	0,0	13.386 (306,6%)	0,1	1.365 (- 89,8%)	0,0	-87,0%
59 Alte cheltuieli	258.056	2,3	706.015 (173,6%)	5,2	715.027 (1,3%)	5,0	702.950 (- 1,7%)	4,0	732.500 (4,2%)	3,9	183,9%
71 Active nefinanciare	480.857	4,3	781.130 (62,4%)	5,8	200.000 (- 74,4%)	1,4	536.716 (168,4%)	3,1	739.930 (37,9%)	3,9	53,9%
UNIVERSITATEA 1 DECEMBRIE 1918 DIN ALBA IULIA (U13 U Alba Iul)											
00 Total, din care:	14.549.995	100,0	21.824.471 (50,0%)	100,0	26.075.330 (19,5%)	100,0	32.688.950 (25,4%)	100,0	34.743.054 (6,3%)	100,0	138,8%
10 Cheltuieli de personal	10.448.273	71,8	13.601.692 (30,2%)	62,3	17.074.517 (25,5%)	65,5	19.280.856 (12,9%)	59,0	23.482.270 (21,8%)	67,6	124,7%
20 Bunuri si servicii	1.191.718	8,2	1.396.350 (17,2%)	6,4	2.309.990 (65,4%)	8,9	3.789.223 (64,0%)	11,6	2.802.237 (- 26,0%)	8,1	135,1%
57 Asistenta sociala	68.716	0,5	50.166 (- 27,0%)	0,2	45.473 (- 9,4%)	0,2	37.993 (- 16,4%)	0,1	6.032 (- 84,1%)	0,0	-91,2%
59 Alte cheltuieli	2.052.482	14,1	4.524.477 (120,4%)	20,7	6.645.350 (46,9%)	25,5	6.913.848 (4,0%)	21,2	7.476.994 (8,1%)	21,5	264,3%

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014 - 2020

Titlu cheltuieli	2016	% 2016	2017	% 2017	2018	% 2018	2019	% 2019	2020	% 2020	Modificare 2020/2016
71 Active nefinanciare	788.806	5,4	2.251.786 (185,5%)	10,3	- (-)	-	2.667.030 (-)	8,2	975.521 (- 63,4%)	2,8	23,7%
UNIVERSITATEA AUREL VLAICU DIN ARAD (U14 U AV Arad)											
00 Total, din care:	31.325.708	100,0	19.428.764 (-38,0%)	100,0	25.667.107 (32,1%)	100,0	34.768.935 (35,5%)	100,0	40.512.511 (16,5%)	100,0	29,3%
10 Cheltuieli de personal	20.976.202	67,0	14.386.731 (-31,4%)	74,0	19.495.999 (35,5%)	76,0	27.403.674 (40,6%)	78,8	33.376.977 (21,8%)	82,4	59,1%
20 Bunuri si servicii	4.939.102	15,8	189.005 (- 96,2%)	1,0	547.746 (189,8%)	2,1	845.561 (54,4%)	2,4	927.970 (9,7%)	2,3	-81,2%
57 Asistenta sociala	57.774	0,2	60.081 (4,0%)	0,3	74.157 (23,4%)	0,3	65.298 (- 11,9%)	0,2	30.253 (- 53,7%)	0,1	-47,6%
59 Alte cheltuieli	1.910.566	6,1	4.544.614 (137,9%)	23,4	5.142.952 (13,2%)	20,0	5.581.368 (8,5%)	16,1	5.535.018 (- 0,8%)	13,7	189,7%
71 Active nefinanciare	3.442.064	11,0	248.333 (- 92,8%)	1,3	406.253 (63,6%)	1,6	873.034 (114,9%)	2,5	642.293 (- 26,4%)	1,6	-81,3%
UNIVERSITATEA VASILE ALECSANDRI DIN BACAU (U15 U VA Bacau)											
00 Total, din care:	21.324.138	100,0	29.006.505 (36,0%)	100,0	36.258.929 (25,0%)	100,0	43.076.752 (18,8%)	100,0	49.679.725 (15,3%)	100,0	133,0%
10 Cheltuieli de personal	15.178.993	71,2	18.354.086 (20,9%)	63,3	25.018.343 (36,3%)	69,0	30.347.173 (21,3%)	70,4	38.004.028 (25,2%)	76,5	150,4%
20 Bunuri si servicii	2.753.030	12,9	3.362.052 (22,1%)	11,6	3.606.845 (7,3%)	9,9	4.954.178 (37,4%)	11,5	4.509.211 (- 9,0%)	9,1	63,8%
57 Asistenta sociala	32.072	0,2	29.173 (- 9,0%)	0,1	19.800 (- 32,1%)	0,1	36.750 (85,6%)	0,1	2.225 (- 93,9%)	0,0	-93,1%
59 Alte cheltuieli	3.057.534	14,3	6.141.898 (100,9%)	21,2	6.881.166 (12,0%)	19,0	6.539.192 (- 5,0%)	15,2	6.705.928 (2,5%)	13,5	119,3%
71 Active nefinanciare	302.509	1,4	1.119.296 (270,0%)	3,9	732.775 (- 34,5%)	2,0	1.199.459 (63,7%)	2,8	458.333 (- 61,8%)	0,9	51,5%
UNIVERSITATEA TRANSILVANIA DIN BRASOV (U17 U Trans Br)											
00 Total, din care:	91.463.616	100,0	128.167.815 (40,1%)	100,0	152.565.476 (19,0%)	100,0	189.626.836 (24,3%)	100,0	208.298.250 (9,8%)	100,0	127,7%

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014 - 2020

Titlu cheltuieli	2016	%	2017	%	2018	%	2019	%	2020	%	Modificare
		2016		2017		2018		2019		2020	2020
											2020/2016
10 Cheltuieli de personal	73.242.474	80,1	90.924.712 (24,1%)	70,9	106.238.331 (16,8%)	69,6	134.314.582 (26,4%)	70,8	146.391.436 (9,0%)	70,3	99,9%
20 Bunuri si servicii	5.448.543	6,0	9.056.458 (66,2%)	7,1	13.583.308 (50,0%)	8,9	21.249.170 (56,4%)	11,2	28.791.164 (35,5%)	13,8	428,4%
57 Asistenta sociala	424.967	0,5	450.174 (5,9%)	0,4	719.335 (59,8%)	0,5	769.428 (7,0%)	0,4	178.143 (- 76,8%)	0,1	-58,1%
59 Alte cheltuieli	10.038.225	11,0	25.346.471 (152,5%)	19,8	30.538.787 (20,5%)	20,0	30.793.814 (0,8%)	16,2	31.337.507 (1,8%)	15,0	212,2%
71 Active nefinanciare	2.309.407	2,5	2.390.000 (3,5%)	1,9	1.485.715 (- 37,8%)	1,0	2.499.842 (68,3%)	1,3	1.600.000 (- 36,0%)	0,8	-30,7%
UNIVERSITATEA OVIDIUS DIN CONSTANTA (U24 U Ovid Ct)											
00 Total, din care:	52.309.182	100,0	66.369.997 (26,9%)	100,0	78.039.128 (17,6%)	100,0	95.136.560 (21,9%)	100,0	109.176.730 (14,8%)	100,0	108,7%
10 Cheltuieli de personal	42.594.673	81,4	50.414.688 (18,4%)	76,0	61.346.326 (21,7%)	78,6	76.357.242 (24,5%)	80,3	91.223.946 (19,5%)	83,6	114,2%
20 Bunuri si servicii	0	0,0	-2 (-)	0,0	950.922 (- 47546200,0%)	1,2	620.141 (- 34,8%)	0,7	1.042.880 (68,2%)	1,0	-
57 Asistenta sociala	99.577	0,2	102.736 (3,2%)	0,2	59.640 (- 41,9%)	0,1	90.140 (51,1%)	0,1	40.538 (- 55,0%)	0,0	-59,3%
59 Alte cheltuieli	5.249.339	10,0	12.368.333 (135,6%)	18,6	15.128.750 (22,3%)	19,4	15.220.884 (0,6%)	16,0	15.356.612 (0,9%)	14,1	192,5%
71 Active nefinanciare	4.365.593	8,3	3.484.242 (-20,2%)	5,2	553.490 (- 84,1%)	0,7	2.848.153 (414,6%)	3,0	1.512.754 (- 46,9%)	1,4	-65,3%
UNIVERSITATEA DIN CRAIOVA (U26 U Craiova)											
00 Total, din care:	90.226.449	100,0	118.009.437 (30,8%)	100,0	147.383.211 (24,9%)	100,0	189.832.260 (28,8%)	100,0	196.591.275 (3,6%)	100,0	117,9%
10 Cheltuieli de personal	73.495.463	81,5	87.105.282 (18,5%)	73,8	106.435.392 (22,2%)	72,2	146.312.318 (37,5%)	77,1	152.041.550 (3,9%)	77,3	106,9%
20 Bunuri si servicii	4.138.373	4,6	5.509.942 (33,1%)	4,7	9.640.078 (75,0%)	6,5	10.270.410 (6,5%)	5,4	9.663.351 (- 5,9%)	4,9	133,5%

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014 - 2020

Titlu cheltuieli	2016	%	2017	%	2018	%	2019	%	2020	%	Modificare
		2016		2017		2018		2019		2020	2020/2016
57 Asistenta sociala	222.945	0,2	202.831 (- 9,0%)	0,2	183.852 (- 9,4%)	0,1	146.696 (- 20,2%)	0,1	36.923 (- 74,8%)	0,0	-83,4%
59 Alte cheltuieli	10.584.379	11,7	23.498.455 (122,0%)	19,9	29.981.046 (27,6%)	20,3	31.500.506 (5,1%)	16,6	32.029.451 (1,7%)	16,3	202,6%
71 Active nefinanciare	1.785.289	2,0	1.692.927 (-5,2%)	1,4	1.142.843 (- 32,5%)	0,8	1.602.330 (40,2%)	0,8	2.820.000 (76,0%)	1,4	58,0%
UNIVERSITATEA DUNAREA DE JOS DIN GALATI (U28 U DJ Galati)											
00 Total, din care:	75.212.323	100,0	103.489.408 (37,6%)	100,0	128.032.849 (23,7%)	100,0	152.342.717 (19,0%)	100,0	166.658.533 (9,4%)	100,0	121,6%
10 Cheltuieli de personal	60.609.993	80,6	75.841.919 (25,1%)	73,3	95.247.100 (25,6%)	74,4	116.420.874 (22,2%)	76,4	129.066.771 (10,9%)	77,4	112,9%
20 Bunuri si servicii	4.596.476	6,1	5.316.242 (15,7%)	5,1	8.005.723 (50,6%)	6,3	10.368.287 (29,5%)	6,8	11.497.377 (10,9%)	6,9	150,1%
57 Asistenta sociala	158.812	0,2	113.136 (- 28,8%)	0,1	87.820 (- 22,4%)	0,1	83.806 (- 4,6%)	0,1	24.554 (- 70,7%)	0,0	-84,5%
59 Alte cheltuieli	9.390.968	12,5	19.495.382 (107,6%)	18,8	23.594.095 (21,0%)	18,4	24.473.367 (3,7%)	16,1	25.295.325 (3,4%)	15,2	169,4%
71 Active nefinanciare	456.074	0,6	2.722.729 (497,0%)	2,6	1.098.111 (- 59,7%)	0,9	996.383 (- 9,3%)	0,7	774.506 (- 22,3%)	0,5	69,8%
UNIVERSITATEA DIN ORADEA (U34 Univ Oradea)											
00 Total, din care:	56.568.292	100,0	78.198.399 (38,2%)	100,0	102.397.746 (30,9%)	100,0	130.386.434 (27,3%)	100,0	151.373.195 (16,1%)	100,0	167,6%
10 Cheltuieli de personal	51.035.163	90,2	62.589.113 (22,6%)	80,0	82.778.487 (32,3%)	80,8	109.767.824 (32,6%)	84,2	126.003.663 (14,8%)	83,2	146,9%
20 Bunuri si servicii	287.593	0,5	363.660 (26,4%)	0,5	637.209 (75,2%)	0,6	995.921 (56,3%)	0,8	3.662.925 (267,8%)	2,4	1173,6%
57 Asistenta sociala	893	0,0	- (-)	-	171.652 (-)	0,2	176.120 (2,6%)	0,1	39.720 (- 77,4%)	0,0	4347,9%
59 Alte cheltuieli	5.049.811	8,9	14.143.135 (180,1%)	18,1	17.369.104 (22,8%)	17,0	15.592.135 (-10,2%)	12,0	18.539.757 (18,9%)	12,2	267,1%

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014 - 2020

Titlu cheltuieli	2016	%	2017	%	2018	%	2019	%	2020	%	Modificare
		2016		2017		2018		2019		2020	2020/2016
71 Active nefinanciare	194.832	0,3	1.102.491 (465,9%)	1,4	1.441.294 (30,7%)	1,4	3.854.434 (167,4%)	3,0	3.127.130 (- 18,9%)	2,1	1505,0%
UNIVERSITATEA DIN PETROSANI (U35 U Petrosani)											
00 Total, din care:	17.067.407	100,0	23.196.481 (35,9%)	100,0	26.897.747 (16,0%)	100,0	31.798.409 (18,2%)	100,0	34.841.332 (9,6%)	100,0	104,1%
10 Cheltuieli de personal	14.021.051	82,2	16.657.871 (18,8%)	71,8	20.096.607 (20,6%)	74,7	23.453.017 (16,7%)	73,8	25.596.636 (9,1%)	73,5	82,6%
20 Bunuri si servicii	58.909	0,3	172.260 (192,4%)	0,7	550.118 (219,4%)	2,0	731.764 (33,0%)	2,3	1.923.176 (162,8%)	5,5	3164,7%
59 Alte cheltuieli	2.249.557	13,2	4.666.350 (107,4%)	20,1	5.401.022 (15,7%)	20,1	5.363.628 (- 0,7%)	16,9	6.221.520 (16,0%)	17,9	176,6%
71 Active nefinanciare	737.890	4,3	1.700.000 (130,4%)	7,3	850.000 (- 50,0%)	3,2	2.250.000 (164,7%)	7,1	1.100.000 (- 51,1%)	3,2	49,1%
UNIVERSITATEA DIN PITESTI (U36 U Pitesti)											
00 Total, din care:	22.148.398	100,0	33.523.103 (51,4%)	100,0	41.594.845 (24,1%)	100,0	53.965.097 (29,7%)	100,0	58.154.990 (7,8%)	100,0	162,6%
10 Cheltuieli de personal	18.021.955	81,4	25.577.654 (41,9%)	76,3	30.985.047 (21,1%)	74,5	41.589.460 (34,2%)	77,1	44.631.522 (7,3%)	76,7	147,7%
20 Bunuri si servicii	1.110.990	5,0	0 (- 100,0%)	0,0	1.460.690 (-)	3,5	1.993.057 (36,4%)	3,7	2.829.534 (42,0%)	4,9	154,7%
57 Asistenta sociala	92.196	0,4	81.326 (- 11,8%)	0,2	81.333 (0,0%)	0,2	93.278 (14,7%)	0,2	18.323 (- 80,4%)	0,0	-80,1%
59 Alte cheltuieli	2.701.007	12,2	7.543.646 (179,3%)	22,5	8.790.384 (16,5%)	21,1	8.511.811 (- 3,2%)	15,8	9.384.863 (10,3%)	16,1	247,5%
71 Active nefinanciare	222.250	1,0	320.477 (44,2%)	1,0	277.391 (- 13,4%)	0,7	1.777.491 (540,8%)	3,3	1.290.748 (- 27,4%)	2,2	480,8%
UNIVERSITATEA PETROL-GAZE DIN PLOIESTI (U37 U Ploiesti)											
00 Total, din care:	25.008.208	100,0	32.547.961 (30,1%)	100,0	36.307.461 (11,6%)	100,0	44.521.838 (22,6%)	100,0	46.377.830 (4,2%)	100,0	85,5%
10 Cheltuieli de personal	19.888.891	79,5	22.935.879 (15,3%)	70,5	25.721.636 (12,1%)	70,8	33.436.173 (30,0%)	75,1	35.306.732 (5,6%)	76,1	77,5%

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014 - 2020

Titlu cheltuieli	2016	%	2017	%	2018	%	2019	%	2020	%	Modificare	
		2016		2017		2018		2019		2020	2020	2020/2016
20 Bunuri si servicii	930.319	3,7	1.833.058 (97,0%)	5,6	2.057.423 (12,2%)	5,7	1.617.197 (- 21,4%)	3,6	2.279.232 (40,9%)	4,9	145,0%	
57 Asistenta sociala	153.388	0,6	150.304 (- 2,0%)	0,5	128.698 (- 14,4%)	0,4	119.790 (- 6,9%)	0,3	40.700 (- 66,0%)	0,1	-73,5%	
59 Alte cheltuieli	2.928.735	11,7	6.166.986 (110,6%)	18,9	8.399.704 (36,2%)	23,1	8.376.893 (- 0,3%)	18,8	8.091.033 (- 3,4%)	17,4	176,3%	
71 Active nefinanciare	1.106.875	4,4	1.461.734 (32,1%)	4,5	- (-)	-	971.785 (-)	2,2	660.133 (- 32,1%)	1,4	-40,4%	
UNIVERSITATEA EFTIMIE MURGU DIN RESITA (U38 U Resita)												
00 Total, din care:	9.552.334	100,0	10.655.529 (11,5%)	100,0	11.973.028 (12,4%)	100,0	13.702.509 (14,4%)	100,0	- (-)	-	-	
10 Cheltuieli de personal	7.281.799	76,2	7.206.448 (-1,0%)	67,6	8.578.260 (19,0%)	71,6	9.327.933 (8,7%)	68,1	- (-)	-	-	
20 Bunuri si servicii	1.058.551	11,1	698.014 (- 34,1%)	6,6	860.529 (23,3%)	7,2	1.132.955 (31,7%)	8,3	- (-)	-	-	
57 Asistenta sociala	32.289	0,3	21.869 (- 32,3%)	0,2	4.026 (- 81,6%)	0,0	5.787 (43,7%)	0,0	- (-)	-	-	
59 Alte cheltuieli	1.112.266	11,6	1.990.422 (79,0%)	18,7	2.386.123 (19,9%)	19,9	2.138.342 (- 10,4%)	15,6	- (-)	-	-	
71 Active nefinanciare	67.429	0,7	738.776 (995,6%)	6,9	144.090 (- 80,5%)	1,2	1.097.492 (661,7%)	8,0	- (-)	-	-	
UNIVERSITATEA LUCIAN BLAGA DIN SIBIU (U39 U LB Sibiu)												
00 Total, din care:	58.655.165	100,0	78.621.572 (34,0%)	100,0	98.116.294 (24,8%)	100,0	120.231.638 (22,5%)	100,0	127.631.004 (6,2%)	100,0	117,6%	
10 Cheltuieli de personal	51.478.139	87,8	59.571.115 (15,7%)	75,8	76.026.819 (27,6%)	77,5	95.590.403 (25,7%)	79,5	103.250.163 (8,0%)	80,9	100,6%	
20 Bunuri si servicii	624.901	1,1	2.006.246 (221,1%)	2,6	2.301.411 (14,7%)	2,3	2.426.099 (5,4%)	2,0	2.594.656 (6,9%)	2,0	315,2%	
57 Asistenta sociala	323.200	0,6	323.000 (- 0,1%)	0,4	331.000 (2,5%)	0,3	289.501 (- 12,5%)	0,2	146.340 (- 49,5%)	0,1	-54,7%	

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014 - 2020

Titlu cheltuieli	2016	%	2017	%	2018	%	2019	%	2020	%	Modificare
		2016		2017		2018		2019		2020	2020/2016
59 Alte cheltuieli	5.432.541	9,3	14.958.267 (175,3%)	19,0	18.889.814 (26,3%)	19,3	19.576.610 (3,6%)	16,3	20.039.845 (2,4%)	15,7	268,9%
71 Active nefinanciare	796.384	1,4	1.762.944 (121,4%)	2,2	567.250 (- 67,8%)	0,6	2.349.025 (314,1%)	2,0	1.600.000 (- 31,9%)	1,3	100,9%
UNIVERSITATEA STEFAN CEL MARE DIN SUCEAVA (U40 U Suceava)											
00 Total, din care:	38.260.060	100,0	52.950.339 (38,4%)	100,0	71.953.069 (35,9%)	100,0	93.398.208 (29,8%)	100,0	104.907.289 (12,3%)	100,0	174,2%
10 Cheltuieli de personal	31.828.578	83,2	40.157.307 (26,2%)	75,8	53.692.007 (33,7%)	74,6	65.244.734 (21,5%)	69,9	71.862.489 (10,1%)	68,5	125,8%
20 Bunuri si servicii	465.459	1,2	1.191.882 (156,1%)	2,3	3.690.478 (209,6%)	5,1	10.632.205 (188,1%)	11,4	13.048.706 (22,7%)	12,4	2703,4%
57 Asistenta sociala	76.199	0,2	78.531 (3,1%)	0,1	77.459 (- 1,4%)	0,1	102.614 (32,5%)	0,1	45.110 (- 56,0%)	0,0	-40,8%
59 Alte cheltuieli	4.889.824	12,8	11.245.824 (130,0%)	21,2	13.915.268 (23,7%)	19,3	16.035.626 (15,2%)	17,2	18.353.987 (14,5%)	17,5	275,4%
71 Active nefinanciare	1.000.000	2,6	276.795 (- 72,3%)	0,5	577.857 (108,8%)	0,8	1.383.029 (139,3%)	1,5	1.596.997 (15,5%)	1,5	59,7%
UNIVERSITATEA VALAHIA DIN TARGOVISTE (U41 U Targov)											
00 Total, din care:	36.095.856	100,0	40.338.402 (11,8%)	100,0	48.681.532 (20,7%)	100,0	56.878.899 (16,8%)	100,0	54.689.912 (-3,8%)	100,0	51,5%
10 Cheltuieli de personal	21.641.129	60,0	28.922.873 (33,6%)	71,7	34.604.375 (19,6%)	71,1	41.306.672 (19,4%)	72,6	43.499.977 (5,3%)	79,5	101,0%
20 Bunuri si servicii	362.147	1,0	404.302 (11,6%)	1,0	866.026 (114,2%)	1,8	3.547.271 (309,6%)	6,2	914.324 (- 74,2%)	1,7	152,5%
57 Asistenta sociala	28.321	0,1	43.322 (53,0%)	0,1	26.140 (- 39,7%)	0,1	12.570 (- 51,9%)	0,0	3.954 (- 68,5%)	0,0	-86,0%
59 Alte cheltuieli	2.308.748	6,4	5.776.064 (150,2%)	14,3	8.774.745 (51,9%)	18,0	7.313.351 (- 16,7%)	12,9	9.822.969 (34,3%)	18,0	325,5%
71 Active nefinanciare	11.755.511	32,6	5.191.841 (-55,8%)	12,9	4.410.246 (- 15,1%)	9,1	4.699.035 (6,5%)	8,3	448.688 (- 90,5%)	0,8	-96,2%
UNIVERSITATEA CONSTANTIN BRANCUSI DIN TARGU JIU (U42 U CB Tg J)											

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014 - 2020

Titlu cheltuieli	2016	%	2017	%	2018	%	2019	%	2020	%	Modificare
		2016		2017		2018		2019		2020	2020
											2020/2016
00 Total, din care:	10.788.766	100,0	13.631.606 (26,4%)	100,0	17.869.851 (31,1%)	100,0	21.871.620 (22,4%)	100,0	24.489.969 (12,0%)	100,0	127,0%
10 Cheltuieli de personal	7.666.182	71,1	8.241.118 (7,5%)	60,5	11.956.558 (45,1%)	66,9	15.160.044 (26,8%)	69,3	17.725.734 (16,9%)	72,4	131,2%
20 Bunuri si servicii	445.181	4,1	206.073 (- 53,7%)	1,5	1.113.454 (440,3%)	6,2	1.464.290 (31,5%)	6,7	1.301.667 (- 11,1%)	5,3	192,4%
57 Asistenta sociala	26.152	0,2	15.945 (- 39,0%)	0,1	38.391 (140,8%)	0,2	11.816 (- 69,2%)	0,1	49.397 (318,1%)	0,2	88,9%
59 Alte cheltuieli	1.080.687	10,0	3.279.308 (203,4%)	24,1	3.611.448 (10,1%)	20,2	3.915.470 (8,4%)	17,9	3.583.958 (- 8,5%)	14,6	231,6%
71 Active nefinanciare	1.570.564	14,6	1.889.162 (20,3%)	13,9	1.150.000 (- 39,1%)	6,4	1.320.000 (14,8%)	6,0	1.829.213 (38,6%)	7,5	16,5%
UNIVERSITATEA PETRU MAIOR DIN TARGU MURES (U43 U PM Tg M)											
00 Total, din care:	12.100.281	100,0	17.827.895 (47,3%)	100,0	- (-)	-	- (-)	-	- (-)	-	-
10 Cheltuieli de personal	9.385.004	77,6	12.222.074 (30,2%)	68,6	- (-)	-	- (-)	-	- (-)	-	-
20 Bunuri si servicii	708.818	5,9	716.265 (1,1%)	4,0	- (-)	-	- (-)	-	- (-)	-	-
57 Asistenta sociala	64.262	0,5	61.681 (- 4,0%)	0,3	- (-)	-	- (-)	-	- (-)	-	-
59 Alte cheltuieli	1.590.595	13,1	4.107.522 (158,2%)	23,0	- (-)	-	- (-)	-	- (-)	-	-
71 Active nefinanciare	351.602	2,9	720.353 (104,9%)	4,0	- (-)	-	- (-)	-	- (-)	-	-
UNIVERSITATEA DE MEDICINA SI FARMACIE CAROL DAVILA DIN BUCURESTI (U06 UMF Buc)											
00 Total, din care:	95.782.195	100,0	121.020.373 (26,3%)	100,0	144.996.018 (19,8%)	100,0	191.897.661 (32,3%)	100,0	230.458.601 (20,1%)	100,0	140,6%
10 Cheltuieli de personal	86.539.622	90,4	104.290.387 (20,5%)	86,2	121.467.911 (16,5%)	83,8	164.149.857 (35,1%)	85,5	195.339.077 (19,0%)	84,8	125,7%

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014 - 2020

Titlu cheltuieli	2016	%	2017	%	2018	%	2019	%	2020	%	Modificare
		2016		2017		2018		2019		2020	2020
											2020/2016
20 Bunuri si servicii	487.334	0,5	955.948 (96,2%)	0,8	3.967.308 (315,0%)	2,7	5.982.658 (50,8%)	3,1	10.502.434 (75,5%)	4,6	2055,1%
57 Asistenta sociala	219.955	0,2	188.432 (- 14,3%)	0,2	151.936 (- 19,4%)	0,1	127.722 (- 15,9%)	0,1	42.696 (- 66,6%)	0,0	-80,6%
59 Alte cheltuieli	7.982.235	8,3	14.121.424 (76,9%)	11,7	19.250.928 (36,3%)	13,3	21.052.899 (9,4%)	11,0	23.474.394 (11,5%)	10,2	194,1%
71 Active nefinanciare	553.049	0,6	1.464.182 (164,7%)	1,2	157.935 (- 89,2%)	0,1	584.525 (270,1%)	0,3	1.100.000 (88,2%)	0,5	98,9%
UNIVERSITATEA DE MEDICINA SI FARMACIE IULIU HATIEGANU DIN CLUJ-NAPOCA (U21 UMF Cluj)											
00 Total, din care:	60.387.350	100,0	77.256.729 (27,9%)	100,0	95.153.225 (23,2%)	100,0	107.557.119 (13,0%)	100,0	134.418.368 (25,0%)	100,0	122,6%
10 Cheltuieli de personal	51.660.729	85,5	63.052.841 (22,1%)	81,6	80.433.177 (27,6%)	84,5	91.757.939 (14,1%)	85,3	118.579.786 (29,2%)	88,2	129,5%
20 Bunuri si servicii	1.381.800	2,3	2.068.369 (49,7%)	2,7	2.251.443 (8,9%)	2,4	2.543.783 (13,0%)	2,4	2.484.446 (- 2,3%)	1,8	79,8%
57 Asistenta sociala	405.400	0,7	411.000 (1,4%)	0,5	420.000 (2,2%)	0,4	371.000 (- 11,7%)	0,3	376.000 (1,3%)	0,3	-7,3%
59 Alte cheltuieli	5.439.421	9,0	10.124.519 (86,1%)	13,1	11.756.317 (16,1%)	12,4	12.384.546 (5,3%)	11,5	12.598.561 (1,7%)	9,4	131,6%
71 Active nefinanciare	1.500.000	2,5	1.600.000 (6,7%)	2,1	292.288 (- 81,7%)	0,3	499.851 (71,0%)	0,5	379.575 (- 24,1%)	0,3	-74,7%
UNIVERSITATEA DE MEDICINA SI FARMACIE DIN CRAIOVA (U27 UMF Craiova)											
00 Total, din care:	31.993.336	100,0	40.689.890 (27,2%)	100,0	48.211.276 (18,5%)	100,0	58.880.860 (22,1%)	100,0	70.049.708 (19,0%)	100,0	119,0%
10 Cheltuieli de personal	26.547.243	83,0	31.734.590 (19,5%)	78,0	39.649.133 (24,9%)	82,2	48.468.341 (22,2%)	82,3	58.919.032 (21,6%)	84,1	121,9%
20 Bunuri si servicii	2.254.207	7,0	2.251.559 (-0,1%)	5,5	2.255.777 (0,2%)	4,7	3.625.469 (60,7%)	6,2	3.705.388 (2,2%)	5,3	64,4%
57 Asistenta sociala	27.845	0,1	27.277 (- 2,0%)	0,1	19.081 (- 30,0%)	0,0	20.167 (5,7%)	0,0	3.759 (- 81,4%)	0,0	-86,5%

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014 - 2020

Titlu cheltuieli	2016	%	2017	%	2018	%	2019	%	2020	%	Modificare
		2016		2017		2018		2019		2020	2020/2016
59 Alte cheltuieli	2.278.325	7,1	5.076.466 (122,8%)	12,5	5.987.698 (18,0%)	12,4	6.166.883 (3,0%)	10,5	6.522.598 (5,8%)	9,3	186,3%
71 Active nefinanciare	885.716	2,8	1.599.998 (80,6%)	3,9	299.587 (- 81,3%)	0,6	600.000 (100,3%)	1,0	898.931 (49,8%)	1,3	1,5%
UNIVERSITATEA DE MEDICINA SI FARMACIE GRIGORE T. POPA DIN IASI (U32 UMF Iasi)											
00 Total, din care:	64.897.744	100,0	77.210.183 (19,0%)	100,0	90.979.059 (17,8%)	100,0	114.535.439 (25,9%)	100,0	129.285.359 (12,9%)	100,0	99,2%
10 Cheltuieli de personal	57.866.991	89,2	64.519.430 (11,5%)	83,6	76.475.423 (18,5%)	84,1	99.415.889 (30,0%)	86,8	113.028.838 (13,7%)	87,4	95,3%
20 Bunuri si servicii	101.760	0,2	434.268 (326,8%)	0,6	2.122.751 (388,8%)	2,3	2.145.855 (1,1%)	1,9	2.658.903 (23,9%)	2,1	2512,9%
57 Asistenta sociala	413.880	0,6	415.980 (0,5%)	0,5	184.950 (- 55,5%)	0,2	431.252 (133,2%)	0,4	156.792 (- 63,6%)	0,1	-62,1%
59 Alte cheltuieli	5.615.804	8,7	10.267.135 (82,8%)	13,3	11.795.935 (14,9%)	13,0	11.944.241 (1,3%)	10,4	12.440.826 (4,2%)	9,6	121,5%
71 Active nefinanciare	899.309	1,4	1.573.370 (75,0%)	2,0	400.000 (- 74,6%)	0,4	598.202 (49,6%)	0,5	1.000.000 (67,2%)	0,8	11,2%
UNIVERSITATEA DE MEDICINA, FARMACIE, STIINTE SI TEHNOLOGIE DIN TARGU MURES (U44 UMFST Tg M)											
00 Total, din care:	47.751.063	100,0	56.823.377 (19,0%)	100,0	92.568.025 (62,9%)	100,0	111.794.100 (20,8%)	100,0	122.365.255 (9,5%)	100,0	156,3%
10 Cheltuieli de personal	39.243.179	82,2	46.061.882 (17,4%)	81,1	73.616.758 (59,8%)	79,5	91.622.336 (24,5%)	82,0	97.400.893 (6,3%)	79,6	148,2%
20 Bunuri si servicii	1.661.265	3,5	1.790.140 (7,8%)	3,2	7.284.334 (306,9%)	7,9	5.944.765 (- 18,4%)	5,3	9.364.619 (57,5%)	7,7	463,7%
57 Asistenta sociala	14.978	0,0	10.726 (- 28,4%)	0,0	54.758 (410,5%)	0,1	32.217 (- 41,2%)	0,0	7.609 (- 76,4%)	0,0	-49,2%
59 Alte cheltuieli	3.377.566	7,1	7.720.633 (128,6%)	13,6	11.389.388 (47,5%)	12,3	12.896.035 (13,2%)	11,5	14.286.688 (10,8%)	11,7	323,0%
71 Active nefinanciare	3.454.075	7,2	1.239.996 (-64,1%)	2,2	222.787 (- 82,0%)	0,2	1.298.747 (483,0%)	1,2	1.305.446 (0,5%)	1,1	-62,2%
UNIVERSITATEA DE MEDICINA SI FARMACIE VICTOR BABES DIN TIMISOARA (U49 UMF Tim)											

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014 - 2020

Titlu cheltuieli	2016	%	2017	%	2018	%	2019	%	2020	%	Modificare
		2016		2017		2018		2019		2020	2020
											2020/2016
00 Total, din care:	42.725.736	100,0	58.103.475 (36,0%)	100,0	64.785.659 (11,5%)	100,0	89.250.222 (37,8%)	100,0	96.348.231 (8,0%)	100,0	125,5%
10 Cheltuieli de personal	38.417.484	89,9	49.037.694 (27,6%)	84,4	52.967.073 (8,0%)	81,8	74.072.024 (39,8%)	83,0	78.315.045 (5,7%)	81,3	103,9%
20 Bunuri si servicii	432.478	1,0	666.459 (54,1%)	1,1	2.480.386 (272,2%)	3,8	5.009.365 (102,0%)	5,6	7.216.940 (44,1%)	7,5	1568,7%
57 Asistenta sociala	200.157	0,5	220.224 (10,0%)	0,4	248.428 (12,8%)	0,4	271.095 (9,1%)	0,3	259.238 (- 4,4%)	0,3	29,5%
59 Alte cheltuieli	3.390.959	7,9	7.382.708 (117,7%)	12,7	8.690.706 (17,7%)	13,4	8.918.354 (2,6%)	10,0	9.558.604 (7,2%)	9,9	181,9%
71 Active nefinanciare	284.658	0,7	796.390 (179,8%)	1,4	399.066 (- 49,9%)	0,6	979.384 (145,4%)	1,1	998.404 (1,9%)	1,0	250,7%
UNIVERSITATEA DIN BUCURESTI (U05 Univ Buc)											
00 Total, din care:	162.383.686	100,0	205.286.144 (26,4%)	100,0	238.638.390 (16,2%)	100,0	289.247.126 (21,2%)	100,0	283.918.802 (-1,8%)	100,0	74,8%
10 Cheltuieli de personal	123.686.510	76,2	145.069.291 (17,3%)	70,7	175.193.392 (20,8%)	73,4	226.641.767 (29,4%)	78,4	226.103.028 (-0,2%)	79,6	82,8%
20 Bunuri si servicii	6.517.050	4,0	5.846.828 (-10,3%)	2,8	6.621.691 (13,3%)	2,8	3.610.283 (- 45,5%)	1,2	2.850.036 (- 21,1%)	1,0	-56,3%
57 Asistenta sociala	1.237.375	0,8	1.020.186 (-17,6%)	0,5	868.904 (- 14,8%)	0,4	753.107 (- 13,3%)	0,3	247.841 (- 67,1%)	0,1	-80,0%
59 Alte cheltuieli	21.104.158	13,0	46.357.270 (119,7%)	22,6	52.201.377 (12,6%)	21,9	49.485.331 (-5,2%)	17,1	52.291.429 (5,7%)	18,4	147,8%
71 Active nefinanciare	9.838.593	6,1	6.992.569 (-28,9%)	3,4	3.753.026 (- 46,3%)	1,6	8.756.638 (133,3%)	3,0	2.426.468 (- 72,3%)	0,9	-75,3%
ACADEMIA DE STUDII ECONOMICE DIN BUCURESTI (U07 ASE Buc)											
00 Total, din care:	84.124.383	100,0	108.956.335 (29,5%)	100,0	134.550.155 (23,5%)	100,0	148.981.548 (10,7%)	100,0	194.554.476 (30,6%)	100,0	131,3%
10 Cheltuieli de personal	67.458.650	80,2	79.450.970 (17,8%)	72,9	101.106.481 (27,3%)	75,1	107.982.331 (6,8%)	72,5	142.927.145 (32,4%)	73,5	111,9%

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014 - 2020

Titlu cheltuieli	2016	%	2017	%	2018	%	2019	%	2020	%	Modificare
		2016		2017		2018		2019		2020	2020/2016
20 Bunuri si servicii	462.364	0,5	310.871 (- 32,8%)	0,3	5.256.427 (1590,9%)	3,9	9.545.273 (81,6%)	6,4	14.136.365 (48,1%)	7,3	2957,4%
57 Asistenta sociala	441.949	0,5	415.614 (- 6,0%)	0,4	350.011 (- 15,8%)	0,3	344.158 (- 1,7%)	0,2	142.018 (- 58,7%)	0,1	-67,9%
59 Alte cheltuieli	10.682.902	12,7	25.444.303 (138,2%)	23,4	27.036.314 (6,3%)	20,1	31.047.322 (14,8%)	20,8	30.878.275 (-0,5%)	15,9	189,0%
71 Active nefinanciare	5.078.518	6,0	3.334.577 (-34,3%)	3,1	800.922 (- 76,0%)	0,6	62.464 (- 92,2%)	0,0	6.470.673 (10259,0%)	3,3	27,4%
SCOALA NATIONALA DE STUDII POLITICE SI ADMINISTRATIVE DIN BUCURESTI (U12 SNSPA Buc)											
00 Total, din care:	19.432.209	100,0	34.586.376 (78,0%)	100,0	41.905.043 (21,2%)	100,0	48.398.776 (15,5%)	100,0	51.949.862 (7,3%)	100,0	167,3%
10 Cheltuieli de personal	14.085.824	72,5	22.458.632 (59,4%)	64,9	28.959.385 (28,9%)	69,1	34.551.173 (19,3%)	71,4	37.688.174 (9,1%)	72,5	167,6%
20 Bunuri si servicii	1.749.497	9,0	2.681.662 (53,3%)	7,8	2.537.542 (- 5,4%)	6,1	3.393.024 (33,7%)	7,0	3.133.660 (- 7,6%)	6,0	79,1%
57 Asistenta sociala	180.930	0,9	170.650 (- 5,7%)	0,5	182.370 (6,9%)	0,4	144.035 (- 21,0%)	0,3	39.218 (- 72,8%)	0,1	-78,3%
59 Alte cheltuieli	3.203.108	16,5	8.849.265 (176,3%)	25,6	10.156.369 (14,8%)	24,2	10.279.150 (1,2%)	21,2	10.558.596 (2,7%)	20,3	229,6%
71 Active nefinanciare	212.850	1,1	426.167 (100,2%)	1,2	69.377 (- 83,7%)	0,2	31.394 (- 54,7%)	0,1	530.214 (1588,9%)	1,0	149,1%
UNIVERSITATEA BABES-BOLYAI DIN CLUJ-NAPOCA (U20 U BB Cluj)											
00 Total, din care:	198.474.054	100,0	246.449.845 (24,2%)	100,0	310.061.090 (25,8%)	100,0	342.682.645 (10,5%)	100,0	379.152.479 (10,6%)	100,0	91,0%
10 Cheltuieli de personal	164.300.229	82,8	187.203.074 (13,9%)	76,0	238.241.079 (27,3%)	76,8	250.852.777 (5,3%)	73,2	289.029.952 (15,2%)	76,2	75,9%
20 Bunuri si servicii	2.392.911	1,2	3.409.593 (42,5%)	1,4	7.343.704 (115,4%)	2,4	19.537.755 (166,0%)	5,7	19.177.283 (-1,8%)	5,1	701,4%
57 Asistenta sociala	2.549.193	1,3	2.493.000 (-2,2%)	1,0	2.557.000 (2,6%)	0,8	2.256.000 (- 11,8%)	0,7	2.292.934 (1,6%)	0,6	-10,1%

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014 - 2020

Titlu cheltuieli	2016	%	2017	%	2018	%	2019	%	2020	%	Modificare
		2016		2017		2018		2019		2020	2020/2016
59 Alte cheltuieli	22.426.512	11,3	49.144.178 (119,1%)	19,9	59.219.307 (20,5%)	19,1	59.836.113 (1,0%)	17,5	63.652.310 (6,4%)	16,8	183,8%
71 Active nefinanciare	6.805.209	3,4	4.200.000 (-38,3%)	1,7	2.700.000 (- 35,7%)	0,9	10.200.000 (277,8%)	3,0	5.000.000 (- 51,0%)	1,3	-26,5%
UNIVERSITATEA ALEXANDRU IOAN CUZA DIN IASI (U31 U AIC Iasi)											
00 Total, din care:	130.978.989	100,0	164.141.906 (25,3%)	100,0	194.221.667 (18,3%)	100,0	223.640.636 (15,1%)	100,0	232.655.527 (4,0%)	100,0	77,6%
10 Cheltuieli de personal	101.566.516	77,5	115.647.952 (13,9%)	70,5	138.434.831 (19,7%)	71,3	163.004.141 (17,7%)	72,9	172.133.383 (5,6%)	74,0	69,5%
20 Bunuri si servicii	7.030.725	5,4	5.942.047 (-15,5%)	3,6	11.022.815 (85,5%)	5,7	12.261.853 (11,2%)	5,5	12.252.006 (-0,1%)	5,3	74,3%
57 Asistenta sociala	1.603.136	1,2	1.606.792 (0,2%)	1,0	1.628.970 (1,4%)	0,8	1.889.269 (16,0%)	0,8	1.057.372 (- 44,0%)	0,5	-34,0%
59 Alte cheltuieli	18.649.256	14,2	36.915.997 (97,9%)	22,5	42.204.526 (14,3%)	21,7	42.444.232 (0,6%)	19,0	44.957.296 (5,9%)	19,3	141,1%
71 Active nefinanciare	2.129.356	1,6	4.029.118 (89,2%)	2,5	930.525 (- 76,9%)	0,5	4.041.141 (334,3%)	1,8	2.255.470 (- 44,2%)	1,0	5,9%
UNIVERSITATEA DE VEST DIN TIMISOARA (U48 U Vest Tim)											
00 Total, din care:	71.121.523	100,0	95.211.849 (33,9%)	100,0	107.812.165 (13,2%)	100,0	130.079.546 (20,7%)	100,0	146.239.137 (12,4%)	100,0	105,6%
10 Cheltuieli de personal	49.089.979	69,0	64.440.160 (31,3%)	67,7	76.976.302 (19,5%)	71,4	89.222.977 (15,9%)	68,6	106.131.453 (19,0%)	72,6	116,2%
20 Bunuri si servicii	3.223.319	4,5	4.181.105 (29,7%)	4,4	5.593.026 (33,8%)	5,2	10.859.286 (94,2%)	8,3	10.773.045 (-0,8%)	7,4	234,2%
57 Asistenta sociala	508.848	0,7	450.537 (- 11,5%)	0,5	393.653 (- 12,6%)	0,4	391.922 (- 0,4%)	0,3	90.861 (- 76,8%)	0,1	-82,1%
59 Alte cheltuieli	8.588.685	12,1	18.927.937 (120,4%)	19,9	24.206.530 (27,9%)	22,5	24.395.154 (0,8%)	18,8	24.663.066 (1,1%)	16,9	187,2%
71 Active nefinanciare	9.710.692	13,7	7.212.110 (-25,7%)	7,6	642.654 (- 91,1%)	0,6	5.210.207 (710,7%)	4,0	4.580.712 (- 12,1%)	3,1	-52,8%
UNIVERSITATEA POLITEHNICA DIN BUCURESTI (U01 U Poli Buc)											

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014 - 2020

Titlu cheltuieli	2016	% 2016	2017	% 2017	2018	% 2018	2019	% 2019	2020	% 2020	Modificare 2020/2016
00 Total, din care:	206.226.522	100,0	262.419.677 (27,2%)	100,0	310.121.226 (18,2%)	100,0	367.122.912 (18,4%)	100,0	370.483.839 (0,9%)	100,0	79,6%
10 Cheltuieli de personal	151.356.760	73,4	170.203.717 (12,5%)	64,9	210.513.538 (23,7%)	67,9	245.601.623 (16,7%)	66,9	266.320.487 (8,4%)	71,9	76,0%
20 Bunuri si servicii	28.815.581	14,0	34.423.052 (19,5%)	13,1	29.219.774 (- 15,1%)	9,4	47.721.550 (63,3%)	13,0	38.091.173 (-20,2%)	10,3	32,2%
57 Asistenta sociala	555.428	0,3	802.416 (44,5%)	0,3	1.377.255 (71,6%)	0,4	1.771.376 (28,6%)	0,5	2.053.938 (16,0%)	0,6	269,8%
59 Alte cheltuieli	24.350.138	11,8	51.159.017 (110,1%)	19,5	60.921.618 (19,1%)	19,6	61.845.095 (1,5%)	16,8	61.563.332 (-0,5%)	16,6	152,8%
71 Active nefinanciare	1.148.615	0,6	5.831.475 (407,7%)	2,2	8.089.041 (38,7%)	2,6	10.183.268 (25,9%)	2,8	2.454.909 (- 75,9%)	0,7	113,7%
UNIVERSITATEA TEHNICA DE CONSTRUCTII DIN BUCURESTI (U02 U Cons Buc)											
00 Total, din care:	41.020.465	100,0	50.648.506 (23,5%)	100,0	53.617.371 (5,9%)	100,0	61.407.767 (14,5%)	100,0	66.954.242 (9,0%)	100,0	63,2%
10 Cheltuieli de personal	33.773.532	82,3	37.118.839 (9,9%)	73,3	41.614.634 (12,1%)	77,6	49.032.599 (17,8%)	79,8	54.367.572 (10,9%)	81,2	61,0%
20 Bunuri si servicii	240.568	0,6	166.925 (- 30,6%)	0,3	601.421 (260,3%)	1,1	1.160.180 (92,9%)	1,9	1.165.874 (0,5%)	1,7	384,6%
57 Asistenta sociala	129.741	0,3	79.719 (- 38,6%)	0,2	89.463 (12,2%)	0,2	69.324 (- 22,5%)	0,1	25.726 (- 62,9%)	0,0	-80,2%
59 Alte cheltuieli	4.013.305	9,8	8.834.433 (120,1%)	17,4	10.068.246 (14,0%)	18,8	9.602.837 (- 4,6%)	15,6	9.939.329 (3,5%)	14,8	147,7%
71 Active nefinanciare	2.863.319	7,0	4.448.590 (55,4%)	8,8	1.243.607 (- 72,0%)	2,3	1.542.827 (24,1%)	2,5	1.455.741 (- 5,6%)	2,2	-49,2%
UNIVERSITATEA TEHNICA DIN CLUJ-NAPOCA (U18 U Teh Cluj)											
00 Total, din care:	129.001.396	100,0	174.191.811 (35,0%)	100,0	205.157.533 (17,8%)	100,0	241.610.617 (17,8%)	100,0	248.766.857 (3,0%)	100,0	92,8%
10 Cheltuieli de personal	94.794.717	73,5	120.614.627 (27,2%)	69,2	144.542.854 (19,8%)	70,5	168.833.334 (16,8%)	69,9	175.694.522 (4,1%)	70,6	85,3%

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014 - 2020

Titlu cheltuieli	2016	% 2016	2017	% 2017	2018	% 2018	2019	% 2019	2020	% 2020	Modificare 2020/2016
20 Bunuri si servicii	13.125.384	10,2	11.670.958 (-11,1%)	6,7	13.216.655 (13,2%)	6,4	23.831.654 (80,3%)	9,9	25.918.927 (8,8%)	10,4	97,5%
57 Asistenta sociala	1.889.357	1,5	1.689.088 (-10,6%)	1,0	1.630.129 (- 3,5%)	0,8	2.096.350 (28,6%)	0,9	1.187.048 (- 43,4%)	0,5	-37,2%
59 Alte cheltuieli	17.351.743	13,5	37.071.724 (113,6%)	21,3	44.378.736 (19,7%)	21,6	43.551.601 (-1,9%)	18,0	43.567.144 (0,0%)	17,5	151,1%
71 Active nefinanciare	1.840.195	1,4	3.145.414 (70,9%)	1,8	1.389.159 (- 55,8%)	0,7	3.297.678 (137,4%)	1,4	2.399.216 (- 27,2%)	1,0	30,4%
UNIVERSITATEA MARITIMA DIN CONSTANTA (U25 U Marit Ct)											
00 Total, din care:	5.809.540	100,0	8.096.026 (39,4%)	100,0	8.198.068 (1,3%)	100,0	13.438.748 (63,9%)	100,0	15.484.420 (15,2%)	100,0	166,5%
10 Cheltuieli de personal	4.686.169	80,7	5.467.283 (16,7%)	67,5	5.105.838 (- 6,6%)	62,3	8.926.675 (74,8%)	66,4	12.069.891 (35,2%)	77,9	157,6%
20 Bunuri si servicii	-	-	47.449 (-)	0,6	874.564 (1743,2%)	10,7	910.756 (4,1%)	6,8	464.326 (- 49,0%)	3,0	-
57 Asistenta sociala	7.113	0,1	25.288 (255,5%)	0,3	19.992 (- 20,9%)	0,2	19.964 (- 0,1%)	0,1	6.445 (- 67,7%)	0,0	-9,4%
59 Alte cheltuieli	826.512	14,2	1.702.323 (106,0%)	21,0	1.912.352 (12,3%)	23,3	2.101.427 (9,9%)	15,6	2.480.638 (18,0%)	16,0	200,1%
71 Active nefinanciare	289.746	5,0	853.683 (194,6%)	10,5	285.322 (- 66,6%)	3,5	1.479.926 (418,7%)	11,0	463.120 (- 68,7%)	3,0	59,8%
UNIVERSITATEA TEHNICA GHEORGHE ASACHI DIN IASI (U29 U Teh Iasi)											
00 Total, din care:	110.954.263	100,0	145.060.355 (30,7%)	100,0	163.142.141 (12,5%)	100,0	185.293.013 (13,6%)	100,0	186.759.633 (0,8%)	100,0	68,3%
10 Cheltuieli de personal	86.032.298	77,5	106.623.521 (23,9%)	73,5	122.191.592 (14,6%)	74,9	138.691.301 (13,5%)	74,8	141.135.594 (1,8%)	75,6	64,0%
20 Bunuri si servicii	9.097.915	8,2	9.775.297 (7,4%)	6,7	8.129.539 (- 16,8%)	5,0	12.780.253 (57,2%)	6,9	11.437.803 (-10,5%)	6,1	25,7%
57 Asistenta sociala	788.508	0,7	775.394 (- 1,7%)	0,5	815.312 (5,1%)	0,5	1.262.622 (54,9%)	0,7	939.670 (- 25,6%)	0,5	19,2%

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014 - 2020

Titlu cheltuieli	2016	%	2017	%	2018	%	2019	%	2020	%	Modificare
		2016		2017		2018		2019		2020	2020/2016
59 Alte cheltuieli	13.046.134	11,8	25.685.917 (96,9%)	17,7	30.816.055 (20,0%)	18,9	30.278.833 (-1,7%)	16,3	31.434.783 (3,8%)	16,8	141,0%
71 Active nefinanciare	1.989.408	1,8	2.200.226 (10,6%)	1,5	1.189.643 (- 45,9%)	0,7	2.280.004 (91,7%)	1,2	1.811.783 (- 20,5%)	1,0	-8,9%
UNIVERSITATEA POLITEHNICA TIMISOARA (U46 U Poli Tim)											
00 Total, din care:	99.161.611	100,0	119.173.052 (20,2%)	100,0	143.406.569 (20,3%)	100,0	171.504.610 (19,6%)	100,0	177.923.075 (3,7%)	100,0	79,4%
10 Cheltuieli de personal	72.885.079	73,5	80.149.772 (10,0%)	67,3	95.711.809 (19,4%)	66,7	114.429.782 (19,6%)	66,7	125.687.992 (9,8%)	70,6	72,4%
20 Bunuri si servicii	9.649.454	9,7	12.916.462 (33,9%)	10,8	17.785.608 (37,7%)	12,4	25.714.774 (44,6%)	15,0	23.256.246 (-9,6%)	13,1	141,0%
57 Asistenta sociala	936.391	0,9	835.677 (- 10,8%)	0,7	995.706 (19,1%)	0,7	892.066 (- 10,4%)	0,5	386.563 (- 56,7%)	0,2	-58,7%
59 Alte cheltuieli	9.679.034	9,8	22.167.562 (129,0%)	18,6	26.012.288 (17,3%)	18,1	25.447.502 (-2,2%)	14,8	25.871.023 (1,7%)	14,5	167,3%
71 Active nefinanciare	6.011.653	6,1	3.103.579 (-48,4%)	2,6	2.901.158 (- 6,5%)	2,0	5.020.486 (73,1%)	2,9	2.721.251 (- 45,8%)	1,5	-54,7%

Anexa 3

Analiza finanțării instituționale a universităților publice în valori unitare în perioada anilor 2016 – 2020

Anexa prezintă analize ale finanțării instituționale (FI) a universităților publice în perioada anilor 2016 – 2020. În realizarea analizelor au fost utilizate următoarele date suport:

- I. date furnizate de Ministerul Educației către UEFISCDI – CNFIS privind **repartizările anuale de credite bugetare** către universitățile publice aflate în coordonarea sa (date privind sumele corespunzătoare componentelor contractelor instituțional și complementar);
- II. date privind **personalul universităților** furnizate de UEFISCDI – CNFIS (date privind numărul de titulari angajați efectiv pe funcții didactice și repartizarea lor pe grade academice, date privind personalul didactic auxiliar, respectiv personalul nedidactic angajat în universități).

În privința repartizărilor de credite trebuie ținut cont de faptul sumele nominale calculate / utilizate în analize pentru stabilirea valorilor unitare includ – sub eticheta generală „finanțare instituțională” – următoarele elemente:

- 1) **finanțarea instituțională** propriu-zisă (alcătuită din finanțarea de bază, cea suplimentară, sumele pentru granturi doctorale, fondul pentru dezvoltare instituțională, fondul pentru situații speciale);
- 2) sumele pentru **indemnizații de hrană**;
- 3) sumele pentru **vouchere de vacanță**.

Din calcule au fost excluse sumele menționate în datele Ministerului Educației pentru plata drepturilor salariale obținute ca urmare a unor *hotărâri judecătorești* și a *Legii 85/2016*.

Calculul nu privesc componentele de finanțare a *burselor, transportului, căminelor și cantinelor* pentru studenți sau *cheltuielile de capital*.

Graficele și tabelele de mai jos prezintă rezultatele următoarelor 3 tipuri de analize (pentru fiecare dintre cei 5 ani ai perioadei 2016 – 2020 precum și valori medii multianuale ale universităților, respectiv valori medii anuale în cele 6 grupuri de universități):

- valori unitare ale FI în raport cu studenții fizici înmatriculați la buget;
- valori unitare ale FI în raport cu titularii angajații pe funcții didactice;
- valori unitare ale FI în raport cu toți angajații universităților (titularii angajați pe funcții didactice, personalul didactic auxiliar și personalul nedidactic), având în vedere că finanțarea de la buget acoperă și cheltuielile aferente acestor posturi.

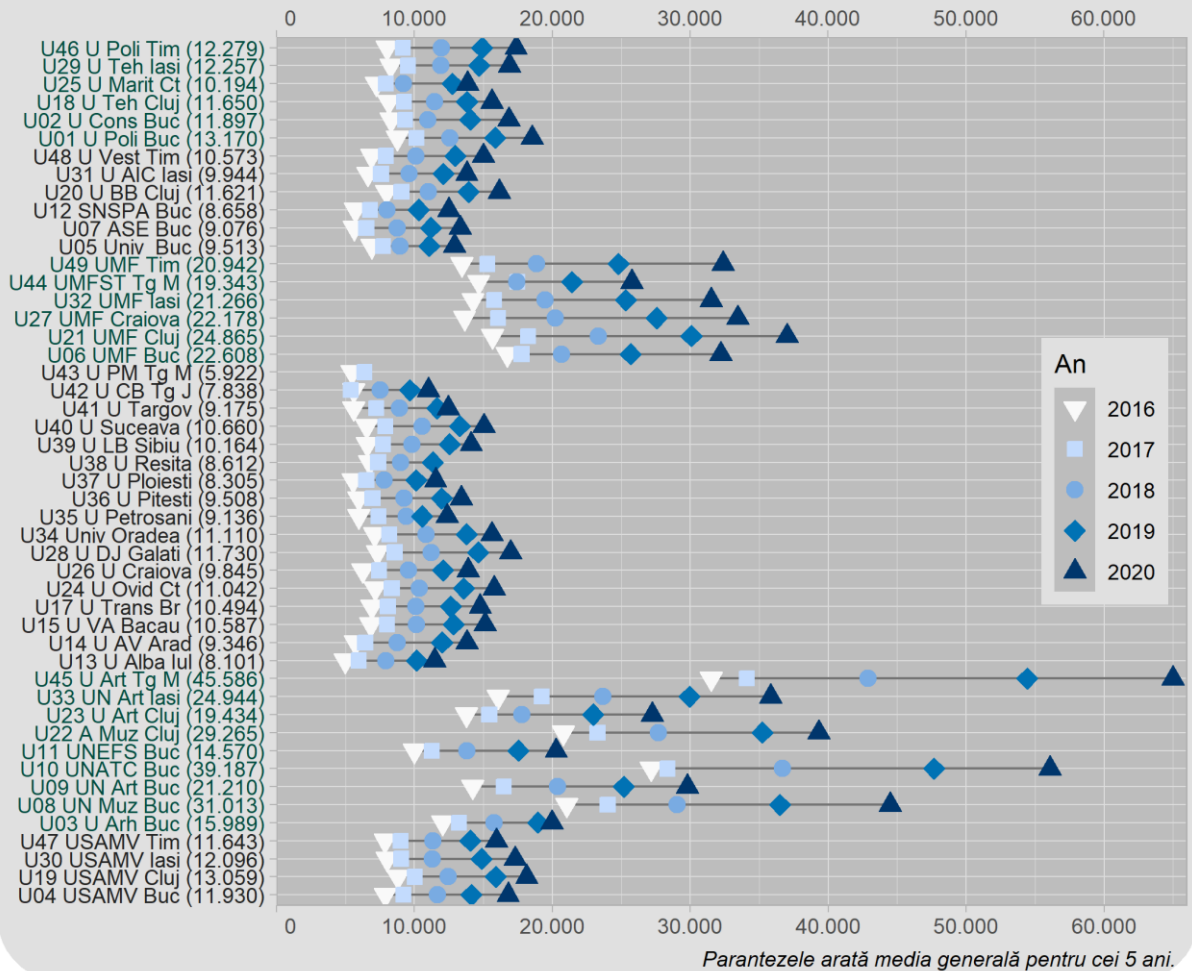
Un grafic final arată poziționarea generală a universităților de-a lungul celor 5 ani din perspectiva duală a FI în raport cu studenții și a FI în raport cu toți angajații.

Toate valorile prezentate mai jos sunt în lei.

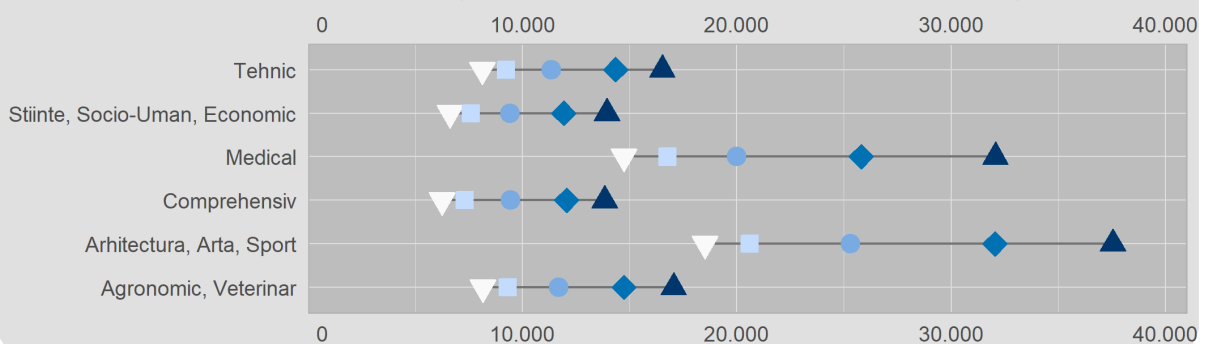
Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014 - 2020

Finanțare instituțională – valori unitare în raport cu studenții*

* studenții fizici înmatriculați la buget

FI / studenți – valori medii în grupurile de universități

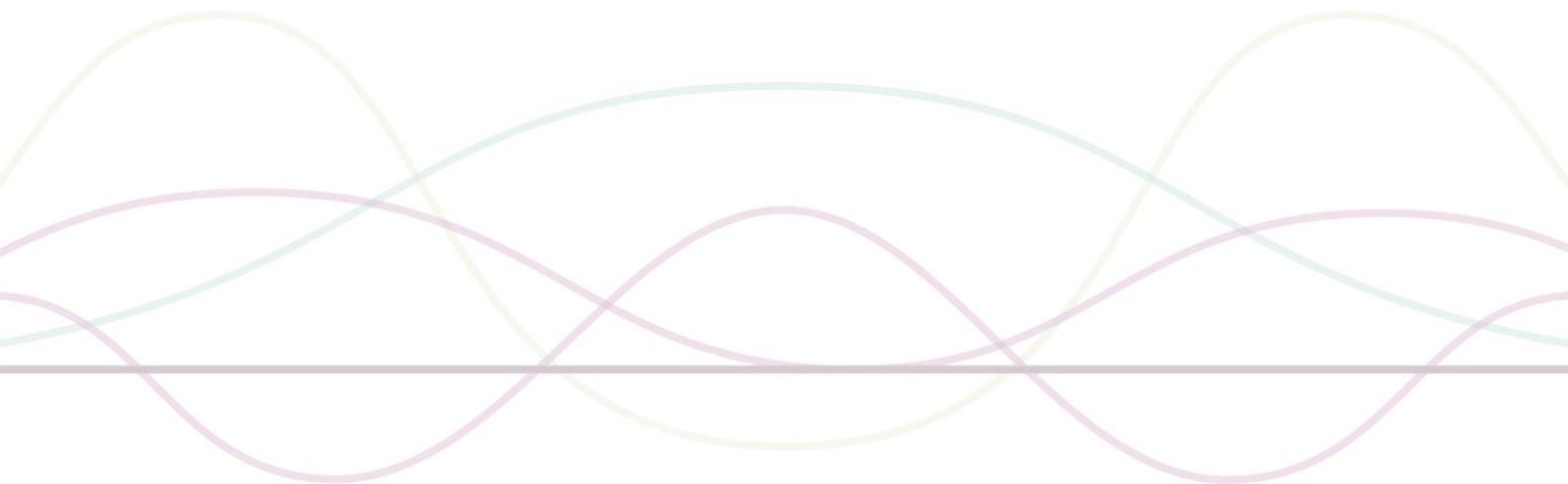
Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014 - 2020

Tabel 11. Finanțarea instituțională a universităților - valori unitare în raport cu studenții fizici înmatriculați la buget.
Universitățile sunt ordonate descrescător după media generală.

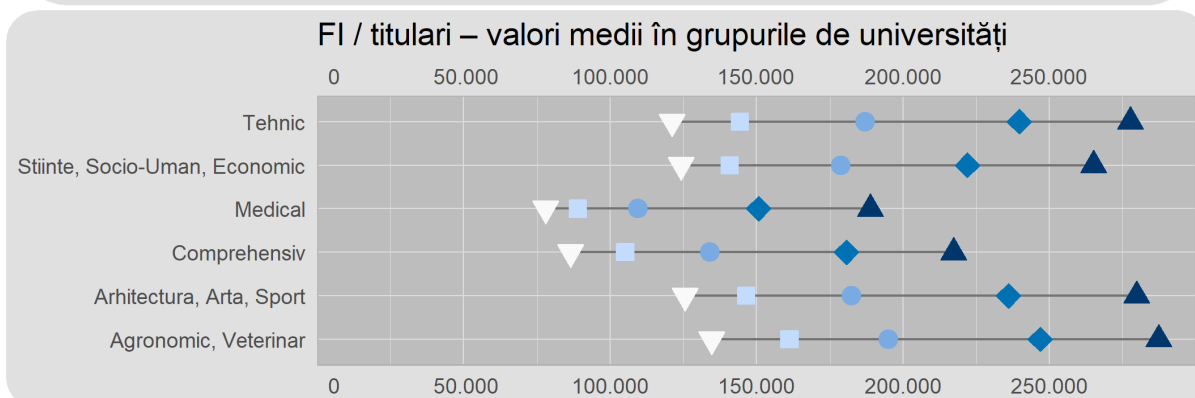
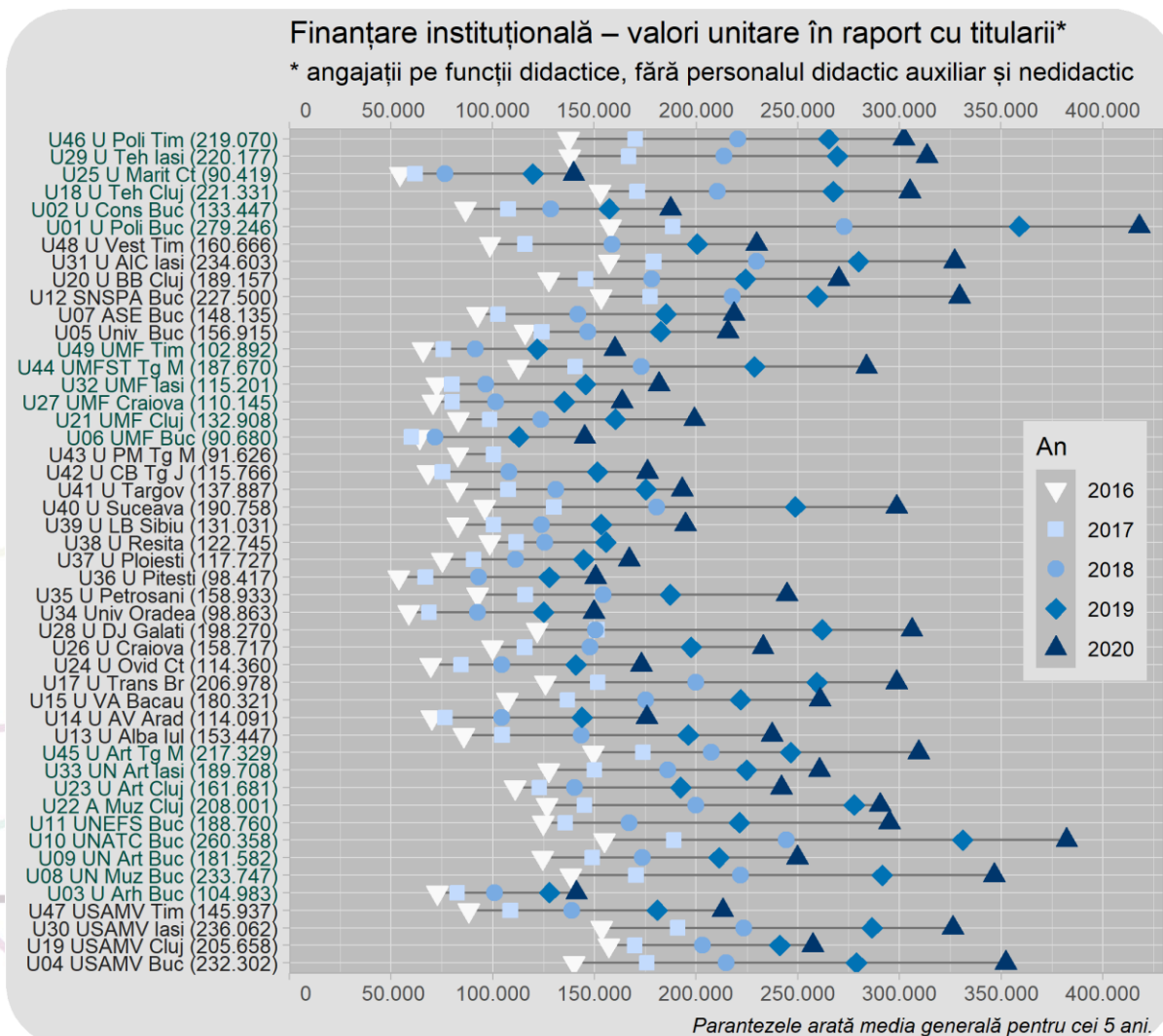
Universitate	2016	2017	2018	2019	2020	Medie generală 2016 – 2020
U45 U Art Tg M	31.520	34.093	42.901	54.411	65.004	45.586
U10 UNATC Buc	27.154	28.352	36.682	47.660	56.086	39.187
U08 UN Muz Buc	21.026	24.012	29.055	36.483	44.491	31.013
U22 A Muz Cluj	20.804	23.271	27.704	35.225	39.319	29.265
U33 UN Art Iasi	16.074	19.219	23.664	29.931	35.834	24.944
U21 UMF Cluj	15.658	18.231	23.332	30.075	37.027	24.865
U06 UMF Buc	16.720	17.766	20.676	25.664	32.215	22.608
U27 UMF Craiova	13.623	16.054	20.209	27.550	33.453	22.178
U32 UMF Iasi	14.239	15.780	19.462	25.327	31.523	21.266
U09 UN Art Buc	14.217	16.490	20.384	25.178	29.780	21.210
U49 UMF Tim	13.421	15.299	18.840	24.779	32.371	20.942
U23 U Art Cluj	13.776	15.429	17.772	22.956	27.238	19.434
U44 UMFST Tg M	14.650	17.464	17.409	21.422	25.772	19.343
U03 U Arh Buc	12.022	13.229	15.769	18.947	19.978	15.989
U11 UNEFS Buc	9.998	11.257	13.793	17.529	20.275	14.570
U01 U Poli Buc	8.744	10.163	12.560	15.846	18.538	13.170
U19 USAMV Cluj	8.803	10.019	12.439	15.896	18.139	13.059
U46 U Poli Tim	8.003	9.158	11.963	14.910	17.361	12.279
U29 U Teh Iasi	8.280	9.526	11.916	14.673	16.890	12.257
U30 USAMV Iasi	7.999	9.043	11.289	14.855	17.293	12.096
U04 USAMV Buc	7.871	9.205	11.664	14.126	16.785	11.930
U02 U Cons Buc	8.303	9.332	10.954	14.048	16.846	11.897
U28 U DJ Galati	7.311	8.567	11.202	14.612	16.957	11.730
U18 U Teh Cluj	8.146	9.240	11.453	13.808	15.604	11.650
U47 USAMV Tim	7.870	8.996	11.344	14.048	15.956	11.643
U20 U BB Cluj	7.967	9.064	11.015	13.923	16.136	11.621
U34 Univ Oradea	7.105	8.190	10.844	13.780	15.629	11.110
U24 U Ovid Ct	7.166	8.360	10.336	13.568	15.780	11.042
U40 U Suceava	6.550	7.887	10.544	13.278	15.040	10.660
U15 U VA Bacau	6.810	8.020	10.162	12.829	15.113	10.587
U48 U Vest Tim	6.885	7.923	10.119	12.950	14.986	10.573
U17 U Trans Br	6.901	8.077	10.095	12.627	14.771	10.494
U25 U Marit Ct	7.220	7.938	9.205	12.754	13.852	10.194
U39 U LB Sibiu	6.587	7.729	9.841	12.552	14.113	10.164
U31 U AIC Iasi	6.619	7.583	9.637	12.096	13.787	9.944
U26 U Craiova	6.266	7.451	9.556	12.067	13.884	9.845
U05 Univ Buc	6.886	7.737	8.978	11.064	12.901	9.513
U36 U Pitesti	5.973	6.969	9.230	11.965	13.405	9.508
U14 U AV Arad	5.725	6.435	8.770	11.998	13.804	9.346
U41 U Targov	5.604	7.248	8.937	11.634	12.450	9.175
U35 U Petrosani	5.943	7.410	9.394	10.557	12.376	9.136
U07 ASE Buc	5.613	6.518	8.749	11.188	13.310	9.076
U12 SNSPA Buc	5.708	6.782	8.009	10.306	12.485	8.658
U38 U Resita	6.731	7.381	9.001	11.335		8.612

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014 - 2020

Universitate	2016	2017	2018	2019	2020	Medie generală 2016 – 2020
U37 U Ploiesti	5.547	6.518	7.809	10.122	11.527	8.305
U13 U Alba Iul	4.979	5.958	7.944	10.161	11.465	8.101
U42 U CB Tg J	5.602	5.382	7.533	9.674	10.999	7.838
U43 U PM Tg M	5.465	6.380				5.922

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014 - 2020

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014 - 2020

Tabel 12. Finanțarea instituțională a universităților - valori unitare în raport cu titularii angajați pe funcții didactice.
Universitățile sunt ordonate descrescător după media generală.

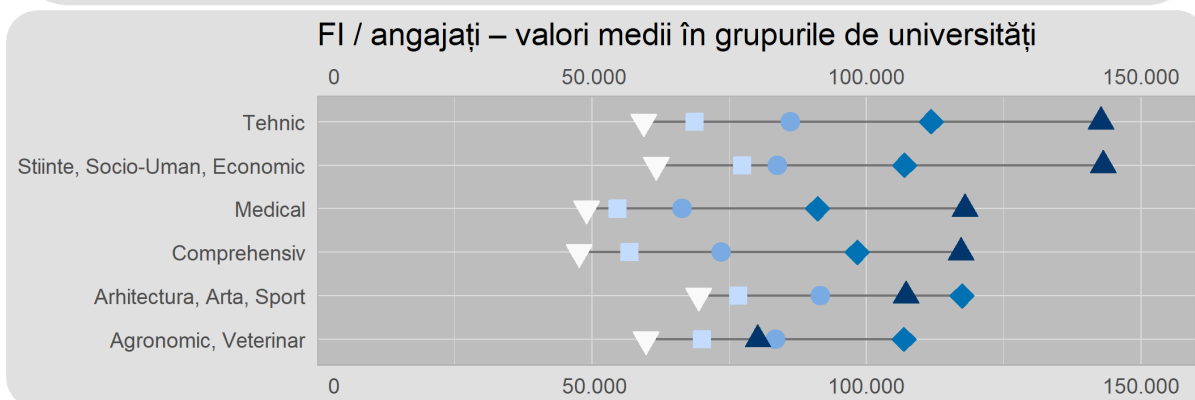
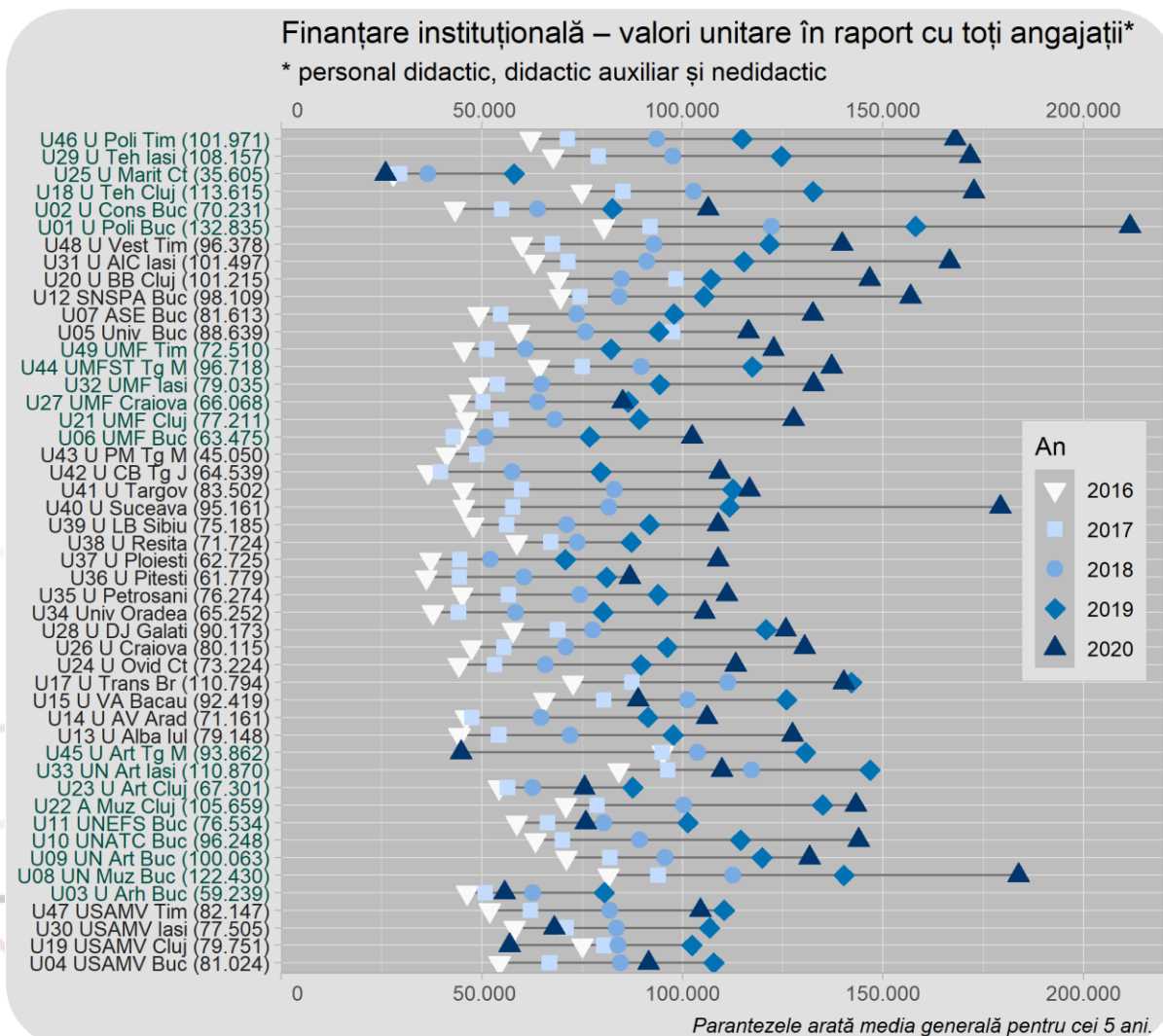
Universitate	2016	2017	2018	2019	2020	Medie generală 2016 – 2020
U01 U Poli Buc	157.924	188.568	272.899	358.904	417.933	279.246
U10 UNATC Buc	154.979	189.099	244.440	331.042	382.230	260.358
U30 USAMV Iasi	153.420	190.940	223.380	286.396	326.173	236.062
U31 U AIC Iasi	157.164	179.167	229.792	279.814	327.076	234.603
U08 UN Muz Buc	138.275	170.425	221.928	291.503	346.604	233.747
U04 USAMV Buc	139.931	175.775	214.683	278.778	352.341	232.302
U12 SNSPA Buc	153.307	177.403	217.841	259.548	329.403	227.500
U18 U Teh Cluj	152.577	171.004	210.528	267.380	305.165	221.331
U29 U Teh Iasi	137.669	166.858	213.622	269.357	313.378	220.177
U46 U Poli Tim	137.329	170.131	220.616	265.167	302.108	219.070
U45 U Art Tg M	149.497	173.827	207.459	246.404	309.456	217.329
U22 A Muz Cluj	126.700	145.203	199.882	277.694	290.526	208.001
U17 U Trans Br	125.759	151.558	199.805	259.310	298.459	206.978
U19 USAMV Cluj	157.081	169.733	203.065	241.095	257.315	205.658
U28 U DJ Galati	121.698	151.219	150.485	261.903	306.045	198.270
U40 U Suceava	95.951	130.029	180.578	248.729	298.502	190.758
U33 UN Art Iasi	127.356	149.998	185.950	224.736	260.500	189.708
U20 U BB Cluj	127.597	145.726	178.056	224.193	270.213	189.157
U11 UNEFS Buc	124.767	135.537	167.166	221.210	295.119	188.760
U44 UMFST Tg M	112.448	140.463	172.927	228.713	283.798	187.670
U09 UN Art Buc	124.397	148.865	173.609	211.243	249.796	181.582
U15 U VA Bacau	107.156	136.707	175.091	221.772	260.880	180.321
U23 U Art Cluj	110.985	122.920	140.244	192.355	241.903	161.681
U48 U Vest Tim	98.591	115.787	158.640	200.553	229.757	160.666
U35 U Petrosani	92.613	115.983	154.256	187.160	244.654	158.933
U26 U Craiova	99.805	115.684	147.717	197.556	232.823	158.717
U05 Univ Buc	115.738	124.054	146.612	182.461	215.708	156.915
U13 U Alba Iul	85.703	104.593	143.561	196.069	237.309	153.447
U07 ASE Buc	92.416	102.615	141.925	185.113	218.606	148.135
U47 USAMV Tim	88.185	108.657	138.978	180.832	213.033	145.937
U41 U Targov	82.533	107.563	131.105	175.240	192.992	137.887
U02 U Cons Buc	86.654	107.547	128.516	157.193	187.327	133.447
U21 UMF Cluj	82.990	98.517	123.614	160.227	199.191	132.908
U39 U LB Sibiu	82.857	100.452	123.859	153.248	194.740	131.031
U38 U Resita	98.363	111.397	125.653	155.566		122.745
U37 U Ploiesti	75.175	90.658	111.097	144.643	167.064	117.727
U42 U CB Tg J	68.112	75.263	108.054	151.410	175.991	115.766
U32 UMF Iasi	72.317	79.913	96.598	145.547	181.629	115.201
U24 U Ovid Ct	69.360	84.312	104.357	140.806	172.966	114.360
U14 U AV Arad	70.050	76.413	104.378	143.794	175.820	114.091
U27 UMF Craiova	70.441	80.048	101.524	135.074	163.638	110.145
U03 U Arh Buc	72.613	82.401	100.961	127.775	141.163	104.983

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014 - 2020

Universitate	2016	2017	2018	2019	2020	Medie generală 2016 – 2020
U49 UMF Tim	65.583	75.615	91.387	121.873	160.000	102.892
U34 Univ Oradea	58.514	68.557	92.587	125.016	149.641	98.863
U36 U Pitesti	53.743	66.848	93.166	127.756	150.570	98.417
U43 U PM Tg M	82.862	100.389				91.626
U06 UMF Buc	63.900	59.936	71.623	112.713	145.228	90.680
U25 U Marit Ct	54.392	61.696	76.496	119.703	139.810	90.419

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014 - 2020

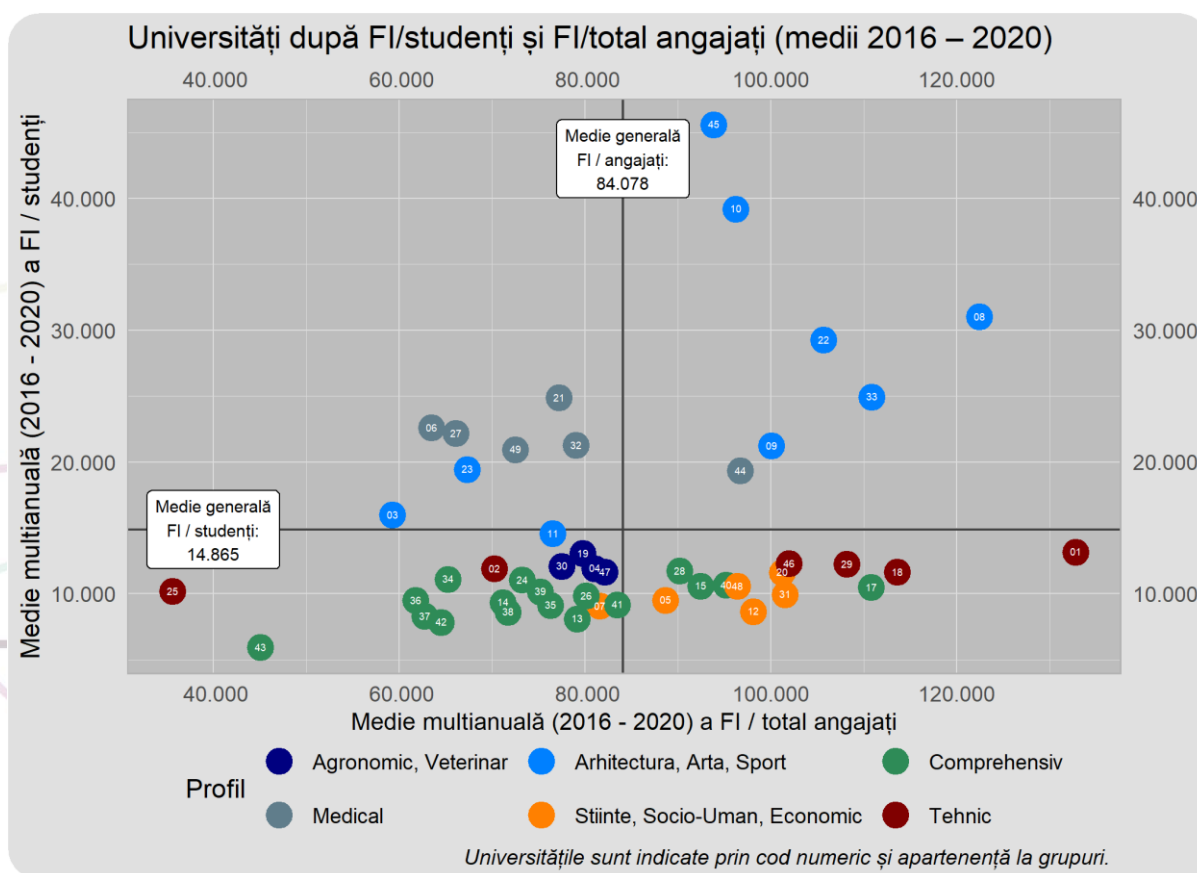
Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014 - 2020

Tabel 13. Finanțarea instituțională a universităților - valori unitare în raport cu toți angajații (personal didactic, didactic auxiliar și nedidactic). Universitățile sunt ordonate descrescător după media generală.

Universitate	2016	2017	2018	2019	2020	Medie generală 2016 – 2020
U01 U Poli Buc	80.413	91.956	122.178	158.132	211.498	132.835
U08 UN Muz Buc	81.582	93.941	112.572	140.251	183.805	122.430
U18 U Teh Cluj	74.849	85.252	102.791	132.540	172.641	113.615
U33 UN Art Iasi	84.075	96.387	117.259	146.749	109.879	110.870
U17 U Trans Br	72.780	87.438	111.344	142.160	140.250	110.794
U29 U Teh Iasi	67.806	79.074	97.586	124.657	171.663	108.157
U22 A Muz Cluj	70.906	78.787	100.410	134.917	143.273	105.659
U46 U Poli Tim	62.103	71.370	93.605	114.848	167.931	101.971
U31 U AIC Iasi	63.024	71.444	91.133	115.313	166.571	101.497
U20 U BB Cluj	69.038	98.432	84.811	107.098	146.696	101.215
U09 UN Art Buc	71.084	81.951	95.728	119.840	131.711	100.063
U12 SNSPA Buc	69.556	74.471	84.326	105.380	156.812	98.109
U44 UMFST Tg M	64.142	75.065	89.710	117.447	137.227	96.718
U48 U Vest Tim	59.899	67.595	92.859	121.702	139.833	96.378
U10 UNATC Buc	63.330	70.108	89.391	114.472	143.941	96.248
U40 U Suceava	45.557	57.750	81.600	111.688	179.211	95.161
U45 U Art Tg M	95.134	94.936	103.730	130.669	44.840	93.862
U15 U VA Bacau	65.542	80.389	101.243	125.973	88.949	92.419
U28 U DJ Galati	57.695	68.934	77.702	120.828	125.705	90.173
U05 Univ Buc	59.222	97.537	75.881	94.139	116.416	88.639
U41 U Targov	45.377	59.903	83.043	112.505	116.682	83.502
U47 USAMV Tim	51.914	62.090	81.918	110.378	104.435	82.147
U07 ASE Buc	49.249	54.756	73.669	97.901	132.489	81.613
U04 USAMV Buc	54.409	66.883	84.487	107.821	91.521	81.024
U26 U Craiova	47.469	55.520	70.957	96.193	130.434	80.115
U19 USAMV Cluj	75.050	80.431	84.016	102.358	56.899	79.751
U13 U Alba Iul	44.417	54.221	72.016	97.706	127.379	79.148
U32 UMF Iasi	49.533	53.851	64.859	94.305	132.627	79.035
U30 USAMV Iasi	58.183	70.990	83.540	106.753	68.058	77.505
U21 UMF Cluj	46.144	54.814	68.194	89.230	127.672	77.211
U11 UNEFS Buc	58.665	66.422	80.368	101.328	75.888	76.534
U35 U Petrosani	45.163	56.686	74.557	93.906	111.060	76.274
U39 U LB Sibiu	47.843	56.235	71.144	91.812	108.889	75.185
U24 U Ovid Ct	44.213	53.200	65.814	89.659	113.232	73.224
U49 UMF Tim	45.555	51.263	60.894	82.159	122.679	72.510
U38 U Resita	58.640	67.192	73.796	87.269		71.724
U14 U AV Arad	46.054	47.540	64.694	91.383	106.136	71.161
U02 U Cons Buc	43.327	54.962	63.969	82.507	106.391	70.231
U23 U Art Cluj	54.273	56.443	62.633	87.617	75.538	67.301
U27 UMF Craiova	44.567	50.322	63.867	86.471	85.114	66.068
U34 Univ Oradea	37.836	44.199	58.459	80.264	105.500	65.252
U42 U CB Tg J	36.548	39.731	57.566	79.615	109.236	64.539

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014 - 2020

Universitate	2016	2017	2018	2019	2020	Medie generală 2016 – 2020
U06 UMF Buc	44.282	42.923	50.932	76.877	102.363	63.475
U37 U Ploiesti	37.320	44.514	52.139	70.794	108.858	62.725
U36 U Pitesti	36.180	44.373	60.428	81.076	86.839	61.779
U03 U Arh Buc	46.360	50.913	62.710	80.525	55.686	59.239
U43 U PM Tg M	41.271	48.828				45.050
U25 U Marit Ct	27.873	29.532	36.601	58.038	25.980	35.605

Analiză conjugată a finanțării instituționale din perspectiva valorilor unitare pe studenți fizici și a valorilor unitare în raport cu numărul total de angajați arată pentru perioada anilor 2016 – 2020 următoarele aspecte:

- există un grup restrâns de 7 universități (dintre care 6 au profil *artistic*, iar una *medicală*) care au valori ale finanțării instituționale **peste media generală** a tuturor universităților atât din perspectiva raportării finanțării instituționale la studenții fizici, cât și din perspectiva raportării acesteia la numărul total de angajați;
- în contrast cu situația anterioară se află grupul mai numeros alcătuit din 21 de universități cu valori **sub media generală pe ambele dimensiuni**; în cadrul acestuia se regăsesc cele 4 universități cu profil *agronomic, veterinar*, 13 universități cu profil

140

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014 - 2020

comprehensiv, 2 cu profil *tehnic*, și câte una cu profil *științe*, *socio-uman*, *economic*, respectiv *sport*;

- există un grup de 7 universități (5 cu profil *medical* și încă 2 cu profil *arhitectură*, *artă*, *sport*) cu valori peste media generală din perspectiva valorilor unitare pe studenți, dar sub media generală din perspectiva valorilor unitare pe angajați;
- există un grup de 13 universități (5 din cele 6 cu profil *științe*, *socio-uman*, *economic*, 4 din cele 6 cu profil *tehnic*, 4 cu profil *comprehensiv*) cu valori sub media generală din perspectiva valorilor unitare pe studenți, dar peste media generală din perspectiva valorilor unitare pe angajați.

Conținutul acestui material nu reprezintă în mod obligatoriu poziția oficială a Uniunii Europe sau Guvernului României.